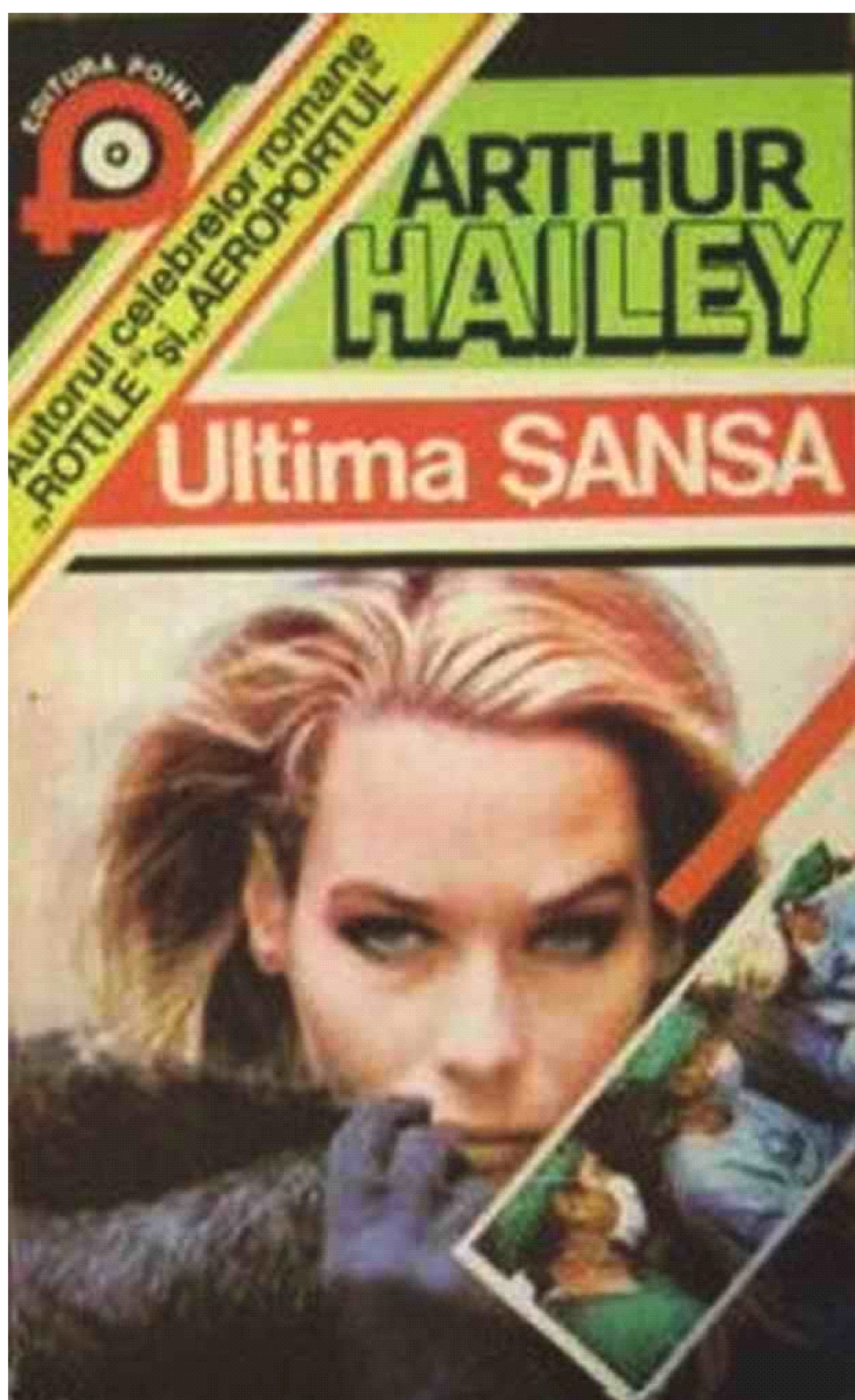


Arthur Hailey

Ultima şansă

Editura Point, 1994

Arthur Hailey
The Final Diagnosis
Doubleday, 1959

UNU

La jumătatea unei dimineţi strălucitoare de vară, viaţa spitalului „Trei Comitate” clocotea precum curenţii marini în jurul unei insule izolate. În afara spitalului, locuitorii oraşului Burlington, din Pennsylvania, transpirau în aerul dogorâtor. Erau patruzeci de grade la umbră şi umiditatea atingea şaptezeci şi opt la sută. În afara oraşului, în zona industrială, în jurul mastodonţilor metalici, acolo unde nu era nici un strop de umbră, dacă cineva s-ar fi deranjat să citească termometrul, ar fi constatat că temperatura era de-a dreptul sufocantă. În spital, însă, era mai răcoare decât afară, deşi nu cu mult. Numai cei mai norocoşi dintre pacienţi şi cei mai influenţi membri ai personalului îşi găseau refugiul în camerele dotate cu instalaţii de aer condiţionat.

La parter, la secţia internări, nu era aer condiţionat şi Madge Reynolds desfăcu al cincisprezecelea şerveţel de hârtie cu care îşi tamponă faţa transpirată, hotărând că trebuie neapărat să-şi împrospăteze deodorantul. La treizeci şi opt de ani, domnişoara Reynolds era asistenta şefă a secţiei internări şi, în plus, o asiduă cititoare a reclamelor pentru produsele de igienă feminină. Îşi respecta cu sfinţenie igiena trupului şi, în zilele fierbinţi ca aceasta, bătea cu stoicism drumul între birou şi toaletă.

Mai întâi, gândi ea, trebuie să iau legătura cu patru pacienţi programaţi pentru internare astăzi după-amiază. De câteva minute primise din secţii fişele de externare şi constatase că fuseseră trimişi acasă douăzeci şi şase de pacienţi, în loc de douăzeci şi patru, cum se aşteptase ea. Adăugând şi cele două decese din timpul nopţii, însemna că trebuia să anunţe pentru internare patru persoane de pe lunga listă de aşteptare. Undeva, în Burlington, patru familii aşteptau acest telefon pline de speranţă sau de teamă, iar în momentul

în care îl vor primi, vor împacheta repede câteva obiecte de strictă necesitate şi îşi vor pune soarta în mâinile renumiţilor medici de la acest spital.

Luând din pachet al şaisprezecelea şerveţel de hârtie, domnişoara Reynolds deschise dosarul şi ridică receptorul telefonului de pe birou.

* * *

Mai norocoşi decât cei de la secţia internări erau cei care lucrau la tratamente cu pacienţii externi, secţie aflată tot la parterul spitalului, dar în cealaltă aripă a clădirii. Ei, cel puţin, se bucurau de aerul condiţionat, ca şi pacienţii care stăteau cuminţi în sala de aşteptare. În cele şase cabinete de aici, specialiştii acordau asistenţă medicală gratuită pacienţilor care nu-şi puteau permite, sau nu doreau, să plătească taxele fixate de Societatea Medicilor din oraş.

Bătrânul Rudy Hermant, care la viaţa lui muncise din când în când, împins de la spate de familie, stătea relaxat în fotoliu, în timp ce doctorul McEwan, specialist ORL, încerca să descopere cauza hipoacuziei evolutive de care suferea Rudy. De fapt, pe Rudy nu-l deranja prea mult faptul că nu aude, ci dimpotrivă, uneori, când i se cerea să facă lucruri pe care nu dorea să le facă, sau să lucreze mai repede, îi convenea de minune. Dar fiul lui mai mare hotărâse că bătrânul ar trebui să se trateze, şi de aceea se afla acum, aici.

Doctorul McEwan pufni iritat când scoase otoscopul din urechea lui Rudy.

— Ne-ar fi la toţi mai uşor dacă ţi-ai da silinţa să te mai speli din când în când, spuse el tăios.

Nu-i stătea în fire doctorului McEwan să fie nervos. Totuşi, în dimineaţa aceea, la micul dejun, soţia sa găsise de cuviinţă să continue cearta despre cheltuielile casei, pe care o începuse cu o seară înainte. Aşa încât doctorul plecase furios de acasă. Pentru ca totul să fie perfect, în timp ce scotea maşina din garaj, făcuse o mişcare bruscă înapoi şi spărsese semnalizarea pe spate. De aceea, acum, era iritat.

Rudy privi opac spre doctorul morocănos.

— Poftim? Ce aţi spus?

— Am spus că nu ar strica... dar nu mai contează.

McEwan era în dilemă, dacă surzenia bătrânului putea fi cauzată de senilitate, sau de o tumoare. Era un caz interesant, şi interesul profesional îl făcea să uite starea de nervozitate.

— Nu v-am auzit! repetă bătrânul.

McEwan răspunse ridicând glasul:

— Am spus că nu mai contează!

În acel moment se bucură că Rudy nu-l auzise şi i se făcu ruşine de ieşirea lui necontrolată.

* * *

În secţia de medicină generală, doctorul Toynbee, masivul medic internist, îşi aprinse o altă ţigară de la cea veche şi studie pacientul din faţa sa. În timp ce cumpănea în gând boala pacientului, se simţi puţin balonat şi hotărî să renunţe la mâncarea chinezească măcar pentru o săptămână sau două; oricum, cu două dineuri planificate săptămână aceasta şi cina rezervată la Clubul Gurmanzilor pentru marţea viitoare, suferinţa provocată de renunţare nu mai era chiar aşa de mare.

Hotărând în sfârşit diagnosticul, îşi fixă ochii asupra pacientului şi spuse cu severitate:

— Sunteţi supraponderal şi va trebui să ţineţi regim. Ar fi bine să renunţaţi şi la fumat.

* * *

La câţiva metri de careul specialiştilor, domnişoara Mildred, secretara şefă a spitalului, transpira abundent şi traversa grăbită culoarul aglomerat. Ignorând toate senzaţiile neplăcute, grăbi pasul după o siluetă care tocmai dispărea după un colţ.

— Doctore Pearson! Doctore Pearson!

Când femeia reuşi să-l ajungă din urmă, bătrânul medic patolog se opri. Mută trabucul în celălalt colţ al gurii şi spuse iritat:

— Ce este? Ce s-a întâmplat?

Mărunta domnişoară Mildred, domnişoară bătrână la cincizeci şi doi de ani, abia atingând un metru cincizeci cu tot cu tocuri, tresări speriată. Dar hârtiile oficiale, registrele, fişele de observaţie şi dosarele erau viaţa ei. Îşi adună tot curajul.

— Trebuie să semnaţi protocolul autopsiilor, domnule doctor. Comisia pentru sănătate ne cere copiile.

— Altă dată. Acum mă grăbesc. Joe Pearson era supărat şi avea un ton imperios.

Domnişoara Mildred insistă eroic.

— Vă rog, domnule doctor. Nu durează decât o secundă. De trei zile încerc să vă găsesc.

Pearson mormăi nemulţumit, luă pixul pe care i-l oferi domnişoara Mildred, se apropie de o masă şi mâzgăli semnătura pe documente.

— Nici măcar nu ştiu ce semnez. Ce-i asta?

— Cazul Howden, domnule doctor.

— Am atât de multe cazuri, continuă Pearson supărat. Nu mi-l amintesc.

Domnişoara Mildred i-l aminti răbdătoare:

— Este muncitorul care a căzut de pe schelă şi a murit. Dacă vă amintiţi, patronii au spus că omul trebuie să fi avut un atac de cord, altfel nu ar fi căzut, pentru că măsurile lor de siguranţă sunt bune.

— Mda! mormăi Pearson.

În timp ce el se pregătea să semneze hârtiile, domnişoara Mildred continua să povestească. Îi plăcea să termine dacă începea ceva, îi plăcea ca totul să fie limpede.

— Totuşi, autopsia a arătat că inima omului era sănătoasă, şi nu suferea de nici o altă boală ce i-ar fi putut provoca prăbuşirea.

— Ştiu toate astea, i-o tăie doctorul Pearson, scurt.

— Scuzaţi-mă, domnule doctor. Am crezut că...

— A fost un accident. Compania va trebui să acorde o pensie văduvei.

Pearson o opri cu un gest, mută trabucul în celălalt colţ al gurii şi mai mâzgăli o semnătură şifonând foaia.

Are mai mult ou pe cravată decât de obicei, observă în gând domnişoara Mildred, apoi se întrebă de câte zile nu s-a pieptănat oare. Înfăţişarea lui Joe Pearson era motiv de glume şi de scandal la spitalul Trei Comitate. De când îi murise soţia, cu zece ani în urmă, trăise singur şi hainele i se ponosiseră treptat. Acum, la şaizeci şi şase de ani, arăta mai degrabă ca un vagabond, decât ca medic şef al unei secţii importante din spital. Sub halatul alb de laborator, domnişoara Mildred văzu vesta de lână destrămată, arsă probabil cu acid. Pantalonii gri, murdari şi şifonaţi, cădeau neglijent peste pantofii murdari şi scâlciaţi.

Joe Pearson semnă şi ultima hârtie, apoi se răsti aproape sălbatic la micuţa domnişoară Mildred:

— Şi acum să fac şi eu o muncă utilă, nu?

Trabucul care atârna neglijent în colţul gurii se scutura pe halatul alb şi pe linoleumul lustruit. Pearson se afla la acest spital de mult timp, de aceea îşi permitea lucruri care nu ar fi fost niciodată permise unui tânăr. Din acelaşi motiv ignora cu bună ştiinţă cartoanele cu „Fumatul interzis” de pe culoarele spitalului.

— Mulţumesc, domnule doctor. Mulţumesc foarte mult.

Doctorul salută scurt şi porni spre lifturi pentru a coborî la secţia sa. Dar ambele lifturi erau ocupate. Cu o exclamaţie de nemulţumire, doctorul începu să coboare scara care ducea la secţia lui.

* * *

La secţia chirurgie, ce se afla la etajul trei, atmosfera era mult mai relaxată. Aici temperatura şi umiditatea erau atent controlate, iar personalul, asistente şi chirurgi, îmbrăcaţi doar cu halatele bine apretate, se bucurau de mai mult confort. Unii dintre chirurgi terminaseră operaţiile programate pentru dimineaţă şi stăteau la o cafea înainte de a intra pentru alte operaţii. Asistentele aduceau în cele două saloane de reanimare pacienţii operaţi, aflaţi încă sub anestezie. Aici urmau să rămână sub observaţie până când se simţeau destul de bine ca să se întoarcă în saloanele lor.

Sorbind din cafea, Lucy Grainger, chirurg ortoped, argumenta de ce cumpărase un Volkswagen cu o zi înainte.

— Iartă-mă, Lucy, o tachină doctorul Bartlett, cred că am trecut peste ea azi dimineaţă când am parcat maşina.

— Nu-i nimic, Gil, răspunse ea. Ai nevoie de exerciţiu ca să-ţi poţi manevra monstrul din Detroit.

Gil Bartlett, chirurg şi el, avea un Cadillac crem, care era întotdeauna bine lustruit. De fapt, maşina reflecta trăsătura caracteristică a stăpânului, unul dintre cei mai eleganţi medici ai spitalului. Bartlett era singurul din spital care avea barbă, gen Van Dyke, mereu tunsă şi bine îngrijită. Când Bartlett vorbea, barba se scutura ritmic, iar Lucy o privea fascinată.

Kent O'Donnell traversă camera şi li se alătură. O'Donnell era şeful secţiei chirurgie şi Preşedinte al Consiliului de conducere al spitalului. Bartlett îl salută, bucuros că îl vede.

— Kent, te-am căutat. Săptămâna viitoare am programat pentru asistente un curs despre tonsilectomie la adulţi. Ai vreun diapozitiv cu căile respiratorii şi pneumonia?

O'Donnell revăzu în minte filmele color din colecţia sa. Ştia la ce se referă Bartlett - era unul din efectele secundare mai puţin cunoscute după operarea amigdalelor la adulţi. Ca toţi chirurgii, O'Donnell ştia foarte bine că oricât ar fi fost de atent un medic, uneori putea scăpa din forceps o bucăţică de amigdală care era absorbită de plămân, unde se forma un abces. Acum îşi amintea că are câteva imagini ale traseului trahee-plămân, arătând exact această situaţie. Le făcuse în timpul unei autopsii.

— Cred că am, îi spuse lui Bartlett. Le caut diseară.

— Dacă nu ai o fotografie a traheii, adu-i una a rectului, interveni Lucy Grainger. Tot nu ştie diferenţa.

Un hohot de râs umplu careul medicilor. O'Donnell zâmbi şi el. El şi Lucy erau vechi prieteni; de fapt se întreba uneori dacă în alte condiţii, dacă ar fi avut mai mult timp, legătura lor nu ar fi putut deveni mai serioasă. O îndrăgea

pe Lucy din multe motive, dar cel mai mult o îndrăgea pentru faptul că era bărbătoasă şi ţinea piept lumii masculine în care trăia. Şi totuşi, nu-şi pierdea feminitatea. Halatul bine apretat, în care părea lipsită de forme, aproape anonimă, ascundea de fapt o siluetă suplă, bine făcută, de obicei îmbrăcată în costume clasice, dar elegante.

Gândurile bărbatului au fost întrerupte de o asistentă care i s-a adresat discret.

— Domnule doctor O'Donnell, familia pacientului dumneavoastră aşteaptă afară.

— Spune-le că vin imediat.

Plecă în vestiar şi se îmbrăcă în hainele de stradă. Pentru astăzi avusese o singură operaţie programată. O terminase şi acum se adresă membrilor familiei care aşteptau îngrijoraţi, asigurându-i că operaţia a fost reuşită şi pacientul se simte bine. Mai trebuia să treacă doar pe la administratorul spitalului.

* * *

La etajul de deasupra secţiei chirurgie, în rezerva numărul 48, George Andrew Dunton nu mai simţea nici căldura, nici răceala. Se afla la cincisprezece secunde de moarte. În timp ce doctorul MacMahon lua pulsul pacientului, aşteptând ca inima să se oprească din moment în moment, sora Penfield regla aparatul de aer condiţionat pe „maxim” pentru că prezenţa familiei făces aerul de nerespirat. Era o familie bună, gândi asistenta soţia, fiul mai mare şi fetiţa mai mică. Soţia plângea încet, fetiţa era tăcută, dar lacrimi mari îi brăzdau obrajii, băiatul stătea cu spatele la ele, dar îi tremurau umerii. Sper să plângă şi pentru mine cineva când voi muri, gândi Elaine Penfield. Este cea mai mare dovadă de dragoste. Doctorul MacMahon lăsă mâna pacientului şi privi spre membrii familiei. Cuvintele nu-şi aveau rostul. Metodic, sora Penfield notă ora decesului - 10,52 am.

* * *

În celelalte secţii ale spitalului, mai ales în zona rezervelor plătite de pacienţii bogaţi, acesta era momentul cel mai liniştit al zilei. Se terminase de administrat medicaţia de dimineaţă, medicii terminaseră vizita şi până la ora prânzului totul era liniştit. Câteva asistente coborâseră la cofetărie la o cafea; celelalte îşi completau fişele de observaţii. „Se plânge de dureri abdominale”, scrise pe foaia de observaţie a unei paciente sora Wilding. Trebuia să mai adauge câteva cuvinte, dar se opri.

Pentru a doua oară în dimineaţa aceea, asistenta Wilding, cu părul alb şi, la cei cincizeci şi şase de ani ai săi, cea mai bătrână din personalul spitalului, scoase din buzunarul uniformei scrisoarea pe care o citise deja de două ori până acum. Din foaia împăturită alunecă şi căzu pe duşumea fotografia unui tânăr locotenent de marină îmbrăţişând o fată drăguţă. Bătrâna ridică poza şi o privi îndelung, apoi reciti scrisoarea. „Dragă mamă, o să fii surprinsă, dar am întâlnit aici, la San Francisco, o fată, cu care m-am căsătorit ieri. Ştiu că vei fi foarte dezamăgită, pentru că mi-ai spus de multe ori că vrei să fii prezentă la nunta mea, dar sunt sigur că vei înţelege când îţi voi povesti...”

Sora Wilding ridică ochii de pe scrisoare şi se lăsă în voia gândurilor, amintindu-şi de băiatul pe care-l văzuse atât de puţin în ultima vreme. După divorţ avusese grijă de Adam până la colegiu; apoi se mutase la şcoală la Annapolis, se văzuseră în câteva weekend-uri şi, după aceea, băiatul plecase la Şcoala de marină. Acum era bărbat şi aparţinea altei femei. Astăzi trebuia neapărat să le trimită o telegramă, să îi asigure că îi iubeşte şi să le ureze fericire. Cu ani în urmă spusese că imediat ce Adam va fi în stare să se întreţină singur ea îşi va părăsi munca, dar nu o făcuse, şi acum, când se apropia pensionarea, simţea că va fi foarte singură. Puse fotografia şi scrisoarea înapoi în buzunarul uniformei, luă stiloul şi continuă să scrie pe fişa de observaţie: „senzaţie uşoară de vomă şi diaree. A fost anunţat doctorul Reubens”.

La etajul al patrulea, la secţia obstretică, practic în nici un moment al zilei nu era linişte. Copiii, gândi doctorul Charles Dornberger, mâzgălind câteva foi de observaţie, au obiceiul obositor de a veni pe lume toţi odată. Uneori, treceau ore, zile chiar şi în secţie era linişte, copiii se năşteau ordonat, unul după altul. Apoi, deodată, parcă era iadul pe pământ, aşteptau cu zecile să vină pe lume toţi odată. Acum era unul din acele momente.

Pacienta lui, o negresă plinuţă, mereu veselă, era pe punctul de a naşte al zecelea copil. Pentru că venise la spital în ultimul moment fusese dusă direct la sala de urgenţe. În timp ce scria, Dornberger auzea discuţia dintre ea şi internul care o adusese în secţie.

Aşa cum era normal în cazurile de urgenţă, internul rugase politicos pacienţii din lift să coboare şi o transportase numai pe negresă.

— Ce oameni drăguţi! Să plece ei din lift numai pentru mine, spunea femeia. Păi eu nu m-am simţit aşa de importantă niciodată până acum.

În acel moment Dornberger îi auzi pe intern spunându-i pacientei să se relaxeze. Răspunsul femeii veni instantaneu:

— Să mă relaxez, măi băiete? Păi, eu sunt relaxată. Eu mă relaxez întotdeauna când fac un copil. Este singura perioadă din viaţa mea când nu spăl vase şi rufe şi nu fac mâncare. Of, of, abia aştept să ajung aici. Pentru

mine-i ca o vacanţă. Se opri un moment din cauza durerii. Murmură printre dinţi: Am nouă copii şi ăsta e al zecelea. Cel mare este de vârsta ta. Ştii ce, să mă aştepţi şi la anu' pe vremea asta. Îţi spun eu, mă întorc.

Dornberger o auzi chicotind, apoi femeia tăcu pentru că era preluată de asistente şi dusă în sala de naşteri. Doctorul, foarte apretat, foarte dezinfectat şi foarte transpirat din cauza căldurii, îşi urmă pacienta.

* * *

În bucătăria spitalului, unde căldura nu era o problemă pentru că oamenii care lucrau aici erau obişnuiţi cu ea, Hilda Straughan, asistenta care se ocupa de dieta pacienţilor, muşcă dintr-o plăcintă cu struguri şi dădu din cap aprobator spre bucătarul şef. Caloriile se vor arăta cu siguranţă peste o săptămână, pe cântarul din baie, dar ea îşi liniştea conştiinţa scuzându-se că era de datoria ei să guste pe cât se poate din toate reţetele spitalului. Pe urmă; era cam târziu pentru doamna Straughan să-şi facă probleme în privinţa caloriilor şi a greutăţii. Rezultatul acumulat al multelor degustări anterioare era un trup de vreo sută de kilograme, cu doi sâni imenşi, ca stâncile gemene ale Gibraltarului, renumiţi în tot spitalul şi care, când mergea, îi dădeau înfăţişarea unui portavion maiestuos, precedat de două nave mai mici de escortă.

Dar, pe cât era de îndrăgostită de mâncare, doamna Straughan era îndrăgostită şi de munca ei. Privi în jurul său şi îşi admiră cu satisfacţie imperiul: oalele strălucitoare de inox, toate ustensilele de bucătărie, fără pată, şorţurile albe şi apretate ale bucătarilor. Inima i se umplu de căldură la vederea acestora.

La bucătărie, în perioada aceasta a zilei era foarte mult de lucru. Prânzul era cea mai dificilă masă a zilei, pentru că în afară de pacienţi trebuiau să fie hrăniţi şi doctorii şi asistentele şi tot personalul care lucra în spital. Peste douăzeci de minute vor începe să fie duse tăvile cu mâncare în rezerve şi camerele de gardă, activitate care nu se va termina mai devreme de două ore. După aceea, în timp ce ajutoarele vor spăla vasele, bucătarii se vor ocupa de masa de seară.

Gândul la farfurii o făcu pe doamna Straughan să se încrunte şi să se îndrepte mecanic spre locul din bucătărie unde erau instalate cele două maşini automate de spălat vase. Era locul cel mai puţin strălucitor din regatul ei şi mai puţin modern decât alte sectoare, şi se gândi că va fi mai fericită când şi acest sector va fi modernizat ca restul bucătăriei. Înţelegea că nu se putea face totul deodată şi recunoştea cu onestitate că de doi ani de când deţinea această funcţie la spital, obligase administraţia să facă multe cheltuieli. Totuşi, în timp ce se îndrepta să controleze sala de mese se hotărî să discute din nou cu

administratorul despre cele doua maşini de spălat vase ce trebuiau să fie cumpărate.

* * *

Şefa secţiei de nutriţie nu era singura persoană din spital ale cărei gânduri se concentrau în mod preponderent asupra mâncării. La secţia radiologie de la etajul al doilea, un pacient extern, domnul James Bladwick, vicepreşedinte al uneia dintre cele trei mari companii care se ocupau cu vânzarea de automobile în Burlington, era, după cum spunea singur, „flămând ca un lup”.

Avea şi motive. La recomandarea medicului, James Bladwick nu mâncase de ieri, iar acum se afla în cabinet, pregătit pentru o analiză gastrică. Analiza radiologică urma să confirme sau să infirme ulcerul duodenal de care era suspectat. James Bladwick spera să nu fie confirmat. De fapt, dorea cu disperare ca nici ulcerul şi nici altă boală să nu fie confirmate, pentru că se afla după o perioadă de trei ani de sacrificii, în care dăduse dovadă de mai multă voinţă ca niciodată, trei ani după care, în sfârşit, afacerile începuseră să meargă, iar pentru asta primea bani.

Sigur, era îngrijorat. Cum să nu fi fost îngrijorat, când în fiecare lună trebuia respectat un grafic de vânzări? Nu era posibil să aibă ulcer, trebuia să fie altceva, ceva uşor, care se putea vindeca imediat. Era vicepreşedinte al companiei doar de şase săptămâni şi ştia bine că menţinerea în această funcţie depindea de capacitatea continuă de a produce. Iar pentru asta, trebuia să fie sănătos şi apt pentru muncă. Nici un certificat medical nu putea compensa scăderea vânzărilor.

James Bladwick amânase multă vreme acest moment. De vreo două luni devenise conştient de durerea permanentă din stomac. O vreme încercase să se mintă că nu era nimic neobişnuit, în cele din urmă însă, trebuise să apeleze la medic. Spera totuşi că nu va dura prea mult. Afacerea cu Fowler, pentru şase camionete era grozavă şi trebuia finalizată imediat. Dumnezeule, cât îi era de foame!

Pentru doctorul Ralph Bell, bătrânul radiolog, „Ding-Dong” cum era numit de personalul spitalului, era doar o analiză de rutină. Îşi permise un joc în gând şi hotărî că în cazul acesta răspunsul trebuia să fie „da”. Pacientul era genul predispus la ulcer. Îl privise pe bărbatul din faţa sa, îl studiase prin lentilele groase şi realizase că era tipul de om alarmist; uite, şi acum se frământa. Îl aşeză pe Bladwick în faţa aparatului şi îi întinse paharul cu bariu.

— Când îţi spun eu, îl bei tot. Îşi pregăti aparatul, apoi comandă: Acum!

Urmări traseul bariului prin esofag, apoi prin stomac, spre duoden. Scoase în evidenţă de lichidul opac, organele erau delimitate limpede, şi din când în când Bell apăsa pe un buton pentru a înregistra rezultatele pe film. Se apropie de pacient şi-i masă abdomenul pentru a împrăştia bariul. Atunci văzu o urmă pe duoden. Ulcer, limpede, fără nici o urmă de îndoială. Câştigase pariul pe care-l făcuse cu sine însuşi.

— Asta este tot, domnule Bladwick, mulţumesc.

— Ei bine, doctore, care este verdictul? Mai trăiesc?

— Vei supravieţui.

Toţi doreau să ştie ce vedea el pe ecran. *Oglindă, oglinjoară, cine-i cel mai sănătos dintre noi toţi?* Nu era treaba lui să le spună.

— Medicul dumneavoastră curant va primi filmele mâine. Cred că va vorbi el cu dumneavoastră.

„Ghinion, prietene, gândi doctorul. Sper să-ţi placă regimul cu lapte şi ouă fierte."

La două sute de metri de clădirea centrală a spitalului, într-o clădire veche, ce fusese odată fabrică de mobilă, iar acum servea de adăpost pentru asistentele care nu aveau unde locui, eleva asistentă Vivian Loburton se chinuia cu un fermoar care refuza să se închidă.

— Luate-ar naiba! se răsti ea la fermoar cu o expresie mult îndrăgită de tatăl său, om care-şi agonisise averea confortabilă din tăierea copacilor şi care nu vedea nici un motiv de a folosi în pădure un limbaj şi acasă cu totul altul.

La nouăsprezece ani, Vivian era combinaţia izbitoare între robusteţea tatălui său şi delicateţea înnăscută a mamei sale, pe care viaţa din Oregon nu o influenţase niciodată. Acum, în cea de-a patra lună de şcoală, Vivian descoperise unele trăsături ale părinţilor săi în propriile sale reacţii faţă de spital şi munca de aici. Era şi speriată şi fascinată, şi în acelaşi timp era dezgustată. Contactul nemijlocit cu boala era întotdeauna un şoc pentru noii sosiţi. Chiar dacă ştiai acest lucru, nu îţi servea la nimic, când stomacul ţi se întorcea pe dos şi aveai nevoie de multă voinţă pentru a nu fugi din acest loc.

După asemenea momente Vivian simţea nevoia să schimbe atmosfera, să se dezinfecteze; în mare măsură îşi găsise antidotul în muzică, dragostea ei dintotdeauna. Surprinzător pentru mărimea lui, oraşul Burlington avea o excelentă orchestră simfonică şi, după ce descoperise acest lucru, Vivian devenise o ferventă admiratoare a ei. Balsamul muzicii o ajuta să-şi păstreze echilibrul. I-a părut rău când s-a terminat stagiunea, şi în ultima vreme simţise nevoia să pună altceva în locul muzicii.

Totuşi, acum nu avea timp pentru asemenea gânduri, pauza dintre orele de dimineaţă şi raportul de gardă era scurtă. Şi fermoarul ăsta!... Trase mai

tare de el şi reuşi să-l închidă. Uşurată, ieşi în fugă pe uşă. Dumnezeule, ce cald e! Din cauza efortului era transpirată toată.

* * *

Aşa era în dimineaţa aceea, ca în fiecare dimineaţă. La Neurologie, Psihiatrie, Pediatrie, Dermatologie, Ortopedie, Oftalmologie, Ginecologie, Urologie, în sălile de operaţie, în pavilioanele cu plată, în toate departamentele, la toate cele cinci etaje şi la subsolul spitalului Trei Comitate, forfota oamenilor şi medicilor creştea şi descreştea, întocmai ca fluxul şi refluxul mării.

Era ora unsprezece, în ziua de cincisprezece iulie.

DOI

La două blocuri depărtare de spitalul Trei Comitate, ceasul din turnul bisericii Redeemer bătea ora, în timp ce Kent O'Donnell pleca de la Chirurgie spre Administraţie. Bătaia clopotului, ca întotdeauna falsă, inunda spitalul prin ferestrele deschise. O'Donnell îşi verifică ceasul de mână cu un gest mecanic. Trecu pe lângă un grup de interni care îl salutară respectuos. La etajul al doilea O'Donnell se opri şi făcu loc unei asistente care împingea un scaun cu rotile. În scaun era o fetiţă de zece ani cu un ochi bandajat. O femeie, evident mama copilului, se agita protector în jurul ei.

Asistenta, căreia îi zâmbi, îl recunoscu şi răspunse la salut. Împlinise patruzeci de ani dar era încă admirat de femei. Avea o statură masivă care îl făcuse renumit şi în tinereţe - înalt, drept, lat în umeri, cu braţe musculoase. În ciuda acestei siluete impunătoare O'Donnell se mişca agil, iar tenisul şi schiul îl ajutaseră să-şi păstreze robusteţea.

Nu fusese niciodată frumos în sensul propriu al cuvântului, dar avea un chip cu trăsături neregulate (nasul său încă mai purta urma unei încăierări de la fotbal) pe care femeile îl găseau atrăgător. Numai părul îi trăda vârsta; nu cu mult timp în urmă fusese negru ca pana corbului, acum însă încărunţea cu iuţeală.

Se auzi strigat de cineva, din spate se opri şi îl văzu pe Bill Rufus, un medic chirurg.

— Ce mai faci Bill?

Îi plăcea Rufus. Era conştiincios, devotat şi un bun chirurg, cu multă experienţă. Pacienţii aveau încredere în el pentru că şi el emana încredere atunci când le vorbea. Era respectat de personalul auxiliar pentru că se purta

frumos, îi trata ca pe nişte egali, trăsătură pe care nu o aveau întotdeauna ceilalţi chirurgi.

Singura lui ciudăţenie, dacă i se putea spune aşa, era obiceiul de a purta cravate îngrozitoare. O'Donnell se cutremură când văzu noua achiziţie a colegului său, o cravată mov cu picăţele galbene ca lămâia peste care era un desen cu cercuri turcoaz şi zigzaguri verzi. Bill Rufus îşi consuma mult timp căutându-şi cravatele. Unul dintre medicii psihiatri sugerase, recent, că aceste cravate reprezentau “craterul de puroi de pe suprafaţa conservatoare a omului”. Dar Rufus râsese doar, încântat la culme de glumă. Dar astăzi părea tulburat.

— Kent, vreau să stăm de vorbă.

— Mergem la mine în birou? O'Donnell era curios. Rufus nu era genul de om care să se agite dacă nu era vorba de o problemă importantă.

— Nu, putem vorbi şi aici. Este vorba despre rapoartele chirurgicale care vin de la Patologie.

Se apropiară de o fereastră pentru a evita aglomeraţia de pe culoar. „Mi-a fost teamă de asta, gândi O'Donnell”.

— La ce te gândeşti, Bill? îl întrebă pe Rufus.

— Durează prea mult. Mult prea mult.

O'Donnell cunoştea foarte bine problema. Ca şi alţi chirurgi, Rufus opera foarte des pacienţi cu tumori. După ce se scotea, tumoarea era trimisă la laboratorul patologic al doctorului Joseph Pearson. Patologul făcea două analize de ţesut. Prima, într-un mic laborator de lângă sala de operaţie. În timp ce pacientul era sub anestezie, el examina ţesutul la microscop. Procedura putea duce doar la două verdicte:,,malign”, ceea ce însemna prezenţa cancerului şi necesitatea unei intervenţii chirurgicale pe pacient, sau „benign”, ceea ce însemna că totul va fi bine imediat ce va fi extirpată tumoarea. Dacă era vorba de o tumoare malignă, operaţia se făcea imediat. Pe de altă parte, verdictul benign, venit de la patolog, era pentru chirurg semnalul că trebuie să-şi termine munca şi să-şi trimită pacientul la recuperare.

— La sala de operaţii nu sunt întârzieri, nu? O'Donnell nu auzise că ar fi, dar trebuia să se convingă.

— Nu, răspunse Rufus. Ai fi primit plângeri dacă ar fi fost. Dar este vorba despre raportul complet al analizei de ţesut, acesta durează prea mult.

— Înţeleg. O'Donnell încerca să câştige timp ca să-şi limpezească gândurile. Mintea lui trecea febril în revistă toate procedurile. După ce se îndepărta ţesutul orice tumoare era trimisă la laboratorul patologic, unde tehnicienii preparau mai multe lame cu mai multă atenţie şi lucrând în condiţii mai bune. Mai târziu, patologul le studia şi dădea concluzia finală. Uneori, o tumoare care părea benignă la prima analiză se dovedea malignă la

examinarea mai atentă, şi nimănui nu i se părea normal că patologul îşi schimba părerea. În aceste situaţii se făcea din nou operaţia chirurgicală. Evident însă, era foarte important ca al doilea raport al patologului să fie prompt. O'Donnell înţelesese imediat că acesta era miezul problemei care îl frământa pe Rufus.

— Dacă s-ar fi întâmplat doar o dată, continuă Rufus, mu m-aş plânge acum. Ştiu că Patologia este aglomerată şi nu încerc să-i fac necazuri lui Joe Pearson. Dar s-a întâmplat de mai multe ori, Kent. Se întâmplă mereu.

— Fii mai concret, Bill, îl întrerupe O'Donnell. Era foarte convins că Rufus avea dovezi care să-i sprijine argumentele.

— Bine. Săptămâna trecută am avut o pacientă, doamna Mason, cu tumoare la sân. Am extirpat tumoarea şi la prima analiză Joe Pearson a spus benign. După aceea, totuşi, pe raportul final a scris malign. Rufus ridică din umeri. Nu reclam acest lucru, nu le poţi găsi pe toate de prima dată.

— Dar? Acum că ştia despre ce este vorba, O'Donnell dorea să termine discuţia.

— Lui Pearson i-au trebuit opt zile să facă raportul final. Când l-am primit, pacienta era externată.

— Înţeleg.

Nu era bine. „Nu este bine deloc, gândi O'Donnell”.

— Nu este uşor, continuă Rufus calm, să chemi o femeie înapoi şi să-i spui că ai greşit, că la urma urmei are cancer şi trebuie să o operezi din nou.

Nu, nu era uşor şi O'Donnell ştia prea bine asta. Înainte de a veni la Trei Comitate trecuse şi el prin asemenea situaţii. Spera să nu mai treacă niciodată.

— Bill, lasă-mă te rog să rezolv în felul meu această problemă, vrei? Lui O'Donnell îi părea bine că cel care-i ridicase problema era Rufus. Alţi chirurgi ar fi putut îngreuna situaţia.

— Bineînţeles, atâta timp cât vei face ceva concret. Rufus avea dreptate să fie vehement. Ştii, acesta nu este un caz izolat. Din întâmplare este unul grav.

Din nou O'Donnell îşi dădu seama că acest fapt era adevărat. Problema cu Rufus era însă că acesta nu-şi dădea seama de urmările acestei situaţii.

— Voi vorbi cu Joe Pearson astăzi după-amiază. După conferinţa privind mortalitatea chirurgicală. Vii şi tu?

— Vin şi eu.

— Bine, Bill, ne vedem atunci. Îţi mulţumesc că m-ai informat. Îţi promit că voi rezolva problema.

Voi rezolva, reflectă O'Donnell îndepărtându-se. Ce anume? Încă se mai gândea la asta când ajunse în aripa administrativă şi deschise uşa biroului lui Harry Tomaselli.

La început nu-l văzu pe Tomaselli, apoi administratorul îl strigă:

— Aici, Kent. În capătul îndepărtat al camerei, Tomaselli stătea aplecat deasupra unei mese la care-şi petrecea cea mai mare parte din timpul de lucru. Studia nişte schiţe. O'Donnell traversă camera şi le privi.

— Visezi cu ochii deschişi, Harry? Arătă spre una din schiţe: Ştii ce, sunt sigur că poţi să faci o seră acolo, în aripa estică.

Tomaselli zâmbi.

— De acord, cu condiţia ca tu să convingi consiliul că este necesară. Îşi scoase ochelarii fără rame şi începu să-i şteargă mecanic. Uite-l, este aici, Noul Ierusalim.

O'Donnell studie profilul spitalului Trei Comitate aşa cum arăta în planul de extindere şi renovare. Noua clădire includea o aripă nouă şi locuinţe noi pentru asistente.

— Noutăţi?

Administratorul îşi puse la loc ochelarii pe nas.

— Astăzi am vorbit din nou cu Orden.

Orden Brown, preşedintele celei de-a doua mari oţelării din Burlington era preşedintele consiliului de administraţie al spitalului.

— Şi?

— El este convins că putem conta pe jumătate de milion de dolari până în ianuarie. Asta înseamnă că putem începe fundaţia în martie.

— Şi cealaltă jumătate de milion? Săptămâna trecută Orden mi-a spus că o va strânge până în decembrie. Atunci O'Donnell îl considerase cam naiv pe preşedinte, prea optimist.

— Ştiu, spuse Tomaselli. Dar mi-a spus să-ţi comunic că s-a răzgândit. Ieri s-a întâlnit din nou cu primarul. Sunt convinşi că pot obţine a doua jumătate de milion până în vara viitoare şi că pot încheia campania până în toamnă.

— Asta este o veste bună. O'Donnell hotărî să-şi alunge temerile. Dacă Orden Brown spusese asta, însemna că se va ţine de cuvânt.

— Oh, apropo, continuă Tomaselli cu un gest studiat. Orden şi primarul au întâlnire cu guvernatorul miercurea viitoare. Se pare că până la urmă vom obţine suplimentul din partea statului.

— Şi altceva? O'Donnell se răsti ironic la administrator.

— Credeam că o să fii încântat.

Mai mult decât încântat, reflectă O'Donnell. Într-un fel ai putea spune că este primul pas spre realizarea unui vis. Era un vis care îşi avea originea din primele zile de când sosise la Trei Comitate, acum trei ani şi jumătate. Ciudat, cât de repede te obişnuieşti cu un loc, gândi O'Donnell. Dacă i-ar fi spus cineva când se afla la Facultatea de medicină din Harvard, sau mai târziu, când era chirurg şef la Columbia Presbyterian, că va sfârşi prin a ajunge într-un spital

prăpădit ca acesta, ar fi refuzat ideea, plin de dispreţ. Chiar şi când fusese la Londra pentru a-şi perfecţiona experienţa în chirugie, fusese convins că se va alătura personalului unora dintre cele mai mari clinici, Johns Hopkins sau Massachusetts General. Cu pregătirea pe care o avea, ar fi putut alege. Dar înainte de a se hotărî, Orden Brown venise la New York şi-l convinsese să viziteze spitalul din Burlington.

Ceea ce a văzut l-a îngrozit. Spitalul era aproape demolat, organizarea lipsea cu desăvârşire, standardele medicale, cu câteva excepţii, erau la pământ.

Şefii de la secţiile de chirurgie şi medicină internă ţinuseră de posturi ani de zile. O'Donnell simţise că obiectivul lor în viaţă fusese de a păstra un *status quo* prietenos. Administratorul, omul cheie în legătura dintre consiliul de conducere şi personalul medical, era un incompetent. Programul internilor era inexistent. Nu existau fonduri pentru cercetare. Condiţiile în care trăiau asistentele şi condiţiile de muncă erau aproape medievale. Orden Brown îi arătase totul, nu-i ascunsese nimic. Apoi, merseseră împreună acasă la preşedintele consiliului. O'Donnell acceptase să rămână la cină, dar după aceea dorise să prindă primul avion spre New York. Dezgustat, nu mai vroia să vadă niciodată oraşul Burlington şi spitalul Trei Comitate.

La cină, care fusese servită în linişte, într-o sufragerie ce arăta plăcut, i s-a spus istoria. Nu era ceva nou. Spitalul Trei Comitate, altădată modern şi bine apreciat, căzuse pradă delăsării şi neglijenţei. Preşedintele consiliului fusese un industriaş bătrân, care de cele mai multe ori pasa responsabilităţile lui unei alte persoane şi venea la spital numai pentru a face faţă unor obligaţii sociale deosebite. Lipsa de autoritate provocase decăderea. Şefii de secţii ţineau cu dinţii de posturi şi erau refractari la orice schimbări. Tinerii fuseseră la început revoltaţi, apoi se simţiseră frustraţi, apoi se mutaseră în alte părţi. În cele din urmă, reputaţia spitalului devenise atât de proastă încât nici un tânăr cu studii superioare nu îşi mai dorea să se alăture acestui personal. Din această cauză, fuseseră primiţi alţii, cu calificare mai slabă. Aceasta era situaţia când venise O'Donnell în vizită.

Singura schimbare fusese numirea lui Orden Brown în funcţia de preşedinte. Bătrânul industriaş care ocupase această funcţie, murise cu trei luni în urmă. Un grup de cetăţeni influenţi îl convinseseră pe Brown să accepte. Alegerea sa nu fusese unanimă. O parte din vechea gardă a conducerii spitalului dorea scaunul pentru unul din ei, ce fusese mult timp membru al consiliului de administraţie, pe nume Eustace Swayne. Dar Brown fusese ales de majoritate şi acum încerca să-i convingă pe membrii consiliului să accepte ideea modernizării spitalului.

Era o luptă aproape inutilă. Elementele conservatoare din consiliu se aliaseră cu o parte dintre medici şi îl desemnaseră pe Eustace Swayne drept purtătorul lor de cuvânt. Rezistau tuturor schimbărilor. Brown trebuia să fie foarte diplomat şi foarte precaut.

Îşi dorea să obţină autoritatea de a spori numărul membrilor din consiliul de conducere, pentru a coopta alţi membri mai activi. Dar, pentru moment, părerile nu erau unanime şi, temporar, planul fusese amânat.

Dacă el ar fi vrut, îi explicase Orden Brown, le-ar fi putut forţa mâna ca să-şi impună punctul de vedere. Ar fi putut, dacă ar fi dorit, să-şi folosească influenţa ca să-i determine pe unii membri mai inactivi din consiliu să se retragă, dar asta ar fi însemnat lipsă de prevedere, pentru că cea mai mare parte dintre ei erau oameni bogaţi, iar spitalul avea nevoie de moştenirile pe care aceştia i le lăsau de obicei prin testament. Dacă îi dădea afară acum, unii dintre ei puteau foarte bine să-şi modifice testamentul şi să scoată spitalul din el.

Eustace Swayne, care era proprietarul unei reţele de magazine, dăduse de înţeles că lucrurile se puteau petrece astfel. De aceea avea nevoie de foarte mult tact şi diplomaţie. Făcuse ceva progrese totuşi, şi un pas înainte fusese că obţinuse majoritatea pentru a numi un nou şef la chirurgie. De aceea dorise să-l întâlnească neapărat pe O'Donnell.

— Mă tem că nu este de mine, spusese O'Donnell după cină, clătinând din cap.

— Poate că nu, dar aş dori să mă asculţi până la capăt.

Era convingător acest bătrân industriaş, urmaş al unei familii bogate, care-şi alesese singur drumul în viaţă şi, din muncitor la oţelărie, ajunsese în birourile conducerii, urmând să obţină, poate, scaunul de preşedinte. Îi şi simţea pe oameni, din anii când lucrase umăr la umăr cu muncitorii din oţelărie. Poate că de aceea acceptase povara de a scoate spitalul din mocirlă. Dintr-un motiv pe care nici el nu şi-l putea explica, în scurtul timp pe care-l petrecuseră împreună, O'Donnell simţise dăruirea bătrânului.

— Dacă vii aici, i-a spus lui O'Donnell la sfârşitul mesei, nu-ţi pot promite nimic. Mi-ar place să-ţi pot spune că vei avea mână liberă, dar mai degrabă cred că va trebui să lupţi pentru fiecare lucru pe care îl doreşti. Vei întâlni opoziţie, resentimente şi piedici în orice vei face. Vor fi situaţii în care nu te voi putea ajuta şi momente pe care va trebui să le depăşeşti singur. După un moment de tăcere Brown adăugase şoptit: Cred că singurul lucru bun pe care îl poţi spune despre această situaţie, din punctul tău de vedere, este că ea reprezintă cea mai mare confruntare din viaţa unui bărbat.

Acestea fuseseră ultimele cuvinte pe care le spusese în seara aceea despre spital, Orden Brown. După aceea vorbiseră despre cu totul alte lucruri:

despre Europa, despre alegeri, despre agravarea naţionalismului în Orientul Mijlociu. Brown călătorise mult şi era un om bine informat. Mai târziu, îl condusese pe O'Donnell la aeroport.

— Mi-a făcut plăcere că te-am întâlnit, i-a spus Orden, strângându-i mâna.

După aceea, O'Donnell se îmbarcase cu gândul sincer de a-şi şterge din minte experienţa trăită la Burlington.

În timpul zborului încercase să citească o revistă. Era un articol care-l interesa, despre campionatul de tenis, dar nu reţinea cuvintele. Se tot gândea la spitalul Trei Comitate, la ceea ce văzuse acolo şi la ceea ce trebuia făcut acolo. Apoi, brusc, pentru prima dată, începuse să-şi analizeze propriile concepte despre medicină. „Ce înseamnă toate astea?” se întrebase atunci. „Ce vreau eu pentru mine? Ce fel de realizare îmi doresc? Ce am de oferit? Ce voi lăsa în urma mea, la sfârşit?” Nu era căsătorit; probabil că n-o va face niciodată. Avusese aventuri, dar nimic serios. Unde ducea acest drum, început la Harvard, Presbyterian Bart...? Şi, deodată, ştiuse răspunsul, ştiuse că destinul îl ducea la Burlington şi la Trei Comitate. Hotărârea fusese fermă şi irevocabilă. Când a aterizat pe La Guardia, i-a trimis o telegramă lui Orden Brown. Două cuvinte: „Am acceptat”.

Acum, privind planurile clădirii pe care administratorul o numea în glumă „Noul Ierusalim”, O'Donnell se gândi la cei trei ani şi jumătate de când era aici. Orden Brown avusese dreptate când îi spuse că nu-i va fi uşor. Toate obstacolele pe care i le-a prezis, existaseră. Totuşi, treptat, ce fusese mai greu se rezolvase.

După sosirea lui O'Donnell, fostul chirurg şef s-a retras în tăcere. O'Donnell şi-a atras de partea sa chirurgii care doreau ridicarea nivelului activităţii profesionale. Au stabilit între ei un regulament foarte sever şi au format o comisie puternică pentru a impune respectarea lui. Comisia pentru analizarea ţesuturilor, aproape defunctă, a fost reactivată. Sarcina ei era de a ajuta la evitarea greşelilor chirurgicale.

Chirurgii mai puţin competenţi fuseseră avertizaţi politicos, dar ferm, să lucreze în limitele competenţei lor. Câtorva cârpaci, dintre cei care abia erau în stare să facă operaţii de apendice, nişte incompetenţi, li se dăduse şansa de a alege între a pleca singuri şi a fi daţi afară în mod oficial. Întrucât pentru unii aceasta ar fi însemnat pierderea mijloacelor de existenţă, majoritatea aleseseră să plece fără scandal. Printre ei fusese şi un chirurg care extirpase un rinichi unui pacient, fără să se asigure dacă pacientul nu mai fusese supus unei astfel de operaţii. Greşeala fatală fusese observată la autopsie. Îndepărtarea acestui chirurg de la spital se făcuse uşor. A altora însă, decursese mult mai dificil. Fuseseră şi certuri, la comisia disciplinară, şi doi dintre foştii chirurgi

intentaseră proces spitalului. O'Donnell ştia că va fi o dispută urâtă, în public, şi ura publicitatea ce avea să se facă.

În ciuda acestor probleme, O'Donnell şi cei care îl susţineau îşi realizaseră planurile şi umpluseră golurile cu oameni calificaţi, ce fuseseră convinşi cu mare greutate să accepte spitalul din Burlington.

Între timp, se schimbase şi şeful Comisiei de disciplină medicală, în locul căruia fusese numit doctorul Chandler, specialist în medicină internă. Deşi făcuse parte din echipa veche de conducere, luase adesea atitudine împotriva ei. Nu era întotdeauna de acord cu O'Donnell, dar era unul dintre oamenii care nu acceptau compromisuri când era vorba de activitatea profesională.

În cei trei ani şi jumătate se schimbaseră şi metodele de administrare a spitalului. La câteva luni după sosire, O'Donnell îi povestise lui Orden Brown despre un tânăr administrator, unul dintre cei mai buni pe care-i cunoscuse. Preşedintele luase avionul şi după două zile se întorsese cu un contract semnat. După încă o lună, bătrânul administrator fusese pensionat şi Harry Tomaselli instalat în locul său. Acum, latura administrativă reflecta în întregime eficienţa metodică a lui Tomaselli.

Cu un an în urmă O'Donnell fusese ales preşedinte al corpului medical. De atunci, el, Tomaselli şi doctorul Chandler lărgiseră considerabil programul de pregătire pentru interni şi numărul asistentelor.

Mai aveau încă multe de făcut, O'Donnell ştia că erau abia la începutul unui program îndelungat, care se baza pe trei componente: serviciul medical, instruirea, cercetarea. El avea acum patruzeci şi doi de ani şi peste câteva luni urma să împlinească patruzeci şi trei. Se îndoia că în cei câţiva ani de activitate care îi mai rămâneau va reuşi să termine ceea ce-şi planificase. Dar începutul era bun; măcar atâta mulţumire avea, şi mai ştia că hotărârea luată în avion acum trei ani şi jumătate fusese corectă.

Mai existau puncte slabe, sigur, era foarte conştient de asta. Era normal. Nici un plan de o asemenea anvergură nu se putea rezolva uşor, sau repede. Unii medici bătrâni se opuneau schimbărilor şi aveau o puternică influenţă asupra membrilor mai bătrâni ai consiliului de conducere, în frunte cu Eustace Swayne, mai încăpăţânat ca niciodată. Poate că era un lucru bun, reflectă O'Donnell şi poate că exista un adevăr uneori în afirmaţia „tinerii fac prea multe schimbări, prea repede”. Dar, din pricina acestui grup şi a influenţei pe care o avea, trebuia destul de des să-şi tempereze planurile, să fie prudent. El, O'Donnell, accepta faptul în sine, dar avea greutăţi în a tempera cei mai tineri dintre colegii săi.

Printr-o asemenea situaţie trecea acum, după discuţia cu Bill Rufus. Secţia Patologie din spitalul Trei Comitate era încă plină de prejudecăţile vechiului sistem de conducere. Doctorul Joseph Pearson, care conducea secţia

ca pe un domeniu personal, era în spital de treizeci şi doi de ani. Era intim cu cei mai mulţi dintre membrii consiliului de conducere, era prieten apropiat şi juca des şah cu Eustace Swayne. Mai mult decât atât, Joe Pearson nu era un incompetent; dosarul lui era perfect. În tinereţe fusese recunoscut ca unul dintre cei mai activi cercetători în domeniu şi fusese numit preşedinte al Asociaţiei medicilor patologi. Adevărata problemă consta în faptul că munca la secţia Patologie devenise prea complexă pentru a fi dirijată de un singur om. O'Donnell intuia că unele laboratoare din secţie trebuiau modernizate. Dar, era necesar, ca la toate schimbările, să se mai gândească. Trebuia luată în considerare strângerea de fonduri pentru extinderea spitalului.

Dacă se iscau discuţii între O'Donnell şi Joe Pearson, cum va afecta influenţa lui Pearson asupra lui Eustace Swayne strângerea de fonduri pentru reconstrucţia spitalului? Donaţia pe care urma s-o facă Swayne era probabil substanţială, deci pierderea ei era de luat în seamă. La fel de serioasă era influenţa lui Swayne asupra unora dintre locuitorii oraşului; într-un fel sau altul, bătrânul avea puterea de a le realiza, sau distruge planurile.

Cu o asemenea miză în joc, O'Donnell spera că problema secţiei Patologie putea fi lăsată o vreme în suspans. Totuşi, trebuia să facă ceva în legătură cu plângerea lui Bill Rufus, şi repede.

Ridică privirea de pe proiecte şi îi spuse administratorului:

— Harry, cred că s-ar putea să intrăm în război cu Joe Pearson.

TREI

În contrast cu căldura şi activitatea febrilă de la etajele superioare ale spitalului, în subsolul îmbrăcat în faianţă albă era linişte şi răcoare. Liniştea fusese tulburată de mica procesiune care venea pe culoar - sora Penfield şi o ordonanţă care împingea o masă cu rotile.

De câte ori făcuse oare acest drum? se întreabă sora Penfield privind trupul acoperit de pe masă. Probabil că de vreo cincizeci de ori în ultimii unsprezece ani. Poate de mai multe ori, pentru că unor asemenea situaţii nu le reţii exact numărul; acest ultim drum între salon şi morga spitalului, graniţa dintre viaţă şi moarte.

O lege nescrisă era respectată cu sfinţenie; acest ultim drum al pacientului care murise era trasat cu discreţie, erau alese coridoarele nepopulate, liftul de marfă pentru a coborî la subsol aşa încât cei vii să nu fie zguduiţi sau deprimaţi de spectrul morţii ce li se înfăţişa atât de aproape. Era ultima sarcină pe care trebuia să o îndeplinească sora Penfield, pentru că, deşi

în aceste cazuri medicina eşuase, fostul pacient nu era tratat cu dispreţ; grija, ultimele servicii care i se acordau, erau semne că se depăşea graniţa dintre viaţă şi moarte. Ultimul semn de respect.

Coridorul alb se bifurca. Dinspre dreapta se auzea un zumzet de motor. Acolo era departamentul mecanic al spitalului - centrala termică, sistemul de apă caldă, generatoarele electrice. În direcţia opusă era o plăcuţă pe care scria: „SECŢIA PATOLOGIE. MORGĂ”.

În timp ce Weidman, ordonanţa, îndreptă măsuţa cu rotile spre stânga, portarul luă o atitudine respectuoasă, încercând să ascundă sticla de Coca-Cola cu care îşi trecuse timpul.

Se şterse la gură cu dosul mânecii, după care întrebă:

— Nu a reuşit să trăiască, nu?

Remarca îi era adresată lui Weidman; era un fel de glumă, un joc pe care îl jucaseră de multe ori. Ordonanţa nu era la primul drum în subsol.

— I-au tras clapa, Jack.

Portarul dădu din cap şi mai luă o gură din sticla de Cola.

Ce scurt este timpul între viaţă şi sala de autopsie, gândi sora Penfield. Cu mai puţin de o oră în urmă, trupul de sub cearşaf era George Andrew Dunton trăind, în vârstă de cincizeci şi trei de ani, inginer. Îşi amintea detaliile din fişa pacientului, pe care o avea în dosarul de sub braţ.

Familia lui se purtase la fel de frumos şi înainte de a muri şi după ce murise, uniţi, distruşi emoţional, dar fără reacţii isterice. Pentru doctorul MacMahon fusese mai uşor să le ceară permisiunea de autopsie.

— Doamnă Dunton, începuse el blând, ştiu că vă este greu să vă gândiţi la asta acum, dar trebuie să vă rog ceva. Vă rog să-mi daţi permisiunea de autopsie pentru soţul dumneavoastră.

Continuase cu frazele de rutină - cum încearcă spitalul să menţină standardele medicale pentru binele tuturor, cum se poate verifica diagnosticul medicului şi câte se pot învăţa, cât bine le pot face altor familii cercetând o anumită boală. Nimic din toate acestea nu se poate realiza fără permisiunea...

Fiul lui Dunton l-a întrerupt cu blândeţe:

— Înţelegem. Dacă veţi completa actele, mama le va semna.

Şi aşa a ajuns sora Penfield să completeze formalităţile de autopsiere, aşa ajunsese George Andrew Dunton, de cincizeci şi trei de ani, mort, la dispoziţia patologului.

Uşile sălii de autopsie se dădură la perete.

George Rinne, administratorul secţiei, urmări cu privirea masa cu rotile care intra în sală. Privi apoi spre masa de autopsie. Strălucea de curăţenie. Weidman îl salută cu una din glumele de rutină.

— Am un pacient pentru tine.

Politicos, de parcă nu auzise aceste cuvinte de sute de ori, Rinne îi zâmbi şi-i făcu semn să se apropie de masă.

— Du-l acolo.

Weidman împinse masa cu rotile iar Rinne luă cearşaful care acoperea trupul neînsufleţit al lui George Andrew Dunton. Îl împachetă şi i-l întinse lui Weidman - făcea parte din inventar. Folosind cearşaful de dedesubt, cei doi bărbaţi rostogoliră cadavrul pe masa de autopsie.

George Rinne icni când ridică corpul.

— A fost un om solid, s-a îngrăşat până în ultima secundă a vieţii.

Weidman zâmbi.

— Îmbătrâneşti, George. Parcă văd că îţi vine şi ţie rândul.

Rinne clătină din cap.

— O să fiu aici să te aşez *pe tine* pe masa asta.

Scena se desfăşura fără grabă. O jucaseră de multe ori. Poate că, în timp, cei doi acceptaseră jocul glumelor macabre din instinctul de a crea o barieră între ei şi atmosfera morţii în care trăiau zilnic. De fapt totul era acum o formalitate. Se obişnuiseră cu moartea şi nu mai simţeau teamă sau tulburare în faţa ei.

În celălalt capăt al sălii de autopsie era patologul practicant, doctorul McNeil. Se îmbrăcase în halatul alb, apretat impecabil, şi acum răsfoia dosarul cazului primit de la sora Penfield, deplin conştient de apropierea şi căldura femeii. Îi simţea halatul apretat, parfumul discret, şuviţa de păr alunecată de sub bonetă; i-ar fi plăcut să o mângâie. Făcu un efort să se concentreze asupra hârtiilor.

— Se pare că totul e în ordine.

Să încerce oare cu sora Penfield? Trecuseră deja şase săptămâni, şi la vârsta de douăzeci şi şapte de ani şase săptămâni de celibat erau greu de suportat. Sora Penfield era atrăgătoare, avea probabil treizeci şi doi de ani, destul de tânără pentru a fi interesantă, destul de bătrână pentru a mai fi inocentă. Era inteligentă, prietenoasă şi arăta şi bine. Încercă să vadă dincolo de uniforma albă; pe căldura asta probabil că nu avea prea multe dedesubt. Roger McNeil calculă. Probabil că va trebui să o invite la masă de câteva ori. Da, e clar; asta ar însemna ceva bani, şi luna asta nu i-ar ajunge. Păstrează-te pentru mine, Penfield. Ai să mai vii pe aici; vor mai muri pacienţi, şi tu îi vei aduce aici.

— Mulţumesc, doctore. Femeia îi zâmbi şi se întoarse să plece.

Da, cu ea se putea aranja, era convins de asta. Îi strigă:

— Poţi să mai aduci! Avem nevoie de practică.

O glumă prăfuită în încercarea de a te apăra în faţa morţii. Elaine Penfield ieşi. Sarcina ei fusese îndeplinită, tradiţia fusese onorată, legea nescrisă fusese

respectată. Datoria ei era acum să se întoarcă la cei bolnavi, dar vii. Şi totuşi avea sentimentul că doctorul McNeil îi sugerase ceva. Dar mai avea ocazii ca să afle.

În timp ce George Rinne strecura o bucată de lemn sub gâtul cadavrului, McNeil aranja instrumentele necesare pentru autopsie. Cuţite, freze, un fierăstrău pentru oase... toate foarte curate. Rinne era un om conştiincios, dar nici un instrument nu era steril aşa cum trebuia să fie în sălile de operaţie. Aici nu-ţi făceai griji de infecţii pentru pacientul de pe masă, aici numai patologii trebuiau să fie atenţi cu propria lor persoană.

George Rinne îl privi întrebător pe McNeil care îi ghici gândul.

— Poţi să suni la asistente, George. Spune-le că elevele asistente pot coborî, şi anunţă-l pe doctorul Pearson că suntem gata.

— Da doctore.

Rinne ieşi ascultător. McNeil ca patolog practicant, avea autoritate, chiar dacă salariul pe care-l primea era puţin mai mare decât al portarului. Nu va trece mult şi distanţa dintre ei se va mări. Cu trei ani şi jumătate de practică în spate mai avea acum doar şase luni până va putea ocupa un post permanent de patolog. Atunci se va putea gândi la o slujbă plătită cu douăzeci de mii de dolari pe an, pentru că din fericire, cererea de medici patologi era foarte mare, iar specialişti erau puţini. Atunci nu-şi va mai face griji în privinţa banilor, îşi va putea permite să-i facă avansuri asistentei Penfield, sau altora.

Roger McNeil zâmbi încântat, deşi nu trădă nimic în exterior. Oamenii care avuseseră de-a face cu McNeil îl credeau un dur, şi era uneori, îl credeau lipsit de simţul umorului, dar nu era. De fapt, cu bărbaţii el nu se împrietenea uşor, în schimb femeile îl găseau atrăgător, lucru pe care-l descoperise devreme şi-l folosise în avantajul său. Când era stagiar, colegii lui erau uimiţi. McNeil, mohorâtul, morocănosul, avea un succes nebun printre elevele asistente, reuşind acolo unde unii dintre ei nu aveau succes, adică în pat.

Uşa sălii de autopsie se deschise şi Mike Seddons îşi făcu apariţia, ca de obicei, plin de vervă. Seddons era chirurg practicant, temporar trimis la patologie. Întotdeauna aducea cu el bună dispoziţie. Avea părul roşu, mereu ciufulit, şi nu putuse fi niciodată disciplinat de un pieptene. Chipul deschis şi copilăresc era întotdeauna luminat de un zâmbet plăcut. McNeil îl considera pe Seddons un măscărici, deşi, spre lauda lui, tânărul se adaptase la patologie mult mai repede decât alţi chirurgi. Seddons privi cadavrul de pe masă.

— Aha, iar avem treabă!

McNeil îi arătă dosarul de pe masă şi Seddons îl deschise.

— De ce a murit? apoi citind în dosar comentă: stop cardiac, hm?

— Aşa scrie acolo, spuse McNeil.

— Te ocupi tu de el?

Practicantul clătină din cap.

— Vine Pearson.

Seddons îl privi ciudat.

— Marele boss în persoană? Ce are atât de deosebit cazul acesta?

— Nimic deosebit. McNeil prinse formularul de autopsie într-un dosar. Vor asista elevele asistente. Cred că vrea să le impresioneze.

— Spectacol la comandă! râse Seddons. Trebuie să văd şi eu.

— În cazul ăsta, poţi să şi faci ceva. McNeil îi întinse formularele. Completează-le, vrei?

— Sigur că da.

Seddons începu să noteze informaţiile despre starea cadavrului. În timp ce scria comenta ca pentru sine.

— O cicatrice curată de la operaţia de apendicită. Aluniţă pe braţul stâng. Scuză-mă, bătrâne, spuse şi răsuci mâna. Uşor rigor mortis. Ridicând o pleoapă, notă pe hârtie „pupila de O,3 cm în diametru”. Încercă să deschidă gura înţepenită. Ia să vedem puţin dinţii!

De pe culoar se auziră zgomote de paşi. Uşa sălii se deschise şi o asistentă pe care McNeil o recunoscu intră însoţită de câteva eleve asistente.

— Bună dimineaţa, doctore McNeil.

— Buna dimineaţa. Intraţi.

Erau şase eleve, şi pe măsură ce intrau în sală aruncau priviri neliniştite spre cadavrul de pe masă. Mike Seddons zâmbi ironic.

— Grăbiţi-vă, fetelor. Dacă vreţi locuri în faţă, puteţi alege.

Seddons cercetă admirativ grupul de fete. Erau câteva noi, pe care nu le mai văzuse, inclusiv bruneta. O mai privi o dată. Da, chiar dacă erau ascunse de uniforma spartană de elevă, formele acesteia aveau ceva deosebit. Cu gesturi voit neglijente, traversă sala de autopsie şi se aşeză lângă fata pe care tocmai o remarcase. Îi zâmbi larg şi-i spuse cu blândeţe:

— Nu-mi amintesc să te fi văzut.

— Sunt aici de când au venit şi celelalte. Îl privi cu un amestec de naivitate şi curiozitate, apoi adăugă ironic: Mi s-a spus că doctorii nu iau în seamă elevele asistente din anul întâi.

— Păi, este o regulă generală, dar uneori facem excepţii. Depinde de eleve, desigur. Apropo, eu sunt Mike Seddons.

— Eu sunt Vivian Loburton.

Fata începu să râdă, dar se opri brusc când văzu privirea severă a asistentei şefe. Lui Vivian îi plăcea tânărul doctor roşcat, dar părea necuviincios să glumeşti în această atmosferă. La urma urmei, omul de pe masă era mort. Murise de puţin timp, aşa i se spusese, de aceea grupul lor fusese chemat să privească autopsia. „Autopsia”. Cuvântul o aduse la realitate. Se întrebă cum

va reacţiona, căci deja era neliniştită. Ca asistentă bănuia că se va obişnui cu moartea, dar acum totul i se părea nou şi înspăimântător.

Se auziră paşi pe coridor. Seddons îi întinse mâna şi îi şopti la ureche:

— Mai vorbim, cât de curând.

Uşa se deschise şi elevele îi făcură loc, cu respect, doctorului Joseph Pearson. Bătrânul le salută scurt, apoi, fără să aştepte răspunsul la salut se îndreptă spre un dulap, dezbrăcă halatul alb şi îmbrăcă halatul pentru autopsie. Făcu un gest spre Seddons, care se grăbi să-i încheie şireturile la spate. Apoi, ca o echipa bine antrenată, cei doi se îndreptară spre chiuvetă, unde Seddons îi pudră mâinile şi apoi îl ajută să îmbrace mănuşile de cauciuc. Au făcut totul în tăcere. Când terminară, Pearson îşi scoase ţigara din gură şi mormăi un „Mulţumesc” indiferent.

Se apropie de masa de autopsie şi luă fişele întinse de McNeil. Până în acest moment Pearson nu aruncase nici o privire spre cadavrul de pe masă. Privind spectacolul, Seddons avu impresia că bătrânul se comportă ca un dirijor în faţa unei orchestre simfonice. Lipseau doar aplauzele.

După ce se familiariză cu istoria cazului, Pearson cercetă cadavrul, comparând constatările personale cu notele din fişe. Apoi lăsă ţigara şi se întoarse spre eleve:

— Cred că aceasta este prima autopsie la care asistaţi.

Fetele murmurară în cor:

— Da, domnule.

— Atunci să vă explic. Eu sunt doctorul Pearson, patologul acestui spital. Domnii de lângă mine sunt doctorul McNeil, patolog practicant şi doctorul Seddons, chirurg practicant în anul al treilea... Se întoarse spre Seddons: Am dreptate?

— Da, doctore Pearson.

Pearson continuă:

— ...în anul al treilea de specialitate şi care ne face onoarea să lucreze temporar la Patologie. Doctorul Seddons va termina în curând perioada de specializare după care va practica chirurgia pe oameni nevinovaţi.

Două fete chicotiră, celelalte zâmbiră. Seddons zâmbea deschis, gusta glumele. Pearson nu pierdea niciodată ocazia să-i înţepe pe chirurgi şi probabil avea motive. În patruzeci de ani de patologie bătrânul văzuse probabil mulţi nechemaţi. Acum îl privi pe McNeil. Acesta era încruntat. Nu este de acord, gândi Seddons.

— Patologul este medicul pe oare pacientul nu îl vede. Şi totuşi, munca lui are o influenţa enormă asupra sănătăţii pacientului.

Începe spectacolul, gândi Seddons şi cuvintele lui Pearson demonstrară că avea dreptate.

— Patologia face testele de sânge ale pacientului, îi studiază excrementele, îi depistează bolile, hotărăşte dacă are o tumoare malignă sau benignă. Patologia îl sfătuieşte pe medicul pacientului şi ajută acolo unde medicina generală nu poate pătrunde. Pearson se opri şi privi semnificativ spre trupul lui George Andrew Dunton. Patologul este omul care pune diagnosticul final.

Pearson se opri din nou. Ce actor superb este bătrinul, gândi Seddons. Câtă naturaleţe!

— Vă atrag atenţia, continuă Pearson, asupra acelor cuvinte scrise pe peretele sălilor de autopsie.

Ochii fetelor urmăriră degetul doctorului. *Mortui vivos docent.* Pearson citi maxima în latină apoi o traduse:

— Cei morţi îi învaţă pe cei vii. Aşa se va întâmpla şi acum. Bărbatul acesta, aparent - sublinie cuvântul aparent - a murit de tromboză coronariană. Prin autopsie vom descoperi dacă este adevărat.

Seddons, care ştia ce se va întâmpla mai departe, se apropie de masă. Era un actor mărunt în această scenă dar nu dorea să o piardă. Pearson împrăştie în jurul său un nor de fum după care îi întinse ţigara lui Seddons. Studie instrumentele de pe masă şi alese un cuţit. Calculă din privire unde va tăia, apoi cu mişcări iuţi şi sigure tăie adânc.

McNeil le privea atent pe fete. Autopsia, gândi el, nu era recomandată celor slabi de înger, dar uneori şi pentru cei cu experienţă prima incizie era greu de făcut. Până în acest moment trupul de pe masă semănase fizic cu unul viu. În urma lamei de cuţit imaginea se spulbera. Pe masă nu se mai afla un bărbat, o femeie sau un copil, ci materie, carne şi oase, semăna cu viaţa dar nu era viaţă. Acesta era adevărul suprem, sfârşitul la care trebuiau să ajungă toţi oamenii. Aceasta era starea finală descrisă de vechiul testament, „Din ţărână te naşti, în ţărână te întorci”.

Folosindu-şi îndemânarea acumulată în lunga-i experienţă, Pearson începu autopsia cu o incizie în formă de „Y”. Cele două braţe ale y-ului porneau de la umeri şi se întâlneau sub piept. De aici cuţitul tăie în jos abdomenul la glandele genitale. Lama cuţitului împlântat în carne fâşâia lugubru.

McNeil văzu între fete două chipuri albe ca varul, o a treia se întoarse cu spatele, celelalte trei priveau cu stoicism. Continua să le privească atent pe cele palide; era un lucru normal ca femeile să cedeze la prima autopsie. Acestea însă păreau că vor rezista. Celor două le reveni culoarea în obraji, a treia se întoarse, deşi avea batista la gură. McNeil le spuse cu înţelegere:

— Puteţi ieşi afară, dacă doriţi. Prima dată este întotdeauna greu de suportat.

Toate îl priviră cu recunoştinţă dar nici una nu se mişcă. McNeil ştia că unii patologi nici nu le primesc pe asistente la autopsie până nu se făcea prima incizie. Pearson însă nu era omul care să menajeze pe cineva. El considera că ele trebuie să vadă totul de la început până la sfârşit. Cu asta McNeil era de acord. O asistentă trebuia să facă faţă multor situaţii - membre rupte, infecţii, operaţii; cu cât accepta mai repede realitatea, cu atât era mai bine pentru toţi, inclusiv pentru ea.

Era rândul lui McNeil să-şi pună mănuşile şi să lucreze alături de Pearson. Tăie coastele şi dădu la iveală inima şi plămânii. Mănuşile, instrumentele şi masa începuseră acum să se umple de sânge. Seddons, înmănuşat şi el, tăia acum partea inferioară a corpului pentru a deschide abdomenul. Traversă camera şi luă o găleată, după care scoase stomacul şi intestinele şi după ce le cercetă puţin, le puse în găleată. Mirosul începuse să fie insuportabil. Luând un tub de pe raftul de lângă masă, Seddons începu să absoarbă cu pompa sângele din abdomen şi din torace.

Între timp, McNeil lucra la cap. Făcuse câte o incizie începând din spatele fiecărei urechi, spre ceafă, urmând linia părului, astfel ca tăietura să nu fie vizibilă în cazul în care familia ar fi dorit să expună corpul defunctului. Folosindu-şi toată forţa degetelor, trase scalpul spre frunte, lăsându-l să acopere ochii şi faţa, astfel că acum toată ţeasta era dezvelită. Luă un fierăstrău electric şi înainte să înceapă să taie privi din nou spre elevele asistente: în ochii lor era un amestec de groază şi uimire „Încet fetelor, gândi el, încă nu aţi văzut totul”.

Pearson scotea cu atenţie inima şi plămânii. McNeil tăie craniul. Scrâşnetul lamei pe os tulbură tăcerea din cameră. McNeil se uită din nou la fete; spera ca fata ce-şi ţinea batista la gură să nu vomite. Termină. Se vedea membrana subţire ce acoperea creierul. Fetele rezistau bine. Dacă rezistaseră până acum, vor putea privi până la capăt.

Terminând cu craniul, McNeil luă o foarfecă ascuţită şi făcu o incizie în vena jugulară, din care ţâşni un jet de sânge. „Este fluid, gândi el, nici un semn de tromboză”. Apoi, scoase cu atenţie creierul. Seddons aduse repede un vas de sticlă plin cu formol şi McNeil puse cu grijă creierul în el. Privind mişcările sigure ale lui McNeil, Seddons se trezi gândindu-se ce naiba era în mintea patologului. Îl ştia pe acesta de doi ani, dar îl cunoştea mai bine de când lucra la patologie. Pe Seddons îl interesa patologia, deşi era convins că hotărârea lui de a face chirurgie era definitivă şi irevocabilă. În contrast cu acest tărâm al morţii, sala de operaţii era un domeniu al vieţii; avea o poezie a mişcării, un sentiment al împlinirii pe care nu-l putea găsi aici, în zona morţii. „Ei bine, gândi el, fiecare cu ce-i place”.

Dar mai era ceva straniu în legătură cu patologia. Aici îţi puteai pierde simţul realităţii, convingerea că medicina era făcută de oameni şi pentru oameni. De exemplu, creierul acesta... acum câteva ore era centrul de gândire al unui om, era coordonatorul simţurilor lui. Adăpostise gânduri, cunoscuse sentimentele de dragoste, teamă şi triumf. Ieri, poate chiar astăzi, comandase ochilor să plângă. Omul acesta fusese inginer constructor. Însemna că acest creier ştiuse matematică, raţionase, poate construise case, poate o autostradă, poate o catedrală; acest creier lăsase ceva moştenire fiinţelor vii ce rămăseseră în urma lui. Şi ce devenise acum? O masă de ţesut, care va fi tăiată, examinată şi incinerată.

Seddons nu credea în Dumnezeu şi-i venea greu să înţeleagă de ce credeau oamenii educaţi. Cunoaşterea, ştiinţa, gândirea, făceau ca religia să devină o improbabilitate. Dar el, în ce credea? Negăsind ceva mai bun, se mulţumi să formuleze: „În strălucirea oamenilor, în credinţa în om”. Ca chirurg, va avea de-a face întotdeauna doar cu indivizi singuri. Nu-şi va cunoaşte întotdeauna pacienţii, şi chiar dacă îi va cunoaşte va uita că ei sunt oameni, concentrat fiind asupra problemelor tehnice. Cu mult timp în urmă îşi jurase să nu uite niciodată că dincolo de orice există un pacient - un individ. În timpul specializări Seddons cunoscuse izolarea personală - scutul de apărare între el şi pacient. Uneori era o măsură de apărare, dorea să evite implicarea emoţională. Poate că dacă prietenii lui ar cunoaşte aceste gânduri, ar fi uimiţi - ei care îl credeau pe Mike Seddons un extrovertit jovial.

Dar McNeil? Oare el simţea ceva, sau se apăra şi el cu o platoşă protectoare? Seddons nu ştia sigur, dar bănuia că aceasta există. Dar Pearson? Ei, aici nu avea îndoieli. Joe Pearson era rece, rece şi dur. Anii de patologie îl încrâncenaseră. Îl privi atent pe bătrân. Scosese inima şi o studia atent. Le vorbea fetelor:

— Istoria medicală a acestui om ne arată că acum trei ani a suferit de un prim atac de cord şi la începutul acestei săptămâni a avut al doilea atac. Să examinăm mai întâi arterele coronare. Asistentele priveau încordate în timp ce Pearson făcea o incizie delicată în arterele cordului... undeva aici ar trebui să descoperim tromboza... da, uite-o.

Pe artera coronară stângă se putea vedea un cheag de un centimetru.

— Şi acum să examinăm inima.

Pearson aşeză organul pe masa de disecţie şi îl tăie în două. Le făcu semn fetelor să se apropie.

— Vedeţi zona aceasta a muşchiului? Pearson le arăta un ţesut fibros, albicios. Aceasta este dovada atacului suferit acum trei ani, un vechi infarct care s-a vindecat. Semnele ultimului infarct sunt aici, în ventricolul stâng. Observaţi că zona din mijloc este mai deschisă la culoare şi este înconjurată de

o zonă hemoragică. Pearson se întoarse spre chirurg. Doctore Seddons, eşti de acord cu mine că diagnosticul de moarte cauzată de tromboză coronariană a fost corect?

— Da, răspunse Seddons politicos. Nu-i nici o îndoială, continuă în gând. Un cheag minuscul, cât un bob de muştar, atâta a trebuit pentru a tăia firul vieţii.

Bătrânul patolog puse organul de o parte.

Vivian îşi mai revenise. Credea că se poate controla acum. La început, când văzuse cum fierăstrăul tăia ţeasta cadavrului, simţise că leşină. Hotărâse să se controleze. Nu-şi explica de ce, dar deodată îşi amintise un incident din copilărie. Într-o vacanţă, într-o pădure din Oregon, tatăl ei căzuse pe un cuţit de vânătoare şi se tăiase foarte rău la un picior. Surprinzător, deşi era un bărbat puternic, se pierduse cu firea când văzuse atât de mult sânge, iar mama ei, atât de fragilă de obicei, se dovedise brusc foarte tare. Îl legase deasupra rănii cu un garou improvizat ca să oprească sângele şi o trimisese pe Vivian după ajutor. Apoi, cât timp merseseră prin pădure, ducându-l pe o targă improvizată, la fiecare jumătate de oră dezlegase garoul pentru a reactiva circulaţia sângelui, apoi îl lega la loc, pentru a opri din nou sângerarea. Mai târziu, doctorii i-au spus că acest lucru salvase piciorul de la amputare. Vivian uitase de mult acest incident, dar amintindu-şi-l acum îşi recăpătase puterea. Ştia că niciodată nu va mai avea probleme când va participa la o autopsie.

— Aveţi întrebări? spuse doctorul Pearson.

— Da! - Vivian avea una. Organele, cele pe care le-aţi scos, ce se va întâmpla cu ele?

— Probabil că le vom păstra o săptămână. Adică, inima, plămânii, stomacul, rinichii, ficatul, pancreasul, splina şi creierul. Vom face o examinare amănunţită a lor şi vom înregistra datele. Probabil că vom mai avea şi alte cazuri, deci le vom putea compara.

Totul suna atât de rece şi impersonal, gândi Vivian. Dar probabil aşa ajungi dacă faci astfel de lucruri zilnic. Se înfioră fără să vrea. Mike Seddons o văzu şi îi zâmbi. Vivian se întrebă dacă-i zâmbea amuzat sau compătimitor. De lângă ea, o colegă puse timid o altă întrebare.

— Şi atunci... trupul, este îngropat fără nimic?

Era o întrebare frecventă. Totuşi, Pearson răspunse cu răbdare.

— Depinde. Clinicile cu laboratoare de cercetare, ca aceasta, fac de obicei mai multe studii după autopsie decât celelalte spitale. Din spitalul nostru, cadavrul pleacă fără organele interne. Altfel, cei care se ocupă de îmbălsămare nu ne-ar fi recunoscători, pentru că ar avea mai multe probleme dacă le-am pune înapoi.

Lucrul acesta era adevărat, gândi McNeil. Poate că nu era modul cel mai plăcut de a-l spune, dar era adevărat. Se întrebase şi el uneori, dacă familia şi ceilalţi vizitatori ai camerei mortuare ştiau ce puţin mai rămânea într-un corp căruia i se făcuse autopsie. După o autopsie ca aceasta, în funcţie de cât era de ocupată secţia de patologie, puteau trece săptămâni întregi până când nu mai era nevoie de organe, ba chiar unele puteau fi păstrate pe perioade nedefinite.

— Niciodată nu faceţi excepţii? insistă tânăra.

— Ba da. Înainte de a face o autopsie trebuie să obţinem acordul familiei. Uneori, acordul este total, ca în cazul acesta. Alteori, primim doar o permisiune limitată. De exemplu, o familie ne poate cere în mod deosebit să nu ne atingem de cutia craniană. Noi respectăm aceste dorinţe.

— Mulţumesc, domnule doctor. Aparent, fata era mulţumită, dar Pearson nu terminase.

— Avem şi cazuri în care, din motive religioase, trupul nu poate fi îngropat fără organele interne. Trebuie să respectăm dorinţa.

— Şi catolicii? întrebă o altă tânără. Ei insistă?

— Cei mai mulţi dintre ei, nu. Dar, în general, cererile de felul acesta fac munca patologului foarte dificilă.

În timp ce spunea ultimele cuvinte, Pearson îl privea ironic pe McNeil.

Amândoi ştiau că un spital catolic din oraş insista exasperant ca trupurile autopsiate să fie returnate pentru înmormântare cu organele intacte. Uneori, recurgeau la un truc. Întotdeauna se găsea un set de organe la îndemână. După ce se făcea autopsia, organele scoase erau înlocuite cu cele existente şi astfel patologii aveau un punct câştigat în acest joc macabru.

McNeil ştia că Pearson, deşi nu era catolic, nu aproba această practică. Insista cu obstinaţie să se primească permisiunea de autopsie. În formulare exista o frază, „limitat la incizia abdominală”; ştia că unii patologi reuşesc cu această singură incizie să facă totul. Auzise un patolog spunând: „cu o incizie abdominală, dacă eşti inteligent, reuşeşti să scoţi totul, chiar şi limba”. Pearson nu ar fi permis niciodată aşa ceva. La Trei Comitate o „incizie abdominală” însemna atât şi nimic altceva.

Pearson îşi întoarse din nou atenţia asupra cadavrului.

— Vom continua acum să examinăm... se opri. Luă un cuţit şi făcu o incizie. McNeil, Seddons, priviţi aici.

Amândoi cercetară zona arătată. Pleura, de obicei o membrană transparentă, era îngroşată, densă, acoperită cu un ţesut fibros alb. Semn clar de tuberculoză; dacă era veche sau recentă vor descoperi imediat.

— Palpează plămânii Seddons, îi ceru Pearson. Cred că dovada este acolo.

Chirurgul prinse organele între degete şi începu să caute. Descoperi imediat cavernele. Îi făcu semn lui Pearson că are dreptate. McNeil studia dosarul.

— S-a făcut radiografia la internare? întrebă Pearson.

Doctorul negă din cap.

— Pacientul era în criză. Aici scrie că nu i s-a făcut.

— Vom face o incizie verticală să vedem. Pearson vorbea asistentelor.

Tăie uşor. Tuberculoza fibroasă era evidentă şi foarte avansată. Plămânul avea o structură de fagure, parcă erau mingi de ping-pong, lipite unele de altele, iar în mijlocul lor era răul care oricum ar fi dus la moarte, chiar dacă nu ar fi cedat inima.

— Vedeţi?

— Se pare că oricum era condamnat, problema era doar care îl va îngenunchia primul, răspunse Seddons la întrebarea lui Pearson.

— Aşa cum spune doctorul Seddons, omul suferea de tuberculoză în stare avansată care oricum l-ar fi omorât. Se pare, totuşi că nici el, nici medicul curant nu ştiau de existenţa bolii.

Pearson îşi scosese mănuşile şi începuse să-şi dea jos halatul. Spectacolul s-a încheiat, gândi Seddons. Este rândul negrişorilor să spele. McNeil urma să pună organele principale într-o găleată şi s-o eticheteze cu numărul cazului. Rămăşiţele vor fi puse înapoi, apoi incizia va fi cusută pentru că zona în care a fost făcută va fi oricum acoperită de haine când trupul se va afla în sicriu. Când totul va fi terminat, trupul va intra la frigider şi îşi va aştepta înmormântarea.

Pearson îmbrăcă din nou halatul alb de laborator cu care intrase şi aprinse o ţigară. Îi era caracteristic să lase în urma lui un nor de fum şi mucuri de ţigară pe care i le strângeau alţii. Le vorbi asistentelor:

— În meseria voastră vor fi momente când pacienţii vor muri. Atunci trebuie să obţineţi permisiunea pentru autopsie de la ruda cea mai apropiată. Uneori o va cere un medic, de multe ori va trebui să o cereţi voi. Uneori veţi întâmpina rezistenţă. Pentru orice om este greu să accepte mutilarea unei persoane iubite, chiar şi moartă. Este de înţeles.

Pearson tăcu. Timp de o secundă Seddons se trezi întrebându-se dacă nu cumva îl judecase greşit pe bătrân. Simţise oare un strop de căldură şi omenie la el acum?

— Când va trebui să aduceţi argumente pentru a-i convinge pe oameni de necesitatea autopsiei, sper să vă amintiţi ceea ce aţi văzut astăzi şi să folosiţi acest lucru ca exemplu. Omul acesta a suferit de tuberculoză timp de mai multe luni. Este posibil să-i fi infectat pe cei din jurul său - familia, oamenii cu care a muncit, chiar şi personalul spitalului. Dacă nu s-ar fi făcut autopsia

unele din aceste persoane s-ar fi îmbolnăvit de tuberculoză, care ar fi rămas nedepistată până în ultimul moment.

Două fete se îndepărtară instinctiv de masă. Pearson dădu din cap.

— Aici nu există pericol de infecţie. Tuberculoza este o boală respiratorie. Dar pentru că astăzi am aflat acest lucru, cei care i-au fost apropiaţi acestui om vor fi ţinuţi sub observaţie şi examinaţi periodic timp de mai mulţi ani.

Spre surprinderea lui, Seddons constată că este impresionat de cuvintele bătrânului. Vorbeşte frumos, gândi el; mai mult chiar, crede în ceea ce spune. În acel moment îl îndrăgea pe bătrân.

Parcă citind gândurile lui Seddons, Pearson îl privi cu un zâmbet ironic.

— Şi patologia are victoriile ei, doctore Seddons.

Îi salută scurt şi plecă, lăsând în urma lui un nor de fum.

PATRU

Şedinţa lunară privind mortalitatea la secţia Chirurgie era programată pentru ora 14,30. Cu trei minute înainte de ora începerii, doctoriţa Lucy Grainger, agitată de parcă timpul lucra împotriva ei, intră în anticamera sălii de şedinţe.

— Am întârziat? întrebă în grabă o asistentă.

— Nu cred că au început. Abia au intrat. Fata îi arătă spre uşa dublă de stejar a sălii de şedinţe din care se auzea un zumzet de voci.

După ce intră în încăperea mare cu covor gros, cu o masă lungă din lemn de nuc şi cu scaune curbate, Lucy se trezi faţă în faţă cu Kent O'Donnell şi cu un tânăr pe care nu-l recunoscu. Aerul era îmbibat de fum de ţigară, şi în jurul lor toată lumea vorbea. Şedinţa lunară privind mortalitatea era considerată de toţi ca un spectacol făcut la comandă.

— Lucy!

Le zâmbi altor doi chirurgi, care o salutară, apoi se întoarse spre O'Donnell.

— Lucy, ţi-l prezint pe doctorul Roger Hilton. Este proaspăt sosit. Poate îţi aminteşti, i-am pomenit de câteva ori numele.

— Da, îmi amintesc. Se întoarse şi-i zâmbi deschis lui Hilton.

— Ţi-o prezint pe doctoriţa Grainger. Lucy este chirurg ortoped.

O'Donnell era foarte meticulos când trebuia să prezinte o nouă achiziţie. Lucy întinse mâna, iar Hilton i-o strânse cu un zâmbet copilăresc. Avea în jur de douăzeci şi şapte de ani.

— Dacă nu ai obosit să tot auzi asta, bine ai venit în rândul nostru, spuse ea, zâmbind plăcut.

— De fapt îmi face mare plăcere.

— Este primul spital în care lucrezi ca titular?

— Da. Am fost chirurg practicant la Michael Reese.

Acum Lucy îşi amintea mai clar. Acesta era omul pe care Kent O'Donndl dorise cu tot dinadinsul să îl aducă la Burlington. Asta însemna că avea referinţe foarte bune..

— Vrei să vii puţin, Lucy? Kent O'Donneli era în spatele ei şi o împingea uşor.

Ea se scuză faţă de Hilton şi se retraseră lângă o fereastră, mai departe de restul lumii.

— Este puţin mai bine aici, ne putem auzi, zâmbi O'Donnell. Ce mai faci tu, Lucy? Nu te-am văzut în ultima vreme decât foarte puţin, la serviciu.

Femeia rămase puţin pe gânduri.

— Ei bine, am pulsul normal, temperatura în jur de 36,5, dar nu mi-am luat tensiunea de curând.

— Nu mă laşi să ţi-o iau eu? De exemplu, la cină, diseară.

— Crezi că este înţelept? Ai putea scăpa aparatul în supă.

— Atunci să ne mulţumim doar cu cina şi să uităm de tensiune.

— Mi-ar face mare plăcere, Kent, dar trebuie să mă uit în carnetul de întâlniri.

— Te rog, am să te sun mai târziu. Dacă nu se poate acum, amânăm pe săptămâna viitoare. O atinse pe umăr şi se întoarse să plece. Trebuie să încep odată spectacolul.

Privindu-l cum îşi face loc printre grupurile de oameni, Lucy gândi, nu pentru prima dată, cât de mult îl admira pe Kent O'Donnell, atât ca om cât şi ca specialist. Invitaţia la cină nu era ceva nou. Petrecuseră multe seri împreună şi fusese o vreme când se gândise că alunecă încet spre o legătură tacită. Amândoi erau necăsătoriţi, dar Lucy, la treizeci şi cinci de ani era cu şapte ani mai tânără decât chirurgul. Însă în atitudinea lui O'Donnell nu existase nici un semn care să îi arate că el o priveşte altfel decât ca pe o companie plăcută.

Lucy ştia că dacă se lăsa purtată de val, admiraţia ei pentru Kent O'Donnell se putea transforma în ceva mult mai profund şi mai personal. Nu făcuse o încercare să forţeze limitele, simţind că lucrurile trebuie să curgă în matca lor firească. Acesta era măcar avantajul maturităţii după zbuciumul tinereţii. Înveţi că nu trebuie să te grăbeşti pentru a descoperi capetele curcubeului, înveţi că ele se află mult mai departe de blocul următor.

— Începem, domnilor? O'Donnell se afla la masa prezidiului, iar vocea lui reuşi să acopere rumoarea din sală. Şi el era încântat de scurtul moment

petrecut cu Lucy şi se gândea cu plăcere că o va întâlni curând. De fapt ar fi sunat-o de multă vreme dar exista un motiv pentru care ezitase. Adevărul era că Kent O'Donnell se simţea foarte atras de Lucy Grainger şi nu era sigur dacă acest lucru era bun pentru ei.

Dar acum, viaţa lui avea un curs liniar. Când trăieşti singur şi eşti independent, acest lucru te marchează după o vreme şi ţi se pare greu să te adaptezi unei situaţii noi. Bănuia că acelaşi lucru se întâmpla şi cu Lucy. Puteau avea probleme chiar şi pe plan profesional. Cu toate acestea, în prezenţa ei se simţea mai bine decât cu alte femei. Avea o căldură a spiritului care îl stimula. Ştia că şi ceilalţi oameni, mai ales pacienţii ei, simţeau efectul acestei călduri.

Lucy era atrăgătoare; era de o frumuseţe matură. O privea acum - încetase să mai vorbească cu un intern - şi o văzu aranjându-şi o şuviţă de păr. Întotdeauna îşi purta părul scurt, bucle aurii care îi încadrau faţa. Observă şi câteva fire albe. Ei, dar acesta era efectul medicinii asupra tuturor şi constatarea aminti că anii trec. Greşise oare când aşteptase atât de mult? Ei bine, va vedea când vor servi cina împreună.

Pentru că rumoarea din sală nu încetase, repetă rugămintea ca şedinţa să înceapă.

— Nu cred că Joe Pearson a venit, îi strigă Bill Rufus.

Cravata ciudată pe care i-o văzuse mai devreme îl scotea în evidenţă faţă de cei din jurul său.

— Nu a venit Joe? întrebă O'Donnell surprins, căutându-l din priviri. L-a văzut cineva pe Joe Pearson?

Pentru un scurt moment chipul lui O'Donnell reflectă enervarea, apoi se controlă. Se îndreptă spre uşă.

— Nu putem să începem o şedinţă despre mortalitate fără prezenţa patologului. Am să văd de ce nu vine.

Dar când deschise uşa se lovi de Pearson.

— Plecam să te caut, Joe. Salutul lui O'Donnell era prietenos, şi Lucy se întrebă dacă nu cumva i se păruse că este nervos, după expresia de iritare de mai înainte.

— Am avut o autopsie. A durat mai mult decât aş fi crezut. Apoi m-am oprit să mănânc un sandviş.

Molfăia cuvintele pentru că nu terminase încă de mâncat. Lucy văzu şerveţelul ascuns printre hârtii şi fişe şi zâmbi; numai Joe Pearson îşi putea permite să mănânce în timpul unei şedinţe despre mortalitate.

O'Donnell îl prezentă pe Pearson lui Hilton. În timp ce aceştia îşi strângeau mâinile Pearson scăpă dosarele de sub braţ şi hârtiile se împrăştiară pe duşumea. Zâmbind încordat, Bill Rufus le strânse şi le puse sub braţul lui Pearson. Acesta îi mulţumi distrat şi continuă să îi vorbească lui Hilton.

— Chirurg?

— Da, domnule, răspunse Hilton politicos.

Un tânăr bine-crescut, gândi Lucy, politicos cu cei mai în vârstă.

— Aşadar, un alt recrut pentru atelierul mecanic, comentă Pearson. Vorbise tare şi tăios şi în cameră se lăsă brusc liniştea. În alte condiţii, remarca ar fi trecut neobservată, dar acum fusese rostită cu dispreţ. Hilton însă râdea.

— Cred că putem spune şi aşa. Însă Lucy văzuse că tânărul fusese surprins de tonul lui Pearson.

— Nu-l lua în seamă pe Joe, interveni O'Donnell împăciuitor. Are „ceva” cu chirurgii. Ei, începem?

Se îndreptară cu toţii spre masa imensă. O'Donnell se aşează în capul mesei iar Pearson la stânga lui.

În vreme ce ceilalţi se aşezau, Pearson mai muşcă o dată din sandviş, fără s-o facă deloc pe furiş.

Undeva, aşezată la o masă, Lucy îl observă pe Charlie Dornberger. Era foarte preocupat să îşi umple pipa. De câte ori îl priveai pe doctorul Dornberger, acesta era ocupat ori să-şi umple, ori să-şi golească pipa; părea că niciodată nu o fumează. Dornberger era obstetrician la acest spital. Lângă el stătea Gil Bartlett iar în faţa lui stăteau Ding-Dong Bell de la Radiologie şi John McEwan. Probabil că McEwan era interesat de vreun caz prezentat astăzi; specialistul orelist nu participa de obicei la astfel de şedinţe.

— Bună ziua, domnilor. Conversaţia din jurul mesei încetă. Primul caz: Samuel Lobitz, bărbat, alb, cinzeci şi trei de ani. Doctor Bartlett.

Gil Bartlett, ca întotdeauna îmbrăcat impecabil, deschise un carnet de notiţe. Instinctiv, Lucy îi privi barba, aşteptând ca aceasta să se mişte. Aproape instantaneu barba începu să se mişte în sus şi în jos. Bartlett vorbea liniştit.

— Pacientul mi-a fost încredinţat pe 12 mai.

— Puţin mai tare Gil, se auzi dintr-un colţ îndepărtat al mesei.

— Voi încerca. Dar poate că nu ţi-ar strica un control la McEwan.

Toată lumea gustă gluma. Lucy îi invidia pe cei care puteau fi relaxaţi în astfel de şedinţe. Ea nu era niciodată mai ales atunci când se discuta un caz de-al ei. Era un chin să descrii diagnosticul şi tratamentul unui pacient care a murit şi apoi să-i asculţi pe alţii dându-şi cu părerea şi în cele din urmă să asculţi raportul patologului cu rezultatele autopsiei. Joe Pearson nu ierta pe nimeni.

Erau greşeli pe care le putea face oricine în medicină, uneori erau chiar greşeli care costau viaţa pacienţilor. Puţini erau medicii care nu făceau astfel de greşeli în decursul întregii lor cariere. Important era să înveţi din ele şi să nu le repeţi. De aceea se făceau şedinţele despre mortalitate, pentru ca cei prezenţi să înveţe.

Uneori greşelile erau de neiertat şi simţeai întotdeauna dacă şedinţa lunară avea în program un asemenea caz. Era o linişte apăsătoare şi toţi evitau să se privească în ochi. Foarte rar, criticile erau deschise, în primul rând pentru că nu mai erau necesare, în al doilea rând pentru că nu ştiai niciodată când tu însuţi puteai fi subiectul unei critici.

Lucy îşi aminti un incident legat de un chirurg renumit de la un alt spital în care lucrase. Chirurgul operase un suspect de cancer pe intestin. Când ajunsese în zona afectată, hotărâse că pacientul este inoperabil şi în loc să încerce eliminarea porţiunii afectate, închisese operaţia. După trei zile pacientul murise şi fusese autopsiat. Raportul arătase că de fapt nu existase cancer. În realitate, apendicele pacientului se rupsese şi formase un abces. Chirurgul nu descoperise acest lucru şi, prin urmare, îl condamnase pe om la moarte. Lucy îşi amintea cu câtă groază a fost ascultat atunci raportul patologului.

În astfel de cazuri bineînţeles că nimic nu se făcea public, totul era doar pentru urechile medicilor. Dar într-un spital bun lucrurile nu se opreau aici. De exemplu, O'Donnell discuta întotdeauna între patru ochi cu medicul în cauză şi, apoi, o vreme îl urmărea foarte atent. Lucy nu trecuse niciodată prin asemenea situaţii, dar auzise că şeful era extrem de dur în spatele uşilor închise.

— Cazul mi-a fost încredinţat de doctorul Cymbalist, continuă Bartlett.

Lucy îl cunoştea. Cymbalist era medic generalist. Şi ea primise câteva cazuri de la el.

— Am fost sunat acasă. Doctorul Cymbalist mi-a spus că bănuieşte un ulcer perforat. Simptomele pe care mi le-a descris corespundeau diagnosticului. Pacientul era deja în salvare, în drum spre spital. Am sunat chirurgul de gardă şi l-am anunţat de sosirea cazului. Bartlett îşi privi notiţele. Eu am examinat pacientul după aproximativ o jumătate de oră. Avea dureri abdominale puternice şi era în stare de criză. Era cenuşiu la faţă şi avea o transpiraţie rece. Am prescris transfuzie şi morfină. Fizic, abdomenul era rigid şi sensibilizat.

— I-ai făcut o radiografie? întrebă Bill Rufus.

— Nu. Mi s-a părut că pacientul este prea grav bolnav pentru a-l transporta la Radiologie. Am fost de acord cu diagnosticul de ulcer perforat şi am hotărât să operez imediat.

— Fără să-ţi pui alte întrebări, doctore? De data aceasta întreruperea era a lui Pearson. Tot timpul patologul îşi studiase hârtiile. Acum îl privea direct pe Bartlett.

Bartlett ezită un moment şi Lucy gândi: Ceva nu este în regulă; diagnosticul a fost greşit şi Joe Pearson aşteaptă să îşi întindă capcana. Apoi îşi aminti că tot ce ştia Pearson ştia şi Bartlett şi pentru el nimic nu mai era o

surpriză. Probabil că Bartlett participase la autopsie. Cei mai conştiincioşi dintre chirurgi participau când le murea un pacient. După o pauză de câteva momente, tânărul continuă foarte degajat:

— Întotdeauna îţi pui întrebări în cazurile urgente, doctore Pearson. Dar eu am hotărât că simptomele justificau intervenţia chirurgicală imediată. Şi totuşi, nu era un ulcer perforat - pacientul a fost trimis în salon. L-am chemat pe doctorul Toynbee pentru consultaţie, dar până să vină el pacientul a murit.

Gil Bartlett închisese carneţelul şi îşi privi colegii. Aşadar, diagnosticul fusese greşit, şi în ciuda înfăţişării lui calme Lucy ştia că sufletul colegului său este tulburat de furtunile autocriticii. Totuşi, pe baza simptomelor se putea argumenta că el avusese dreptate să opereze.

O'Donnell îl invită pe Joe Pearson să vorbească.

— Vă rog să ne daţi datele rezultate din autopsie.

Fără îndoială cu şeful ştia ce urmează, reflectă Lucy. Toţi şefii de secţii primeau rapoartele de autopsie ce implicau secţiile lor.

Pearson răsfoi printre hârtii şi alese una. Privi în jurul mesei.

— După cum v-a spus doctorul Bartlett, nu a fost ulcer perforat. De fapt abdomenul era perfect normal. Bătrânul se opri pentru a crea un efect dramatic. Ceea ce exista însă era un început de pneumonie. Fără îndoială că aceasta a cauzat durerea.

Deci asta era. Lucy reluă mintal argumentele pe care le auzise. Este adevărat, ca manifestare externă, simptomele celor două boli sunt identice.

— Doreşte cineva să discute cazul? întrebă O'Donnell.

Urmă o tăcere tensionată. Se făcuse o greşeală şi totuşi nu una de neiertat. Cei prezenţi erau neliniştiţi pentru că erau conştienţi de faptul că acelaşi lucru se putea întâmpla fiecăruia dintre ei. Primul care îndrăzni fu Bill Rufus:

— După simptomele descrise, aş spune că intervenţia chirurgicală a fost justificată.

Pearson abia aştepta.

— Ştiu şi eu? Apoi, încet, aruncând parcă o grenadă, continuă: Ştim cu toţii că doctorul Bartlett foarte rar vede dincolo de abdomen.

În uluiala care se lăsă, Pearson i se adresă direct lui Bartlett:

— Ai examinat pieptul?

Remarca şi întrebarea erau jignitoare. Chiar dacă Bartlett trebuia criticat, aceasta trebuia să o facă O'Donnell şi nu Pearson, între patru ochi şi nu în public. Bartlett nu era neglijent. Cei care lucraseră cu el ştiau că era meticulos, aproape mult prea meticulos. În situaţia dată, evident că trebuia să ia o hotărâre rapidă.

Bartlett era deja în picioare, roşu de mânie.

— Bineînţeles că am examinat pieptul. Am spus deja că pacientul nu era în stare să suporte o radiografie, şi chiar dacă i s-ar fi făcut...

— Domnilor! Domnilor! interveni O'Donnell, dar Bartlett refuză să se oprească.

— Este foarte uşor să fii aluziv, şi doctorul Pearson nu pierde nici o ocazie.

Charlie Dornberger făcu un semn cu pipa în mână.

— Nu cred că doctorul Pearson a avut intenţia să...

— Cum să crezi? Doar sunteţi prieteni. Iar el cu obstetricienii nu are nici o vendetă personală.

— Nu permit aşa ceva! O'Donnell era în picioare. Domină masa cu ţinuta-i atletică. Ce bărbat este, gândi Lucy. Doctore Bartlett, vă rog să luaţi loc.

Manifestarea lui O'Donnell era completată în sufletul lui de o mânie profundă. Joe Pearson nu avea nici un drept să transforme şedinţele în certuri. Acum, în loc să discute obiectiv şi liniştit cazurile, O'Donnell ştia că nu are de ales şi trebuie să închidă şedinţa. Îi trebuia un mare efort de voinţă să nu-l pună la punct pe Joe Pearson aici şi acum. Ştia că dacă o va face va îngreuna şi mai mult situaţia.

O'Donnell nu împărtăşea părerea lui Bill Rufus că Gil Bartlett era nevinovat în situaţia dată. Era înclinat să fie mai critic. Punctul cheie al cazului era absenţa radiografiei. Dacă Bartlett ar fi cerut-o la internare, ar fi văzut, ar fi schimbat diagnosticul, iar şansele pacientului de a trăi ar fi fost mai mari.

Bine, reflectă O'Donnell, Bartlett a pretins că pacientul era prea bolnav pentru radiografie. Dar dacă omul era atât de bolnav Bartlett trebuia neapărat să facă operaţia? După părerea lui O'Donnell nu.

O'Donnell ştia că o operaţie de ulcer perforat trebuie făcută în douăzeci şi patru de ore de la declanşarea crizei. După această perioadă, şansele de a muri erau mai mari cu operaţie decât fără, pentru că primele douăzeci şi patru de ore erau cele mai grele; după aceea, dacă pacientul supravieţuia, intra în acţiune sistemul de autoapărare şi perforaţia se închidea. În cazul acesta, chiar O'Donnell ar fi acţionat pentru ameliorarea stării pacientului, fără să-l opereze, în intenţia de a stabili un diagnostic mai precis, mai târziu. Din simptomele descrise de Bartlett pacientul era aproape la limita de douăzeci şi patru de ore, sau poate trecuse de ea. Pe de altă parte, O'Donnell era conştient că în medicină era uşor să dai sfaturi, şi cu totul altfel acţionai într-o situaţie de urgenţă care implica viaţa pacientului.

Toate aceste lucruri ar fi dorit să le discute în mod normal, în linişte şi cu obiectivitate. Probabil că unele clarificări ar fi fost aduse chiar de Bartlett care era un om cinstit şi nu se temea de critică. Nu ar fi fost o experienţă plăcută pentru el, dar nici nu ar fi fost umilit în faţa colegilor. Mai mult decât atât,

O'Donnell şi-ar fi îndeplinit scopul, şi o lecţie practică într-un diagnostic diferenţiat ar fi făcut impresie asupra întregii echipe de chirurgi.

Acum nu mai putea face nimic din toate acestea. Dacă ar fi abordat acum aceste probleme ar fi dat impresia că îl susţine pe Pearson şi că îl condamnă pe Bartlett. Pentru moralul lui Bartlett, acest lucru nu trebuia să se întâmple. Va vorbi cu el între patru ochi, dar şansa unei discuţii deschise, folositoare, era compromisă. Graţie lui Joe Pearson!

Discuţiile contradictorii se potoliseră. O'Donnell dădea rar cu pumnul în masă dar acum o făcu şi aceasta avu efect. Bartlett se aşezase, încă roşu de furie. Pearson întorcea nişte hârtii, aparent absorbit de ele.

— Domnilor. O'Donnell se opri. Ştia ce trebuie să spună, repede şi la obiect. Nu cred că trebuie să mai spun că un asemenea incident nu trebuie să se repete. O şedinţă în privinţa mortalităţii are scopul de a învăţa ceva şi nu de a ne scoate în evidenţă personalităţile. Doctor Pearson, doctor Bartlett, cred că m-am exprimat limpede. Îi privi pe rând, semnificativ. Trecem la cazul următor.

Au urmat alte patru cazuri, dar nici unul deosebit, şi discuţiile au fost liniştite. Mai bine aşa, reflectă Lucy; astfel de controverse nu ne ajută moralul. Erau situaţii când îţi trebuia mult curaj să pui un diagnostic în cazuri de urgenţă şi dacă aveai nefericirea să greşeşti trebuia să dai socoteală. Dar critica abuzivă la persoană era cu totul altceva; nici un chirurg nu trebuia să o suporte, decât dacă era incompetent şi de o neglijenţă crasă.

Lucy se întreba, nu pentru prima dată, câte din asemenea critici făcute de Joe Pearson erau fondate şi câte se bazau pe sentimente personale. Astăzi, cu Gil Bartlett, Pearson fusese mai dur decât în alte situaţii. Şi totuşi, acesta nu era un caz flagrant, iar Bartlett nu era un incompetent. Avea în spate o muncă apreciată la Trei Comitate, şi în mod deosebit câteva tipuri de cancer operate reuşit, deşi erau considerate inoperabile.

Pearson ştia aceste lucruri, şi atunci, de unde această duşmănie? Oare pentru că Gil Bartlett reprezenta în medicină ceva ce Pearson invidia şi nu atinsese niciodată? Privi în jurul mesei şi se opri la Bartlett. Acum era calm, dar încă încordat. În mod normal era un om liniştit şi prietenos, era aşa cum trebuia să fie un om de succes. Alături de soţia lui, Gil Bartlett era o figură proeminentă în societatea oraşului Burlington. Era un om apreciat. Probabil că venitul lui anual era în jur de cincizeci de mii de dolari.

Asta îl deranja pe Pearson? - Joe Pearson, care nu putuse niciodată concura cu victoriile strălucitoare ale chirurgiei, omul a cărui muncă era esenţială dar lipsită de dramatism, care alesese o ramură a medicinei ascunsă de ochii lumii. Lucy auzise des oamenii întrebând: De fapt, ce face un patolog? Nu auzise pe nimeni întrebând: Ce face un chirurg? Ştia că erau oameni care îi considerau pe patologi un fel de tehnicieni de laborator, ignorând faptul că un

patolog trebuia întâi de toate să fie un medic cu toate gradele medicale luate, cu ani de zile de studiu, un specialist de înaltă clasă.

Uneori banii erau motiv de invidie. Între medicii spitalului Trei Comitate, Gil Bartlett era unul dintre chirurgii căutaţi de pacienţi şi nu era plătit de administraţia spitalului ci numai de către pacienţi. Şi Lucy, şi alţi câţiva colegi practicau aici în aceleaşi condiţii. În comparaţie cu ei, Joe Pearson era angajat al spitalului, primea un salariu de douăzeci şi cinci de mii de dolari pe un an, cam jumătate din ceea ce câştiga un chirurg bun, poate mulţi ani învăţăcel al lui. Lucy citise odată un articol cinic referitor la diferenţa dintre un chirurg şi un patolog: un chirurg primeşte cinci sute de dolari pentru extirparea unei tumori, un patolog primeşte cinci dolari pentru a o examina, a da un diagnostic de caz şi a preciza viitorul pacientului.

Ea, Lucy, se înţelesese destul de bine cu Pearson. Dintr-un motiv obscur pe care nu îl cunoştea, Pearson părea că o agreează, şi de multe ori ea îi răspunsese cu aceeaşi simpatie. Uneori această amiciţie i-a fost de folos, când trebuise să discute cu el un diagnostic.

Şedinţa era pe sfârşite. O'Donnell trăgea concluziile. Lucy reveni la realitate. Nu fusese atentă la ultimul caz şi nu era bine, trebuia să se mai struneascā puţin. Medicii se ridicau. Joe Pearson îşi strânsese hârtiile şi dădea să plece. O'Donnell îl opri:

— Să intrăm aici puţin, Joe - şi O'Donnell deschise uşa unui mic birou. Joe, cred că trebuie să renunţi la metoda asta de a te purta cu oamenii astfel în timpul acestor şedinţe.

— De ce? întrebă Pearson direct.

Bine, gândi O'Donnell, dacă asta vrei?!

— Pentru că nu ajungem nicăieri, spuse cu vocea ridicată.

Şi-a permis să ridice puţin glasul. De obicei, când vorbea cu bătrânul, respecta diferenţa de ani dintre ei. Dar acum trebuia să-şi exercite autoritatea. Deşi era şef la secţia Chirurgie, O'Donnell nu avea control direct asupra activităţii lui Pearson, avea însă anumite prerogative faţă de munca secţiei Patologie când activitatea acesteia avea puncte comune cu chirurgia.

— Nu am făcut decât să subliniez un diagnostic greşit, atât. Şi Pearson era agresiv. Sugerezi cumva că ar trebui să trecem sub tăcere asemenea lucruri?

— Ştii foarte bine că nu asta am vrut să spun, veni răspunsul cu o voce îngheţată, pe care O'Donnell nu se mai strădui să o îmblânzească.

Îl văzu pe bătrân ezitând şi avu impresia că acesta realizase că mersese prea departe. Pearson mormăi nemulţumit:

— Nu asta am vrut să spun, adică nu aşa.

Deşi era furios, O'Donnell zâmbi. Scuzele nu se auzeau des de pe buzele lui Joe Pearson. Făcuse cu siguranţă un efort ca să le rostească. O'Donnell continuă pe un ton mai rezonabil:

— Cred că există metode mai bune de a face acest lucru, Joe. Te rog să nu te superi, dar la aceste şedinţe aş dori ca tu să ne dai doar raportul autopsiei şi să mă laşi pe mine să conduc şedinţa. Cred că vom reuşi mai multe lucruri dacă nu stârnim inutil furiile.

— Nu înţeleg de ce trebuie să se înfurie cineva, mormăi iar Pearson, dar O'Donnell îl simţi că dădea înapoi.

— Totuşi, Joe, aş dori să fac aceste lucruri aşa cum ştiu eu.

Nu vreau să îl oblig, gândi O'Donnell, dar vreau să fiu limpede înţeles.

— Dacă aşa vrei tu, spuse Pearson moale şi ridică din umeri.

— Mulţumesc, Joe.

O'Donnell ştia că a câştigat. Fusese mult mai uşor decât se aşteptase. Poate că era momentul să abordeze şi cealaltă problemă.

— Joe, dacă tot suntem aici, aş dori să-ţi mai spun ceva.

— Am multă treabă. Nu mai poţi aştepta?

În timp ce vorbea, Pearson transmitea foarte limpede mesajul, iar O'Donnell îl înţelegea perfect - deşi cedase într-o problemă, nu dorea să renunţe la independenţa lui.

— Nu cred că mai putem aştepta. Este vorba despre rapoartele chirurgicale.

— Ce-i cu rapoartele? Reacţia era în mod agresiv defensivă.

— Am primit plângeri. Unele rapoarte au venit foarte târziu de la Patologie.

— Cred că de la Rufus, spuse Pearson cu amărăciune. Aproape că îl auzeai spunând: altul care o caută cu lumânarea.

O'Donnell era hotărât să nu se lase provocat. Continuă liniştit:

— Bill Rufus a fost doar unul, dar mi s-au plâns şi alţii. Tu ştii foarte bine asta, Joe.

Timp de câteva momente, Pearson nu răspunse şi, într-un fel, lui O'Donnell i se făcu milă de bătrân. Anii treceau şi lăsau urme. Pearson avea acum şaizeci şi unu de ani; în cel mai bun caz, mai avea cinci-şase ani de viaţă activă. Unii oameni se obişnuiau cu gândul, îi lăsau pe tineri să păşească în faţă şi să preia conducerea. Pearson nu, şi arătase limpede că nu doreşte asta. O'Donnell se întrebase de multe ori ce anume se ascundea în spatele acestei atitudini.

Simţea că alunecă, că nu mai este în stare să ţină pasul cu noutăţile din medicină? Dacă era aşa, Pearson n-ar fi fost primul care ar fi avut această

senzaţie. Şi totuşi, modul dezagreabil în care se comporta Pearson putea ascunde multe motive. De aceea O'Donnell tatona circumspect terenul.

— Da, ştiu, spuse resemnat Pearson.

„Totuşi, a recunoscut faptul. Este tipic pentru el, gândi O'Donnell. De la bun început îi plăcuse francheţea lui Pearson şi de multe ori se folosise de ea pentru a îmbunătăţi nivelul profesional la chirurgie. Îşi aminti că una dintre problemele căreia trebuise să-i facă faţă în primele sale luni de activitate la spital, fusese eliminarea operaţiilor chirurgicale inutile. De exemplu, avuseseră loc un număr anormal de mare de operaţii ale uterului, şi în prea multe cazuri utere sănătoase fuseseră extirpate de unii chirurgi. Aceştia erau oameni ce considerau că operaţia era cel mai bun remediu pentru orice problemă a femeilor, chiar şi pentru cele care se puteau rezolva pe bază de medicamentaţie. În astfel de cazuri era trecut ca diagnostic: „miometrită cronică” sau „fibrom al uterului”, pentru a da o acoperire raportului patologic al extirpării. O'Donnell îşi aminti că-i spusese lui Pearson:

— Când vom face analiza motivelor extirpării unui organ, trebuie să spunem lucrurilor pe nume: un uter sănătos nu trebuie să fie extirpat.

Pearson îl aprobase şi cooperase pe deplin. Rezultatul fusese că majoritatea intervenţiilor chirurgicale ce nu erau necesare, încetaseră. Pentru chirurgi era stânjenitor acum să opereze organe pe care toţi colegii lor le considerau sănătoase.

— Uite, Kent. Pearson era conciliant acum. În ultima vreme am fost extrem de ocupat. Ştii cât este de muncă.

— Ştiu, Joe. Pentru O'Donnell era o ocazie nesperată. Unii dintre noi credem că ai prea multă muncă pe cap. Nu este corect. Se simţi tentat să adauge „la vârsta ta”, dar se opri la timp. Ce-ar fi să-ţi aducem un ajutor?

Reacţia fu instantanee. Pearson aproape ţipă.

— Îmi spui *mie* că am nevoie de ajutor? Dumnezeule, omule! De luni de zile cer tehnicieni pentru laboratoare! Avem nevoie de cel puţin trei şi ce mi s-a spus? Unul! Şi dactilografe! Am rapoarte care zac grămadă de săptămâni întregi şi cine o să le dactilografieze? Eu? Dacă administraţia ar ieşi puţin din amorţeală, s-ar putea rezolva câteva probleme, inclusiv rapoartele mai rapide pentru operaţii. Dumnezeule! E o chestie să te aud spunându-mi că am nevoie de ajutoare!

O'Donnell îl ascultă calm.

— Ai terminat, Joe?

— Mda. Pearson părea ruşinat de ieşirea nervoasă.

— Nu mă refeream la tehnicieni sau la personal de birou, când am spus ajutor. M-am gândit la un alt patolog. Cineva care să te ajute să conduci bine secţia, poate să o şi modernizezi pe ici, pe colo.

— Ia te uită!

La cuvântul „modernizare”, Pearson se pornise să argumenteze, dar O'Donnell îl opri ferm.

— Eu te-am ascultat *pe tine,* Joe. Acum, te rog să mă asculţi şi tu pe mine. Mă gândeam la un tânăr inteligent, care te-ar putea elibera de unele din multele obligaţii pe care le ai de îndeplinit.

— Nu am nevoie de un alt patolog.

Era o afirmaţie vehementă şi categorică.

— De ce, Joe?

— Pentru că nu este suficientă muncă pentru doi specialişti. Mă descurc singur cu problemele de patologie, nu am nevoie de ajutor. Doar un stagiar în secţie.

O'Donnell insistă calm:

— Un stagiar vine pentru a-şi desăvârşi instruirea şi, de obicei, stă puţin la noi. Sigur, un stagiar ar putea prelua o parte din muncă, dar nu-i poţi pune pe umeri responsabilităţi, nu-l poţi folosi în munca administrativă. Şi tu exact în aceste puncte ai nevoie acum de ajutor.

— Lasă-mă pe mine să hotărăsc asta. Dă-mi câteva zile şi vom fi la zi cu rapoartele.

Era evident că Joe Pearson nu intenţiona să cedeze. O'Donnell se aşteptase să îi opună rezistenţă, dar nu-şi imaginase că o va face atât de categoric. Oare pentru că nu dorea să împartă cu nimeni imperiul său, sau pur şi simplu îşi proteja munca, temându-se că un tânăr l-ar putea submina? De fapt, lui O'Donnell nici nu-i trecuse prin minte să scape de Pearson. În domeniul anatomiei patologice, Pearson, cu experienţa lui îndelungată, era greu de înlocuit. Scopul lui O'Donnel era să întărească secţia şi, de aici, bunul mers al spitalului. Poate că trebuia să explice mai clar.

— Joe, nu se pune problema unor schimbări majore. Nu a sugerat nimeni acest lucru. Tot tu vei conduce...

— În cazul acesta, lasă-mă să conduc singur secţia, aşa cum ştiu.

O'Donnell simţi că-şi pierde răbdarea. Poate că insistase prea mult acum. O să renunţe pentru o zi sau două şi apoi va încerca din nou. Dorea să evite pe cât posibil o ceartă.

— Dacă aş fi în locul tău, eu aş mai reflecta.

— Nu am la ce reflecta.

Pearson salută scurt şi ieşi.

Aşadar, asta este, gândi O'Donnell. Am delimitat câmpul de bătaie. Rămase gânditor - care va fi următoarea mişcare?

CINCI

Bufetul spitalului Trei Comitete era locul tradiţional de întâlnire al personalului medical şi al celorlalţi angajaţi. Părea o rădăcină din care se ramificau toate secţiile şi departamentele spitalului. Puţine evenimente se petreceau în spital - avansări, scandaluri, demiteri, angajări - care să nu fie aflate şi discutate la bufet, cu mult înainte de anunţul oficial.

Medicii foloseau în mod frecvent bufetul pentru „consultaţii interdisciplinare” cu colegii cu care se întâlneau rar, la câte o cafea. Acolo aveau loc discuţii febrile; probleme serioase se tratau în timpul mesei, urmate de cele mai multe ori de note de plată încărcate pentru pacienţi, sau de consultaţii oferite gratuit, după care pacienţii se vindecau şi nici prin gând nu le dădea prin ce canale ciudate li se stabilise tratamentul.

Existau şi excepţii. Câţiva medici titulari, care nu acceptau aceste relaţii formale şi rezistau eroic eforturilor unor colegi de a-i atrage în discuţii de caz. În asemenea situaţii, răspunsul clasic era „Cred că ar fi bine să discutăm acest caz în cabinetul meu”.

Gil Burtlett era unul dintre cei care refuzau aceste metode şi, uneori, refuzul său era chiar brutal.

O istorie spunea că metodele sale personale de rezistenţă îşi aveau originea nu la bufet, ci la o petrecere. Gazda sa, o persoană importantă din Burlington, îl bombardase pe Burtlett cu întrebări despre bolile, reale şi imaginare. Burtlett ascultase o vreme, apoi anunţase cu o voce puternică, ce acoperise conversaţiile din cameră:

— Doamnă, din ceea ce spuneţi, cred că aveţi probleme cu menstruaţia. Dacă vreţi să vă dezbrăcaţi acum, vă voi examina chiar aici.

Mulţi considerau însă că, deşi puteau să refuze să acorde consultaţii în afara cabinetului, schimburile de informaţii de la bufet reprezentau un echilibru între ceea ce dădeau şi ce primeau, aşa că o bună parte dintre medici foloseau o cale de mijloc pentru a pune capăt unei solicitări:

— Dacă doriţi să aflaţi mai mult, mă puteţi găsi la cabinetul meu particular.

De obicei, sala de mese era o zonă democratică, unde erau uitate sau ignorate gradele de specialitate. O excepţie era poate practica de a aşeza într-un colţ mesele medicilor. Doamna Strughan, şefa secţiei de nutriţie, trecea periodic prin acel loc, ştiind că cea mai măruntă plângere împotriva igienei ar fi adus cu sine o mulţime de necazuri.

Cu câteva excepţii, medicii mâncau la aceste mese. Ceilalţi însă, adică practicanţii şi internii, îşi afişau cu aroganţă independenţa, alăturându-se asistentelor sau personalului administrativ.

Prin urmare, nu era un lucru neobişnuit cu Mike Seddons să se aşeze la masa lui Vivian Loburton, care terminându-şi mai repede timpul de practică, servea acum singură masa.

De la autopsia la care se întâlniseră cu zece zile în urmă, Vivian îl mai văzuse de câteva ori pe Mike Seddons şi începuse să-i placă părul roşcat şi mereu ciufulit al acestuia. Intuia că în foarte scurt timp îi va propune o întâlnire şi, iată-l, acum era lângă ea.

— Bună!

— Bună! Îl salută stânjenită, pentru că tocmai muşcase cu poftă dintr-un picior de pui. Se şterse la gură şi murmură ruşinată: Scuză-mă.

— Nu-i nimic, nu te grăbi. Am venit să-ţi fac o propunere.

Vivian termină de mestecat.

— Credeam că propunerile vin după mai mult timp.

Mike Seddons zâmbi şiret.

— Cum, n-ai auzit? Suntem în secolul vitezei. Nu avem timp pentru formalisme. Uite ce-ţi propun: teatru poimâine, precedat de cină la Cuban Grill.

Vivian nu se putu abţine:

— Ai bani?

Tot personalul auxiliar ştia situaţia medicilor practicanţi.

Seddons şopti teatral:

— Să nu spui nimănui, dar am dat lovitura. Pacienţii care ne vin la autopsie, toţi au dinţi de aur în gură. Este o chestie simplă...

— Of, taci din gură, îmi strici prânzul.

Vivian muşcă din nou din copan, iar Seddons luă doi cartofi din farfuria ei.

— Mmm! Nu-i rău deloc! Ar trebui să mănânc mai des. Şi acum, să-ţi spun povestea. Scoase din buzunar două bilete. Priveşte-le bine, le-am primit împreună cu complimente de la un pacient. Un bilet mă anunţa că este inclusă şi cina la Cuban Grill.

— Ce ai făcut? Vivian era sincer curioasă. Operaţie pe cord?

— Nu. Săptămâna trecută am lucrat la urgenţe. Am completat o jumătate de oră fişe în locul lui Frank Worth. A fost adus un tip cu o rană urâtă la mână şi eu l-am cusut. Cu astea m-am trezit în cutia poştală. Râdea cu hohote. Worth este nebun de furie. A spus că nu mai pleacă niciodată din gardă. Ei, ce zici? Vii?

— Cu plăcere, spuse Vivian; şi era sinceră.

— Grozav! Te iau din cămin la ora şapte. Bine?

În timp ce vorbea, Mike Seddons se trezi privind-o pe fată cu foarte mult interes. Brusc îşi dăduse seama că ea era mult mai mult decât o mutrişoară nostimă şi nişte forme rotunde. Când îl privea şi îi zâmbea, îi dădea sentimentul că ascunde o căldură delicată. Gândi: aş fi vrut să ne întâlnim chiar de astăzi, prea mult am de aşteptat. Apoi, de undeva din străfundurile sufletului, auzi voci precaute: Fereşte-te de încurcături! Aminteşte-ţi politica, Seddons: iubeşte-le şi lasă-le; fii fericit cu amintirile. Despărţirea este atât de tristă, dar atât de practică pentru a rămâne liber.

— Bine, acceptă Vivian. Poate că o să întârzii puţin, dar nu mult.

* * *

Trecuse o săptămână şi jumătate de când Harry Tomaselli îi spusese lui O'Donnell că noua construcţie a spitalului va începe în primăvară. Se aflau în biroul administratorului, el, Kent O'Donnell, şi Orden Brown, preşedintele consiliului de administraţie. Discutau probleme de interes imediat.

Cu câteva luni în urmă, cu un arhitect lângă ei, cei trei discutaseră planurile detaliate pentru fiecare secţie care îşi avea locul ei în noua clădire. Dorinţele şefilor de secţie trebuiau analizate în funcţie de bani şi de posibilităţi.

Orden Brown a fost arbitrul, iar O'Donnell a fost legătura cu medicina. Ca de obicei, preşedintele fusese rigid şi incisiv, dar cu un umor care-i mai îndulcise atitudinea. Uneori reuşiseră să accepte în întregime cererile, alteori, când suspectaseră intenţia de a clădi un imperiu personal, întrebările au fost profunde şi revelatoare.

Un şef de secţie, farmacistul şef, făcuse presiuni că doreşte o toaletă personală, inclusă în proiectul biroului său. Când arhitectul i-a spus că toate grupurile sociale erau proiectate pe culoar, la zece metri de biroul lui, farmacistul a răspuns că zece metri sunt foarte mulţi când suferi de o criză de diaree. Orden Brown i-a recomandat sec secţia de medicină internă.

Câteva proiecte trebuiau refăcute din motive pur financiare. Ding-Dong Bell, radiologul şef, argumentase convingător realizarea unei săli cine-radiografice, cu ajutorul căreia se putea îmbunătăţi diagnosticul şi tratamentul bolilor de inimă. Dar când au aflat că numai echipamentul costă cincizeci de mii de dolari, planul a fost respins, deşi cu mult regret.

Dar acum, după ce se terminaseră proiectele generale, atenţia era concentrată asupra unei probleme practice: de unde se puteau lua bani? Era responsabilitatea strictă a consiliului de directori, dar se aştepta ajutor şi de la personalul medical.

— Noi sugerăm şi o sumă fixă de bani pe care să o dea medicii, spuse Brown - şase mii de dolari de la medicii primari, patru mii de la asociaţi şi două mii de la medicii asistenţi.

O'Donnell fluieră uşor.

— Mă tem că vom avea câteva plângeri.

Brown zâmbi.

— Atunci, trebuie să ne străduim să le facem faţă.

— Banii pot fi daţi în decurs de patru ani, Kent, interveni Tomaselli. Atâta timp cât vom avea nişte angajamente scrise, vom putea împrumuta de la bancă.

— Mai este ceva, spuse Brown. Când se va afla în oraş că doctorii contribuie cu bani, vom primi mai mult şi în fondul de donaţii.

— Şi crezi că se va afla?

— Bineînţeles, zâmbi Brown.

O'Donnell se gândi că lui îi va reveni sarcina de a anunţa personalul medical asupra hotărârii luate. Îşi şi imagina expresiile grăitoare de pe chipurile oamenilor. Cei mai mulţi dintre medici, ca majoritatea oamenilor din zilele noastre, trăiau numai din salarii. Sigur, nu vor fi obligaţi să dea contribuţia, dar le va fi greu să refuze, mai ales când ştiau că tot ei vor avea multe de câştigat din reînnoirea spitalului. O mare parte dintre ei vor da întreaga sumă cerută şi, aşa cum este firea omului, vor face presiuni asupra celorlalţi să participe şi ei, să sufere cu toţii. Un spital era un viespar de subtilităţi şi se găseau mii de posibilităţi pentru a face de nesuportat viaţa pentru un nonconformist.

Intuitiv ca întotdeauna, Harry Tomaselli îi întrerupse şirul gândurilor:

— Nu-ţi face griji, Kent. O să-ţi dau toate datele înainte de întâlnirea cu personalul. Or să ne fie foarte clare toate punctele care ar trebui argumentate. De fapt, îţi garantez că după ce vei termina, mulţi vor fi aceia care vor dori să depăşească suma de contribuţie.

— Nu te baza prea mult pe asta, zâmbi O'Donnell.Tocmai suntem pe punctul de a-i atinge pe doctori în punctul cel mai sensibil - buzunarul.

Tomaselli zâmbi. Ştia că atunci când şeful chirurgiei apela în acest sens în faţa personalului, el va fi incisiv şi ferm ca întotdeauna. Se gândi, nu pentru prima dată, ce bine era să lucrezi cu o persoană ca O'Donnell. În ultimul spital unde lucrase, unde fusese administrator adjunct, preşedintele corpului medical era un om care se credea popular şi îşi impunea opiniile în orice domeniu. Drept rezultat, în spital nu exista o conducere reală, iar standardele profesionale sufereau foarte mult.

Harry Tomaselli admira francheţea şi iuţeala deciziilor, pentru că acestea erau metodele pe care le aplica el însuşi la spitalul Trei Comitate. Luând decizii rapide puteai uneori să greşeşti, dar, în general, rezolvai mult mai multe

probleme şi situaţia se îmbunătăţea pe măsură ce trecea timpul. Rapiditatea de decizie şi de acţiune erau lucruri învăţate de Tomaselli cu mult timp în urmă, în sălile de tribunal, când nici prin cap nu-i trecea că destinul lui se va împlini într-un spital.

De la colegiu intrase direct la şcoala de drept şi abia începuse practica când izbucnise războiul. Anticipând înrolarea, el se înscrisese în Marină şi primise funcţia de administrator medical. Mai târziu, când spitalele Marinei începuseră să se umple cu răniţi, locotenentul Tomaselli s-a dovedit a fi un bun administrator, simţind din instinct graniţa nevăzută dintre practica medicală şi problemele administrative ale unui spital.

După război, pus în situaţia de a alege între viaţa de barou şi munca de spital, a ales-o pe aceasta din urmă, înscriindu-se la Şcoala pentru administrarea spitalelor, de la Universitatea Columbia. A terminat şcoala tocmai în momentul în care lumea începea să înţeleagă importanţa muncii de administrare a unui spital, ca o specialitate în sine, în care nu aveai nevoie de grade medicale.

Din acel moment crescuse brusc cererea de administratori competenţi, şi după doi ani de când devenise asistent, acceptase oferta lui Orden Brown.

Acum Harry Tomaselli era îndrăgostit de munca lui. Împărtăşea opiniile lui O'Donnell în privinţa standardelor profesionale şi îl respecta pe preşedintele Orden Brown. Ca administrator, era datoria lui să se ocupe de toate serviciile spitalului - asistente, aripa cu camere de locuit, compartimentul mecanic, clădiri, anexe şi toate celelalte - şi să le aducă la standardele cerute de cei doi oameni pe care îi respecta. Şi o făcea cu devotament, o făcea cu fler şi cunoscând amănunţit tot ce se petrecea în spital. Aproape nimic nu-i scăpa lui Tomaselli. În fiecare zi, silueta bondoacă şi îndesată putea fi văzută în toate cotloanele, vorbea cu asistentele, cu pacienţii, cu portarii, cu funcţionarii şi bucătarii, de fapt vorbea cu toţi care îi puteau spune ceva despre spital, îi puteau da sugestii. Ideile noi îi provocau o stare de frenezie; entuziasmul lui era transmis şi celorlalţi. Uneori, cu capul aruncat înainte, cu ochii strălucind în spatele lentilelor, vorbea degajat, mergea agitat şi număra pe degete avantajele unei idei, pe măsură ce le enumera.

În toate aceste drumuri Harry Tomaselli nu scria niciodată nimic. Educaţia lui juridică îl învăţase să adune toate faptele în minte şi să le aibă pregătite. Dar după fiecare drum, avea imediat imaginea exactă a tuturor situaţiilor şi ştia unde trebuie să acţioneze administraţia spitalului Trei Comitate.

Întotdeauna avea tact, şi limbajul său nu supăra niciodată pe nimeni. Certa întotdeauna vehement, apoi vorbea vesel despre cu totul alte lucruri. Deşi nu făcea risipă de cuvinte, referatele lui erau întotdeauna complete. Nu-i

plăcea să dea afară angajaţii, şi o făcea numai dacă era într-adevăr necesar. Spunea adesea şefilor de departamente: „Dacă cineva a lucrat la noi mai mult de o lună, avem o investiţie în experienţa lui. Este de datoria noastră să-l modelăm dacă putem, nu să aducem un alt om, care va face alte greşeli, la care nici nu ne-am gândit.” Pentru că această politică era cunoscută şi respectată, moralul angajaţilor era ridicat.

Şi totuşi, în sistemul de organizare erau puncte slabe care îl îngrijorau. Ştia că unele departamente puteau fi mai eficiente. Erau secţii unde îngrijirea pacienţilor putea fi îmbunătăţită. O mare parte din echipamentul învechit trebuia înlocuit. Existau echipamente noi - de exemplu blocul radiocinegrafic, cu care un spital trebuia în mod normal să fie dotat. Proiectul noii clădiri a spitalului urma să elimine unele din aceste deficienţe, dar nu pe toate. Ca şi O'Donnell, ştia şi el că au în faţă ani de muncă şi că unele obiective nu vor putea fi atinse. Omul încearcă întotdeauna puţin mai mult decât poate realiza.

Gândurile i-au fost întrerupte de Orden Brown. Preşedintele îi spunea lui O'Donnell:

— Bineînţeles că va trebui să iniţiem un program de activităţi sociale, imediat ce vom începe campania de strângere de fonduri. Cred că ar fi un lucru bun, Kent, dacă te vom numi pe tine purtător de cuvânt la Clubul Rotary. Le putem spune ce vom realiza cu noua clădire, ce planuri de viitor avem şi tot ce gândim.

O'Donnell, care nu putea suferi întrunirile publice, mai ales întrunirile pline de bonomie de la cluburi, era pe punctul de a face o grimasă, dar se controlă la timp.

— Dacă tu crezi că ne va fi de ajutor...

— Unul din oamenii mei face parte din consiliul directorilor executivi ai clubului, spuse Orden Brown. Am să-i spun să se ocupe de asta. Ar fi bine ca acest discurs să marcheze începerea campaniei săptămânale. În săptămâna următoare am putea face acelaşi lucru la Kiwanis.

O'Donnell ar fi vrut să-i spună că are nevoie de timp şi pentru chirurgie, altfel ar putea avea necazuri cu pacienţii lui. Dar renunţă.

— Apropo, continuă Orden Brown, eşti liber la cină poimâine?

— Da, sunt, răspunse O'Donnell prompt. Îi plăceau cinele liniştite, de o demnitate formală, din casa preşedintelui.

— Aş dori să vii cu mine la Eustace Swayne. Văzându-l surprins, preşedintele continuă: Nu-ţi face probleme, eşti invitat. El m-a rugat să te anunţ.

— Da, îmi va face plăcere să vin.

Şi totuşi, invitaţia făcută de cel mai încăpăţânat membru al consiliului de conducere era neaşteptată. Bineînţeles că-l întâlnise pe Swayne de câteva ori, dar nu îl cunoştea foarte bine.

— De fapt, sugestia a venit din partea mea spuse Brown. Aş vrea să vorbeşti cu el despre spital. Să-l faci să-ţi înţeleagă unele idei, dacă va fi posibil. Să vă spun drept, uneori, el este o adevărată pacoste în cadrul consiliului. Bine, dar asta o ştiţi şi voi.

— Am să fac tot posibilul.

Acum, când ştia despre ce este vorba, lui O'Donnell nu-i făcea plăcere să se amestece în politica consiliului de conducere. Până acum reuşise să se ţină departe de ei. Dar nu-l putea refuza pe Orden.

Preşedintele îşi luă servieta şi se pregăti de plecare. Tomaselli şi O'Donnell se ridicară odată cu el.

— Nu va fi decât o mică întrunire, spuse Orden pe neaşteptate. Vreo şase persoane. Ce-ar fi să te luăm noi din oraş? Te sun eu înainte de a pleca de acasă.

O'Donnell murmură un mulţumesc încurcat şi preşedintele plecă.

Imediat după ce se închise uşa în urma lui Orden Brown, frumoasa Kathy Cohen, secretara lui Tomaselli, intră agitată:

— Vă rog să mă scuzaţi că vă întrerup!

— Ce s-a întâmplat, Kathy?

— Aşteaptă la telefon un domn, care insistă să discute cu tine, îi spuse ea administratorului. Un domn Bryan.

— Acum sunt ocupat cu domnul O'Donnell. Îl sun eu mai târziu.

Tomaselli era surprins. De obicei nu trebuia să-i spună lui Kathy lucruri atât de elementare.

— Şi eu i-am spus la fel, domnule Tomaselli. Fata era stânjenită. Dar este foarte insistent. Spune că este soţul unei paciente. M-am gândit că ar trebui să vă anunţ.

— Poate că ar trebui să vorbeşti eu el, Harry. O'Donnell îi zâmbi fetei. Scap-o pe Kathy de insistenţele lui. Eu mai aştept puţin.

— Bine, cedă administratorul şi ridică receptorul.

— Este pe linia patru. Kathy mai aşteptă puţin, până se făcu legătura, apoi ieşi.

— Da, administratorul spitalului. Tomaselli vorbea prietenos. Apoi se încruntă ascultând ce i se spunea de la celălalt capăt al firului.

O'Donnell auzea cum trosneşte membrana telefonului. Auzi câteva cuvinte: „Situaţie neplăcută... greutăţi pentru familie... ar trebui făcută o anchetă”.

Tomaselli acoperi receptorul cu mâna şi încercă să mimeze câteva explicaţii pentru O'Donnell; „Fierbe de furie. Ceva în legătură cu soţia lui. Nu înţeleg nimic...” Mai ascultă câteva minute, apoi spuse:

— Domnule Bryan, ce-ar fi să începeţi cu începutul. Spuneţi-mi absolut totul. Luă un creion şi o hârtie şi continuă: Da, domnule. Acum vă rog să-mi spuneţi când a fost internată soţia dumneavoastră? Membrana trosni din nou, iar administratorul luă notiţe. Şi cine a fost doctorul care a preluat-o? Din nou notă. Şi data externării? Pauză. Da, înţeleg.

O'Donnell auzi: „Nu am nici o satisfacţie”; apoi Tomaselli vorbi din nou:

— Domnule Bryan, eu nu-mi amintesc acest caz, dar voi cerceta amănunţit. Vă promit. Ascultă un moment, apoi răspunse: Da, domnule, ştiu ce înseamnă o taxă de spitalizare pentru o familie. Dar, ştiţi, spitalul nu obţine profituri.

O'Donnell auzi din nou vocea din telefon, dar era mai calmă, fusese receptivă la tonul conciliant folosit de Tomaiselli.

— Ştiţi, domnule, medicul este cel care hotărăşte cât timp stă un pacient în spital. Cred că ar trebui să mai vorbiţi o dată cu medicul soţiei dumneavoastră, iar eu îl voi ruga pe casier să controleze amănunţit fiecare articol scris pe nota de plată. Mai ascultă puţin, apoi închise: Mulţumesc, domnule Bryan. La revedere.

Închise telefonul, rupse din carnet pagina cu notiţe şi o aşeză pe o mapă pe care scria „Dictare”.

— Care-i necazul? întrebă O'Donnell indiferent. Într-un spital mare, plângerile privind taxele nu erau o noutate.

— Pretinde că soţia lui a fost ţinută prea mult în spital. Acum, pentru a plăti nota de plată trebuie să facă datorii.

— De unde ştie el că a fost ţinută prea mult? se răsti O'Donnell.

— Spune că a verificat. Ce naiba o fi însemnând asta? răspunse Tomaselli gânditor. Poate că a fost absolut necesar, dar femeia a stat într-adevăr aici trei săptămâni.

— Şi?

— În mod normal nu m-ar preocupa problema. Dar în ultima vreme am avut un număr neaşteptat de mare de astfel de plângeri. Nu toate au fost atât de vehemente ca aceasta, dar toate s-au referit la aceeaşi problemă.

Un gând îl fulgeră pe O'Donnell: Patologia.

— Cine a fost medicul curant?

Tomaselli îşi privi notiţele.

— Reubens.

— Să încercăm să-l găsim şi să rezolvăm problema, acum.

Tomaselli apăsă butonul interfonului:

— Kathy, încearcă să-l localizezi pe doctorul Reubens.

Aşteptară în tăcere. Pe coridor se auzea vocea blândă a fetei „Doctor Reubens. Doctor Reubens”. După un moment, telefonul sună şi Tomaselli ridică receptorul. Ascultă puţin, apoi i-l întinse lui O'Donnell.

— Reub? Sunt Kent O'Donnell.

— Cu ce te pot ajuta, Kent? întrebă vocea precisă şi disciplinată a lui Reubens, unul dintre medicii primari ai spitalului.

— Ai o pacientă... privi notiţele lui Tomaselli... doamna Bryan?

— Da. Ce s-a întâmplat? Iar s-a plâns soţul ei?

— Ştii?

— Sigur că ştiu. Reubens era enervat. Personal, eu cred că are motive să se plângă.

— Care-i povestea Reub?

— Povestea? Am internat-o pe doamna Bryan pentru că era suspectă de cancer la sân. I-am extirpat tumoarea. A reieşit că este benignă.

— Şi atunci, de ce ai ţinut-o aici trei săptămâni?

În timp ce punea întrebarea, O'Donnell se gândi la chinul prin care trebuia să treacă cu Reubens, căruia îi scotea cuvintele cu cleştele.

— Păi, întreabă-l pe Joe Pearson!

— Ar fi mai simplu dacă mi-ai spune tu, Reub. La urma urmei, femeia este pacienta ta.

După un moment de tăcere, vocea se auzi iar:

— Bine. Ţi-am spus că tumoarea era benignă. Dar am descoperit asta după două săptămâni şi jumătate. Atât timp i-a trebuit lui Pearson să o pună la microscop.

— I-ai amintit că trebuie să facă analiza?

— Dacă nu l-am căutat de douăzeci de ori, nu l-am căutat niciodată. Probabil că mă ţinea şi mai mult, dacă nu-l băteam la cap.

— Şi de aceea ai ţinut-o pe doamna Bryan trei săptămâni?

— Normal. Vocea din receptor avea o notă de sarcasm. Sau crezi cumva că ar fi trebuit să o externez?

Reubens are motive să se poarte aşa, gândi O'Donnell. Evident a fost pus într-o situaţie jenantă. Dacă externa pacientă, era posibil să o cheme înapoi pentru o altă operaţie, aşa cum i se întâmplase lui Bill Rufus. Pe de altă parte, orice zi în spital însemna o greutate financiară pentru familie. Răspunse echilibrat:

— Nu cred nimic, Reub. Fac doar o anchetă.

Evident situaţia i-a dat multe bătăi de cap lui Reubens:

— Atunci vorbeşte şi cu ceilalţi medici. Nu sunt eu singurul. Ştii ce a păţit Bill Rufus?

— Ştiu. Să-ţi spun drept, mă gândeam că în ultima vreme lucrurile s-au mai îmbunătăţit.

— Chiar dacă ar fi aşa, este imperceptibil. Ce propui să facem cu nota de plată a lui Bryan?

— Mă tem că nu putem face nimic. La urma urmei, soţia lui a stat aici trei săptămâni. Bugetul spitalului este foarte restrâns, ştii şi tu.

O'Donnell se întrebă care va fi reacţia lui Reubens când va auzi că va trebui să contribuie cu şase mii de dolari la clădirea nouă a spitalului.

— Păcat. Soţul are posibilităţi modeste, este dulgher, sau cam aşa ceva, munceşte mult. Nu are asigurare socială. Banii ăştia îi vor îngloda în datorii pentru mult timp.

O'Donnell nu răspunse, se gândea deja la ce îl aştepta.

— Ei? Asta-i tot?

— Da, Reub, asta-i tot. Îi întinse receptorul lui Tomaselli.

— Harry, vreau să convoci o şedinţă astăzi dupăamiază. O'Donnell era hotărât. Să încercăm să aducem medicii primari. Ne întâlnim aici. Aş dori să participi şi tu.

— Se rezolvă.

O'Donnell enumera în gând numele medicilor.

— Să vină neapărat Harvey Chandler, este bine să vină şi Bill Rufus şi Reubens. Ah, da, şi Charlie Dornberger ne-ar putea fi de folos. Câţi sunt?

Administratorul numără:

— Şase, inclusiv tu şi eu. Nu o chemi şi pe Lucy Grainger?

O'Donnell ezită, apoi acceptă.

— Bine, să fim şapte.

— Ordinea de zi? întrebă Tomaselli.

— Nu avem nevoie. Discutăm o singură problemă: schimbări la Patologie.

* * *

Când administratorul menţionase numele lui Lucy Grainger, O'Donnell ezitase dintr-un singur motiv: îşi reamintise întâlnirea cu Lucy, cu o seară în urmă.

Se întâlniseră să servească cina - el o invitase în ziua şedinţei despre mortalitate - la Grădina cu palmieri, din hotelul Roosevelt. A fost o seară plăcută şi relaxantă, au vorbit despre viaţa lor, prietenii comuni şi experienţe din şi în afara medicinii.

După aceea, O'Donnell o condusese pe Lucy acasă. Lucy se mutase de curând într-un apartament spaţios din cartierul Benvenuto Grange.

— Cred că nu refuzi un pahar, nu?

A lăsat maşina portarului şi l-a rugat să o parcheze, apoi au urcat împreună. Ea a deschis uşa şi a aprins lumina. Era un interior plăcut, mobilat cu gust.

— Să pregătesc un cocktail.

Stătea cu spatele la el.

— Lucy, nu te-ai căsătorit niciodată?

— Nu, răspunse ea fără să se întoarcă.

— M-am întrebat uneori de ce.

— Simplu. Nu prea m-a cerut nimeni în căsătorie. Se întoarse şi-i întinse paharul. Dacă mă gândesc bine, continuă ea, am avut de fapt o singură cerere - adică, una mai importantă. Eram mult, mult mai tânără atunci.

— Şi răspunsul tău a fost „nu”?

— Doream să fac o carieră strălucită în medicină. La vremea aceea mi se părea o problemă extrem de importantă. Nu prea făcea casă bună cu căsnicia.

— Îţi pare rău?

— Nu, nu chiar. Am realizat ceea ce mi-am dorit şi am avut multe satisfacţii. Uneori oamenii se întreabă cum le-ar fi decurs viaţa dacă ar fi luat alte hotărâri, dar, la urma urmei, asta stă în firea omului, nu?

— Cred că da. O'Donnell se simţea impresionat într-un mod foarte ciudat. Avea un sentiment profund de tandreţe faţă de Lucy, o senzaţie de linişte sufletească şi duioşie. Se gândea că ar fi trebuit să fie înconjurată de copii. Acum, întrebă el, ai aceleaşi păreri despre căsnicie şi medicină?

— Acum nu mai sunt dogmatică. Măcar atâta lucru am învăţat de la viaţă.

O'Donnell se întrebă în gând care-ar fi punctul lui de vedere asupra căsătoriei sale cu Lucy. Ar putea exista dragoste şi împlinire? Sau, fiecare dintre ei aveau acum propria carieră şi era prea târziu pentru o schimbare? Dacă ar fi căsătoriţi, cum şi-ar petrece ei doi timpul liber? Ar discuta despre lucruri intime şi casnice, sau despre problemele spitalului, servind în loc de desert fişe de observaţii şi diagnostice? El, de exemplu, în loc să-şi clădească un sanctuar al liniştii, ar prefera o continuare a problemelor sale profesionale zilnice?

— Întotdeauna am fost convins că avem multe lucruri în comun, spuse O'Donnell cu voce tare.

— Da, Kent. Şi eu.

Şi-a terminat paharul şi se ridicase să plece. Ştia că amândoi spuseseră mai mult decât ar fi vrut, nu cuvinte simple şi banale. Acum, el avea nevoie de timp să reflecteze şi să-şi limpezească gândurile. Erau prea multe în joc pentru a lua o hotărâre pripită.

— Ştii, Kent, nu trebuie neapărat să pleci. Dacă vrei, rămâi, îi spusese atunci Lucy, simplu, iar el ştiuse că dacă va rămâne, ce se va întâmpla după aceea va depinde numai de el.

O parte din el îi şoptea să rămână, dar obişnuinţa şi prudenţa au câştigat. I-a luat mâinile şi i le-a strâns cu blândeţe.

— Noapte bună, Lucy. Hai să ne mai gândim la toate astea.

Când uşile liftului s-au închis, Lucy încă mai stătea în pragul apartamentului ei.

ŞASE

— V-am rugat să veniţi aici, spuse O'Donnell colegilor aşezaţi în jurul mesei, pentru că am nevoie de ajutorul vostru într-o problemă pe care doresc să o rezolv. Dintre cei invitaţi, numai Reubens lipsea pentru că era în operaţie. Cred că ştim cu toţii că lucrurile nu merg bine la Patologie. Cred, de asemenea, că veţi fi de acord cu mine când spun că este atât o problemă personală, cât şi una medicală.

— Ce fel de problemă? întrebă Charlie Dornberger. În timp ce vorbea, bătrânul obstetrician îşi umplea pipa. Nu sunt sigur că înţeleg ce vrei să spui, Kent.

O'Donnell se aşteptase la o asemenea reacţie. Ştia că Dornberger şi Pearson erau prieteni buni. Răspunse politicos:

— Aş dori să mă asculţi până la capăt, Charlie. Voi încerca să fiu foarte explicit.

Metodic, aborda toate aspectele problemei - întârzierea rapoartelor chirurgicale, presiunea creseândă pe care o făcea spitalul asupra laboratorului patologic, îndoielile sale că Joe Pearson putea face faţă singur unui asemenea volum de muncă. Relată incidentul cu pacientul lui Bill Rufus, întorcându-se spre acesta pentru confirmare şi apoi reclamaţia pe care o primise Reubens. Le povesti discuţia pe care o avusese personal cu Pearson şi refuzul bătrânului de a accepta un al doilea medic patolog în secţie. Încheie spunând:

— Sunt convins că avem nevoie de un patolog care să-l ajute pe Joe. Am nevoie de sprijinul vostru pentru a-l coopta.

— Şi pe mine mă îngrijorează situaţia de la Patologie, comentă prompt Harvey Chandler, şeful secţiei Medicină internă. Ca de obicei, cele mai simple afirmaţii făcute de el erau rostite cu pompă. Dar situaţia ar putea deveni delicată, dacă Joe Pearson se poartă aşa. La urma urmei el este şeful secţiei şi noi trebuie să evităm orice sugestie care i-ar putea submina autoritatea.

— De acord cu tine, spuse O'Donnell, de aceea am nevoie de ajutorul vostru. Bătu cu degetele în masă. Am nevoie de ajutor să-l convingem pe Joe că sunt necesare câteva schimbări.

— Nu sunt sigur că-mi place felul în care o facem, interveni Bill Rufus.

— De ce Bill? O'Donnell observă că astăzi Bill purta o cravată de-a dreptul decentă. Avea numai trei culori în loc de patru.

— Nu cred că un număr restrâns de oameni, cum suntem noi acum, avem dreptul să ne întâlnim şi să discutăm despre schimbări la Patologie. Rufus îşi privi pe rând colegii. Bineînţeles că şi eu am avut neînţelegeri cu Joe Pearson. Cred că toţi am avut. Dar asta nu înseamnă că voi accepta să fac parte dintr-o conspiraţie făcută pe la colţuri pentru a-l elimina.

O'Donnell era bucuros că se ivise această ocazie, era pregătit.

— Daţi-mi voie să vă spun în mod categoric că nu am intenţia - nici eu, nici altcineva - să-l elimin pe doctorul Pearson, aşa cum ai spus tu, şi îl privi pe Rufus. Urmă un murmur aprobator. Să punem; problema altfel. Se pare că există ideea, în opinia generală, că o schimbare la Patologie este necesară. Să ne gândim numai la rapoartele chirurgicale. Orice zi de întârziere înseamnă pericol pentru viaţa pacientului. Nu trebuie să mai spun asta.

— Şi să nu uităm, interveni Tomaselli, că fiecare zi de întârziere ne ocupă un pat de spital, de care avem foarte mare nevoie. Lista de aşteptare pentru internări este extrem de lungă.

O'Donnell preluă ideea din zbor şi continuă:

— Sigur, în loc să procedez aşa, aş fi putut să convoc consiliul executiv. Îl voi convoca, dacă va fi nevoie, dar cred că ştiţi ce s-ar putea întâmpla. Joe este membru al acestui consiliu şi, cunoscându-l pe Joe, orice discuţie se va transforma într-o ceartă. În această situaţie, presupunând că forţăm nota, ce vom avea de câştigat? I-am demonstra lui Joe Pearson că nu mai este şeful secţiei. Iar medical şi din orice alt punct de vedere - aşa cum a spus şi Harvey - ne vom submina pe noi înşine şi activitatea spitalului.

O'Donnell se gândi şi la ceea ce nu le putea spune celorlalţi, că Pearson avea influenţă asupra membrilor consiliului şi că vor putea exista repercursiuni dacă s-ar isca o ceartă.

— Nu spun că sunt de acord cu tine, dar ce ne propui? Întrebarea veni de la Charlie Dornberger, care puncta cuvintele cu câte un inel de fum.

Rufus se enervă.

— Să ne grăbim puţin, peste scurt timp nici nu vom mai putea respira aici. Ai importat balegă de cămilă, Charlie?

În timp ce bărbaţii zâmbeau, O'Donnell se hotărî să atace problema direct:

— Sugestia mea este, Charlie, ca tu să-l abordezi pe Joe, în numele nostru.

— Ah, nu!

Reacţia lui Dornberger fusese anticipată de O'Donnell, care continuă persuasiv:

— Charlie, ştim că eşti prieten apropiat cu Joe, şi la asta m-am gândit când te-am invitat aici. Tu l-ai putea convinge.

— Cu alte cuvinte, vrei ca eu să dezgrep securea de război, spuse Dornberger amărât.

— Charlie, nu este o secure de război, crede-mă.

Charles Dornberger ezită. Observă că toţi ceilalţi îl priveau, aşteptându-i răspunsul. Cumpănea în sinea lui: să facă sau nu ceea ce-i cerea O'Donnell? Era sfâşiat de sentimente conflictuale - preocuparea pentru bunul mers al spitalului şi prietenia lui cu Joe Pearson.

Într-un fel, ceea ce auzise despre starea de lucruri de la Patologie nu era chiar o noutate; era un lucru pe care-l bănuia de mult timp. Totuşi, cele două incidente cu Rufus şi Reubens pe care le povestise O'Donnell îl şocaseră efectiv. Dornberger mai ştia că O'Donnell nu ar fi convocat această şedinţă, dacă nu ar fi fost foarte îngrijorat, şi avea încredere în discernământul lui.

În acelaşi timp, însă, Dornberger ar fi vrut să-l ajute pe Joe Pearson, dacă ar fi putut, şi exact în acele momente ura succesiunea de evenimente care păreau că îl acuză pe bătrânul patolog. Totuşi, O'Donnell păruse sincer când spusese că nu avea intenţia să-l elimine pe Pearson, iar ceilalţi fuseseră de acord cu el. Poate că ar putea fi el intermediar. Poate că aşa l-ar putea ajuta mai bine pe Joe.

Dornberger îşi privi pe rând colegii.

— Cererea voastră este unanimă?

— Eu ţin foarte mult la Joe, interveni Lucy Grainger. Cred că toţi ţinem la el. Dar sunt convinsă că trebuie să schimbăm ceva la Patologie.

Era prima dată când vorbea Lucy. Şi ea se gândise mult la întâlnirea cu Kent O'Donnell. Ceea ce se întâmplase între ei o tulburase profund, lucru care nu i se mai întâmplase de ani de zile. Se întrebase dacă nu cumva se îndrăgostise, apoi îşi spusese, convinsă doar pe jumătate, că acele cuvinte frumoase se potriveau foarte bine cu tinerii înfocaţi, dar la vârsta ei, având independenţă, maturitate şi practică profesională, trebuia să-şi controleze asemenea emoţii. Totuşi, acum, în acest moment, Lucy se simţea în stare să separe sentimentele personale de cele profesionale şi să se gândească la problema laboratorului patologic. În medicină înveţi repede să faci asemenea distincţii: să nu te mai gândeşti la unele lucruri atunci când trebuie să iei hotărâri importante.

O'Donnel îl privi pe Rufus.

— Ei, Bill?

— Bine, dacă Charlie acceptă să discute personal cu Pearson, sunt de acord.

Urma Harvey Chandler.

— După părerea mea, aceasta este cea mai bună soluţie pentru a rezolva problema. Charlie, faci un adevărat serviciu şi nouă şi spitalului.

— Bine, e în regulă, spuse Dornberger, să văd ce pot face.

Urmă un moment de linişte şi O'Donnel simţi uşurarea din sufletele celorlalţi. Ştia că toţi au înţeles bine problema şi, măcar acum, vor face cu toţii ceva. Apoi, dacă acum nu vor reuşi, va trebui să recurgă la metode mai directe. Uneori, reflectă el, ar fi mai simplu dacă protocolul medical nu ar fi atât de complicat.

În industrie, dacă un om nu-şi face bine meseria, îl dai afară. Dacă vrei ca el să-şi ia un ajutor, îi spui s-o facă şi atât. Dar în medicină şi într-un spital, nu poţi fi atât de direct. Limitele autorităţii sunt rareori foarte bine delimitate. Mai important, însă, este faptul că eziţi să iei măsuri drastice, pentru că aici nu este vorba doar de o slujbă, este ceva mai mult. Pui sub semnul întrebării capacitatea unui om care, ca şi tine, depinde de reputaţia lui profesională. Problemă delicată, în care o singură decizie poate afecta viitorul şi viaţa unui coleg medic. De aceea procedezi cu prudenţă, păstrezi limitele şi ascunzi ochiului public astfel de lucruri.

Harry Tomaselli rupse tăcerea:

— Să înţeleg că trebuie să caut un medic patolog?

— Cred că trebuie să începem să căutăm, răspunse O'Donnell, apoi privi pe ceilalţi: Cred că cei mai mulţi dintre noi avem contacte cu anumite persoane. Dacă auziţi de cineva, un medic bun, care şi-a terminat stagiul, aş dori să mă anunţaţi.

— Nu prea sunt patologi pe toate drumurile, comentă Rufus.

— Ştiu. Nu va fi uşor. Un motiv în plus să-l abordăm pe Joe cu foarte mult tact.

Harry Tomaselli deschise un sertar, din care scoase un dosar.

— Poate că vă interesează ce am eu aici.

— Ce ai tu acolo? întrebă Harvey Chandler.

— Am primit de curând „lista deschisă” cu medici patologi. Să vă spun drept, am anticipat ceva şi am cerut-o. Este un nume care a apărut de o săptămână, sau două.

— Pot să văd? întrebă O'Donnell. Ştia că aşa numita „listă deschisă” circula periodic prin spitale, la cerere. Conţinea informaţii asupra patologilor disponibili şi a persoanelor autorizate să le reprezinte. Exista şi o aşa-zisă „listă

închisă”, dar era confidenţială, deţinută de Societatea Medicilor Patologi. Pe „lista închisă” erau nume de medici nemulţumiţi de angajamentele pe care le aveau şi care încercau discret să facă o schimbare. În astfel de cazuri, un spital anunţa Societatea că are nevoie de patologi şi persoanele de pe „lista închisă” erau anunţate. Dacă dorea, un medic putea lua direct legătura cu spitalul. Cu toate acestea, O'Donnell ştia că numirile de medici patologi se făceau pe bază de contact personal şi recomandări.

Privi lista primită de la administrator. Cel vizat se numea David Coleman, de treizeci şi unu de ani. O'Donnell ridică o sprânceană când citi recomandarea lui Coleman. Absolvent *Magna Cum Laude* la NYU. Intern la Bellevue. Doi ani în armată, la Patologie. Cinci ani de specializare în Patologie la trei dintre cele mai bune spitale. Iată un om care avea o foarte bună pregătire. Îi dădu hârtia lui Rufus.

— Mă îndoiesc sincer că ne-ar accepta pe noi, îi spuse lui Tomaselli. Dacă ne gândim numai la ce salariu îi putem plăti, faţă de ce calificare are el. O'Donnell ştia dintr-o discuţie anterioară cu administratorul că salariul nu va fi mai mare de zece mii de dolari pe an.

Rufus îi privi.

— Sunt de acord. Omul ăsta poate alege spitale în oraşele mari. Rufus îi întinse hârtia lui Harvey Chandler.

— De fapt... Tomaselli se opri; era neobişnuit de precaut, căutând cuvintele potrivite.

O'Donnell îl privi curios.

— Ce s-a întâmplat, Harry?

— Păi, de fapt, aş vrea să vă spun că doctorul Coleman este interesat de spitalul nostru. Tomaselli se opri din nou. Cred că a auzit de planurile noastre de dezvoltare.

O'Donnell sparse tăcerea de gheaţă.

— De unde ştii tu?

— Ştiu pentru că am corespondat cu el.

— Nu este puţin cam neobişnuit, Harvey?

— Poate că a fost prematur, dar după ce a venit asta... şi arătă lista care acum era la Lucy, i-am scris eu doctorului Coleman. Bineînţeles că nu am spus nimic definitiv. A fost doar o tentativă de cunoaştere, l-am testat. Îl privi pe O'Donnell. Am făcut-o după discuţia noastră de acum câteva săptămâni, îţi aminteşti, Kent?

— Da, îmi amintesc.

Ar fi vrut ca Harry să-l fi informat despre acest demers. Sigur, ca administrator, Tomaselli putea coresponda cu oricine dorea. Nu angajase

spitalul în nici un fel. Corespondenţa fusese confidenţială. Poate că fusese o mutare bună din partea lui.

— Spui că este interesat?

— Da, ar dori să vină să ne cunoască. Dacă nu se ivea discuţia de astăzi, oricum intenţionam să-ţi spun.

Dornberger avea din nou lista şi o bătea cu arătătorul.

— În legătură cu asta, ce aţi vrea să fac eu?

O'Donnell îi privi pe ceilalţi, aşteptând de la ei o confirmare.

— Cred că ar trebui să iei hârtia cu tine, Charlie. Şi te sfătuiesc să i-o arăţi şi lui Joe Pearson.

ŞAPTE

Într-o anexa a sălii de autopsie, Roger McNeil, patologul stagiar, era aproape pregătit pentru analiza comparativă. Pentru a începe, nu mai lipsea decât doctorul Joseph Pearson.

La Trei Comitate, ca în multe alte spitale, analiza comparativă era a doua treaptă după autopsie. Cu o jumătate de oră în urmă, George Rinne, administratorul morgii, adusese organele luate de la cele trei autopsii care se făcuseră la începutul acelei săptămâni. Două seturi de organe stăteau acum în vasele de email, iar lângă ele, în vase de sticlă, erau creierele umane. Analiza comparativă se făcea întotdeauna pe masa din piatră, pe care era fixată o chiuvetă şi deasupra căreia era un furtun cu apă. Acum, apa curgea peste cele două seturi de organe, spălând formolul în care fuseseră conservate.

McNeil privi în jurul său, făcând o ultimă verificare. Pearson era irascibil dacă nu avea totul la îndemână. Îi trecu prin minte că sala în care îşi desfăşurau munca era macabră, mai ales acum, cu aceste organe înşirate, dar mai ales după cum vor arăta ele peste câteva minute, mai rău ca într-un abator. Fusese în săli de disecţie unde totul strălucea şi era fără pată, dar acesta era un mod de lucru modern, care nu ajunsese până la Trei Comitate, cel puţin nu aici, la secţia de patologie. Auzea zgomotul familiar de paşi târşiţi şi îl văzu pe Pearson intrând, învăluit ca de obicei într-un nor de fum.

— Nu am timp de pierdut. Pearson nu se pierdea niciodată în introduceri. A trecut o săptămână şi jumătate de la discuţia cu O'Donnell şi tot suntem în urmă cu rapoartele. După ce terminăm aici, doresc o informare asupra rapoartelor chirurgicale nerezolvate. Care este primul caz? În timp ce vorbea, îşi legă şorţul de cauciuc şi îşi puse mănuşile de cauciuc. Când termină, se

apropie de mijlocul mesei şi se aşeză. McNeil se aşeză pe un scaun de partea cealaltă a mesei şi privi prin dosare.

— Femeie, cincizeci şi cinci de ani. Cauza decesului anunţată de medic, carcinom la sân.

— Să văd şi eu, şi Pearson întinse mâna după dosar. Uneori stătea cuminte şi asculta liniştit, în timp ce stagiarul îi descria cazul; alteori, dorea să citească singur. În asemenea situaţii era imprevizibil.

— Hmm! Lăsă din mână dosarul şi dădu drumul la apă.

Apoi căută în grămada de organe şi scoase inima. O deschise, folosindu-se de amândouă mâinile.

— Tu ai tăiat-o?

Stagiarul negă din cap.

— Te cred. Pearson privi din nou organul. Seddons?

Fără tragere de inimă, McNeil aprobă. Observase şi el că inima era tăiată urât.

— Parcă este semnul lui Zorro. Pearson rânji iritat. Parcă s-a luptat cu ea. Apropo, unde este Seddons?

— Cred că la chirurgie. O operaţie la care vrea să asiste.

— Spune-i din partea mea că atâta timp cât un stagiar este numit să lucreze la Patologie, doresc să participe la toate analizele comparative. Bine, hai să începem.

McNeil îşi fixă carneţelul pe genunchi şi se pregăti de scris. Pearson dicta:

— Inima arată o uşoară deformare şi o îngroşare a valvei mitrale. O vezi? Ridică organul şi i-l arătă.

— Da, văd, spuse McNeil aplecându-se peste masă.

— Arterele sunt scurte şi îngroşate. Pare să fi avut reumatism. Totuşi nu aceasta este cauza decesului.

Tăie o bucăţică de organ şi o aşeză într-un borcan cu etichetă, de mărimea unei călimări cu cerneală. Va fi examinată la microscop, mai târziu. Apoi, cu uşurinţa unei îndelungate experienţe, aruncă organul într-un vas de sub masă. Mai târziu, în aceeaşi zi, acesta va fi curăţat, iar conţinutul lui va fi incinerat.

Acum Pearson cerceta plămânii. Deschise primul plămân ca pe coperţile unei cărţi şi începu să-i dicteze lui McNeil:

— Plămânul prezintă multe nodule metastazice. Îi arătă din nou şi stagiarului. Tocmai se ocupa de al doilea plămân, când uşa se deschise brusc.

— Sunteţi ocupat, domnule doctor?

Pearson se întoarse iritat. Era Carl Bannister, tehnician primar la laboratorul patologic. În spatele lui, pe coridor, se vedea o altă siluetă.

— Bineînţeles că sunt ocupat. Ce doreşti? Îi vorbea pe un ton certăreţ, pe care îl folosea de obicei în relaţiile cu Bannister. De-a lungul anilor se obişnuiseră amândoi cu el; o atitudine cordială ar fi stârnit suspiciuni acum.

Bannister nu se lăsă impresionat. Se întoarse spre silueta din spatele lui.

— Intră. Apoi Pearson auzi: Acesta este John Alexander. Vă amintiţi de el, noul nostru laborant. L-aţi angajat acum o săptămână. Începe lucrul astăzi.

— Ah, da, uitasem că astăzi începe. Intră. Pearson era mai prietenos cu el decât cu Bannister.

Poate că nu vrea să-l sperie pe proaspătul angajat chiar din prima zi, gândi McNeil. Îl privi curios pe noul sosit. Cam douăzeci şi doi de ani, îşi dădu în gând cu părerea. Mai târziu avea să afle că ghicise perfect.

Auzise că Alexander abia terminase colegiul şi avea o diplomă în tehnologie medicală de laborator. Ei bine, le trebuia o asemenea persoană aici. Bannister nu era Louis Pasteur.

McNeil îl privi pe laborantul în vârstă. Ca de obicei, avu impresia că era un Pearson în miniatură. Trupul adus de spate era acoperit parţial cu un halat pătat. Halatul nu era încheiat şi hainele de dedesubt erau şifonate şi uzate. Bannister era aproape chel, iar firele de păr care mai rezistaseră, erau ignorate complet.

McNeil cunoştea povestea lui Bannister. Venise la Trei Comitate cu un an, sau doi după Pearson. Era specialist, dar Pearson îi dăduse tot felul de munci - funcţionar la registratură, curier, om de serviciu. Cu timpul, Bannister învăţase multe şi devenise practic mâna dreaptă a lui Pearson.

Oficial, Bannister se ocupa de serologie şi biochimie. Dar era în secţie de atât de mult timp, încât putea face orice - şi făcea de cele mai multe ori, ajutându-i pe tehnicienii din laborator. Din această cauză, Pearson îl însărcinase cu multe probleme administrative, lăsându-i practic în grijă toţi tehnicienii laboratorului.

McNeil gândi că dacă Bannister ar fi avut posibilitatea să înveţe, ar fi ajuns mult mai bine. Aşa cum stăteau lucrurile, însă, McNeil îl considera pe Bannister un om cu multă experienţă practică, dar total lipsit de educaţie teoretică. Din câte observase stagiarul, munca lui Bannister era mai mult intuitivă. Făcea teste chimice dar nu le înţelegea suportul ştiinţific. McNeil se gândise de multe ori că acest lucru putea deveni periculos într-o zi.

Alexander era bineînţeles într-o cu totul altă poziţie. Avea trei ani de colegiu, ca toţi tehnicienii din ziua de azi. Cuvântul „tehnician” era sensibilitatea oamenilor de tipul lui Bannister. Pearson îi făcu semn lui Alexander să se aşeze pe scaunul de lângă el.

— Ia loc, John!

— Mulţumesc domnule doctor. În halatul de un alb strălucitor, cu hainele curate şi perfect călcate, tânărul forma un contrast izbitor cu Pearson şi Bannister.

— Crezi că o să-ţi placă aici? Pearson studia plămânul pe care îl ţinea în mână.

— Sunt sigur, domnule.

Drăguţ copil, gândi McNeil. Pare cinstit.

— Ei bine, John, vei descoperi că noi avem anumite metode de a rezolva anumite lucruri. Poate că nu vor semăna cu felul în care ai fost obişnuit tu, dar pentru noi sunt eficiente.

— Înţeleg, domnule doctor.

Oare? gândi McNeil. Oare chiar înţelegi ce vrea să-ţi comunice bătrânul? - că nu doreşte schimbări, că nu vrea să ne pierdem timpul cu idei noi luate din şcoli, că nimic din această secţie nu se va schimba fără binecuvântarea lui.

— Unii spun că suntem demodaţi, continuă Pearson. În felul lui era destul de prietenos. Dar eu cred în metodele deja testate, sigure. Ce zici, Carl?

Chemat la apel, Bannister se grăbi să răspundă.

— Aşa este, domnule doctor.

Pearson termină de examinat plămânul şi îl aruncă în vasul de sub masă. Ca la loterie, scoase dintre organe un stomac. Mormăi ceva, apoi i-l arătă lui McNeil.

— Îl vezi?

— L-am mai văzut. Îl avem notat.

— Bine, şi Pearson începu să dicteze: Prezintă ulcer peptic, exact sub inelul piloric, în duoden.

Alexander se aplecă puţin, să vadă mai bine. Pearson văzu mişcarea şi-i arătă organul.

— Te interesează disecţia, John?

— Întotdeauna m-a interesat anatomia, domnule doctor, răspunse tânărul cu respect.

— Şi munca de laborator.

McNeil simţi că bătrânul este încântat. Anatomia patologică fusese prima lui dragoste.

— Da, domnule.

— Ei bine, acestea sunt organele unei femei de cincizeci şi cinci de ani. Pearson îi arătă paginile cu istoria cazului, Alexander citi atent.

Interesant caz. Pacienta era văduvă, iar cauza decesului fusese cancer la sân. Cu doi ani înainte de a muri, copiii săi văzuseră că este bolnavă, dar nu reuşiseră să o convingă să consulte un medic. Se pare că avea ceva împotriva lor.

— Unii oameni au, chicoti Bannister, dar râsul îi îngheţă când văzu privirea lui Pearson.

— Fără asemenea comentarii! Nu fac decât să-i dau câteva informaţii lui John.

Oricine în situaţia lui Bannister s-ar fi simţit strivit de duritatea lui Pearson, dar acesta zâmbi şi tăcu.

— Ce s-a întâmplat, domnule doctor? întrebă Alexander.

— Scrie aici: „Fiica afirmă că în ultimii doi ani familia a observat supuraţie la sânul stâng al mamei. Cu paisprezece luni înainte de internare, aceeaşi zonă a început să sângereze. Altfel, părea să aibă o sănătate normală. Se pare că femeia s-a dus la un vraci, făcător de minuni. Se mai pare că nu era suficient de credincioasă, pentru că a făcut o criză şi a fost adusă la acest spital.

— Şi presupun că era prea târziu.

Asta nu mai este din politeţe, gândi McNeil. Puştiul este cu adevărat interesat.

— Mda, spuse Pearson. Dar dacă ar fi mers de prima dată la un medic, i s-ar fi făcut o mastectomie - asta înseamnă extirparea sânului.

— Da, domnule, ştiu.

— Dacă făcea această operaţie, poate trăia şi astăzi. Pearson aruncă şi stomacul în vasul de sub masă.

Ceva îl preocupa pe Alexander şi întrebă:

— Parcă aţi spus că avea ulcer peptic...?

Bravo ţie, gândi McNeil. Se pare că Pearson a avut aceeaşi reacţie, pentru că s-a întors brusc spre Bannister.

— Ai văzut, Carl. Iată un băiat care aude totul. Ai grijă, o să te depăşească.

Bannister zâmbea, dar McNeil văzu puţină tristeţe. Cuvintele spuse puteau fi un adevăr incomod.

— John, poate că a deranjat-o, poate că nu. Pearson jubila.

— Vreţi să spuneţi că nu a ştiut de existenţa lui?

McNeil gândi că venise vremea să spună şi el ceva:

— Este surprinzător de câte boli suferă un om, în afară de cea care îi cauzează moartea. Lucruri pe care nu le află niciodată. Ai aici numai un exemplu.

— Aşa este, aprobă Pearson. Ştii, John, cel mai remarcabil lucru în privinţa corpului uman nu este ceea ce ne ucide, ci ceea ce avem bolnav în noi şi continuăm să ducem pe picioare. Se opri şi schimbă pe neaşteptate subiectul. Eşti căsătorit?

— Da, domnule.

— Soţia ta este aici cu tine?

— Încă nu, domnule. Vine săptămâna viitoare. Trebuie să găsesc mai întâi o casă.

McNeil îşi aminti că Alexander fusese unul dintre candidaţii la slujbă din afara oraşului. Parcă îşi amintea ceva de Chicago.

Alexander ezită înainte de a continua:

— Aş dori să vă rog ceva, domnule doctor Pearson.

— Ce anume? Bătrânul părea îngrijorat.

— Soţia mea este însărcinată, domnule, şi venind într-un oraş complet necunoscut, nu avem pe nimeni. Copilul acesta este foarte important pentru noi. Ştiţi, am pierdut primul nostru copil, la o lună după ce s-a născut.

— Înţeleg. Pearson se oprise din lucru şi asculta atent.

— Mă gândeam, domnule, dacă nu ne puteţi recomanda un obstetrician.

— Asta este foarte uşor. Pearson părea uşurat. Îşi făcuse probleme. Doctorul Dornberger este foarte bun. Are cabinet aici în spital. Vrei să iau legătura cu el?

— Dacă nu vă deranjez prea mult.

Pearson se întoarse spre Bannister.

— Vezi dacă este în cabinetul său.

Bannister ridică telefonul şi ceru un interior. După un moment îi întinse receptorul lui Pearson:

— Este în cabinet.

Având mănuşile ude, bătrânul se răsti iritat:

— Ţine-l tu! Ţine-l tu!

Bannister apropie receptorul de urechea lui Pearson.

— Alo, Charlie? Am un pacient pentru tine.

În cabinetul aflat cu trei etaje mai sus, doctorul Charles Dornberger zâmbi.

— Ce ar putea face un obstetrician pentru pacienţii tăi?

În acelaşi timp reflectă că acest telefon venise la momentul potrivit. De la şedinţa cu O'Donnell, Charles Dornberger speculase în toate modurile cum l-ar putea aborda pe Joe Pearson. Acum se părea că situaţia se rezolva de la sine.

La subsol, în sala de disecţie, Pearson mută trabucul în celălalt colţ al gurii. Îi plăcea să glumească cu Dornberger.

— Nu este un pacient decedat, bătrân nebun ce eşti. Este soţia unui băiat de-al meu de la laborator, doamna John Alexander. Abia au sosit în oraş. Nu cunosc pe nimeni.

În timp ce Pearson vorbea, Dornberger scoase din sertar o fişă albă şi luă stiloul.

— Stai un minut. Puse telefonul pe umăr şi scrise pe fişă, „Doamna John Alexander”. Era tipic pentru felul meticulos în care Dornberger aborda

problemele practice, ca acesta să fie primul lucru pe care-l făcea. Mă bucur să te pot servi, Joe. Spune-le să mă sune, să fixăm o oră de consultaţie.

— Bine. Săptămâna viitoare. Abia atunci vine doamna Alexander. Îi zâmbi tânărului şi adăugă aproape ţipând: Şi dacă vor gemeni, Charlie, ai grijă să îi faci.

Ascultând răspunsul lui Dornberger, Pearson chicoti. Îi trecu prin minte un gând.

— Hei, ştii ceva? Pentru treaba asta nu încasezi bani, ne-am înţeles? Nu vreau ca băiatul să ceară mărire de salariu, pentru că nu poate plăti doctorul.

— Nu-ţi face griji. Pe fişă Dornberger notă, „angajat al spitalului”. Pentru el era un indiciu că nu trebuia să ceară onorariul. Joe, vreau să discutăm ceva. Când am putea să ne întâlnim?

— Astăzi nu pot, Charlie. Am un program foarte încărcat. Mâine este bine?

Dornberger consultă agenda.

— Mâine sunt eu ocupat. S-o lăsăm pe poimâine. La zece dimineaţa e bine? Vin la tine.

— Perfect. Dar poate vrei să-mi spui acum, la telefon. Pearson era curios.

— Nu, Joe, prefer să vorbim între patru ochi.

— E în regulă Charlie. La revedere şi te aştept. Se întoarse spre Alexander. Am rezolvat. Soţia ta va putea fi internată aici. Pentru că eşti angajat al spitalului, vei plăti cu douăzeci la sută mai puţin.

Alexander radia de fericire. McNeil comentă în gând: „Ai prins unul dintre momentele bune ale bătrânului. Dar nu te amăgi, vor fi şi altele care nu-ţi vor face deloc plăcere.

* * *

— Termin imediat. Dornberger îi zâmbi elevei asistente care intrase în cabinet. Îi făcu semn să se aşeze, până când termină el de vorbit la telefon.

Vivian Loburton venise cu fişa de observaţie a unei paciente pe care o ceruse Dornberger mai devreme. De obicei medicii nu beneficiau de astfel de servicii, trebuiau să meargă singuri la fişier să-şi caute fişele. Dar Dornberger era răsfăţatul asistentelor; îi făceau întotdeauna mici servicii şi, după ce telefonase acum câteva minute, sora şefă o trimise prompt pe Vivian.

— Îmi place să fac numai câte un lucru odată, când pot. Dornberger scria cu creionul, notând pe o fişă cele câteva date pe care i le furnizase Joe Pearson. Mai târziu, după ce obţinea mai multe informaţii de la pacient, urma să şteargă cele notate cu creionul şi să completeze fişa cu cerneală. Eşti nouă pe-aici?

— Destul de nouă, domnule doctor, răspunse Vivian. Am intrat în a patra lună de practică.

Doctorul remarcă vocea blândă şi felul de a vorbi modulat. Era şi drăguţă. Se întrebă dacă se culcase oare cu vreun intern sau cu vreun stagiar, sau poate că se schimbaseră lucrurile, poate că era altfel decât în tinereţea lui. Uneori îi suspecta pe interni şi pe stagiari că sunt mai conservatori decât fusese el în tinereţe. Păcat. Dacă era adevărat, pierdeau cei mai frumoşi ani din viaţă.

— Am vorbit cu doctorul Pearson, patologul nostru. L-ai cunoscut?

— Da, răspunse Vivian. Grupa noastră a participat la o autopsie.

— Dumnezeule! Cum ţi-a... era să spună „cum ţi-a plăcut”, dar se răzgândi. Ce impresie ţi-a făcut?

— La început am fost şocată, dar după aceea nu i-am mai dat importanţă.

Doctorul o privi cu simpatie. Luă fişa de pe masă şi o aranjă la locul ei. Avusese o zi mai liniştită ca de obicei. Era un lux să poţi trece de la o treabă la alta, terminând-o complet pe prima. Întinse mâna după dosar.

— Mulţumesc. Termin imediat cu el. Te rog să aştepţi.

— Bine, domnule doctor. În sinea ei, Vivian se gândi că aceste câteva momente de odihnă erau binevenite. Aici era răcoare, aveau aer condiţionat. În aripa asistentelor nu exista un asemenea lux.

Îl privi pe doctorul Dornberger studiind fişa de observaţii. Pare să fie de vârsta doctorului Pearson, gândi ea, dar arată cu totul altfel. Patologul era rotund la faţă, cu trăsături masive, doctorul Dornberger era suplu şi avea trăsături colţuroase. Şi înfăţişarea lor contrasta. Medicul acesta avea părul pieptănat îngrijit, mâinile curate şi halatul alb bine călcat şi fără nici o pată.

Dornberger îi întinse dosarul:

— Mulţumesc foarte mult. Ai fost drăguţă că ai venit.

Parcă emană lumină în jurul lui, gândi Vivian. Auzise că era foarte iubit de paciente. Nu era de mirare.

— Cred că o să ne mai vedem. Noroc la examene.

— La revedere, domnule doctor.

Ce parfum discret are, gândi Dornberger. Nu era prima dată când după întâlnirea cu cineva tânăr se gândea melancolic la el însuşi. Se întoarse pe scaunul rotitor şi se aşeză dus pe gânduri, apoi, aproape reflex, îşi scoase pipa şi începu să o umple cu tutun.

Practica medicina de aproape treizeci şi doi de ani; peste o săptămână, două, împlinea treizeci şi trei. Fuseseră ani plini de realizări. Financiar nu avea probleme. Cei patru copii ai săi erau căsătoriţi, iar el şi soţia trăiau confortabil din plasamentele pe care le făcuse cu înţelepciune. Dar va fi oare mulţumit să se retragă din activitate? Aici era punctul sensibil.

În toţi aceşti ani de practică medicală, Charles Dornberger se mândrise că se menţinea la zi cu toate noutăţile. De la bun început îşi pusese în minte să nu lase nici un tânăr să îl depăşească în practică sau în cunoştinţe teoretice. Citise cu aviditate şi continua să o facă. Era abonat la toate revistele medicale pe care le citea în întregime şi la care scria uneori articole. Participa conştiincios la convenţiile medicale şi la sesiunile ştiinţifice. Din primele zile de carieră îşi dăduse seama cât de importantă este specializarea. A ales obstetrica şi ginecologia şi nu a regretat niciodată - de multe ori a simţit că l-a ajutat să-şi menţină spiritul tânăr.

Din această cauză, când trecuse de treizeci de ani şi în America abia se delimitau specialităţile, Dornberger era un om deja specialist în domeniul său de activitate. I s-a dat certificatul de calificare fără examinare. S-a mândrit întotdeauna cu asta. Simţea că i se ascute mintea dacă este la zi cu noutăţile.

Şi totuşi, nu a avut niciodată resentimente faţă de tineri. Când a simţit că unul din ei este bun şi conştiincios, l-a ajutat. Îl admira şi îl respecta pe O'Donnell. Considera că tânărul şef al chirurgiei era cea mai bună achiziţie a spitalului. Chiar şi moralul său s-a ridicat când O'Donnell a făcut schimbări şi s-a simţit progresul în spital.

Avea mulţi prieteni, chiar dintre colegi. Joe Pearson putea fi numit un prieten ciudat. Profesional, cei doi bărbaţi aveau multe opinii diferite. De exemplu, Dornberger ştia că Joe nu citeşte noutăţile. Bănuia că bătrânului patolog i-au scăpat câteva zone ale cunoaşterii iar administrativ aflase la şedinţa de ieri că lucrurile nu merg bine. Şi totuşi de-a lungul anilor legătura dintre cei doi devenise stabilă. Spre surprinderea sa, uneori se trezea luându-i partea lui Pearson în şedinţele medicale şi apărându-l când secţia de patologie era criticată. Exclamaţia lui Dornberger cu zece zile în urmă la şedinţa despre mortalitate reprezentase una dintre aceste acţiuni.

Ştia că oamenii cunosc alianţa dintre el şi Joe. Cum a spus Gil Bartlett? „Eşti prietenul lui; şi pe urmă el nu are nimic cu obstetricienii”. Abia acum îşi dădea seama cât de amară a fost această remarcă, şi-i părea rău. Bartlett era un medic bun, şi Dornberger îşi notă în gând să se poarte mai cordial cu el.

Ce va face cu problema lui? Să se retragă sau nu? Şi dacă da, când? În ultima vreme, deşi era atent cu fizicul său, vedea că oboseşte repede. Deşi toată viaţa plecase în toiul nopţii când era chemat la urgenţe, în ultima vreme i se părea din ce în ce mai greu. Ieri la prânz l-a auzit pe Karsh, dermatologul, spunând unui intern, „Ar trebui să intri în jocul nostru, băiete. Eu, de exemplu, nu vin noaptea la urgenţe, de cincisprezece ani”. Dornberger râsese împreună cu ceilalţi colegi, dar îl invidiase în secret.

De un singur lucru însă era foarte sigur. Va renunţa dacă va descoperi că nu mai face faţă. Acum, de exemplu, ştia că rezistă. Avea mintea limpede,

mâinile sigure şi ochii buni. Se studia întotdeauna cu atenţie pentru că ştia că la prima ezitare venea şi greşeala. Atunci va pleca. Va lăsa locul altuia. Văzuse prea mulţi din cei care încercaseră să continue cursa peste puterile lor. El nu va face niciodată aşa.

Ei bine, poate că va mai sta trei luni şi apoi se va hotărî. Cu gesturi mecanice îşi umpluse pipa şi se pregătea să aprindă un chibrit. Tocmai atunci sună telefonul. Lăsă pipa şi chibriturile pe birou şi răspunse.

— Doctor Dornberger.

Era o pacientă. De o oră avea dureri. I se rupsese membrana şi pierduse lichidul. Era o tânără de douăzeci de ani, la primul copil. Vorbea agitat deşi încerca să se controleze. Cum făcuse de atâtea ori până acum, Dornberger o instrui calm:

— Soţul tău este acasă?

— Da, domnule doctor.

— Atunci, împachetează-ţi câteva lucruri şi să te aducă la spital. Te consult imediat ce ajungi.

— Bine, domnule doctor.

— Spune-i soţului tău să conducă atent şi să oprească la semafoare. Avem timp suficient. Ai să vezi.

Chiar şi prin telefon simţea că o ajutase să se relaxeze. Făcuse de multe ori aşa şi considera aceasta ca parte intrinsecă a tratamentului său. Şi totuşi, simţurile lui deveniră alerte. Un caz nou avea asemenea efecte asupra lui. Logic, ar fi trebuit să-şi piardă aceste sentimente cu mult timp în urmă. Pe măsură ce îmbătrâneşti, medic fiind, ar trebui să devii insensibil şi să-ţi faci meseria mecanic. Cu el, însă, lucrurile nu s-au întâmplat niciodată aşa, poate pentru că, chiar şi acum făcea ceea ce îi plăcea să facă mai mult - meseria.

Luă pipa de pe birou dar se răzgândi şi ridică din nou telefonul. Trebuia să anunţe că soseşte pacienta.

OPT

— Nu sunt convins că descoperirea tratamentului poliomielitei a fost un lucru bun sau necesar.

Vorbitorul era Eustace Swayne, fondatorul imperiului comercial din oraş, milionar filantrop şi membru în consiliul de conducere al spitalului Trei Comitate.

Se aflau în salonul răcoros, lambrisat în lemn de stejar, din locuinţa lui impunătoare, ridicată în mijlocul unui parc de cincizeci de acri, la periferia estică a oraşului Burlington.

— Haide, haide, nu poţi vorbi serios, comentă Orden Brown. Preşedintele consiliului zâmbi amabil celor două femei din cameră, soţia lui, Amelia şi Denise Quantz, fiica lui Swayne.

Kent O'Donnell sorbi din coniacul pe care i-l adusese cu paşi tăcuţi un servitor şi se afundă în fotoliul adânc de piele pe care şi-l alesese când intrase în cameră, împreună cu ceilalţi, după cină. Îi trecu prin minte că are în faţă o scenă medievală. Privi în jurul camerei discret luminate, la rafturile pe care se înghesuiau volumele legate în piele, la tavanul placat cu lemn, la mobila masivă, închisă la culoare, din stejar, la căminul ca o peşteră în care stăteau îngrămădite câteva buturugi, care acum nu ardeau, în această seară călduroasă de iulie, dar erau pregătite să se aprindă la prima atingere a flăcării unui chibrit.

— Vorbesc foarte serios. Swayne lăsă din mână paharul cu coniac şi se aplecă înainte spre a fi mai convingător. Oh, recunosc, arată-mi un copil mutilat, cu membrele deformate şi mă voi înfiora, la fel ca ceilalţi, apoi voi scoate carnetul de cecuri. Dar acum discut despre principii. Adevărul este - şi sfidez pe oricine ar nega asta - că suntem angajaţi orbeşte într-o activitate care slăbeşte calităţile rasei umane.

Era o dispută obişnuită. O'Donnell intră politicos în vorbă:

— Sugeraţi deci că ar trebui să oprim cercetarea medicală, să îngheţăm cunoştinţele şi tehnica, să nu mai încercăm să înfrângem şi alte boli?

— Nu ar fi posibil, răspunse Swayne. Nu s-ar putea face asta aşa cum nimeni nu ar putea opri dezlănţuirea furioasă a unui torent.

O'Donnell începu să râdă.

— Nu cred că ar fi o comparaţie nimerită. Dar dacă este aşa, de ce mai discutăm?

— De ce? Swayne lovi cu pumnul în braţul fotoliului. Pentru că încă mai poţi să deplângi ceva, chiar dacă nu poţi faci nimic pentru a impune o schimbare.

— Înţeleg.

O'Donnell nu era convins că dorea să contribuie discuţia. În fond, nu i-ar fi fost de folos nici lui, nici lui Orden Brown în relaţiile cu Swayne, nici motivului pentru care veniseră aici. Privi în jur, la ceilalţi din încăpere. Amelia Brown, pe care o cunoştea destul de bine în urma vizitelor făcute în casa preşedintelui, îi surprinse privirea şi îi zâmbi. Ca soţie, se implicase în toate activităţile soţului său şi era pusă la curent cu tot ce se întâmpla în spital.

Fiica măritată a lui Swayne, Denise Quantz, asculta totul cu multă atenţie. În timpul cinei, O'Donnell se trezise de câteva ori privind involuntar în direcţia doamnei Quantz. Cu greu reuşea să o asocieze ca fiica acestui om aspru, greu încercat, care sătea în capul mesei. La şaptezeci şi opt de ani, Eustace Swayne încă mai manifesta duritatea cu care îşi construise imperiul. Uneori profita de avantajul vârstei pentru a-şi ironiza oaspeţii, deşi O'Donnell îl suspecta că doreşte mai degrabă să işte discuţii din orice. „Bătrânului îi place încă lupta, gândi O'Donnell, chiar dacă numai prin cuvinte”. Instinctul îi spunea că Swayne exagera în ceea ce spunea despre medicină, probabil numai din plăcerea de a fi răutăcios. Cercetându-i înfăţişarea, O'Donnell presupuse că suferea de reumatism.

În contrast cu el, Denise Quantz era blândă şi conciliantă în vorbire. Avea darul să preia ironiile tatălui său şi să le îmblânzească, adăugând un cuvânt sau două. Era şi frumoasă, gândi O'Donnell, frumuseţea matură, rară, care învăluie uneori femeile de patruzeci de ani. Bănuia că îl vizita pe Eustace Swayne şi că venea la Burlington destul de des. Motivul era probabil acela de a-l supraveghea pe tatăl său. Ştia că soţia lui Swayne murise cu mulţi ani în urmă. Din conversaţie reieşise că cea mai mare parte a timpului, Denise locuia la New York. Amintise de câteva ori de copii, dar de soţ nu pomenise nimic. Bănuia că era despărţită, sau divorţată de soţul ei. Se trezi comparându-le în gând pe Denise Quantz şi Lucy Grainger. Diferenţă ca de la cer la pământ, îşi spuse el. Lucy, dedicată carierei sale profesionale, simţindu-se în largul său în lumea medicală şi în spital, capabilă să ţină piept oricui, de exemplu chiar şi lui, în domeniul familiar amândurora. Denise Quantz, femeia independentă şi plăcută, fără îndoială o femeie de lume, capabilă să facă dintr-un cămin un cuib cald şi liniştit. Se întrebă care ar fi fost mai bună pentru un bărbat: cea apropiată de munca lui, sau cealaltă, detaşată şi cu interese mai apropiate de viaţa de zi cu zi.

Şirul gândurilor îi fu întrerupt de Denise. Aplecându-se spre el, îi spuse:

— Sunt convinsă că nu renunţi atât de uşor, doctore O'Donnell. Te rog, nu-l lăsa pe tata să scape atât de uşor.

Bătrânul mormăi nemulţumit:

— Nu am de ce să scap. Situaţia este foarte clară. De mii de ani, balanţa naturii a păstrat proporţiile între fiinţele umane. Când numărul ridicat de naşteri a suprapopulat planeta, a intervenit foametea şi a rezolvat echilibrul.

— Uneori au fost şi intervenţii voite. Nu natura a făcut singură totul, interveni Orden Brown.

— Sunt de acord cu tine în unele cazuri, dar nu a fost nimic voit când au fost eliminate specimenele neadaptabile.

— Te gândeşti la cei slabi sau la cei nenorociţi?

„Foarte bine, gândi O'Donnell, dacă vrei argumente, îţi dau eu”.

— La cei slabi. Bătrânul ridică vocea, dar O'Donnell simţi că îi face plăcere să îl contrazică. Când a fost o epidemie, cei slabi au fost eliminaţi, iar cei puternici au supravieţuit. Întotdeauna s-a păstrat echilibrul - echilibrul natural. Şi din această cauză numai cei puternici s-au perpetuat. Ei au dat naştere generaţiei următoare.

— Eşti într-adevăr convins, Eustace, că omenirea este atât de degenerată acum? întrebă Amelia Brown, iar O'Donnell o văzu zâmbind.

— Ne îndreptăm cu repeziciune spre degenerarea speciei, răspunse bătrânul, cel puţin în lumea vestică. Îi menţinem în viaţă pe mutilaţi, pe debili, pe cei afectaţi de boli. Acumulăm poveri pentru societate, oameni neproductivi, inapţi, incapabili să contribuie în vreun fel la producerea bunurilor comune. Spune-mi şi mie, la ce foloseşte un sanatoriu pentru boli incurabile? Îţi spun eu, medicina de astăzi păstrează în viaţă oamenii care ar trebui să fie lăsaţi să moară în pace. Îi ajutăm să trăiască, îi lăsăm să se înmulţească şi transmitem slăbiciunile lor copiilor lor şi copiilor copiilor lor.

— Legătura dintre boală şi ereditate este departe de a fi clarificată, spuse O'Donnell.

— Vigoarea este dată atât de minte, cât şi de trup! se răsti Swayne. Nu copiii sunt aceia care moştenesc caracteristicile psihice ale părinţilor şi slăbiciunile lor?

— Nu întotdeauna. Argumentarea continua între ei doi acum. Ceilalţi ascultau.

— Dar de cele mai multe ori, da. Nu-i aşa?

O'Donnell zâmbi.

— Există unele dovezi că da.

— Este unul din motivele pentru care avem atât de multe spitale psihiatrice, pline cu pacienţi. Acum toţi oamenii fug repede la psihiatru.

— Ar putea fi o dovadă că sunt mai conştienţi de importanţa sănătăţii mentale.

Swayne îl imită comic.

— Dar ar putea fi şi o dovadă că perpetuăm oameni slabi, slabi, slabi!

Bătrânul tună ultimele cuvinte. Acum, avea un acces de tuse. Să-l las mai încet, gândi O'Donnell. Probabil că are tensiune.

Ca şi cum O'Donnell ar fi spus cu voce tare ce gândea, Eustace Swayne îl privi furios. Bătrânul luă o înghiţitură de coniac. Apoi, răutăcios, spuse:

— Nu încerca să mă cruţi, tinere. Pot face faţă tuturor argumentelor tale, ba chiar şi la mai multe.

O'Donnell hotărî că va continua, dar mai moderat. Spuse cu voce liniştită:

— Cred că treceţi cu vederea un lucru, domnule Swayne. Spuneţi că bolile sunt generate de natură. Dar multe dintre ele nu ne-au venit în mod natural. Ele sunt rezultatul mediului în care trăieşte omul, a condiţiilor pe care şi le creează. Lipsa de igienă, sărăcia, poluarea - acestea nu sunt cauze naturale, sunt create de om.

— Fac parte din evoluţie, iar evoluţia este o parte a naturii. Toate converg spre echilibru.

O'Donnell gândi admirativ: nu-l poţi scutura uşor pe bătrân. Dar văzu fisura din argumentaţia acestuia.

— Dacă aveţi dreptate, înseamnă că şi medicina este o latură a echilibrului.

— Cum ai ajuns la concluzia asta? Ce argumente ai?

— Medicina este o parte a evoluţiei. Deşi era hotărât să se controleze, O'Donnell simţi cum se înfierbântă. Fiecare schimbare a mediului creată de mâna omului a produs probleme pe care medicina a încercat să le rezolve. Niciodată nu le-a rezolvat în întregime. Medicina este întotdeauna cu un pas în urmă, şi oricât de repede am rezolva noi o problemă, apare imediat alta.

— Dar acestea sunt problemele medicinei, nu ale naturii. Ochii lui Swayne străluceau maliţios. Dacă natura ar fi lăsată în pace, ea şi-ar rezolva problemele înainte ca ele să se manifeste - prin selecţie naturală.

— Greşiţi, şi am să vă spun de ce. O'Donnell nu se mai gândea la efectul cuvintelor sale. Simţea doar că avea ceva de spus atât sieşi cât şi celorlalţi. Medicina are o singură problemă adevărată. Întotdeauna a fost şi va fi aceeaşi. Este problema supravieţuirii individului. Supravieţuirea este cea mai veche lege a naturii.

— Bravo! Amelia Brown bătu din palme impulsiv.

Dar O'Donnell nu terminase.

— De aceea am luptat cu poliomielita, domnule Swayne, şi cu ciuma neagră, şi pojarul, şi tifosul, şi sifilisul. De aceea luptăm în continuare cu cancerul, tuberculoza şi celelalte. De aceea avem acele locuri despre care aţi vorbit - sanatorii, spitale pentru boli incurabile. De aceea îi ajutăm pe oameni să trăiască - pe toţi oamenii pe care putem, în egală măsură, pe cei slabi şi pe cei puternici. Pentru că totul înseamnă un singur lucru - supravieţuire. Acesta este scopul medicinii, singurul pe care putem să-l avem.

Pentru moment se aştepta ca Swayne să răspundă cu un torent de argumente, aşa cum făcuse mai înainte. Dar bătrânul tăcu. Apoi se întoarse spre fiica sa.

— Mai toarnă-i coniac domnului O'Donnell, Denise.

Când ea se apropie cu sticla, O'Donnell ridică paharul. Rochia îi foşnea discret, şi când se aplecă spre el îi simţi parfumul. Pentru o clipă simţi un

impuls absurd şi copilăresc să îi mângâie părul negru şi mătăsos. În secunda următoare ea nu mai era lângă el. Turna băutură în paharul tatălui său.

— Dacă ai într-adevăr aceste convingeri, tată, ce cauţi în consiliul de conducere al unui spital?

Eustace chicoti. Pentru că Orden şi alţii câţiva speră să nu îmi schimb testamentul. Îl privi răutăcios pe Orden Brown. Oricum, nu mai au mult de aşteptat.

— Eşti nedrept cu prietenii, Eustace, spuse Orden. Tonul său era jumătate în zeflemea, jumătate serios.

— Şi tu eşti un mincinos. Bătrânul se distra copios. Ai pus o întrebare, Denise. Am să-ţi răspund. Sunt în consiliul spitalului pentru că sunt un om practic. Lumea este aşa cum este şi nu pot eu să o schimb, chiar dacă îi văd greşelile. Dar oamenii ca mine pot fi o forţă de contraechilibru. Oh, ştiu ce cred unii dintre voi - că eu sunt un obstrucţionist.

Orden Brown îl întrerupse repede:

— A spus cineva aşa ceva vreodată?

— Nici nu trebuie să spuneţi. Swayne îi aruncă preşedintelui consiliului o privire maliţioasă pe jumătate amuzată. Fiecare activitate are nevoie şi de o forţă de frânare uneori. Asta am fost eu - o frână, o forţă de echilibru. Şi după ce nu voi mai fi eu, tu şi prietenii tăi veţi descoperi că aveţi nevoie de alta.

— Spui prostii, Eustace. Şi ne faci o mare nedreptate. Orden Brown se hotărâse să fie direct. Ai făcut la Burlington o mulţime de lucruri bune.

Bătrinul păru să se micşoreze în fotoliu.

— De unde ştim noi care sunt adevăratele motivaţii ale acţiunilor noastre? Presupun că aşteptaţi de la mine o mare donaţie pentru extinderea spitalului.

Orden Brown răspunse cinstit:

— Adevărul este că sperăm că vei găsi de cuviinţă să-ţi faci obişnuita contribuţie generoasă.

Pe neaşteptate, plin de blândeţe, Eustace Swayne spuse:

— Cred că un sfert de milion de dolari este o sumă acceptabilă.

O'Donnell îl auzi pe Orden inspirând adânc. Era un dar de o generozitate neaşteptată. Nici în cele mai frumoase vise nu speraseră la atât.

Brown spuse:

— Eustace, nu-ţi pot cere aşa ceva. Sunt de-a dreptul copleşit.

— Nu trebuie să fii. Bătrânul făcu o pauză, învârtind paharul de coniac de picior. Încă nu m-am hotărât, deşi m-am gândit la asta. Vă spun peste o săptămână sau două. Se întoarse brusc spre O'Donnell. Joci şah?

O'Donnell scutură din cap.

— Nu mai joc de când am terminat colegiul.

— Eu joc mult cu doctorul Pearson. Îl privi scrutător pe O'Donnell. Îl cunoşti pe Joe Pearson, nu?

— Da, foarte bine.

— Eu îl cunosc pe doctorul Pearson de foarte mulţi ani. În spital şi în afara lui. Vorbea rar cu cuvinte gândite dinainte. Era oare un avertisment? O'Donnell nu era sigur. Swayne continuă: După părerea mea, doctorul Pearson este unul dintre cei mai buni specialişti ai spitalului. Sper să rămână în fruntea secţiei pe care o conduce, mulţi ani de acum înainte. Îi respect abilitatea şi inteligenţa - în totalitate.

Ei, am ajuns şi la asta, gândi O'Donnell - direct şi deschis. Un ultimatum pentru preşedintele consiliului de conducere şi pentru preşedintele corpului medical. Cu alte cuvinte: Eustace Swayne spusese dacă vreţi sfertul meu de milion de dolari, jos mâinile de pe Joe Pearson!

* * *

Mai târziu, Orden Brown, Amelia şi O'Donnell stăteau împreună pe scaunele din faţă ale Lincolnului decapotabil al lui Brown, întorcându-se spre casă. O vreme au mers în tăcere.

— Chiar crezi? Un sfert de milion? întrebă Amelia.

— Este în stare să îl dea - dacă are chef, răspunse soţul ei.

— Cred că ai primit mesajul? spuse O'Donnell.

— Da.

Brown era calm şi arăta că nu doreşte să continue subiectul. O'Donnell îi mulţumi în gând pentru asta. Ştia că problema este a lui şi nu a preşedintelui. L-au lăsat în faţa hotelului în care locuia. În timp ce îşi urau noapte bună, Amelia spuse sugestiv:

— Apropo, Kent, Denise este despărţită de soţ dar nu divorţată. Cred că au o problemă, deşi nu am discutat-o niciodată. Are doi copii la liceu. Şi are treizeci şi nouă de ani.

— Ce ţi-a venit? o întrebă Brown.

— Pentru că vrea să ştie, zâmbi Amelia şi îi atinse braţul soţului ei. Dragul meu, tu nu ai fi putut fi femeie. Nici chiar după cea mai delicată operaţie chirurgicală.

Privind cum se îndepărtează Lincolnul, O'Donnell se întreba de unde ştiuse ea. Poate că-i auzise pe el şi pe Denise Quantz când îşi luaseră rămas bun. El îi spusese politicos că speră să o mai vadă. Ea îi răspunsese.

— Locuiesc la New York, împreună cu copiii. Sună-mă când ajungi pe acolo. Acum, O'Donnell se întreba dacă nu va merge la Congresul de chirurgie

de la New York de luna viitoare, la care hotărâse, cu o săptămână în urmă, să nu meargă.

Brusc, gândurile lui se întoarseră la Lucy Grainger şi în mod inexplicabil avu un sentiment de vinovăţie. Intră în holul clădirii şi fu smuls din gânduri de o voce care îi spuse:

— Noapte bună, doctore O'Donnel!

Privi în jur şi îl recunoscu pe chirurgul stagiar Se-ddons. Lângă el era o brunetă drăguţă, care i se părea cunoscută. Probabil o elevă asistentă, aşa părea, după cum o arăta vârsta.

— Noapte bună, le spuse zâmbind. Apoi, folosindu-şi cartela de acces, pătrunse prin uşile de sticlă în lift.

— Pare îngrijorat de ceva, comentă Vivian.

— Mă îndoiesc, ochi frumoşi. Când ajungi acolo unde a ajuns el, toate grijile rămân în urma ta.

Spectacolul se terminase şi cei doi se întorceau agale spre spital. Fusese un spectacol bun, un muzical zgomotos şi picant, la care amândoi râseseră cu poftă şi se ţinuseră de mână, iar de câteva ori Mike îşi sprijinise braţul pe spătarul scaunului ei, ceea ce-i permisese să-şi lase mâna să alunece uşor în jos, mângâindu-i umărul, iar ea nu făcuse nici o mişcare de protest.

La cină, înainte de spectacol, vorbiseră despre ei. Vivian îl întrebase despre planurile lui de a practica chirurgia, iar el o întrebase de ce dorise să se facă asistentă.

— Nu cred că pot să explic, Mike. De când mă ştiu am vrut acest lucru. Îi povestise apoi că părinţii ei se opuseseră la început, apoi, văzând cât de mult îşi dorea acest lucru, acceptaseră. Cred că am vrut să fac ceva cu adevărat pentru mine, şi această meserie mi-a plăcut cel mai mult.

— Şi acum crezi la fel?

— Da. Ei, din când în când, când eşti obosit şi vezi unele lucruri urâte la spital şi te gândeşti acasă, te întrebi dacă merită, dacă nu ai putea face o muncă mai uşoară. Dar cred că asta li se întâmplă tuturor oamenilor. Sunt o persoană foarte încăpăţânată, Mike, şi mi-am pus în gând să fiu asistentă.

„Da, gândi el, eşti încăpăţânată, cred asta”. Studiind-o pe ascuns în timp ce vorbea, îi simţea forţa interioară, tăria de caracter ascunsă sub o înfăţişare blândă şi feminină. Încă o dată, la fel ca acum o zi sau două înainte, Mike Seddons simţi cum îl cuprinde pasiunea, dar se atenţionă singur: „Fără complicaţii! Aminteşte-ţi, tot ce simţi, este pur biologic!”

Era aproape de miezul nopţii, dar Vivian anunţase că va întârzia, deci nu avea motive să se grăbească. Unele asistente mai în vârstă, care-şi făcuseră studiile într-un regim spartan, spuneau că tinerelor din ziua de astăzi li se

permite prea multă libertate. Dar, în realitate, acestea rareori abuzau de libertate.

— Hai să mergem în parc, spuse Mike şi o luă de mână.

Vivian zise:

— Cunosc povestea asta, am mai auzit-o şi altădată.

Dar nu opuse nici o rezistenţă când el o trase spre poarta ce dădea spre parc. Cu tot întunericul putu să distingă o alee mărginită de plopi şi simţi sub picioare iarba moale.

— Am o întreagă colecţie de poveşti. Este specialitatea mea. Îi căută mâna şi i-o luă. Să-ţi mai spun?

— Care, de exemplu? Deşi părea foarte calmă, vocea ei ascundea un tremur uşor.

— Uite, asta: Mike se opri, o prinse de umeri şi o întoarse cu faţa spre el. Apoi o sărută pe buze.

Vivian simţea că inima îi bate mai puternic, dar nu atât de tare încât să nu poată judeca situaţia. Trebuia să se oprească imediat sau să continue? Era conştienta că dacă acum nu se hotăra, mai târziu avea să-i fie mai greu. Vivian ştia deja că îi place de Mike Seddons şi că dacă se lăsa în voia sentimentelor, o să-i placă şi mai mult. Era atrăgător şi erau amândoi tineri. Simţea în ea valuri de dorinţe. Se sărutară din nou şi ea îi răspunse la sărutare. Vârful limbii lui pătrunse uşor în gura ei şi ea îl întâmpină cu propria ei limbă, iar când se atinseră simţi o furnicătură plăcută.

Mike o strânse mai tare în braţe şi prin rochia subţire de vară îi simţi coapsele apăsând-o puternic. Mâinile sale se mişcau, mângâind-o pe spate. Mâna dreaptă coborî mai jos, trecu uşor peste fustă, apoi reveni, apăsând mai tare, cu fiecare mângâiere lipind-o mai puternic de el. Îi era necaz pe propriul ei corp, pe care acum îl simţea cuprins de o ameţeală şi o tulburare divine. Realiză, parcă cu o a doua minte că dacă vroia să termine, acum era momentul. „Încă puţin, gândi ea, încă puţin!”

Deodată simţi o uşurare imensă, o detaşare de toate problemele pe care le avea. Închise ochii şi savură secundele de căldură şi tandreţe care fuseseră atât de rare în ultimele luni. De atâtea ori de când venise la spital trebuise să-şi impună o disciplină severă, să-şi încuie emoţiile într-un colţ din suflet şi să-şi stăpânească lacrimile. Când eşti tânăr şi lipsit de experienţă şi îţi este puţin teamă, lucrul acesta nu este uşor. Au fost atâtea lucruri, şocurile de la urgenţe, durerea, boala, moartea, autopsia, şi nu avusese încă nici o supapă prin care să elimine presiunea acumulată în interior. O asistentă vede atât de multă suferinţă şi trebuie să dea altora atât de mult din grija şi emoţiile sale, aşa că, era oare greşit să se bucure de acest moment de tandreţe care era numai al ei? Pentru o clipă, acum, în braţele lui Mike, simţea aceeaşi eliberare pe care o

simţise cu ani în urmă, când, copil fiind, îşi găsea refugiul în braţele mamei sale.

Mike slăbise acum puţin strânsoarea, dar continua s-o ţină lipită de el.

— Eşti frumoasă!

Impulsiv, ea îşi lipi faţa de umărul lui. El îi ridică bărbia cu mâna şi buzele lor se întâlniră din nou. Îi simţea din nou mâna mângâind-o pe umeri, pe spate, pe sâni. Din fiecare părticică a trupului ei ţâşnea dorinţa de a iubi şi de a fi iubită, nebuneşte, nestăpânit.

Mâna lui Mike ajunsese la gulerul rochiei. Era făcută să se deschidă în faţă şi, în partea de sus, era prinsă cu o agrafă. Mike bâjbâia s-o desfacă. Ea îi strigă, cu răsuflarea tăiată:

— Nu, Mike! Te rog! Nu!

Nu se convinse nici pe ea. Braţele ei îl strângeau cu putere. Reuşise să-i desfacă rochia puţin şi-i simţi mâna pătrunzându-i dedesubtul ei, iar în clipa în care-i cuprinse sânul delicat, simţi că i se taie respiraţia. Îi prinse uşor sfârcul între degete şi valuri senzuale de extaz o cutremurară. Acum ştia că era prea târziu să se mai oprească. Îl dorea cu ardoare. Buzele ei îi şoptiră la ureche:

— Ba da! Oh, da!

— Draga mea Vivian!

Putu să-şi dea seama după vocea lui întretăiată că şi el era excitat. Pudoarea o făcu să aibă o clipă de bun simţ.

— Nu aici, Mike. Trec oameni pe aici.

— Să mergem între copaci.

O prinse de mână şi porniră îmbrăţişaţi. Vivian simţea că tremură de emoţie, cuprinsă de curiozitatea de a afla cum va fi. Alungă imediat din minte consecinţele; nu i se păreau importante. Mike era doctor, ştia să fie atent.

Ajunseră într-un luminiş înconjurat de copaci şi tufişuri. Mike o sărută din nou cu pasiune şi ea îi răspunse la fel. Aşadar, aici era dat să se întâmple, gândi ea. Vivian nu era virgină. Nu mai era din liceu şi mai avusese o legătură în primul an de colegiu, dar nimic nu o satisfăcuse. Intuia însă că acum va fi satisfăcută.

— Grăbeşte-te, Mike, te rog, grăbeşte-te. Simţea că excitarea ei i se transmitea şi lui.

— Aici, draga mea, spuse el şi se îndreptă spre marginea poieniţei.

Deodată Vivian simţi o durere sfâşietoare. Era atât de intensă, încât la început nici nu ştiu ce o doare. Apoi îşi dădu seama că era la genunchiul stâng. Ţipă fără să vrea.

— Ce este Vivian, ce s-a întâmplat?

Vedea că Mike era uimit, că nu ştia ce să facă. „Probabil crede că este un truc, gândi ea. Fetele fac astfel de lucruri pentru a ieşi din situaţii de felul ăsta.

Primul val de durere o lăsă puţin, apoi durerea reveni din ce în ce mai intens.

— Mike, mă doare genunchiul. Pot să mă aşez undeva?

— Vivian, nu trebuie să joci teatru. Dacă vrei să mergi acasă spune şi te duc.

— Te rog să mă crezi, Mike! Îl luă de braţ. *Mă doare* genunchiul. Mă doare îngrozitor, trebuie să mă aşez.

— Să mergem pe aici.

Îşi dădea seama că era încă sceptic, dar o conducea înapoi, printre copaci, spre o bancă.

— Îmi pare rău, spuse Vivian după ce se aşeză. Nu am făcut-o intenţionat.

— Eşti sigură? întrebă Mike cu o undă de îndoială.

Ea îi căută mâna.

— Mike, aici mă doare. Am vrut şi eu la fel de mult ca şi tine. Pe urmă a apărut durerea... tresări din nou.

— Îmi pare rău, Vivian. Am crezut...

— Ştiu ce ai crezut, dar nu este aşa. Pe cuvânt!

— Bine. Spune-mi ce te doare. Mike era acum doctorul.

— Genunchiul. Aşa, deodată. O durere ascuţită.

— Să văd. Se lăsă într-un genunchi în faţa ei. Care?

Vivian ridică fusta şi îi arătă genunchiul stâng. El îl pipăi uşor. Pe moment, Mike Seddons nu se mai gândi că aceasta era o fată cu care acum câteva minute era gata să facă dragoste. Acum acţiona ca un profesionist. Aşa cum fusese instruit, mintea lui analiza metodic posibilităţile. Ciorapii de nailon îl împiedicau să palpeze genunchiul.

— Dă-ţi jos ciorapul, Vivian.

După ce-l dădu, îi pipăi din nou genunchiul. Vivian îl privea gânditoare. Este priceput, va fi un medic bun. Oamenii îi vor cere ajutorul şi el va face tot ce va putea ca să îi ajute. Se întrebă cum ar fi dacă ar rămâne amândoi împreună pentru totdeauna? Ca soră medicală îl putea ajuta foarte mult şi îi putea înţelege munca. „Eşti ridicolă, se certă; abia dacă ne cunoaştem". Apoi durerea reveni şi ea tresări.

— Ţi s-a mai întâmplat şi altădată? întrebă Mike.

Pe moment, Vivian realiză absurdul situaţiei şi începu să chicotească.

— Ce s-a întâmplat? Mike era uimit.

— Mă gândeam şi eu. Acum câteva minute... şi acum, uite, parcă am fi într-un cabinet medical.

— Ascultă, fetiţo, răspunde. Ţi s-a mai întâmplat?

Mike era foarte serios.

— O singură dată. Dar nu a fost atât de rău ca acum.

— Cu cât timp în urmă?

— Cam o lună.

— Ai consultat un medic? Acum vorbea numai medicul.

— Nu. Trebuia?

— Poate. Oricum, mâine trebuie să mergi la un doctor. Cred că doctorul Grainger este cel mai bun.

— Mike, este ceva rău? Acum era şi ea alarmată.

— Poate că nu, o linişti el. Dar este aici o mică umflătură care nu ar trebui să existe. O să ne spună Lucy Grainger. Vorbesc eu cu ea mâine dimineaţă. Acum trebuie sa mergem acasă.

Vraja se destrămase. Nu mai putea fi refăcută; oricum, nu în noaptea aceasta. Amândoi ştiau. Mike o ajută să se ridice şi o sprijini. Simţi deodată că vrea să o protejeze.

— Poţi să mergi?

— Da. Nu mă mai doare.

— Numai să ajungem la poartă şi de acolo putem lua un taxi. Pentru cu o văzu supărată, încercă să o înveselească. Pacientul acela care mi-a trimis biletele este un zgârcit. Nu mi-a plătit şi taxiul.

NOUĂ

— Dă-mi detalii.

Aplecat deasupra microscopului, doctorul Joseph Pearson mormăi cuvintele spre Roger McNeil.

Medicul stagiar citi din dosar.

— Cazul a fost un bărbat de patruzeci de ani, internat pentru apendicită.

McNeil era aşezat de cealaltă parte a biroului la care stătea Pearson.

— Cum a ieşit organul la analiza comparativă?

McNeil, care examinase apendicele operat după ce acesta-i fusese adus de la sala de operaţie, spuse:

— Mie mi s-a părut normal.

— Hm. Pearson mută puţin lama. Ia stai puţin, e ceva aici. După câteva secunde, scoase şi a doua lamă şi o introduse pe a treia. Iată, aici este apendicită acută. Abia aici se vede. Cine a operat?

— Doctorul Bartlett.

— A operat bine şi la timp. Priveşte şi tu. Se dădu la o parte şi îi făcu loc lui McNeil la microscop.

Pearson lucra acum împreună cu stagiarul, aşa cum cerea regulamentul spitalului, pentru a aduce la zi rapoartele chirurgicale. Deşi făceau eforturi serioase, cei doi ştiau că volumul de muncă este prea mare. Lamele studiate acum conţineau secţiuni din apendicele unui pacient operat cu câteva săptămâni în urmă. Pacientul fusese externat de mult şi, în cazul acesta, raportul nu făcea decât să confirme corectitudinea diagnosticului pus de medicul chirurg. În acest caz, Gil Bartlett avusese dreptate, mai ales că depistase boala în primul stadiu de evoluţie şi înainte ca pacientul să sufere.

— Următorul.

Pearson îşi reluă locul la microscop, iar McNeil se aşeză din nou de cealaltă parte a biroului. Stagiarul îi împinse o lamă împachetată şi, întrucât Pearson se apucă s-o desfacă, el începu să consulte nişte notiţe luate de curând. În timp ce lucrau, Bannister intră pe tăcute în sală şi începu să aranjeze hârtiile în fişet.

— Acesta este un caz recent, spuse McNeil. A venit acum cinci zile. Aşteaptă să le trimitem concluziile.

— Mai bine mi le-ai da pe acestea mai întâi, spuse Pearson acru, altfel iar mă cert cu ceilalţi.

McNeil era pe punctul să spună că acum câteva săptămâni el sugerase schimbarea modului lor de lucru în acest fel, dar Pearson insistase ca dosarele să fie luate în ordinea în care veniseră. Stagiarul renunţă însă. „De ce să-mi bat gura degeaba?” gândi el. Îi spuse lui Pearson:

— Este o femeie de cincizeci şi şase de ani. Leziune a epidermei. O aluniţă mică. Întrebarea este: e de natură malignă?

Pearson introduse prima lamă la microscop, apoi reglă lentilele.

— Ar putea fi. Luă a doua lamă şi apoi încă două. Pe de altă parte, ar putea fi un neg albastru. Ia să vedem, tu ce zici?

McNeil se apropie de microscop. Ştia că de data aceasta era o problemă importantă. Un melanom era o tumoare inevitabil malignă. Celulele sale se puteau răspândi cu iuţeală şi ucigător în tot corpul. Dacă la analiză se confirma, pentru femeie acest lucru însemna operaţie urgentă. Dar, o tumoare de tip neg albastru era inofensivă. Putea rămâne pe corp şi nu făcea nici un rău.

Din propriile sale studii, McNeil ştia că un melanom nu se întâlnea des, dar şi că un neg albastru era extrem de rar. Matematic vorbind, ştia că probabilitatea era mai mare ca diagnosticul să fie tumoare malignă. Dar treaba asta nu era matematică. Era patologie, în cel mai pur înţeles al cuvântului.

Aşa cum învăţase să facă, McNeil trecu mental în revistă datele comparative ale celor două tipuri de tumori. Erau chinuitor de asemănătoare. Amândouă erau parţial celulare, cu o pigmentaţie foarte puternică. Se mai gândi că trebuia să fie corect. După ce privi toate lamele, îi spuse lui Pearson:

— Nu ştiu. Am putea face o comparaţie cu celelalte cazuri, mai vechi. Nu putem aduce unul de la arhivă?

— Ne-ar trebui un an ca să găsim vreunul. Nu mai ţin minte de când nu am mai întâlnit un neg albastru. Pearson se încruntă supărat. Va trebui să punem la punct arhiva, într-o zi. Altfel nu vom putea face comparaţii când se va ivi un caz neclar ca acesta.

— De cinci ani spuneţi asta, se auzi vocea uscată a lui Bannister din spatele lui Perason.

Pearson se întoarse supărat.

— Tu ce faci aici?

— Completez fişe, răspunse tehnicianul laconic. Treabă pe care ar trebui s-o facă o secretară, dacă am avea şi noi un ajutor.

„Şi probabil s-o facă mult mai bine decât tine”, gândi McNeil. Ştia foarte bine câtă nevoie avea secţia de personal auxiliar. Acum foloseau metode de completare a fişelor de-a dreptul arhaice. Discuţia despre arhivă îi reaminti de asemenea ce gol administrativ aveau în această privinţă. Existau puţine spitale bune acum, care să nu aibă o arhivă bine pusă la punct la patologie. Unii o numeau „arhivă de organe lezate” dar, oricum ar fi fost numită, unul din scopurile acesteia era de a ajuta la rezolvarea problemelor de genul aceleia cu care se confruntau acum.

Pearson studie din nou lamele. Şoptea constatările numai pentru sine, aşa cum obişnuiau mai toţi patologii:

— Este mic... absenţa hemoragiei... nici o necroză pe ţesut... negativ, dar nici un indiciu... da, sunt mulţumit. Se îndreptă de spate şi îi dictă stagiarului: „Diagnostic - neg albastru”. Graţie generozităţii secţiei patologie, femeia scăpase de operaţie.

Metodic, pentru instruirea lui McNeil, Pearson repetă motivele ce îl conduseseră la luarea deciziei.

— Ar trebui să le studiezi şi tu, spuse arătându-i lamele. Este un caz pe care nu-l întâlneşti în fiecare zi.

McNeil nu se îndoia că diagnosticul bătrânului era corect. Erau într-o secţie în care anii de experienţă te răsplăteau din plin. Iar el începuse să respecte raţionamentele lui Pearson în materie de patologie. Dar după ce vei pleca, îşi spuse în gând privindu-l pe bătrân, secţia aceasta va avea nevoie de arhivă, ca de aer.

Mai examinară încă două cazuri foarte simple, după care Pearson introduse o lamă din seria următoare sub lentila microscopului. Aruncă o privire în ocular, se îndreptă de spate şi spuse exploziv:

— Cheamă-l pe Bannister!

— Sunt aici, n-am plecat.

— Priveşte aici! tună bătrânul. De câte ori trebuie să-ţi spun cum vreau să pregătesc lamele şi eşantioanele? Ce naiba se întâmplă cu tehnicienii de la histologie? Sunt surzi, sau idioţi?

McNeil mai auzise astfel de ieşiri mânioase. Acum îl studia pe Bannister.

— Care-i necazul? întrebă acesta.

— Îţi spun eu care-i necazul. Pearson scoase lama de sub microscop şi o aruncă pe masă. Cum să dai un diagnostic corect pe un asemenea ţesut?

Bătrânul tehnician luă lama şi o studie în lumină.

— Prea gros, mm?

— Bineînţeles că este prea gros. Pearson luă şi a doua lamă din acelaşi set. Uite şi asta! Dacă aş avea o felie de pâine, aş putea face un sandviş.

— Am să verific microtomul, spuse Bannister calm. Am avut probleme cu el. Vrei să le duc înapoi în laborator?

— Nu, va trebui să mă descurc cu ele aşa cum sunt. Nervii dispăruseră. Vreau doar să-ţi faci treaba şi să supraveghezi mai bine Histologia.

— Poate că dacă nu aş avea atâtea pe cap... şi Bannister plecă.

— Da, am mai auzit placa, strigă Pearson după el.

În timp ce Bannister ieşea, Charles Dornberger intră pe uşă.

— Pot să intru, Joe? întrebă el.

— Sigur. Poate că mai înveţi câte ceva, Charlie.

Obstetricianul îl salută din cap pe McNeil, apoi îi spuse lui Pearson:

— Ne-am înţeles să vin astăzi la tine. Ai uitat?

— Da, am uitat. Pearson împinse teancul de lame şi i se adresă stagiarului: Câte mai avem în seria asta?

— Opt, răspunse McNeil după ce numără lamele rămase.

— Terminăm mai târziu.

Stagiarul începu să-şi strângă hârtiile cu cazul respectiv.

Dornberger îşi umplea pipa, ca de obicei. Privind în jurul său se înfioră.

— Este umezeală aici, Joe. De câte ori vin la tine am impresia că am să mă aleg cu o răceală.

Pearson chicoti răutăcios.

— Ştii, noi nu facem altceva decât să împrăştiem în jur viruşi de gripă în fiecare dimineaţă. Numai aşa descurajăm vizitele inoportune. Îl urmări cu privirea pe McNeil, până îl văzu ieşind din sală. Ce vrei să-mi spui? îl întrebă pe Dornberger.

Dornberger intră direct în subiect.

— Am fost delegat să-mi folosesc tactul pentru a discuta cu tine.

Îşi băgă pipa în gură şi pufăi din ea.

Pearson îl privi tăios.

— Ce-nseamnă asta? Alte necazuri?

Ochii celor doi medici se întâlniră.

— Depinde, spuse Dornberger calm. Se pare că vei primi un medic patolog asistent, reluă el după o pauză.

Dornberger se aşteptase la o izbucnire furioasă, dar Pearson reacţiona ciudat de liniştit.

— Fie că doresc sau nu?

— Da, Joe. Dornberger hotărî să discute franc. Nu mai era loc de întoarcere. Se gândise o grămadă la modul de abordare, de la şedinţa de acum câteva zile.

— Presupun că este ideea lui O'Donnell, spuse Pearson cu amărăciune, dar încă liniştit. Ca de obicei, bătrânul era imprevizibil.

— În parte. Dar nu în totalitate.

— Ce crezi tu că ar trebui să fac? Din nou o reacţie surprinzătoare. Era o întrebare ca între prieteni.

Dornberger îşi lăsă pipa stinsă într-o scrumieră de pe birou.

Mă bucur că reacţionează aşa, gândi el. Înseamnă că eu am avut dreptate. Pot să-l ajut să accepte lucrul ăsta şi să se obişnuiască cu ideea.

— Nu cred că ai de ales, Joe. AI RĂMAS ÎN URMĂ cu rapoartele pentru chirurgie, nu-i aşa? Şi cu multe alte lucrări.

Un moment avu impresia că mersese prea departe. Intrase într-o zonă sensibilă. Se aştepta să înceapă furtuna. Dar, din nou, reacţia a fost imprevizibilă. Pearson îi vorbi pe un ton mai ridicat, dar rezonabil:

— Sigur, simt câteva lucruri pe care trebuie să le pun la punct. Recunosc. Dar nu există nimic să nu pot face singur. Dacă aş avea numai destul timp...

Acceptase, gândi Dornberger. Încearcă să se apere, dar a acceptat.

— Poate că aşa, cu încă un patolog, vei avea timpul necesar.

Cu o nonşalanţă studiată, Dornberger scoase din buzunar hârtia primită de la administrator.

— Ce-i asta? întrebă Pearson.

— Nu s-a luat nici o hotărâre, Joe. Este un nume pe care-l avea Harry Tomaselli - un tânăr aparent interesat să vină aici.

Pearson luă foaia de hârtie.

— Mda! Nu-şi pierd timpul băieţii.

— Administratorul nostru este un om de acţiune, spuse încet Dornberger.

Citind hârtia, Pearson spuse cu voce tare:

— Doctor David Coleman. Cu amărăciune, frustrare şi invidie, continuă: Vârsta, treizeci şi unu de ani.

* * *

Trecuseră douăzeci de minute după ora douăsprezece şi bufetul spitalului forfotea. Majoritatea medicilor, asistentelor şi funcţionarilor spitalului îşi luau de obicei masa la ora asta şi începuse să se formeze coadă la locul în care noii veniţi îşi luau tăvile, înainte de a trece prin faţa tejghelei unde se servea mâncarea.

Ca de obicei, la această oră doamna Straughan privea în jurul său cu ochi de vultur, asigurându-se că imediat ce se termina un fel de mâncare era adus altul de la bucătărie, pentru ca servirea să nu se întrerupă. Astăzi se servea friptură irlandeză, pulpă de miel şi mazăre fiartă. Şefa secţiei de nutriţie observă că oamenii nu prea alegeau pulpa de miel şi hotărî s-o guste şi ea, să vadă dacă fusese bine pregătită. Poate că nu era destul de suculentă. De obicei oamenii vorbeau între ei despre calitatea meniului, se anunţau dacă un fel de mâncare nu era suficient de gustos. Ochii doamnei Straughan se opriră pe o farfurie din vârful unui vraf de farfurii, ce părea să aibă ceva pe ea. O luă repede. Avea urme de grăsime pe ea. Din nou afurisitele alea de maşini de spălat vase. Se hotărî să-l abordeze din nou pe administrator. Prea se repeta şi nu era în regulă.

La mesele rezervate personalului medical se auzeau râsete zgomotoase. În centrul atenţiei unui grup era doctorul Ralph Bell, radiologul.

Gil Bartlett, care venise cu tava, o aşeză pe masă şi îi întinse mâna cordial.

— Felicitări, Ding-Dong. Am auzit.

— Ce ai auzit? întrebă Lewis Toynbee, internistul, care tocmai sosise şi el cu o tavă.

În timp ce Bell, radios, îl servea pe Bartlett cu o ţigară, Toynbee exclamă uluit:

— Dumnezeule! Nu cumva, iar?

— Bineînţeles. De ce nu? Radiologul îi întinse şi lui o ţigară. Eşti invitatul meu, Lewis. Este exact al optulea Bell.

— Al optulea? Când s-a întâmplat evenimentul?

— Azi-dimineaţă, răspunse Bell liniştit. Încă un băiat pentru echipa de fotbal.

— Lewis, nu-l privi atât de critic, interveni Bill Rufus îşi dă toată silinţa. Doar este însurat *numai* de opt ani.

Lewis Toynbee îi întinse mâna.

— Nu mă strânge prea tare, Ding-Dong, să nu-ţi pierzi cumva din fertilitate.

— Eu nu sunt gelos, spuse Bell cu bonomie. Mai trecuse prin astfel de scene.

— Cum se simte soţia ta? întrebă Lucy Grainger.

— Bine, mulţumesc, răspunse Bell.

— Cum te simţi ca as al sexului? întrebă Harvey Chandler, şeful secţiei de medicină internă.

— Nu sunt un as al sexului. La noi acasă, relaţiile sexuale au loc o dată pe an. Dar sunt un trăgător al naibii de bun.

Lucy Grainger se alătură grupului bine dispus şi spuse:

— Ralph, îţi trimit o pacientă astăzi după-amiază. Este una din elevele asistente, Vivian Loburton.

Râsetele se potoliră.

— Ce vrei să afli, Lucy? întrebă Bell, serios.

— Te rog să-i faci o radiografie la genunchiul stâng. Are acolo o umflătură care nu-mi place deloc cum arată.

* * *

După ce se întoarse în cabinetul său, doctorul Dornberger îi sună pe Kent O'Donnell să-i povestească întâlnirea cu Pearson.

— I-am spus lui Joe despre medicul pe care doriţi să-l aduceţi.

O'Donnell întrebă:

— Cum a reacţionat?

— N-aş putea spune că a fost entuziasmat, răspunse Dornberger. Dar cred că dacă vreţi să-l aduceţi pe tipul ăla... cum îl cheamă?... Coleman? Dacă vreţi să-l chemaţi pentru o discuţie preliminară, Joe nu va pune probleme. Dar te sfătuiesc să-l ţii pe Joe la curent cu tot ce ai de gând să faci de acum înainte.

— Poţi fi sigur de asta. Mulţumesc, Charlie. Mulţumesc foarte mult.

După aceea, Dornberger mai dăduse un telefon. Era pentru doamna John Alexander, care sunase mai devreme şi îi lăsase un mesaj. Înainte de a suna îi consultase fişa şi îşi amintise că era soţia unui tehnician de la patologie, recomandat de Joe Pearson. Vorbind cu doamna Alexander, Dornberger află că tocmai sosise în oraş, venind după soţul său. Stabiliră să se întâlnească săptămâna următoare, la cabinetul particular al lui Dornberger din oraş.

În timp ce soţia sa vorbea cu doctorul Dornberger, John Alexander făcea cunoştinţă cu biciul verbal al lui Pearson.

După furia de dimineaţă împotriva proastei calităţi a lamelor, Bannister se întoarse în laboratorul de serologie, unde lucra John Alexander, şi-i povestise toată întâmplarea. Bătrânul tehnician spumega de furie şi, mai târziu, îşi vărsase nervii pe două laborante care lucrau la histologie. Alexander auzise totul prin uşa deschisă dintre cele două laboratoare. Ştia că laboranţii de la histologie nu erau vinovaţi în întregime de cele întâmplate. Deşi era de puţin

timp în spital, îşi dăduse seama unde era adevărata cauză a problemelor. Mai târziu, îi spusese lui Bannister:

— Ştii, Carl, eu nu cred că este numai vina lor. Cred că au prea mult de muncă.

— Toţi avem prea mult de muncă, îi răspunsese Bannister acru. Poate că, dacă te crezi atât de isteţ, după ce îţi vei termina treaba o s-o faci şi pe-a lor, adăugase bătrânul cu sarcasm.

Alexander refuzase să se lase provocat.

— Nu cred că e chiar aşa. Dar sunt convins că s-ar descurca mult mai bine cu un procesor de ţesut, în loc să pregătească totul cu mâna, aşa cum se făcea pe vremuri.

— Las-o baltă, băiete. Nu-i treaba ta. Ştii că tot ce înseamnă bani, aici moare din faşă?

Alexander nu continuase, dar se hotărâse să abordeze problema cu prima ocazie pe care o va avea ca să discute cu Pearson.

În după-amiaza aceea, trebui să meargă la cabinetul lui Pearson cu câteva rapoarte de laborator pentru semnat. Bătrânul patolog era îngropat într-un munte de corespondenţă, pe care o răsfoia iritat. Aruncându-i o privire lui Alexander, îi făcu semn să le lase pe birou şi continuase să citească. Văzând că tânărul ezită, Pearson îl întrebase răstit:

— Ce-i? Ce s-a întâmplat?

— Domnule doctor Pearson, aş putea face o propunere?

— Acum?

Un angajat cu mai multă experienţă ar fi înţeles că tonul şefului însemna „Lasă-mă-n pace!” Nu şi Alexander.

— Da, domnule.

— Ei? întrebase bătrânul, resemnat.

Tânărul începuse puţin emoţionat:

— Este în legătură cu rezolvarea mai rapidă a rapoartelor pentru chirurgie.

Cum auzi de rapoarte pentru chirurgie, Pearson lăsă scrisoarea din mână şi îl privi tăios.

Alexander continuase: Mă gândeam că am putea cumpăra un procesor de ţesut.

— Ce ştii *tu* despre procesorul de ţesut? Vocea lui Pearson suna ameninţător. Şi pe urmă, tu parcă lucrezi la serologie.

Alexander îi reaminti:

— Am făcut un curs întreg de histologie la şcoala tehnică, domnule doctor. Urmă o pauză în care Pearson nu spuse nimic, aşa că Alexander continuă. Am lucrat cu procesorul de ţesut şi este un aparat bun, domnule. Ar

economisi cel puţin o zi în pregătirea lamelor pentru microscop. În loc să pregăteşti ţesuturile cu mâna, maşina, peste noapte şi automat poate să...

— Ştiu cum funcţionează, îl întrerupse Pearson brutal. Am văzut şi eu.

— Păi, atunci, nu credeţi că...

— Am spus că am văzut, dar nu m-a impresionat deloc. Nu există calitate mai bună ca la lamele pregătite manual. În plus, aparatul este foarte scump. Vezi astea? şi Pearson arătă spre un teanc de hârtii galbene, bătute la maşină, aşezate într-o tavă de pe birou.

— Da, domnule doctor.

— Sunt listele de cumpărături pentru tot ce este absolut necesar acestei secţii. De fiecare dată când dau de ele mă cert cu administratorul. Îmi spune mereu că cheltuim prea mulţi bani.

Alexander făcuse prima greşeală abordând un subiect când Pearson n-avea chef să-l asculte. Acum o făcu şi pe a doua, luând cuvintele lui Pearson drept o invitaţie de a continua discuţia.

Spuse împăciuitor:

— Dar dacă am economisi o zi, sau două... Deveni mai insistent. Domnule doctor, eu am văzut lame făcute cu procesorul şi sunt bune. Poate că aparatul pe care l-aţi văzut dumneavoastră nu era folosit cum trebuie.

Bătrânul se ridicase de pe scaun. Alexander depăşise graniţele dintre medic şi tehnician. Cu capul aplecat înainte, Pearson tună:

— Destul! Am spus că nu mă interesează procesorul de ţesut şi nu mai vreau să discut despre asta!!

Ocoli biroul până când ajunse chiar în faţa lui Alexander, şi îşi apropie faţa de a lui.

— Şi mai doresc să-ţi reamintesc ceva: eu sunt şef aici şi eu conduc această secţie. Nu mă deranjează sugestiile, dacă sunt rezonabile, dar nu depăşi limitele. Ai înţeles?

— Da, domnule, am înţeles.

Uluit şi nefericit, neînţelegând ce se întâmplase de fapt, Alexander se întoarse la lucru, în laboratorul său.

* * *

Mike Seddons fusese preocupat toată ziua: de mai multe ori trebuise să facă un efort pentru a se concentra la ceea ce făcea. O dată, în timpul unei autopsii, McNeil fusese nevoit să-l avertizeze:

— Ai un deget sub bucata pe care vrei s-o tai. Nouă ne place ca oamenii care vin aici să plece cu mâinile întregi.

Seddons îşi trăsese repede mâna. N-ar fi fost pentru prima dată când un învăţăcel neexperimentat şi-a fi retezat degetul la patologie, cu un bisturiu tăios ca briciul. Cu toate acestea, gândurile nu-i dădeau pace. Întrebarea îi revenea în minte din nou şi din nou. Cum de reuşise Vivian să-l tulbure atât de mult? Era atrăgătoare şi dorea s-o aibă-n pat cât mai repede. Nu se amăgea deloc în legătură cu dorinţa asta. I se păruse că durerea de la genunchi fusese adevărată, noaptea trecută, şi era convins că nu-l minţise. Spera ca şi ea să aibă aceleaşi sentimente faţă de el, deşi nu putea fi sigur. Unele fete erau imprevizibile în astfel de cazuri. Puteai să ai cu ele cele mai extravagante intimităţi într-o zi, după care, în ziua următoare îţi respingeau şi cel mai mic avans, pretinzând că ceea ce fusese mai înainte, nu se întâmplase de fapt niciodată.

Dar între el şi Vivian era ceva mai mult decât dorinţă sexuală. Începea şi el să se întrebe ce. Categoric, cele câteva legături pe care le avusese înainte - şi fuseseră mai multe - nu-i provocaseră nici jumătate din gândurile pe care şi le făcea acum. Îi trecu prin minte un gând: poate că dacă şi-ar scoate din cap obsesia sexului, celelalte lucruri ar deveni mai clare. Hotărî să-i propună o altă întâlnire lui Vivian, dacă va fi liberă, chiar în seara aceea.

* * *

Vivian găsise biletul lăsat de Mike, după ce terminase ultima oră de curs şi se întoarse la cămin. Era scris de mână şi o aştepta în cutia poştală, la litera „L”. O ruga să vină la etajul al patrulea, la pediatrie, în seara aceea, la ora 9,45. La început nu intenţionase să meargă acolo, ştiind că oficial nu avea nici un motiv să se afle în acea aripă de spital şi la ora aceea. Dar, pe măsură ce trecea timpul se trezise că era nerăbdătoare să plece şi, la ora 9,40 traversa aleea dintre cămin şi clădirea spitalului.

Mike o aştepta aparent gânditor, dar, când o văzu, îi arătă repede o uşă şi o împinse înăuntru. Uşa dădea spre o scară de metal. La ora aceea era linişte şi pustiu şi s-ar fi putut uşor auzi paşii vreunei persoane care ar fi trecut pe acolo. Mike coborâse cu ea un etaj, ţinând-o de mână. Apoi, se întoarse cu faţa spre ea şi, de parcă făcea cel mai firesc lucru din lume, Vivian se prăbuşise în braţele lui.

Sărutându-se, simţi braţele lui Mike strângând-o şi toată vraja nopţii trecute năvăli înapoi. În clipa aceea, Vivian ştiu de ce dorise atât de mult să vină aici. Bărbatul acesta cu părul roşu, zbârlit, îi devenise brusc indispensabil,îl dorea în toate chipurile. Dorea să-i fie aproape, să-i vorbească, să facă dragoste cu el. Era un sentiment electrizant, excitant, pe care nu-l mai

cunoscuse până atunci. El îi săruta obrajii, ochii, urechile. Înfundându-şi faţa în părul ei, îi şopti:

— Draga mea Vivian. Toată ziua m-am gândit la tine. Nu am reuşit să mi te scot din minte. Îi prinse faţa în palme şi o privi în ochi. Ştii ce-mi faci? Mă întorci pe dos!

— Oh, dragul meu Mike!

Era cald pe scări. Vivian putuse să discearnă căldura trupului lui de focul ce-o mistuia pe ea. Acum, mâinile lui căutau, explorau. Ea şopti tremurând:

— Mike, nu am putea merge în altă parte?

Simţi că mâinile lui se opriră şi ştiu că se gândea la asta.

— Stau în cameră cu Frank Worth, dar în seara asta e plecat. Vine târziu. Vrei să profităm de şansă şi să mergem la mine?

Vivian ezită.

— Şi dacă ne prinde cineva, ce se va întâmpla?

— O să fim amândoi daţi afară din spital. O sărută din nou. În clipa asta nu-mi pasă de nimic. O luă de mână. Hai!

Coborâră un rând de scări şi o luară de-a lungul unui coridor. Trecură pe lângă un stagiar ce rânji când îi văzu, dar nu făcu nici o remarcă. Apoi, alte scări, alt coridor. De data asta, chiar la uşa din faţă apăru cineva înveşmântat în alb. Inima lui Vivian, tresări când o văzu pe sora şefă care era de gardă. Dar aceasta nu se întoarse şi se îndreptă spre altă uşă, înainte ca ei să treacă. Apoi ajunseră într-un coridor mai îngust, liniştit, cu uşi închise de fiecare parte a lui. Unele uşi erau slab luminate, iar de la una se auzea muzica. Vivian recunoscu Preludiul în re minor de Chopin; îl cântase şi orchestra simfonică din Burlington cu o lună sau două în urmă.

— Aici. Mike deschise o uşă şi pătrunseră repede înăuntru. Auzi în spatele ei clinchetul zăvorului pe care Mike se grăbise să-l pună.

Era întuneric, dar Vivian putu să distingă umbra unor paturi înguste şi a unui dulap.

Se căutară cu înfrigurare unul pe altul. Degetele lui se încurcau în nasturii uniformei ei. Când se încurcau, ea le ajuta. Acum rămăsese în chiloţi. Pentru o clipă o strânse tare, savurând amândoi tortura amânării. Apoi, mâinile lui se mişcară tandru, cu gingăşie şi într-o promisiune abia aşteptată îi scoase chiloţii şi-i aruncă în spate. Îndreptându-se spre pat, Vivian îşi aruncă pantofii din picioare. Acestea se petrecură foarte repede şi după aceea erau din nou îmbrăţişaţi, mâinile lui mângâind-o din nou.

— Vivian, draga mea Vivian!

De-abia îl auzi.

— Mike, nu mai aştepta, te rog nu mai aştepta!

Îi simţi consistenţa trupului apăsând-o, pătrunzând în ea. Îi răspunse cu sălbăticie, mişcându-se violent ca să-l simtă mai aproape, mai strâns, mai adânc. Apoi, dintr-o dată, nu mai fu nimic în jur, nimic în afara punctului culminant al unui extaz furtunos, ce se apropia năvalnic, pârjolitor, ca un val uriaş... mai aproape, mai aproape, mai aproape...

Într-un târziu, stând liniştiţi unul lângă altul, Vivian auzi din nou acordurile muzicii ce pătrundeau de pe coridor. Era tot Chopin, de data asta Studiul în re major. I se părea ciudat că în asemenea momente putea să identifice muzica, dar sunetele melodiei ce picurau mătăsos în întuneric se potriveau perfect cu starea ei de spirit. Mike o căută şi o sărută cu gingăşie, apoi spuse:

— Vivian, cea mai dragă fiinţă, vreau să mă însor cu tine.

— Eşti sigur, Mike?

Impetuozitatea propriilor sale cuvinte îl surprinsese chiar şi pe el. Mike vorbise ca urmare a unui impuls, dar, deodată, în adâncul fiinţei sale simţi că ceea ce spusese era adevărat. Dorinţa lui de a evita încurcăturile părea dintr-o dată lipsită de sens; aceasta era o încurcătură pe care, spre deosebire de altele, şi-o dorea. Acum ştia ce-l tulburase toată ziua; acum nu mai simţea nici o tulburare. După cum îi stătea în fire, răspunse la întrebarea lui Vivian cu o notă de ironie.

— Sigur că sunt sigur. Tu nu eşti?

Braţele ei îl cuprinseră, şi-i şopti:

— Niciodată n-am fost mai sigură de ceva.

— Hei! Mike se sprijini într-un cot în faţa ei. Am uitat cu totul. Ce-ţi mai face genunchiul?

Vivian zâmbi obraznic.

— În seara asta nu ne-a mai încurcat, aşa-i?

După ce-o mai sărută o dată, Mike o întrebă:

— Spune-mi ce-a zis Lucy Grainger.

— N-a spus. L-a rugat pe doctorul Bell să-mi facă o radiografie astăzi după-amiază. Mi-a spus că o să mă anunţe peste câteva zile.

— Am să mă liniştesc numai după ce toate astea se vor lămuri.

— Nu fi caraghios, dragule. Cum ar putea o mică umflătură ca asta să fie ceva serios?

ZECE

Domnul H. N.

Tomaselli,
Administrator,
Spitalul Trei Boston,
Comitate, Mass.
Burlington, Pa. 7 August

Dragă domnule Tomaselli,

De la vizita mea în Burlington, de acum o săptămână, m-am gândit foarte mult la propunerea de a lucra la Secţia de Patologie din spitalul dumneavoastră.

Scriu această scrisoare pentru a vă comunica, dacă vă mai menţineţi propunerea, hotărârea mea de a accepta postul, în termenii discutaţi.

Aţi menţionat că doriţi ca persoana care va accepta postul să înceapă imediat munca. Pe mine nu mă mai reţine nimic aici, în afară de câteva probleme mărunte. Aş putea veni la Burlington şi să încep munca pe 15 august - adică exact peste o săptămână. Cred că este bine.

Vorbind cu doctorul O'Donnell, am aflat că se vor da în folosinţă câteva garsoniere, destul de aproape de spital. Mă întreb dacă aveţi cumva mai multe date în legătură cu acest subiect şi dacă mi le puteţi comunica. Între timp, v-aş fi recunoscător dacă mi-aţi rezerva o cameră la un hotel, începând cu ziua de 14 august.

În privinţa muncii pe care o voi desfăşura la spital, nu sunt pe deplin lămurit într-o problemă şi o voi menţiona, în speranţa că o veţi putea discuta cu doctorul Pearson, înainte de sosirea mea.

Simt că va fi spre avantajul spitalului şi al meu personal, dacă vor exista clar delimitate sferele de responsabilitate în care eu voi avea mână liberă de acţiune, atât în activitatea de zi cu zi, cât şi în privinţa schimbărilor modului de organizare şi a aparaturii tehnice, schimbări oricum necesare din când în când.

Dorinţa mea ar fi să am responsabilităţi directe în cadrul secţiei de patologie, la serologie, hematologie şi biochimie, deşi, bineînţeles că îl voi asista pe doctorul Pearson la anatomie patologică şi în alte probleme.

După cum v-am spus, am ridicat acum această problemă în speranţa că va fi posibil să o discutaţi cu doctorul Pearson înainte de 15 august. Vă rog în acelaşi timp să fiţi convins că mă voi strădui tot timpul să cooperez cu doctorul Pearson, pentru binele spitalului.

Al dumneavoastră,

David Coleman, MD.

Coleman citi încă o dată scrisoarea îngrijit bătută la maşină, o puse în plic şi îl sigilă. Apoi se întoarse la maşina sa de scris portabilă şi scrisese o scrisoare asemănătoare, dar puţin mai scurtă, pentru doctorul Joseph Pearson.

* * *

Doctorul Coleman părăsi apartamentul mobilat pe care-l închiriase pe termen scurt, pentru puţinele luni cât stătuse în Boston, pentru a pune la poştă amândouă scrisorile. Trecând în revistă cele scrise, se întrebă de ce oare faţă de alte şapte posturi ce-i fuseseră oferite în ultimele săptămâni preferase spitalul Trei Comitate. Cu siguranţă nu era cel mai bine plătit. În termeni financiari acest post era la jumătatea ofertelor pe care le primise. Nici măcar nu era un spital "de renume". Alte două centre medicale care-i oferiseră post erau foarte cunoscute, cu renume internaţional, iar spitalul Trei Comitate abia dacă era cunoscut în zona pe care o deservea.

Şi atunci, de ce? Oare îi era teamă că se va pierde şi va fi înghiţit de un mare spital? Nu, lucrase în astfel de locuri şi demonstrase că făcea faţă unui astfel de mediu. Oare pentru că ar fi vrut să aibă libertatea să facă cercetare într-un spital mai mic? Da, spera să facă şi muncă de cercetare, dar dacă asta şi-ar fi dorit cel mai mult, ar fi putut alege un institut de cercetări medicale. Fusese unul pe listă şi nu şi-ar mai fi bătut capul. Oare alesese pentru că această slujbă era o provocare? Poate că da. La acest spital, cu siguranţă că multe lucruri nu mergeau cum trebuie la secţia patologie. Văzuse acest lucru în doar cele două zile pe care le petrecuse acolo cu o săptămână în urmă, dând curs invitaţiei telefonice făcută de administrator de a vizita spitalul, ca să vadă situaţia la faţa locului. Munca alături de doctorul Pearson nu avea să fie uşoară. Simţise resentimentele bătrânului când se întâlniseră, iar administratorul îl avertizase că Pearson avea reputaţia de a fi un om dificil.

Aşadar, alesese pentru că i se păruse o provocare? De aceea, sau era altceva, cu totul altceva? Nu cumva vroia să-şi provoace singur suferinţe? Nu cumva era acel spectru care-l chinuise atât de mult timp?

Dintre toate trăsăturile sale de caracter, doctorul Coleman bănuise întotdeauna că mândria era cea mai puternică şi aceasta era un defect de care se temea şi pe care îl ura cel mai mult. După părerea sa, el nu reuşise niciodată să-şi domine mândria. O alunga, i se împotrivea şi, totuşi, revenea întotdeauna, părând puternică şi indestructibilă. Această mâdrie îşi avea rădăcinile în conştiinţa faptului că era superior din punct de vedere intelectual, şi tot ceea ce realizase în viaţă dovedea că era adevărat. În compania altor oameni, simţea adesea că le e superior.

De când se ştia, îi fusese foarte uşor să înveţe. Învăţa tot atât de uşor precum respira. În şcoala primară, în liceu, la facultate, reuşise cu uşurinţă să se ridice deasupra celorlalţi, obţinând cele mai înalte distincţii. Avea o minte receptivă, analitică şi eficientă. Şi mândră.

Sesizase primele semne de mândrie la începutul liceului. Ca toţi elevii străluciţi, iniţial fusese privit cu suspiciune de către colegi. Mai târziu, pentru că nu încercase să-şi ascundă orgoliul, suspiciunea colegilor se transformase în lipsă de prietenie şi, apoi, în ură.

La vremea aceea simţise acest lucru, dar nu-i dăduse atenţie în mod conştient până într-o zi, când directorul şcolii, el însuşi un om foarte inteligent şi înţelegător îl chemase să-i vorbească. Coleman îşi mai amintea şi acum vorbele lui:

— Cred că eşti destul de matur să înţelegi ce-ţi voi spune. Între pereţii acestei şcoli, în afară de mine, nu ai nici un prieten.

La început nu-l crezuse. Apoi, pentru că mai presus de orice era cinstit, trebuise să admită că acesta era adevărul.

— Eşti un elev strălucit, îi spusese directorul. Ştii acest lucru şi este foarte bine. Poţi deveni orice, ai o minte remarcabilă, Coleman. Aş putea spune unică, după experienţa mea. Dar te previn: dacă vrei să trăieşti printre ceilalţi oameni, uneori trebuie să pari că eşti mai puţin inteligent decât eşti cu adevărat.

Era riscant să-i spui aşa ceva unui tânăr cu caracterul încă în formare. Dar maestrul nu-şi subestimase discipolul. Coleman şi-a însuşit sfatul, l-a digerat, l-a analizat şi a sfârşit prin a se dispreţui.

După aceea, muncise mai mult ca oricând pentru a se reabilita, dorind parcă, printr-un program bine pus la punct să se autopedepsească. Începuse cu sportul. De când se ştia, lui David nu-i plăcuse nici un fel de sport. La şcoală, îşi amintea foarte bine că nu participase la nici un joc şi avea convingerea că atât oamenii care făceau sport cât şi spectatorii erau nişte tâmpiţi. Dar acum, începuse să practice sportul: fotbal iarna şi baseball vara. În ciuda sentimentelor sale iniţiale, devenise un jucător foarte bun. La colegiu, se trezise în echipele reprezentative ale acestuia. Încă nu era în stare, atunci când juca, să-şi ascundă indiferenţa faţă de joc, deşi se străduia, şi niciodată nu strigase de la galerie fără să aibă un sentiment lăuntric de stânjeneală că se prosteşte. Aceasta-l făcea să creadă că deşi reuşise să-şi umilească mândria, de fapt n-o blamase niciodată.

Şi relaţiile sale cu oamenii decurseseră tot cam în acelaşi fel. Mai demult, când întâlnea pe cineva pe care-l considera din punct de vedere intelectual inferior, nu-şi dăduse niciodată silinţa să-şi ascundă plictiseala sau lipsa de interes. Dar acum, aşa cum îşi planificase, abandonase acest mod de

comportare şi se purta cordial cu astfel de oameni. Ca urmare, la facultate căpătase reputaţia unui om inteligent şi foarte prietenos. Acolo, printre cei care nu înţelegeau câte ceva din cursuri devenise un cuvânt de ordine „Hai să-l întrebăm pe David Coleman. El o să ne lămurească în mod sigur.” Şi invariabil, aşa era.

În mod normal, evoluţia sa ar fi trebuit să-i aşeze sentimentele faţă de oameni într-o formă mai binevoitoare. Timpul şi experienţa sa ar fi trebuit să-l facă mai simpatic celor mai puţin dotaţi decât el. Dar nu a fost niciodată sigur că aşa era. În adâncul sufletului său, Coleman regăsea întotdeauna vechiul său dispreţ pentru incompetenţă intelectuală. Lupta cu el, îl combătea cu o disciplină de fier, dar sentimentul de dispreţ nu dispărea.

Alesese medicina pe de o parte din cauza tatălui său, acum mort, care fusese medic la ţară, şi pe de altă parte pentru că aşa îşi dorise întotdeauna. Dar când a trebuit să-şi aleagă o specialitate a ales patologia, pentru că, în general, era considerată specialitatea cea mai puţin strălucită din medicină. Această alegere făcea parte din propriul său program de a-şi înfrânge inevitabila mândrie.

Într-o vreme a crezut că a reuşit. Patologia este o specialitate singuratică, te izolează de frământările şi presiunea provocate de contactul direct cu pacienţii din spital. Dar mai târziu, când îi crescuse interesul pentru cunoaştere, a simţit că i se întoarce şi vechiul dispreţ faţă de cei ce cunoşteau mai puţine lucruri din misterele dezvăluite de microscop. Nu cu aceeaşi intensitate, pentru că în cariera medicală întâlnise destul de multe minţi strălucite, ca şi a lui. Mai târziu, şi-a zis că se poate relaxa, diminuând puţin din disciplina de fier pe care şi-o autoimpusese. Încă mai întâlnea oameni pe care-i considera tâmpiţi. Chiar şi printre medici erau unii. Dar nu arăta niciodată ce credea despre ei şi câteodată i se părea că întâlnirea unor astfel de oameni îl supără mai puţin. Cu acest sentiment de relaxare se întreba dacă măcar reuşise să-şi învingă vechiul duşman.

Totuşi, încă mai era îngrijorat! Un program deliberat de autoeducare ce dura de cincisprezece ani nu era uşor de abandonat brusc.

Şi, în acelaşi timp, îi era greu să discearnă dacă motivele din care făcuse alegerea fuseseră întâmplătoare sau datorate obişnuinţei căpătate în atât timp de a se pocăi.

Aceasta era întrebarea pe care şi-o punea asupra alegerii spitalului Trei Comitate. Îl alesese pentru că aşa ceva îşi dorea cu adevărat? Mărime mijlocie, spital de mâna a doua, fără renume şi fără faimă? Sau fusese un sentiment vechi în subconştient că acesta era locul în care mândria lui urma să sufere cel mai mult?

Punând cele două scrisori la cutie fu conştient că la aceste întrebări numai timpul putea să-i răspundă.

* * *

La etajul al şaptelea al spitalului din Burlington, Elisabeth Alexander se îmbrăca în cămăruţa alăturată cabinetului medical al doctorului Dornberger. Medicul o examinase timp de o jumătate de oră şi acum se întorsese la birou. Îl auzi prin uşa întredeschisă:

— Când eşti gata, să vii aici, doamnă Alexander.

— Într-o secundă, domnule doctor.

Aşezat la birou, Dornberger zâmbea. Îi plăceau pacientele care purtau cu bucurie sarcina, iar Elizabeth era una dintre acestea. Va fi o mamă bună. Era o fată atrăgătoare, nu foarte drăguţă, în sensul obişnuit al cuvântului, dar cu o personalitate plăcută, care compensa lipsa frumuseţii. Privi însemnările pe care le făcuse mai devreme. Avea douăzeci şi trei de ani. Când era mai tânăr, avea întotdeauna grijă ca atunci când consulta să participe şi o asistentă. Auzise despre medici care nu procedaseră aşa şi după aceea fuseseră acuzaţi de femei dezechilibrate. Acum nu-şi mai făcea probleme. Măcar ăsta era unul dintre avantajele date de bătrâneţe.

— Aş zice că vei avea un copil normal, perfect sănătos. Nu par a fi complicaţii.

— Aşa mi-a spus şi doctorul Crossan, spuse Elizabeth ieşind din cameră şi legându-şi cordonul la rochia de vară din material imprimat, verde. Se aşeză pe un scaun de lângă birou.

— A fost medicul de la Chicago. Corect? întrebă Dornberger, verificându-şi însemnările.

— Da.

— Cu el ai născut primul copil?

— Da. Elizabeth deschise poşeta şi-i întinse o bucăţică de hârtie. Am aici adresa lui, domnule doctor.

— Mulţumesc. Am să-i scriu să văd evoluţia sarcinii. Dornberger prinsese hârtiuţa de celelalte însemnări. De ce a murit primul copil, doamnă Alexander?

— Bronşită. Avea doar o lună.

Vorbea normal. Acum un an i-ar fi fost greu să vorbească despre asta şi ar fi trebuit să se lupte cu lacrimile. Dar acum, aşteptând alt copil, îi era mai uşor să accepte pierderea. Însă de data aceasta, copilul ei va trăi. Era hotărâtă.

Doctorul se întoarse la însemnările lui. Parcă spre a alunga orice stânjeneală pe care ar fi putut-o provoca întrebarea, schimbă subiectul.

— Am înţeles că aţi venit de puţin timp în Burlington.

— Da, spuse tânăra încântată. Soţul meu lucrează la spital.

— Ştiu, mi-a spus doctorul Pearson. Continuând să scrie, întrebă: Îi place munca de la patologie?

— John nu mi-a povestit prea mult, dar cred că îi place. Îl interesează foarte mult ceea ce face acolo.

— Este bine. Un mare câştig pentru patologie. Noi toţi depindem foarte mult de munca lor.

Urmă o pauză, timp în care medicul căută ceva într-un sertar al biroului. Apoi, scoţând de acolo un teanc de formulare, spuse:

— Pentru că tot veni vorba de laborator, trebuie să faci o analiză a sângelui.

În timp ce el completa formularele, Elizabeth îi răspunse:

— Am vrut să vă spun de la început, domnule doctor. Eu am Rh negativ, iar soţul meu are Rh pozitiv.

— Trebuia să-mi amintesc că eşti soţie de laborant, râse doctorul. Vom face o analiză amănunţită. Rupse formularul din carnet. O vei face la cabinetul pentru pacienţii externi din spital, oricând doreşti.

— Mulţumesc, domnule doctor. Luă formularul şi-l băgă în poşetă.

În momentul în care trebuia să încheie discuţia, Dornberger ezita. Ştia, la fel ca toţi medicii, că pacienţii aveau frecvent idei greşite sau incomplete despre anumite boli. Când i se întâmpla aşa ceva cu un pacient de-al său îi plăcea să lămurească lucrurile, chiar dacă asta îi lua timp. În cazul acesta, fata pierduse primul copil şi de aceea, cea de-a doua sarcină era foarte importantă pentru ea. Era de datoria lui să-i alunge neliniştile.

Menţionase factorul Rh şi era evident că subiectul o preocupa. Totuşi, el se îndoia că ea va înţelege cu adevărat implicaţiile. Hotărî totuşi să o liniştească.

— Doamnă Alexander, vreau să îţi spun limpede că, deşi dumneata şi soţul dumitale aveţi grupe de sânge diferite, asta nu înseamnă că obligatoriu vor fi probleme cu copilul. Înţelegi?

— Cred că da.

Îşi dădu seama că avusese dreptate, căci în vocea tinerei era o urmă de îndoială. Continuă cu infinită răbdare:

— Înţelegi exact ce înseamnă termenii Rh pozitiv şi Rh negativ?

Elizabeth ezită.

— Cred că nu. Oricum, nu foarte exact.

Asta aşteptase de la ea. Se gândi o clipă, apoi spuse:

— Să-ţi explic în termeni cât mai simpli. Noi, toţi, avem în sânge anumiţi factori. Când spun factor, mă gândesc la un alt nume dat termenului „ingredient”.

Elizabeth dădu din cap. Se concentra pentru a înţelege foarte exact ceea ce dorea să-i explice doctorul. Pe moment, se gândi aproape cu nostalgie la orele de şcoală. Atunci era mândră de capacitatea ei de a înţelege explicaţiile, de a se concentra asupra unei anumite probleme, de a asimila rapid datele, excluzând din minte orice altceva. Aceasta făcuse din ea una dintre cele mai bune eleve. Acum era curioasă să afle dacă-şi menţinuse această capacitate.

Dornberger continuă:

— Oamenii fiind diferiţi, au în sânge elemente diferite. Ultima dată când au fost numărate au ieşit patruzeci şi nouă. Dumneata şi cu mine, de exemplu, ca majoritatea oamenilor, avem în sânge între cincisprezece şi douăzeci de asemenea elemente.

Mintea lui Elizabeth lucra intens. Întrebarea numărul unu:

— Care sunt cauzele care fac ca aceste elemente să fie diferite de la naştere?

— De cele mai multe ori, la naştere le moştenim, dar nu acest lucru este important acum. Acum este important să ştii că anumite elemente sunt compatibile, iar altele, nu.

— Adică...

— Adică, atunci când aceste elemente se amestecă, unele dintre ele se împacă între ele, altele sunt incompatibile şi luptă unele cu altele. De aceea suntem foarte atenţi la grupa de sânge când facem transfuzii. Trebuie să fim foarte siguri că pacientul primeşte grupa sanguină corectă.

Încruntându-se gânditoare, Elizabeth întrebă:

— Şi aceste elemente, adică cele care luptă între ele, acestea ne fac probleme? Adică, atunci când femeile fac copii? Acţiona din nou propria ei formulă de la şcoală. „Clarifică-ţi fiecare punct, înainte de a merge mai departe”.

— Uneori da, dar de cele mai multe ori, nu. Să luăm cazul tău şi al soţului tău. Spui că are Rh pozitiv?

— Da!

— Ei bine, asta înseamnă că sângele lui conţine un element care se numeşte „D mare”. Şi pentru că dumneata ai Rh negativ, sângele dumitale nu conţine acest „D mare”.

Elizabeth aproba uşor. Mintea ei înregistra: Rh negativ - fără „D mare”. Dintr-un reflex de memorie, mintea ei compuse imediat un vers.

Dacă n-ai marele D,
Incomplet ţi-e sângele.

— Totul este atât de interesant. Nimeni nu mi-a explicat acest lucru aşa de clar, spuse ea.

— Bine. Şi acum, să vorbim despre copil. Nu ştim încă dacă juniorul de colo, spuse Dornberger arătând spre burta ei mare, are Rh pozitiv sau negativ. Cu alte cuvinte, nu ştim dacă are pe „D mare”.

Pe moment, Elizabeth uită jocul mental şi întrebă neliniştită:

— Ce se întâmplă dacă îl are? Sângele lui va lupta cu sângele meu?

— Există această posibilitate, răspunse Dornberger calm. Dar, ascultă-mă cu foarte multă atenţie.

Ea încuviinţă şi-şi concentră din nou atenţia la explicaţii.

— Sângele copilului este separat de cel al mamei, spuse doctorul cu precauţie. Totuşi, în timpul sarcinii, mici cantităţi din sângele copilului scapă des în sistemul circulator al mamei. Înţelegi?

— Da.

— Bine. Dacă sângele mamei este Rh negativ, iar sângele copilului este din întâmplare Rh pozitiv, înseamnă că prietenul nostru, „marele D”, alunecă în sângele mamei, unde nu este binevenit. Înţelegi?

— Da.

— Când se întâmplă acest lucru, sângele mamei crează ceva ce noi numim anticorpi, iar aceştia luptă cu “marele D” şi eventual îl distrug.

Elizabeth era uluită.

— Şi atunci, unde este problema?

— Dar nu există nici o problemă - pentru mamă. Problema, dacă există una, începe atunci când anticorpii, luptătorii împotriva „marelui D” creaţi de mamă, traversează bariera impusă de placentă şi intră în fluxul sanguin al copilului. Deşi nu există interferenţă între sângele mamei şi al copilului, anticorpii pot trece dincolo, şi o şi fac destul de frecvent.

— Înţeleg, spuse Elizabeth încet. Vreţi să spuneţi că anticorpii vor începe să lupte cu sângele copilului. Şi îl vor distruge.

Acum avea totul foarte limpede în minte.

Dornberger o privi admirativ. Este o fată isteaţă, gândi el. Nu pierduse nici un amănunt. Spuse cu voce tare:

— Anticorpii ar putea distruge sângele copilului, sau o parte din el, dacă noi îi lăsăm. Este o boală pe care noi o numim *Eritroblastoză fetală.*

— Dar cum o puteţi împiedica să se producă?

— Dacă acest lucru se întâmplă, n-o putem opri. Dar o putem combate. În primul rând, imediat ce am constatat că sunt anticorpi în sângele mamei, facem un test de sensibilitate a sângelui. Acest test îl faci dumneata acum, şi mai târziu, pe parcursul evoluţiei sarcinii.

— Cum se face testul?

— Da' ştii să pui întrebări, nu glumă! Bătrânul medic zâmbi. Nu îţi pot spune procedura de laborator. Dar soţul dumitale cu siguranţă că ştie mai multe despre această analiză.

— Şi ce altceva se mai face? Vreau să spun, pentru copil?

— Cel mai important lucru este să-i facem copilului o transfuzie cu un sânge adecvat, imediat după naştere. De obicei nu avem probleme.

Însă doctorul evită în mod deliberat să îi spună despre pericolul potenţial ca un copil suferind de eritroblastoză să se nască mort, sau despre practica medicală de a forţa naşterea cu câteva săptămâni, pentru a da o şansă de viaţă copilului. Oricum, simţea că discuţia mersese destul de departe. Hotărî să o încheie.

— Ţi-am spus toate aceste lucruri, doamnă Alexander, pentru că am avut impresia că te preocupă faptul că ai Rh negativ. Eşti o tânără inteligentă, iar eu consider că este mai bine ca pacienţii să cunoască adevărul întreg, nu jumătăţi din el.

Elizabeth zâmbi. Bănuia şi ea că este inteligentă. Chiar şi acum îşi dovedise vechea capacitate de la şcoală de înţelegere şi memorare. Apoi se certă în gând: nu fi înfumurată, doar eşti pe cale de a avea un copil, nu de a lua un examen.

— Dar vreau să ţii minte lucrurile esenţiale, continuă doctorul. Punctul unu: este posibil să nu porţi un copil cu Rh pozitiv nici acum, nici mai târziu. În acest caz, nu vor fi probleme. Punctul doi: dacă din întâmplare copilul are Rh pozitiv, poţi să nu fii sensibilizată. Punctul trei: chiar dacă acest copil ar suferi de eritroblastoză, şansele de a fi tratat şi de a se însănătoşi sunt reale. Acum o privi direct în ochi. Ei? Cum te simţi ştiind toate aceste lucruri?

Elizabeth radia de fericire. Se simţea bine, fusese tratată ca un om adult.

— Doctore Dornberger, cred că sunteţi un om minunat.

Amuzat, Dornberger întinse mâna după pipă şi începu să o umple.

— Da, uneori şi eu cred tot aşa.

* * *

— Joe, putem vorbi puţin?

Lucy Grainger era în drum spre patologie, când silueta mătăhăloasă a lui Pearson apăru la capătul coridorului. El se opri imediat.

— Ai vreo problemă, Lucy?

Ca de obicei vorbea pe nas, tunător, dar Lucy se bucură când nu sesiză iritarea obişnuită. Spera în sinea ei să nu se confrunte cu bădărănia lui.

— Da, Joe. Te-as ruga să consulţi o pacientă de-a mea.

El era preocupat să-şi aprindă inevitabilul trabuc. După ce reuşi, îi urmări capătul roşu de jar.

— Care-i necazul?

— Este una din elevele noastre asistente. Se numeşte Vivian Loburton. Are nouăsprezece ani. O cunoşti?

Pearson negă din cap. Lucy continuă:

— Cazul acesta mă îngrijorează puţin. Suspectez o tumoare osoasă şi am programat o biopsie pentru poimâine. Ţesutul va ajunge la tine, bineînţeles, dar m-am gândit că poate ai dori să examinezi şi tu pacienta.

— S-a făcut. Unde este?

— Am internat-o pentru observare. Este la etajul al doilea. Poţi veni acum?

Pearson acceptă.

— Este bine şi acum.

Porniră împreună spre holul principal unde era liftul: cererea lui Lucy nu era neobişnuită. În astfel de cazuri în care tumoarea se putea dovedi a fi malignă, medicul patolog era acela care dădea diagnosticul final. La diagnosticarea oricărei tumori contribuiau mulţi factori, uneori conflictuali, pe care patologul trebuia să-i analizeze foarte bine. Dar analiza unei tumori osoase era şi mai dificilă şi Lucy era conştientă de acest lucru. Pentru patolog era un avantaj să fie implicat într-un caz, de la bun început. Astfel, el putea cunoaşte pacientul, putea discuta simptomele şi putea auzi opinia radiologului, toate acestea, adăugându-se cunoştinţelor lui, ajutau diagnosticarea.

În drum spre lift, Pearson se opri şi gemu. Duse o mână la spate.

Lucy apăsă pe butonul de la etajul doi şi întrebă:

— Te supără spatele?

— Uneori. Făcu un efort şi se îndreptă. Poate că stau aplecat la microscop prea mult timp.

Lucy îl privi îngrijorată.

— De ce nu vii la mine la cabinet să te consult?

El pufăi din trabuc şi îi zâmbi.

— Îţi spun eu de ce, Lucy. Nu-mi pot permite onorariul tău piperat.

Uşile liftului se deschiseră şi amândoi porniră pe coridorul de la etajul doi.

— O iau ca un compliment, doar ştii că nu încasez onorarii de la colegi!

Bătrânul o privi din nou, amuzat.

— Aha, tu nu eşti ca psihiatrii, nu?

— Nu, nu sunt! Începură să râdă. Am auzit că ăştia îţi trimit nota de plată, chiar dacă lucrezi cu ei, în acelaşi cabinet.

— Aşa este. Spun că face parte din tratament.

Foarte rar îl văzuse ea atât de relaxat. Lucy deschise uşa salonului şi îl lăsă să intre primul, apoi intră şi ea şi închise uşa.

Era o cămăruţă intimă, cu doi pacienţi. Lucy o salută pe femeia de lângă uşă, apoi se apropie de celălalt pat, unde Vivian citea o revistă.

— Vivian, ţi-l prezint pe doctorul Pearson.

— Bună, Vivian, salută Pearson absent, deja absorbit de fişa de observaţii pe care i-o dăduse Lucy.

— Bună ziua, domnule doctor, răspunse politicoasă Vivian.

Vivian era uimită. De ce se afla ea aici? O mai duruse genunchiul, era adevărat, dar i se părea incredibil că trebuia să stea în pat pentru un asemenea fleac. Pe de altă parte, acest lucru nu o deranja prea mult. O pauză de la şcoală era binevenită, era plăcut să mai leneveşti puţin. Mike tocmai o sunase. Părea îngrijorat şi-i promisese să vină să o vadă imediat ce va avea timp.

Lucy trase draperia dintre cele două paturi.

— Vreau să văd ambii genunchi, spuse Pearson.

Vivian trase cămaşa de noapte.

Lucy privea degetele, scurte şi butucănoase ale patologului ce palpau cu grijă genunchii lui Vivian. Gândea: Pentru cineva care este atât de dur cu oamenii, acum se poartă surprinzător de blând. Vivian tresări de durere la atingerea unui deget.

— Te doare acolo? întrebă el. Văd în raportul doctoriţei Grainger că te-ai lovit la genunchi acum cinci luni.

— Da, domnule doctor. La început nu mi-am amintit - dar m-am gândit mult. M-am lovit de fundul piscinei. Cred că am sărit prea tare de la trambulină.

— Atunci te-a durut tare? o întrebă Pearson.

— Da, pe moment. Apoi durerea a dispărut şi nu m-am mai gândit la genunchi, până acum.

— Bine, Vivian. Pearson îi făcu un semn lui Lucy să tragă cearşaful.

— Ai făcut o radiografie? o întrebă el pe Lucy.

— Le am aici pe toate. Sunt două seturi. Prima radiografie nu a arătat nimic. Apoi am mărit să putem vedea muşchii şi atunci am văzut neregularitatea osului.

Vivian asculta interesată schimbul de cuvinte dintre cei doi. Simţi deodată că este un om plin de importanţă, dacă cei doi discutau aşa despre ea.

Acum, Pearson şi Lucy se duseseră la fereastră şi examinau la lumină clişeele radiologice.

— Uite, aici, îi arătă Lucy. Vezi? Priviră împreună.

— Mda. Pearson împachetă şi-i restitui negativele. Atitudinea sa faţă de razele X era aceea a unui om ce bâjbâie pe un teren nefamiliar. Umbre din tărâmul umbrelor. Ce spune specialistul radiolog?

— Ralph Bell confirmă iregularitatea osoasă. Dar nu i se pare suficient pentru un diagnostic definitiv. Este de acord că ar trebui să facem o biopsie.

— Ştii ce este o biopsie, Vivian? întrebă Pearson, întorcându-se spre pat.

— Am idee. Fata ezită puţin. Dar nu sunt foarte sigură.

— Nu aţi învăţat încă la şcoală? Ei, să-ţi explic: doctoriţa Grainger îţi va lua o bucăţică de ţesut de la genunchi, exact de acolo de unde se pare că te doare. Apoi, va veni la mine şi... şi eu îl voi studia.

— Şi din asta vă puteţi da seama ce se întâmplă?

— De cele mai multe ori da. Vru să plece, apoi se opri. Vivian, tu practici sportul?

— Ah, da, domnule, doctor. Tenis, înotul, schiul, îmi place şi echitaţia. Îmi plăcea mult să călăresc în Oregon.

— Oregon? Bine, Vivian, pentru astăzi ajunge.

Lucy îi zâmbi fetei.

— Mă întorc mai târziu.

După ce se închise uşa, pentru prima dată Vivian avu un sentiment de nelinişte. Teama i se strecura îngheţată în suflet.

Când ajunseră pe coridor, Lucy îl întrebă pe Pearson:

— Ce părere ai, Joe?

— Ar putea fi o tumoare osoasă, răspunse acesta încet, gânditor.

— Malignă?

— Posibil.

Ajunseră la lift şi se opriră.

— Dacă este malignă, va trebui să-i amputez piciorul.

Pearson dădu din cap. Deodată, lui Lucy i se păru că este foarte bătrân.

— Da, m-am gândit şi eu la asta.

UNSPREZECE

Turboreactorul Viscount viră strâns şi începu să coboare. Cu trenul de aterizare scos şi cu flapsurile lăsate în jos, se îndrepta spre pista numărul unu a aeroportului municipal din Burlington. Privind apropierea avionului de pe terasa destinată publicului, aflată sub turnul de control, doctorul Kent O'Donnell se gândi că aviaţia şi medicina au multe trăsături comune. Ambele erau rezultatele ştiinţei, amândouă schimbau viaţa oamenilor şi distrugeau vechile concepte, amândouă vizau orizonturi necunoscute şi pentru amândouă viitorul abia se întrezărea. Mai exista o paralelă între ele. În prezent, aviaţia nu reuşea

să ţină pasul cu propriile descoperiri în domeniu. Un proiectant de avioane îi spusese de curând: „Dacă un avion zboară, este deja învechit”.

Şi cu practicarea medicinei, gândi O'Donnell, ferindu-şi ochii de soarele strălucitor de august, se întâmpla la fel. Spitalele, clinicile, chiar şi medicii, nu reuşeau să ţină niciodată pasul cu cercetarea ştiinţifică. Oricât de mult se străduiau, noile descoperiri erau întotdeauna înainte cu un pas, uneori cu ani întregi. Astăzi un om putea să moară când medicamentul ce-i putea salva viaţa fusese deja inventat, sau poate chiar avea o răspândire restrânsă pe piaţă. Dar era nevoie de timp, pentru ca noile cercetări să fie cunoscute şi acceptate. Şi în chirurgie era tot aşa. Un chirurg, un grup de chirurgi, puteau descoperi o nouă tehnică ce putea salva viaţa oamenilor. Dar înainte ca aceasta să se generalizeze, ceilalţi trebuiau să se specializeze şi s-o stăpânească la perfecţie. Uneori, acesta era un proces îndelungat. De exemplu, operaţia pe cord. În general este cunoscut şi acceptat procedeul. Dar, de foarte mult timp, numai o mână de chirurgi se specializaseră şi riscau s-o facă.

Întotdeauna se punea problema noutăţii. Este bună? Este înţelept s-o foloseşti? Nu toate schimbările înseamnă progres. De multe ori în medicină sunt alarme false, teorii în neconcordanţă cu faptele, indivizi entuziaşti şi obsedaţi ce fac lucrurile numai pe jumătate şi care îi duc pe alţii în eroare. Uneori era foarte greu să delimitezi astfel de situaţii. La Spitalul Trei Comitate, unde erau şi conservatori şi oameni deschişi progresului - şi oameni capabili în ambele tabere - pentru cineva ca O'Donnell era o problemă permanentă să ştie în orice clipă, exact, cât şi pe cine putea să conteze.

Gândurile îi fură întrerupte de şuierul ascuţit al motoarelor aparatului Viscount ce rula pe pistă, acoperind vocile celorlalţi oameni din jurul său. O'Donnell aşteptă până când motoarele se opriră şi pasagerii începură să coboare. Apoi, văzându-l pe Coleman printre ei, O'Donnell porni spre scara avionului să-l întâmpine pe noul medic patolog al spitalului.

David Coleman rămase surprins să-l vadă pe şeful corpului medical, aşteptându-l la aeroport, cu mâna întinsă.

— Îmi pare bine că ai venit. Joe Pearson nu a putut să vină şi ne-am gândit că trebuie să fie cineva aici care să îţi ureze bun venit.

Ceea ce O'Donnell nu-i mai spuse era că de fapt Joe Pearson refuzase să vină, la modul cel mai grosolan, Harry Tomaselli nu era în oraş, aşa că îşi făcuse el timp să vină să-l întâmpine.

Au pornit împreună prin holul aglomerat, lovindu-se de mulţime. Coleman privea curios în jur. O'Donnell avu impresia că mai tânărul său coleg făcea o rapidă evaluare a mediului în care intrase. „Poate că o face din obişnuinţă, gândi O'Donnell şi dacă este aşa, este un obicei bun”. Categoric, acest tânăr făcea o impresie bună şi la cea mai severă analiză. Deşi călătorise timp de trei

ore, costumul lui arăta impecabil, pantalonul nu avea nici o cută, părul era îngrijit pieptănat şi era proaspăt ras. Nu purta nimic pe cap, ceea ce îl făcea să pară mai tânăr decât cei treizeci şi unu de ani pe care-i avea. Deşi era mai subţire decât O'Donnell, era bine clădit şi avea trăsăturile foarte bine conturate, o faţă prelungă şi fălci ascuţite. Servieta pe care o purta îi adăuga o notă profesională, imaginea vie a omului de ştiinţă.

Îl conduse pe Coleman la banda rulantă care aducea bagajele. Erau acum descărcate dintr-un camion şi ei aşteptau împreună cu ceilalţi pasageri să apară pe bandă.

— Asta-i partea care nu-mi place deloc într-o călătorie cu avionul, spuse O'Donnell.

Tânărul încuviinţă şi-i zâmbi condescendent, transmiţând parcă: „Hai să nu ne pierdem timpul cu discuţii inutile”.

„Este un om rece, gândi O'Donnell.” Remarcă, la fel ca la întâlnirea precedentă că ochii săi erau gri ca oţelul şi se întrebă cum ar putea să pătrundă dincolo de ei. Coleman aştepta nemişcat lângă bandă, uitându-se în jur. De parcă ar fi fost chemat, ignorându-i pe ceilalţi, un hamal se îndreptă spre ei.

După zece minute, Buickul lui O'Donnell intra în traficul dintre aeroport şi oraş.

— Ţi-am rezervat cameră la hotelul Roosevelt. Este la fel de confortabil ca oricare altul, dar e liniştit. Cred că administratorul nostru te-a pus la curent cu situaţia locuinţelor.

— Da, mi-a scris, răspunse Coleman. Aş dori să se rezolve cât mai repede.

— Nu vei avea nici o problemă atunci când vor fi terminate. Apoi adăugă: Poate ai nevoie de o zi, sau două, să te instalezi înainte de a veni la spital.

— Nu, mulţumesc. Vreau să încep să lucrez de mâine-dimineaţă.

Coleman era politicos, dar foarte categoric. “Ăsta-i un om care-şi pune mintea la treabă înainte de a lua o hotărâre, gândi O'Donnell. Nici nu cred că poate fi uşor manevrat. Oare cum se va înţelege cu Joe Pearson? La prima vedere se pare că se vor înfrunta. Dar nu poţi niciodată să ştii. Uneori, la spital, oameni care nu se plac deloc se poartă de parc-ar fi prieteni de o viaţă”.

Privind în jurul său la oraşul de care se apropiau, David Coleman simţi o oarecare emoţie, gândindu-se la planurile de viitor. Era un lucru neobişnuit pentru el, pentru că, de obicei, accepta orice situaţie cu mult sânge rece. Îşi spuse în gând: „O urmă de emoţie pământească nu înseamnă nimic rău, nu trebuie să-ţi fie ruşine, prietene”. Apoi, zâmbi interior, gândindu-se la autocritica sa tăcută. Vechiul obicei de a se gândi la toate era greu de învins.

Îl studie pe O'Donnell. Tot ce auzise despre şeful chirurgiei şi al consiliului de conducere era excelent. Ce motive avusese un om cu pregătirea lui să aleagă oraşul Burlington? Oare avusese şi el emoţii ascunse? Sau poate, îi plăcea aici. Existau şi oameni ale căror preferinţe erau simple, necomplicate.

O'Donnell tocmai depăşea un camion, după care spuse:

— Aş dori, dacă-mi permiţi, să-ţi spun câteva lucruri.

— Vă rog, spuse Coleman politicos.

— Am făcut unele schimbări la Trei Comitete în ultimii câţiva ani. Harry Tomaselli mi-a spus că te-a pus la curent cu unele dintre ele şi cu planurile noastre de viitor, continuă O'Donnell mai încet, alegându-şi cuvintele.

— Da, ştiu, zâmbi Coleman.

O'Donnell claxonă, şi maşina din faţă le făcu loc să depăşească.

— Faptul că te afli aici, reprezintă o schimbare majoră şi presupun că în momentul în care te vei instala vei dori să faci singur anumite schimbări.

Coleman se gândi la laboratorul de patologie, aşa cum îl văzuse în timpul primei sale scurte vizite şi spuse:

— Da, sunt sigur că trebuie să facem schimbări.

O'Donnell tăcu un timp, apoi spuse şi mai încet:

— De fiecare dată când s-a putut, am încercat să facem aceste schimbări. Uneori am reuşit, alteori nu a fost posibil. Eu nu cred în sacrificarea principiilor numai de dragul de a fi linişte. Trebuie să vorbim foarte limpede în legătură cu acest lucru.

Coleman încuviinţă, dar nu răspunse. O'Donnell continuă:

— Totuşi, dacă poţi, te rog să fii discret. Să faci cât mai mult prin metoda convingerii şi să păstrezi artileria grea pentru problemele cu adevărat importante.

— Înţeleg, răspunse scurt Coleman.

Nu era sigur că înţelesese bine ceea ce i se spusese. Ar fi avut nevoie să-l ştie mai bine pe O'Donnell ca să poată hotărî. Îşi făcuse o părere greşită despre el? Era oare şeful secţiei de chirurgie un vulpoi? I se spunea oare aici şi acum, ca unui nou venit, că nu trebuie să scuture barca? Dacă aşa stăteau lucrurile, vor afla foarte curând că-şi aleseseră greşit omul. Coleman îşi notă mental că trebuie să închirieze pe termen lung orice apartament pe care-l putea găsi în Burlington.

O'Donnell se întreba dacă procedase înţelept spunând ceea ce spusese. Avuseseră noroc când îl găsiseră pe Coleman şi nu dorea să-l marginalizeze de la început. Dar nu-şi putea scoate din cap gândurile la Pearson şi la influenţa acestuia asupra bătrânului Eustace Swayne. Dorea să fie cât mai corect faţă de Orden Brown. Mai demult, preşedintele consiliului nu fusese dezamăgit sprijinindu-l pe şeful secţiei de chirurgie. Ştia că acesta doreşte sfertul de

milion de dolari al lui Swayne, de care spitalul avea o nevoie vitală. Dacă pentru asta trebuia să-l mai tolereze pe Pearson, O'Donnell era dispus să o facă.

Dar unde se termina politica spitalului şi unde începea responsabilitatea lui ca medic? Aceasta era o întrebare care îl tulbura. Într-o zi tot va trebui să hotărască unde să tragă această linie de democraţie. Ce făcea el acum era politică? Bănuia că da. Dacă nu era, ar fi preferat să nu-i fi spus ceea ce-i spusese doctorului Coleman. Puterea corupe. Nu poţi scăpa de lucrul ăsta, oricine ai fi. Se gândi să dezvolte puţin mai mult subiectul cu Coleman, poate făcându-i unele confidenţe acestuia, dar apoi renunţă. La urma urmei, Coleman era un nou venit, şi O'Donnell era convins că nu pătrunsese dincolo de ochii aceştia gri şi reci.

Intrară în centrul oraşului. Străzile erau prăfuite şi dogoreau de căldură, trotuarele străluceau, iar asfaltul era lipicios. Parcă maşina în faţa hotelului Roosevelt. Portarul deschise imediat portiera şi începu să scoată bagajele de pe bancheta din spate.

— Vrei să vin şi eu? Să văd dacă totul este în ordine? întrebă O'Donnell.

— Dar nu este nevoie, răspunse Coleman de pe trotuar.

Aceeaşi hotărâre, fără echivoc.

— Bine, atunci ne vedem mâine la spital. Mult noroc!

— Mulţumesc.

Portarul trânti portiera şi O'Donnell intră cu maşina în trafic. Îşi privi ceasul. Două după-amiază. Hotărî să meargă mai întâi la cabinetul său particular şi să se ducă mai târziu la spital.

* * *

Stând pe canapeaua de piele din sala de aşteptare a laboratorului de analize de la Trei Comitete, Elizabeth Alexander se întrebă de ce fuseseră vopsiţi pereţii coridorului în două nuanţe de maro închis, în loc să aibă o culoare deschisă, veselă. Oricum, partea aceasta din spital era foarte întunecată. Puţin galben, sau chiar verde deschis, ar fi făcut locul mult mai plăcut.

De când se ştia, Elizabeth iubise culorile deschise. Îşi aminti, de când era fetiţă, de prima draperie pe care o alesese pentru camera ei. Era bleu pal, cu steluţe argintii şi luni, cusute de mâna ei. Acum bănuia că broderia fusese foarte stângace, dar la vremea aceea i se păruse minunată. Ca s-o agaţe, coborâse în magazinul tatălui său şi acesta îi căutase răbdător lucrurile de care avea nevoie: o vergea tăiată la dimensiune, cârlige de metal, şuruburi, o şurubelniţă. Îşi amintea cât bâjbâise acesta ca să găsească ceea ce-i trebuia

printre celelalte articole de fierărie, aruncate întotdeauna la întâmplare, aşa încât cel mai adesea trebuia să caute mult după ceea ce-i cereau clienţii.

Asta se întâmpla la New Richmond, Indiana. Acum doi ani tatăl ei murise în accident. Sau acum trei ani? Nu era sigură. Timpul zboară aşa de repede. Cu şase luni înainte de a muri tatăl ei, îşi aminti că îl întâlnise pe John. Şi întâlnirea lor avusese într-un fel legătură cu culorile. El era în vacanţă şi venise la magazin să cumpere vopsea roşie. Elizabeth îşi ajuta părinţii la magazin pe vremea aceea. Îl convinsese până la urmă să cumpere vopsea verde, pentru că roşie nu aveau. Sau poate că fusese invers? Nici asta nu-şi mai amintea acum.

Ştia însă că se îndrăgostise chiar din prima clipă de John. Probabil că tocmai pentru a-l reţine în magazin sugerase schimbarea culorilor. Privind acum retrospectiv, se părea că încă de atunci nu fusese nici o îndoială asupra sentimentelor pe care le nutreau unul faţă de altul. Între liceu şi colegiu fuseseră prieteni, apoi, după şase ani de la prima lor întâlnire se căsătoriseră. Ciudat, dar deşi nu aveau bani, iar John încă mai era la colegiu, nimeni nu-i îndemnase să mai aştepte. Toţi cunoscuţii acceptaseră căsătoria lor ca pe un lucru normal şi inevitabil.

Pentru unii tineri primul an de căsătorie poate părea foarte greu. Pentru Elizabeth şi John fusese frumos şi fericit. În anul următor, Elizabeth urmase o şcoală de dactilografie, iar la Indianopolis, unde John urma colegiul ea îşi găsise o slujbă de dactilografă, datorită căreia trăiseră amândoi.

În anul acela discutaseră foarte serios viitorul lui John: dacă ţintea departe, să continue studiile medicale sau să se mulţumească doar cu o şcoală tehnică medicală. Elizabeth ar fi preferat facultatea de medicină, deşi asta ar fi însemnat câţiva ani de studiu în plus. Ea era dispusă să muncească pentru amândoi. John era mai puţin hotărât. Ştia cât de mult îşi dorise să ajungă medic şi rezultatele lui la învăţătură erau bune, însă devenise nerăbdător să contribuie cu ceva la existenţa lor. Apoi descoperiseră că Elizabeth era însărcinată şi acesta fusese factorul hotărâtor pentru John. Deşi ea protestase, se înscrisese la şcoala tehnică medicală şi se mutaseră la Chicago.

Acolo li se născuse fetiţa, căreia îi dăduseră numele Pamela. După patru săptămâni fetiţa murise din cauza unei bronşite şi, pentru o vreme, tot echilibrul interior al lui Elizabeth se prăbuşise. John, făcuse tot ce putuse, niciodată nu fusese mai drăguţ şi mai prevenitor, dar aceasta n-o ajutase.

Ea simţise nevoia să fugă şi plecase acasă la mama ei, la New Richmond. Dar, după o săptămână i se făcuse dor de John şi se întorsese la Chicago. Din momentul în care se întorsese, revenirea sa la normal se făcuse treptat, dar sigur. Cu şase săptămâni înainte de absolvirea şcolii, îl anunţase pe John că era din nou însărcinată. Era singurul lucru de care mai avea nevoie pentru

restabilirea echilibrului. Acum se simţea sănătoasă, veselă şi emoţia îi creştea la gândul copilului pe care-l purta.

În Burlington găsiseră un apartament micuţ dar plăcut. Chiria era rezonabilă. Din economiile strânse cu grijă plătiseră prima rată pentru mobilă, iar acum, din banii câştigaţi de John la spital puteau să plătească ratele lunare. Aşa că, acum totul era bine. În afară de, îşi spuse Elizabeth, această culoare îngrozitoare de pe pereţii coridorului.

Uşa laboratorului se deschise şi o femeie ce intrase înaintea ei ieşi. În spatele ei era o asistentă îmbrăcată în halat alb, care-şi consulta agenda.

— Doamna Alexander?

— Eu sunt.

— Vreţi, vă rog, să intraţi?

Intrară împreună în cabinet.

— Luaţi loc, doamnă Alexander, nu durează mult.

— Mulţumesc.

Aşezată la birou, asistenta consultă notiţele doctorului Dornberger: „Verificarea Rh-ului şi analiza de sensibilitate a sângelui”.

— Bine. Vă rog să aşezaţi mâna aici şi să strângeţi pumnul.

Îi luă braţul lui Elizabeth şi îl şterse cu un dezinfectant, apoi îl legă cu îndemânare cu un garou de cauciuc. De pe o tavă alese o seringă, rupse învelişul unui pachet cu ace sterile şi puse unul la seringă. Găsind repede vena din braţul lui Elizabeth, fata introduse acul, cu o mişcare scurtă şi sigură, şi trase înapoi, uşor, pistonul seringii. Trase sânge până când acesta atinse marcajul de pe seringă ce indica şapte centimetri cubi, apoi trase acul afară şi puse un tampon de vată pe locul înţepăturii. Toată procedura dură mai puţin de cincisprezece secunde.

— Cred că aţi făcut asta de multe ori, spuse Elizabeth.

— De câteva sute de ori, zâmbi fata.

Elizabeth o privi pe asistentă cum etichetă eprubeta şi apoi transferă în ea proba de sânge. După ce termină, puse eprubeta într-un stelaj şi anunţă:

— Gata, doamnă Alexander.

— Ce urmează acum, întrebă ea, arătând spre eprubetă.

— Flaconul pleacă la laboratorul de serologie, şi acolo cineva va face analiza sângelui.

Elizabeth se gândi că i-ar fi plăcut s-o facă John.

* * *

Mike Seddons, singur în cameră, era profund tulburat. Dacă cineva i-ar fi spus acum o lună că va fi atât de preocupat de o fată, l-ar fi crezut nebun.

Totuşi, de patruzeci şi opt de ore de când citise fişa de observaţie a lui Vivian, îngrijorarea sa crescuse continuu.

Noaptea trecută abia dacă închisese ochii. Stătuse patru ore întins pe spate, întorcând pe toate părţile sensul cuvintelor scrise pe fişă de mâna doctoriţei Lucy Grainger: „Vivian Loburton - suspectă de sarcom osos - pregătire pentru biopsie”.

Prima dată când o văzuse pe Vivian, la autopsie, aceasta era doar o elevă oarecare, drăguţă. Chiar şi la a doua întâlnire, înaintea incidentului din parc, o considerare o aventură interesantă, excitantă, de o noapte. Mike Seddons nu se amăgea nici cu vorbe; nici cu intenţiile pe care le avea.

Nici acum nu se minţea.

Pentru prima dată în viaţa lui, Mike era îndrăgostit profund, de-adevărat. Şi era torturat de o teamă înfiorătoare.

În noaptea în care-i spusese lui Vivian că vrea să se însoare cu ea, nu avusese când să se gândească la implicaţii. Până atunci, Mike Seddons îşi tot spusese că nici nu se punea problema căsătoriei până când nu va deveni medic cu adevărat, până când nu va considera că a profitat din plin de tinereţe şi până când nu va avea o situaţie financiară sigură. Dar, după ce rostise cuvintele, realizase că nu minţise. Le repetase în gând de sute de ori după aceea, fără nici o urmă de regret că le spusese.

Apoi, iată, s-a ivit asta!

Spre deosebire de Vivian, care o considera o problemă minoră, o mică umflătură la genunchi, ceva sâcâitor, dar care printr-un tratament sau altul se putea rezolva, Mike Seddons ştia foarte bine ce înseamnă „suspect de sarcom osos”. Ştia că dacă diagnosticul va fi confirmat, însemna că Vivian avea o tumoare malignă virulentă, care se putea răspândi cu repeziciune, şi poate o şi făcuse, în tot corpul. Fără o intervenţie chirurgicală rapidă, şansele ei de viaţă scădeau sub un an. Iar intervenţia chirurgicală în cazul acesta însemna amputarea piciorului, fără nici o urmă de îndoială, imediat ce diagnosticul urma să fie confirmat, în speranţa împiedicării răspândirii celulelor bolnave. Chiar şi după aceea, statistic vorbind, numai douăzeci la sută din pacienţii bolnavi de cancer osos nu mai aveau probleme după amputare. La ceilalţi apărea o deteriorare constantă a stării sănătăţii şi mai supravieţuiau doar câteva luni.

Dar poate că nu era sarcom osos, poate că era o tumoare inofensivă. Şansele erau cincizeci la sută pentru amândouă situaţiile. Sau, poate că nu, poate că era aceeaşi probabilitate ca atunci când se dădea cu banul. Mike transpiră când se gândi câte lucruri atârnau, atât pentru el cât şi pentru Vivian, de rezultatul biopsiei. Se gândi să discute deschis cu Lucy Grainger, dar apoi se hotărî să renunţe. Probabil că putea afla mai multe lucruri dacă nu-i spunea nimic. Dacă declara că problema îl interesa personal, unele surse de informaţii

puteau să i se închidă. Pentru a-i cruţa sentimentele, ceilalţi puteau să se păzească şi să nu-i spună totul. Nu dorea asta. Indiferent care era adevărul, el trebuia să-l ştie.

Nu i-a fost deloc uşor să discute cu Vivian şi, în acelaşi timp, să-şi ţină gândurile ascunse. Seara trecută, când stătuse singur cu ea în camera de spital, întrucât cealaltă femeie fusese externată şi acum patul ei era gol, îl tachinase că era morocănos.

Meşterind nişte boabe de struguri pe care el îi adusese mai devreme, îi spusese:

— Ştiu ce ai. Ţi-e teamă că o să te ţin legat, că nu o să mai poţi sări de la o fată la alta, dintr-un pat în altul.

— Nu am sărit niciodată dintr-un pat în altul, încercase el să-i intre în joc. Să ştii că nu-i uşor. Îţi trebuie mult antrenament.

— Cu mine nu prea te-ai antrenat.

— Tu eşti altfel. Cu tine mi s-a înfundat.

Ea se oprise aici.

— Da. ştiu.

Apoi, din nou veselă, îi spusese:

— Ei, oricum, nu e bine să te gândeşti că n-o să te mai întâlneşti cu aşa ceva, doctore Michael Seddons. Nu am deloc intenţia să te pierd vreodată.

După aceste cuvinte, el o sărutase, strângând-o puternic, fiind mai emoţionat decât crezuse că ar putea fi. Ea îşi frecase nasul de urechea lui. Îi simţea pe obraz părul mătăsos şi parfumat. Apoi, îi şoptise.

— Şi încă ceva, doctore. Stai departe de elevele asistente, nu au pic de morală.

— Nu zău! Vorbea din nou cu o veselie pe care nu o simţea. De ce nu mi-a spus nimeni asta până acum? zise îndepărtând-o de el.

Vivian era îmbrăcată cu un neglige albastru, subţire, deschis în faţă. Dedesubt avea o cămaşă de noapte de aceeaşi transparenţă albastră. Abia acum realiză Mike cât era de tânără şi frumoasă. Ea privi spre uşă. Era închisă.

— Sunt ocupaţi în seara asta. Ştiu pentru că mi-au spus. Probabil că va trece mai mult de o oră până să mai treacă cineva pe aici.

Pe moment, Mike o privi şocat. Apoi începu să râdă şi se simţi din nou cucerit de sinceritatea ei.

— Vrei să spui, aici? Acum?

— De ce nu?

— Dacă mă găseşte cineva, voi fi dat afară din spital.

— În noaptea aceea nu păreai atât de îngrijorat, spuse ea încet.

Degetele sale îi mângâiau uşor faţa. O aplecă brusc şi o sărută pe ceafă. Buzele sale coborâră mai jos şi o auzi respirând mai repede, iar pe coapsă simţi

mângâierea mâinii sale. Pentru o secundă, Mike fu tentat, apoi bunul simţ învinse. O îmbrăţişă şi murmură tandru:

— Draga mea Vivian, după ce se va termina totul, atunci vom fi numai noi doi. Ba mai mult, vom avea tot timpul din lume.

Toate acestea se întâmplaseră ieri. Astăzi după-amiază, în blocul operator, Lucy Grainger urma să facă biopsia. Mike Seddons îşi privi ceasul: era 14,30. Trebuia să înceapă. Dacă patologia lucra repede, mâine vor avea răspunsul. Se trezi rugându-se cu ardoare:

— *Dumnezeule! Doamne Dumnezeule, fă să fie benignă!*

* * *

Anestezistul făcu semn cu capul.

— Noi suntem gata, Lucy.

Lucy Grainger ocoli masa de operaţie. Zâmbi spre Vivian şi o încurajă:

— Nu durează mult şi nu vei simţi nimic.

Vivian se strădui să zâmbească încrezător. Ştia că nu prea reuşeşte. Poate pentru că se simţea puţin ameţită; ştia că-i dăduseră un sedativ şi-i făcuseră şi anestezie spinală, aşa încât nu-şi mai simţea deloc partea inferioară a corpului. Lucy îi făcu semn asistentului ei. Acesta ridică piciorul stâng al lui Vivian şi începu să desfacă bandajele cu care era înfăşurat. De dimineaţă, înainte ca Vivian să fie adusă la etajul la care se afla sala de operaţii, piciorul îi fusese ras, spălat şi dat cu dezinfectant. Acum Lucy repetă procedura de dezinfectare şi puse bandaje noi, sterile, dedesubtul şi în jurul genunchiului.

În partea cealaltă a mesei de operaţie, o asistentă ţinea un cearşaf verde, împăturit. Cu ajutorul lui Lucy, care-l apucă de partea cealaltă, îl întinseră peste masă în aşa fel încât gaura din cearşaf să fie exact deasupra genunchiului. Anestezistul apucă de cearşaf şi-i trase capătul peste o bară de metal de deasupra capului ei, aşa încât Vivian nu mai vedea nimic din restul sălii de operaţie.

— Stai relaxată, domnişoară Loburton, o îndemnă anestezistul. Este ca o extracţie de măsea, doar că este ceva mai confortabil.

— Bisturiul, te rog! Lucy întinse mâna spre asistentă şi aceasta i-l dădu.

Folosind porţiunea de mijloc a lamei, făcu repede şi cu siguranţă o incizie sub genunchi, cam de patru centimetri lungime. Imediat, apăru sângele.

— Pense hemostatice.

Asistenta era pregătită şi Lucy pensă două puncte prin care se scurgea sânge.

— Vrei, te rog, să legi?

Se dădu înapoi pentru a-i permite stagiarului să facă legăturile în jurul celor două pense hemostatice.

— Vom face incizia în periost.

Stagiarul încuviinţă din cap, iar Lucy folosi acelaşi bisturiu de mai înainte pentru a tăia ţesutul fibros din jurul genunchiului.

— Pregătirea pentru fierăstrău e făcută.

Asistenta îi întinse lui Lucy un fierăstrău oscilant Stryker. În spatele ei, altă asistentă ţinea de cablul electric, ca acesta să nu atingă masa de operaţie. Lucy i se adresă din nou stagiarului:

— Vom extrage o bucăţică de os. Cam un centimetru va fi suficient.

Privi radiografia pe un ecran luminat, în capătul camerei.

— Bineînţeles că trebuie să fim siguri că am luat din porţiunea bolnavă.

Lucy puse în funcţiune fierăstrăul şi-l apropie de două ori de os. Se auzi un şuierat uşor, de fiecare dată când fierăstrăul tăie din os. După aceea îl opri şi-l dădu înapoi asistentei.

— Gata, cred că ajunge. Acum să-l scoatem!

Scoase cu prudenţă bucăţica de os şi o introduse într-un borcănaş cu formol. Acum, proba de os, identificată şi însoţită de un raport chirurgical, urma să meargă la secţia de patologie.

Anestezistul o întrebă pe Vivian:

— Te simţi bine?

Fata nu vorbi, dar încuviinţă din cap.

— Nu mai durează mult. Au scos ţesutul osos. Nu mai trebuie decât să-ţi tragă fermoarul la genunchi.

Lucy cosea deja periostul. Gândea: Dacă numai asta ar fi totul, ce simplu ar fi. Dar asta era numai pentru analiză. Următoarea mişcare depindea în întregime de verdictul lui Joe Pearson, după analiza probei de os pe care i-o trimisese.

Gândindu-se la Joe Pearson îşi aminti ce aflase mai devreme de la Kent O'Donnell: astăzi se prezenta la post noul medic patolog. Spera ca noul sosit să se acomodeze uşor. Dorea acest lucru atât de dragul lui O'Donnell, cât şi pentru bunul mers al spitalului.

Lucy îl respecta pe medicul şef pentru eforturile pe care le făcea să îmbunătăţească situaţia din spital, fără ca prin aceasta să se producă zguduiri puternice. Observase că O'Donnell nu ar fi adoptat în nici un caz soluţii categorice, dacă n-ar fi fost absolut necesar să se pună capăt unei situaţii. Iată, reflectă ea din nou, iar mă gândesc la Kent. În ultima vreme era ciudat cum gândurile îi alunecau spre el, fără să vrea. Poate din cauză că lucrau aproape unul de altul, deşi erau puţine zile în care ei doi apucau să se întâlnească în secţia chirurgie. Lucy ar fi vrut acum să ştie cât timp oare mai avea să se

scurgă înainte ca el s-o invite din nou la cină. Sau poate că era mai bine să dea o mică petrecere în apartamentul ei. Erau puţini oameni pe care dorea să-i invite, şi Kent O'Donnell putea să fie printre ei.

Lucy îl lăsă pe stagiar să coase ţesutul subcutanat. Îi spuse:

— Foloseşte cusătura prin puncte. Trei vor fi suficiente.

Îl privea cu atenţie. Se mişca încet, dar cu multă grijă. Ştia că unii dintre chirurgii de la acest spital nu aveau încredere în stagiari şi nu-i lăsau să facă mare lucru. Dar îşi amintea mereu de câte ori ar fi vrut ea, când era stagiară,să facă efectiv ceva într-o operaţie, în speranţa că va căpăta puţină experienţă.

Asta fusese la Montreal, cu treisprezece ani în urmă, când îşi făcuse stagiatura acolo. După aceea se specializase în ortopedie. Se gândise adesea cât de mult noroc îi trebuia fiecăruia în specialitatea pe care vroia s-o aleagă. Adesea asta depindea foarte mult de cazurile pe care le întâlneai ca medic stagiar. Chiar în cazul său, la începutul facultăţii fusese interesată de un domeniu, iar mai târziu de altul, şi chiar când ajunsese la Montreal nu era hotărâtă dacă să facă specializare sau să devină medic generalist. Dar avusese norocul să lucreze o vreme sub supravegherea unui chirurg, poreclit în spital „Os Bătrân”, deoarece se ocupa de ortopedie.

Când îl întâlnise Lucy, Os Bătrân avea cam şaizeci de ani. Ca mod de a se comporta şi ca personalitate, părea unul dintre cei mai insuportabili oameni pe care-i întâlnise. Majoritatea centrelor de învăţământ aveau nişte „prima donne”. La Os Bătrân păreau să se fi strâns toate obiceiurile proaste ale acestora. Insulta în mod regulat pe oricine din spital, stagiari, medici, colegi, pacienţi, pe toţi cu imparţialitate. În sala de operaţii ţipa la asistente şi la asistenţi, folosind un limbaj ce se întâlnea numai prin baruri şi în docuri. Dacă i se dădea greşit un instrument, în zilele sale normale dădea cu el în cel care i-l dăduse. În zilele mai bune, îl arunca de pereţi.

Dar Os Bătrân era un artist în chirurgie. Lucrase mai ales la corectarea deformărilor osoase la copii. Succesele sale spectaculoase îl făcură faimos şi cunoscut peste tot. Nu-şi modificase niciodată comportamentul şi chiar şi copiii pe care-i opera erau supuşi aceluiaşi tratament ca şi ceilalţi. Dar, câteodată, copiii păreau că-l inhibă. Lucy se întrebase adesea dacă instinctele copiilor nu erau un barometru mai bun decât logica adulţilor.

Însă influenţa lui Os Bătrân hotărâse viitorul lui Lucy. Când văzuse la prima operaţie cu ce măiestrie putuse acesta să lucreze, îşi dorise şi ea să fie în stare să facă acelaşi lucru. Rămăsese la spitalul din Montreal ca stagiară trei ani, asistându-l pe Os Bătrân ori de câte ori era posibil. Copiase totul de la el, cu excepţia modului de a se purta. Chiar şi faţă de Lucy bătrânul nu se comportase altfel, chiar dacă spre sfârşitul perioadei la ea ţipa mai puţin decât la ceilalţi.

Chiar de atunci, de când era stagiară, Lucy avusese succes şi când lucrase singură. Referinţele ei erau excelente şi aceasta o făcuse să fie unul dintre cei mai solicitaţi medici din spital. Se întorsese la Montreal numai o singură dată, cu doi ani în urmă, să participe la funeraliile lui Os Bătrân. Oamenii spuneau că fusese una dintre cele mai mari ceremonii de înmormântare a unui medic pe care o văzuse oraşul vreodată. Practic, fiecare om pe care bătrânul îl insultase vreodată fusese prezent la biserică.

Gândurile îi reveniră la prezent. Biopsia era terminată. Aşa după cum îi indicase Lucy, stagiarul cosea pielea, folosind tot procedeul cusăturilor prin puncte. Acum făcea ultima cusătură. Lucy privi ceasul de pe perete. Toată operaţia durase jumătate de oră. Era ora trei după-amiază.

** * **

La ora cinci fără şapte minute, un curier al spitalului, un tânăr de şaisprezece ani, intră tropăind şi fluierând tare în laboratorul de serologie. De obicei intra aşa pentru că ştia că îl înfuria pe Bannister, cu care se menţinea într-o stare de răfuială perpetuă. Ca de obicei, bătrânul tehnician îl privi şi urlă la el:

— Îţi spun pentru ultima dată să nu mai faci zgomotul ăsta infernal de fiecare dată când intri aici.

— Mă bucur că este pentru ultima dată. Tânărul era insolent. Să-ţi spun drept, plângerile tale mă cam calcă pe nervi. Continuă să fluiere şi întinse tava cu probele de sânge pe care le adusese. Unde vrei să-ţi pun sângele, domnule Dracula?

John Alexander zâmbi, dar Bannister nu era deloc încântat.

— Ştii unde să le pui, deşteptule. Arată spre un raft. Pune-le acolo.

— Da, domnule căpitan!

Cu un gest studiat, tânărul lăsă tava şi salută în bătaie de joc. Apoi se întoarse pe călcâie şi ieşi pe uşă cântând:

Oh, daţi-mi o casă în care viruşii să cutreiere,
În care ploşniţele şi microbii împreună se joacă,
Unde se aude des vorbind o lipitoare
Iar eprubetele put toată ziua.

Uşa se trânti şi vocea i se auzea răsunând pe coridor.

Alexander râdea.

— Nu mai râde, se stropşi Bannisier. I se urcă la cap.

Luă probele de sânge şi citi ca de obicei foaia care le însoţea. La jumătatea drumului spre masa de laborator se opri.

— Hei, este aici o probă de sânge a doamnei Alexander. Este cumva soţia ta?

Alexander lăsă din mână pipeta şi se apropie.

— Probabil că este a ei. Doctorul Dornberger a trimis-o ieri să-şi facă un test de sensibilitate. Citi hârtia şi continuă. Da, este Elizabeth.

— Scrie să-i facem şi Rh-ul şi sensibilitatea, spuse Bannister.

— Cred că doctorul Dornberger vrea să fie sigur. Elizabeth are Rh negativ. Al meu este pozitiv.

Cu preţiozitate şi cu un aer atotştiutor, Bannister spuse:

— De cele mai multe ori, chestia asta nu creează nici o problemă.

— Da, ştiu, dar tot vreau să fiu sigur.

— Ei, atunci, iată proba. Îi întinse eprubeta. Vrei să-i faci tu testul?

— Da, aş vrea, dacă nu te superi.

Bannister nu obiecta niciodată când era vorba ca altcineva să-i facă munca.

— Eu nu am nimic împotrivă. Apoi, privind la ceas, adăugă: Dar nu poţi s-o faci acum. E timpul să plecăm. Mai bine o lăsăm pe mâine dimineaţă.

Alexander luă toate probele de sânge şi le băgă la frigider.

— Carl, am vrut de mult să te întreb ceva.

Bannister îşi curăţă masa de lucru. Îi plăcea să plece la ora cinci fix. Fără să se întoarcă, întrebă:

— În legătură cu ce?

— În legătură cu testul de sensibilitate al sângelui pe care-l facem. Aş vrea să ştiu mai multe despre el.

— Ce-ai vrea să ştii?

Alexander îşi alese cu grijă cuvintele. De la bun început îşi dăduse seama că putea stârni resentimente printre colegi şi mai ales lui Bannister, din cauza faptului că studiase la colegiu. Acum, ca şi în alte ocazii, încerca să nu-l supere.

— Am observat că facem numai două teste de sensibilitate aici, unul în mediu salin şi unul în mediu de proteine.

— Şi?

— Păi,... tânărul ezită. Nu suntem cam... demodaţi... numai cu aceste două teste?

Bannister terminase curăţenia. Se întoarse ştergându-şi mâinile cu un şerveţel de hârtie şi răspunse tăios:

— Şi de ce, mă rog?

Alexander ignoră tonul vocii. Era o problemă importantă.

— Cele mai multe laboratoare fac şi un al treilea test, testul Coombs, după testul în mediu salin.

— Testul cum?

— Testul indirect Coombs.

— Ce înseamnă asta?

— Glumeşti?

Chiar în momentul în care rostise cuvintele îşi dăduse seama că făcuse o greşeală tactică, dar îi scăpară involuntar, gândind că orice laborant de la serologie trebuia să ştie ce înseamnă un test Coombs.

— Nu trebuie să faci pe deşteptul cu mine, se răsti bătrânul.

Încercând să repare ce se mai putea, Alexander spuse repede:

— Scuză-mă, Carl. N-am vrut să fiu arogant.

Bannister mototoli şerveţelul de hârtie cu care se ştersese şi-l aruncă la coş.

— Aşa ai fost. Se apleacă în faţă, agresiv. Ştii ceva, tipule? Îţi spun pentru binele tău. Abia ai ieşit din şcoală şi nu ai aflat că nu toate chestiile teoretice care se învaţă acolo se şi aplică în practică.

— Dar asta nu este teoretic, Carl. Alexander devenise nerăbdător acum, iar greşeala de mai înainte nu i se mai părea importantă. S-a dovedit că anumiţi anticorpi din sângele femeii gravide nu pot fi detectaţi numai prin cele două teste.

— Şi cât de des se întâmplă asta? întrebă Bannister ironic, de parcă ar fi ştiut răspunsul dinainte.

— Foarte rar, este adevărat.

— Ei, vezi?

— Dar este suficient să ştii că trebuie să faci şi al treilea test, insistă John Alexander, încercând să străpungă lipsa dorinţei de cunoaştere a lui Bannister. De fapt, este un test simplu. După ce ai terminat testul din mediul salin, iei aceeaşi eprubetă şi...

— Păstrează-te pentru ocazii festive, i-o tăie Bannister şi se duse să-şi ia haina din cuier.

Deşi îşi dădea seama că vorbeşte degeaba, Alexander continuă:

— Nu este mai mult de lucru. Mi-ar place să-l fac eu. Nu avem nevoie decât de nişte ser Coombs. Este adevărat că face ca testul să fie ceva mai scump...

Intrase pe un teren familiar lui Bannister, care acum înţelegea mai bine despre ce-i vorba.

— Nu mai spune! Grozav! exclamă bătrânul sarcastic. O să fie al naibii de frumos când o să-i spui lui Pearson. Tot ce este mai scump este o nouă lovitură.

— Dar nu vrei să înţelegi? Altfel, nu există nici o dovadă.

Alexander vorbea încordat. Nu-şi dăduse seama când ridicase glasul.

— Cu cele două teste pe care le facem noi aici, putem obţine un rezultat negativ şi, totuşi, sângele mamei ar putea fi sensibilizat şi periculos pentru copil. Poţi ucide un copil în felul ăsta!

— Nu-i treaba ta să-ţi faci asemenea griji. Bannister era în culmea cruzimii şi aproape strigase.

— Dar...

— Nici un dar! Lui Pearson nu-i plac deloc noutăţile, mai ales atunci când costă bani. Bannister ezită puţin, apoi, realizând cum vorbeşte, deveni mai puţin agresiv. Era îngrijorat că era cinci fără un minut şi ardea de nerăbdare ca acesta să treacă mai repede şi să plece. Ştii ce, băiete? Noi nu suntem doctori şi te sfătuiesc să nu te joci de-a doctorul. Noi, laboranţii, facem ce ni se spune să facem.

— Asta nu înseamnă că nu am voie să gândesc. Nu ştiu decât că aş vrea ca soţiei mele să i se facă toate testele, inclusiv acesta. Poate că pe tine nu te interesează, dar pentru noi, acest copil este foarte important.

Când ajunse la uşă, bătrânul se întoarse şi îl privi. Acum vedea limpede ceea ce nu văzuse de la început. Tânărul ăsta era aducător de necazuri, iar aducătorii de necazuri îi vârau şi pe ceilalţi în situaţii stânjenitoare.

— Ţi-am spus ce cred eu. Dacă nu-ţi place, n-ai decât să mergi la Pearson. Spune-i că nu eşti mulţumit cu modul în care se fac treburile la noi.

Alexander îl privi drept în ochi, apoi spuse liniştit:

— Poate că am să-i spun.

— Cum vrei, dar să nu spui că nu te-am prevenit.

Bătrânul mai aruncă o privire la ceas, apoi ieşi, lăsându-l pe John Alexander singur în laborator.

DOISPREZECE

În faţa intrării principale a spitalului Trei Comitate David Coleman se opri şi privi în jurul său. Era într-o dimineaţă caldă de august, cu câteva minute după ora opt. În afara spitalului nu era agitaţie. În afară de el, singurii oameni pe care îi văzu erau un portar, măturând o alee, şi o asistentă de vârstă mijlocie care tocmai coborâse din autobuzul oprit în faţa spitalului. Agitaţia va începe abia peste o oră sau două.

David Coleman studie clădirea spitalului. În mod sigur arhitecţii nu puteau fi acuzaţi că risipiseră bani pentru realizarea unei clădiri estetice. Totul era strict utilitar, o succesiune de linii drepte şi unghiuri. Numai la intrarea

principală modelul era puţin schimbat. Pe o dală de piatră stătea scris: „Fondat de Excelenţa sa maiorul Hugo Stouting, aprilie 1918”. Intrând în holul principal, David Coleman se trezi întrebându-se ce mare demnitar fusese oare acesta.

Carl Bannister sorta hârtii în cabinetul doctorului Pearson, când Coleman bătu la uşă şi intră.

— Bună dimineaţa.

Surprins, bătrânul tehnician ridică privirea. Era un lucru neobişnuit să aibă vizitatori aşa devreme. Cei din spital ştiau că doctorul Pearson venea rareori înainte de ora zece.

— Bună dimineaţa, spuse el la salut, cam indispus. Întotdeauna era indispus dimineaţa. Îl căutaţi pe doctorul Pearson?

— Într-un fel, da. Începând de astăzi, voi lucra aici. Sunt doctorul Coleman.

Efectul a fost de parcă ar fi pus un artificiu sub fundul unei găini. Bannister scăpă din mână hârtiile şi se grăbi să dea ocol biroului.

— Oh, scuzaţi-mă, domnule doctor. Nu mi-am dat seama. Am auzit că veţi veni, dar nu am ştiut că atât de repede.

— Doctorul Pearson ştia că vin, spuse Coleman calm. Apropo, a venit?

Bannister îl privi şocat.

— Este mult prea devreme pentru el. Vine peste vreo două ore. Cu un zâmbet care îi încreţi obrajii, adăugă cu falsitate: Cred că şi dumneavoastră veţi respecta aceeaşi oră, după ce vă mai obişnuiţi aici.

— Aha!

— Apropo, doctore Coleman, eu sunt Carl Bannister, tehnician laborant principal. Cred că vom lucra mult împreună - spuse, de parcă ar fi fost un geniu.

— Da, cred că da.

Nu era sigur dacă îl încânta perspectiva, dar dădu mâna cu Bannister, apoi se uită în jur, căutând un loc în care să-şi agaţe haina subţire, pe care o purta.

— Să vă ajut să vă dezbrăcaţi haina, se grăbi tehnicianul servil.

— Mulţumesc.

— Doriţi să vedeţi laboratoarele?

Coleman ezită. Poate că ar fi trebuit să-l aştepte pe doctorul Pearson, dar două ore treceau greu când trebuia să stai degeaba. Oricum, laboratoarele urmau să fie în responsabilitatea lui. Ce rost avea să aştepte?

— Am văzut o parte din laboratoare împreună cu doctorul Pearson, când am venit prima dată, acum câteva săptămâni. Dar aş vrea să le văd din nou, dacă nu eşti prea ocupat.

— Ei, sigur că suntem ocupaţi, dar îmi va face plăcere să vi le prezint. Pe aici, vă rog.

Bannister deschise uşa laboratorului de serologie şi-i făcu loc lui Coleman să intre.

John Alexander, care nu dăduse ochii cu Bannister după discuţia din seara trecută, ridică ochii de la centrifuga în care pusese o probă de sânge.

— Doctore, vi-l prezint pe John Alexander. Lucrează de puţin timp la noi. Încă ai caş la gură, John, nu-i aşa?

— Dacă spui tu, răspunse John, stânjenit de aerele colegului său.

Coleman îi întinse mâna.

— Sunt doctorul Coleman.

— Adică noul medic patolog?

— Exact.

Coleman privi în jurul său. Ca şi la prima vizită, gândi că trebuiau făcute multe schimbări.

— Domnule doctor, vă rog să cercetaţi tot ce doriţi, spuse Bannister cu condescendenţă.

— Mulţumesc. Întorcându-i spatele lui Bannister, Coleman i se adresă lui Alexander. La ce lucrezi?

— Fac o analiză de sensibilitate a sângelui. Proba aceasta este a soţiei mele.

— Adevărat?

Pe Coleman tânărul îl impresionase mult mai plăcut decât Bannister.

— Când va naşte soţia dumitale?

— Peste patru luni, domnule doctor.

Coleman observă că toate mişcările tânărului erau eficiente şi sigure. Tânărul acesta îşi folosea mâinile într-o mişcare fluidă.

Alexander înclină centrifuga, o porni şi reglă timpul de funcţionare.

— Sunteţi căsătorit, domnule doctor?

— Nu.

Alexander păru că este pe punctul să pună o altă întrebare, dar se răzgândi.

— Doreşti să mă întrebi ceva?

Urmă o pauză stânjenitoare, apoi John Alexander se hotărî.

— Da, domnule doctor, doresc să vă întreb ceva.

Fie că va avea necazuri sau nu, Alexander gândi că tot mai bine este să spună deschis ce gândeşte. După disputa cu Bannister fusese tentat să lase totul baltă. Îşi amintea foarte bine duşul pe care îl primise de la Pearson cu ocazia încercării sale de a propune ceva. Totuşi, doctorul acesta nou părea mai

deschis. Chiar dacă ar fi considerat că el greşeşte, nu părea genul de om care să se ofenseze.

— Este în legătură cu testele care se fac pentru a stabili sensibilitatea sângelui.

În timp ce vorbea, îl simţea pe Bannister în spatele lui mişcându-şi dezaprobator chelia dintr-o parte în alta. La un moment dat, acesta se deplasă în faţă, hotărât să-l pună la locul său pe Alexander.

— Ascultă, băiete! Dacă este vorba despre ce am discutat aseară, las-o baltă!

— Despre ce aţi discutat aseară? întrebă Coleman curios.

Ignorând întrebarea, Bannister continuă să-i facă morală tânărului.

— Nu vreau să-l deranjezi pe doctorul Coleman cu prostii, la cinci minute după ce a intrat în laborator. Termină! Ai înţeles? Apoi se întoarse brusc spre Coleman. Are un fluture în cap, domnule doctor. Vă rog să veniţi cu mine, vreau să vă arăt laboratorul de histologie.

Timp de câteva secunde Coleman rămase nemişcat. Apoi, cu o mişcare bruscă, îndepărtă mâna lui Bannister de pe braţul său.

— Este o problemă medicală? îl întrebă pe Alexander. Are legătură cu analiza de laborator?

— Da, răspunse timid tânărul, evitând privirea lui Bannister.

— Bine. Să auzim.

— A apărut doar pentru că aceste teste de sensibilitate sunt pentru soţia mea. Ea are Rh negativ, iar eu pozitiv.

— Ei, dar asta se întâmplă la mulţi oameni, spuse Coleman zâmbind. Nu este nici o problemă, adică atâta timp cât testul de sensibilitate are rezultat negativ.

— Dar tocmai aici este problema, domnule doctor, testul.

— Ce-i cu testul?

Coleman era uimit. Nu înţelegea prea bine ce dorea să-i spună acest tânăr laborant.

— Eu cred că ar trebui să facem şi un test Coombs, după ce s-a făcut testul în mediu salin şi de proteine.

— Bineînţeles.

Tăcerea care urmă fu întreruptă de Alexander.

— Nu vă supăraţi, vreţi să repetaţi?

— Am spus „bineînţeles”. Este normal să se facă şi un test Coombs.

Coleman tot nu înţelegea care era problema. Pentru un laborator de serologie, astfel de lucruri erau elementare.

— Dar aici noi nu facem testul Coombs.

Alexander îl privi triumfător pe Bannister.

— Domnule doctor, testele de sensibilitate se fac aici numai în soluţii saline şi de proteine. Nu se foloseşte deloc ser Coombs.

La început, Coleman fu convins că tânărul greşeşte. Se părea că lucra de prea puţin timp în laborator. Categoric, făcea o confuzie. Dar îşi aminti convingerea cu care vorbise. Se întoarse spre Bannister.

— Este adevărat?

— Noi facem testele după instrucţiunile doctorului Pearson.

Bătrânul le comunica foarte clar că după părerea sa, discuţia era o pierdere de timp.

— Poate că doctorul Pearson nu ştie că faceţi testele astfel.

— Ba ştie foarte bine.

De data asta, Bannister deveni ursuz. Aşa se întâmpla cu nou veniţii. Nu intrau de cinci minute într-o încăpere şi gata, erau croiţi să facă necazuri. Şi el, care încercase să se poarte frumos cu doctorul ăsta nou, şi uite ce-a ieşit. Ei bine, un lucru era sigur. Joe Pearson îl va pune la punct. Bannister şi-ar fi dorit să fie acolo, să vadă ce se întâmplă.

Coleman hotărî să-l ignore pe Bannister pentru moment. Fie că îi plăcea sau nu, era hotărât să lucreze cu omul acesta o vreme. Totuşi, lucrurile trebuiau clarificate acum.

— Cred că nu înţeleg prea bine. Sunt convins că ştiţi că unii anticorpi din sângele femeii gravide pot să nu fie detectaţi prin testele în mediu salin şi de proteine, dar nu şi prin testul cu serul Coombs.

— Asta spuneam şi eu, îl întrerupse Alexander.

Bannister nu zise nimic.

— Voi discuta problema cu doctorul Pearson, continuă Coleman. Sunt convins că nu ştie.

— Ce să facem cu testul ăsta? întrebă Alexander. Şi cu celelalte, de acum înainte?

— Faceţi toate cele trei teste.

— Dar nu avem ser Coombs în laborator.

Alexander era foarte mulţumit că abordase problema. Îi plăcea noul patolog. Numai Dumnezeu ştia câte erau de schimbat!

— Atunci să aducem. Oricum, nu avem de ales.

— Nu putem să plecăm la plimbare şi să facem cumpărături pentru laborator, interveni Bannister acru. Trebuie să facem un necesar de materiale.

Erau lucruri pe care John ăsta nu le ştia încă.

Coleman se stăpâni cu atenţie, îşi ţinu în frâu pornirile. Foarte curând trebuia să aibă o discuţie cu omul acesta, Bannister. Categoric, nu intenţiona să-i suporte comportamentul. Dar prima zi de muncă nu era tocmai momentul potrivit.

— Atunci, dă-mi să completez un formular, spuse el politicos, dar ferm. Îmi imaginez că-l pot semna. Este unul dintre motivele pentru care mă aflu aici.

Bătrânul laborant ezită, apoi deschise un sertar şi-i întinse un formular.

— Un stilou, te rog.

Bannister avu din nou o scurtă ezitare, apoi îi întinse un stilou.

— Doctorului Pearson îi place să comande singur substanţele de laborator.

— Eu presupun că voi avea mult mai multe responsabilităţi aici, decât să completez formulare pentru necesarul de materiale. Gata, am terminat. În timp ce întindea hârtia şi stiloul, sună telefonul.

A fost o scuză pentru Bannister, care le-a întors spatele. Era roşu de furie. Răspunse scurt, apoi trânti telefonul.

— Trebuie să merg la laboratorul de colectare. Cuvintele, mormăite, îi erau adresate lui Coleman.

— Poţi pleca îi răspunse acesta cu răceală.

După ce se închise incidentul, Coleman constată că era mai furios decât se aşteptase. Cu o asemenea disciplină, care permitea insolenţa, cum să meargă bine laboratorul? Destul că procedurile de lucru erau inadecvate. Dar să te trezeşti înfruntat de un om ca Bannister când doreai să le corectezi, era prea mult. Dacă aceasta era starea normală de lucruri, însemna că departamentul de patologie mergea mult mai prost decât se aşteptase.

După ce plecă Bannister, tânărul medic mai privi o dată în jurul său, cu mai multă atenţie. Echipamentul era uzat, depăşit. Acum vedea cât era de dezorganizat totul. Mesele de lucru şi rafturile erau dezordonate, văzu o masă plină cu creuzete murdare, pe alta se afla o grămadă de hârtie îngălbenită, mototolită.

Alexander îl privea neliniştit.

— Aşa arată de obicei laboratorul? întrebă Coleman.

— Nu este prea curat, nu-i aşa? Alexander se simţi ruşinat; în sfârşit se găsise cineva să vadă cum arăta într-adevăr locul lor de muncă. Dar nu putea spune că el se oferise să reorganizeze câte ceva şi Bannister i-a spus emfatic să lase totul aşa cum este.

— Aş spune că este mult mai rău.

Coleman trecu un deget peste un raft. Lăsă în urmă o dâră de praf. Gândi dezgustat: toate acestea trebuie să se schimbe, deşi, pentru moment, va trebui să mai aştepte. Ştia că trebuie să fie atent în relaţiile cu aceşti oameni, iar experienţa proprie îl învăţase că există limite când doreşti să faci ceva foarte repede. Cu toate acestea, ştia că va trebui să-şi strunească nerăbdarea.

John Alexander îl privea cu atenţie pe Coleman de câteva minute. Din momentul în care intrase însoţit de Bannister, i se păruse vag cunoscut. Era tânăr, probabil cam de vârsta lui. Dar nu era numai atât.

— Domnule doctor, vă rog să mă scuzaţi, dar am sentimentul că ne-am mai întâlnit.

— Este posibil.

Coleman vorbea cu indiferenţă. Numai pentru că-l susţinuse într-un incident, nu dorea să-i lase impresia că între ei se stabilise o alianţă. Apoi, se gândi că poate a fost prea dur.

— Am fost stagiar la Bellevue, apoi la Walter Reed şi Massachusetts General.

— Nu, cred că ne-am văzut mai devreme. Aţi fost vreodată în Indiana? La New Richmond?

— Da. Coleman era uimit. M-am născut acolo.

John Alexander radia.

— Bineînţeles că trebuia să-mi amintesc numele. Tatăl dumnevoastră era... doctorul Byron Coleman?

— De unde ştii? De multă vreme nu mai rostise cineva numele tatălui său.

— Şi eu sunt din New Richmond. Şi soţia mea.

— Adevărat? Ne-am întâlnit acolo?

— Nu cred, dar îmi amintesc că v-am văzut de câteva ori. Tatăl meu era şofer de camion. Locuiam la câteva mile de oraş. Totuşi, s-ar putea să v-o amintiţi pe soţia mea. Familia ei avea un magazin de fierărie. Se numea atunci Elizabeth Johnson.

— Da, cred că da. Memoria începu să lucreze. Nu s-a întâmplat ceva cu ea... un accident?

— Ba da. Tatăl ei a murit când trecea cu maşina peste calea ferată. Elizabeth era cu el.

— Îmi amintesc ceva. Gândurile lui Coleman săriră peste ani, la vremea când, în cabinetul de provincie, tatăl său tratase atâţia oameni, până când propria sa sănătate se şubrezise. Pe vremea aceea eram la colegiu, dar mi-a povestit tata.

— Elizabeth era aproape moartă. I-au făcut transfuzie şi a supravieţuit. Cred că atunci am intrat prima dată într-un spital. Am stat acolo aproape o săptămână. Alexander făcu o pauză. Dacă sunteţi cumva liber într-o seară, sunt sigur că soţiei mele îi va face plăcere să vă cunoască. Avem un apartament mic... tânărul ezită, intuind adevărul; deşi amândoi erau din acelaşi loc, între ei exista o mare diferenţă socială.

Coleman ştia foarte bine acest lucru. Mintea îl avertiză: fii atent cu asemenea alianţe, chiar dacă îţi fac plăcere, mai ales printre subordonaţi. Raţionă: nu este snobism, este doar o problemă de disciplină profesională.

— Ei bine, cred că o vreme voi avea foarte mult de muncă. Să vedem cum vor evolua lucrurile.

Cuvintele sunau fals. Puteai să-l refuzi mai frumos, se certă în gând. Nu te-ai schimbat, prietene, nu te-ai schimbat deloc.

* * *

În acel moment, Harry Tomaselli ar fi dorit ca doamna Straughan să se întoarcă la bucătăriile ei şi să-l lase în pace. Apoi se controlă - avea o excelentă şefă a secţiei de nutriţie, trebuia să o aprecieze.

Existau însă momente când se întreba dacă Hildei Straughan îi trece vreodată prin minte că spitalul Trei Comitate este un tot unitar. De câte ori vorbea cu ea, avea impresia că inima spitalului este de fapt în bucătării. Totuşi Harry Tomaselli raţionă obiectiv, această atitudine este specifică oamenilor care-şi iau munca foarte în serios. Categoric prefera asta în locul indiferenţei şi lenei.

O secţie bună îşi cerea sus şi tare drepturile, se lupta să le obţină, iar doamna Straughan era o luptătoare. Chiar în acel moment, ea lupta cu fiecare fibră a fiinţei sale.

— Mă întreb dacă vă daţi seama, domnule T., cât de serioasă este această problemă.

— Cred că da.

— Domnule T. (doamna Straughan se referea întotdeauna la persoane cu iniţiala numelui, chiar şi când era vorba de soţul ei), maşinile de spălat vase sunt vechi, sunt depăşite de cel puţin cinci ani. De atunci mi se spune în fiecare an: anul viitor vom cumpăra altele noi. Şi când vine anul viitor, unde sunt maşinile mele? Aflu că sunt amânate pentru alte douăsprezece luni. Nu mai merge, domnule T, pur şi simplu nu mai merge aşa!

Administratorul se pregăti să reia argumentele pe care le folosise până atunci.

— Vă spun categoric, maşinile de spălat vase vor fi înlocuite. Ştiu ce probleme aveţi la bucătărie, dar ele sunt foarte costisitoare; dacă vă amintiţi, ultima estimare a fost cam de unsprezece mii de dolari, cu condiţia să schimbăm şi sistemul de distribuţie al apei calde.

— Cu cât o să amânaţi mai mult, cu atât vor costa mai mult!

— Din fericire, sunt conştient şi de acest lucru. Dar în acest moment, capitalul spitalului pentru extindere este foarte bine chibzuit. Noua clădire

înseamnă o cheltuială mare. Este o problemă de priorităţi; unele echipamente medicale trebuie să fie pe primul plan.

— La ce este bun echipamentul medical, dacă pacienţii nu au farfurii curate din care să mănânce?

— Doamnă Straughan, situaţia nu stă chiar atât de rău şi noi doi ştim asta.

— Dar nu este departe, se încăpăţână masiva doamnă. În ultima vreme o grămadă de farfurii care trecuseră prin maşinile de spălat au fost spălate manual pentru că erau murdare. Încercăm să fim foarte atenţi, dar în orele de vârf...

— Da. Înţeleg foarte bine.

— Există pericol de infecţie şi sunt îngrijorată, domnule T. În ultima vreme s-au semnalat infecţii intestinale printre membrii personalului. În asemenea situaţii, toată lumea dă vina pe mâncare. Dar nu m-ar surprinde ca maşinile să fie cauza.

— Avem nevoie de dovezi susţinute în această presupunere. Răbdarea lui Tomaselli ajungea la capăt. Doamna Straughan venise într-o zi extrem de aglomerată pentru el. În speranţa că va încheia discuţia, administratorul întrebă: Când a făcut Patologia ultima analiză de bacterii la maşinile de spălat vase?

— Cred că acum şase luni, aş putea verifica.

— Trebuie să le cerem să facă imediat alta. Aşa vom şti exact cum stăm.

— Foarte bine, domnule T., oftă doamna Straughan resemnată. Să-i spun eu doctorului Pearson?

— Nu, îl anunţ eu. Continuă în gând: măcar îl scutesc pe Joe Pearson de o asemenea şedinţă.

— Mulţumesc, domnule T., şi doamna se ridică greoi de pe scaun.

Administratorul aşteptă ca ea să plece, apoi încercă să revină la problemele zilei.

* * *

David Coleman se întorcea de la masă. Trecând prin coridoarele întunecoase de la subsol, se gândea la timpul petrecut până acum în compania doctorului Pearson. Nesatisfăcător, hotărî el, şi neconcludent.

Pearson a fost destul de cordial - mai târziu, nu chiar de la început. În prima zi l-a găsit pe Coleman în biroul lui, aşteptându-l.

— Aşadar, nu ai glumit când ai spus că vrei să începi imediat.

— Nu avea rost să mai aştept. Am văzut laboratoarele, sper că nu vă supăraţi.

— Este dreptul dumitale, spuse Pearson neprietenos. Înţelegând că a fost nepoliticos, continuase mai blând: Cred că trebuia să te întâmpin, să-ţi urez bun sosit. Arătă apoi spre maldărul de hârtii de pe birou: Uite, trebuie mai întâi să fac ordine aici. După aceea poate hotărâm care-ţi vor fi responsabilităţile aici.

Pearson s-a cufundat în hârtii, iar Coleman neavând altceva de făcut a început să citească o revistă. Mai târziu a fost chemată o fată pentru dictare şi după aceea îl asistase pe Pearson la o analiză comparativă, în sala de autopsie. Aşezat lângă McNeil şi Seddons, se simţea şi el ca un învăţăcel.

Mai târziu, serviseră prânzul împreună şi Pearson îl prezentase unor colegi, după care, bătrânul se scuzase că are de lucru şi plecase. Acum, Coleman se întorcea singur în secţie şi cumpănea în gând ce avea de făcut.

Anticipase o oarecare rezistenţă din partea bătrânului. Din câteva discuţii, intuise că Pearson nu dorise un alt medic patolog în secţie, dar, categoric, nu se aşteptase la aşa ceva.

Se aşteptase să i se pregătească măcar un birou de lucru şi să i se atribuie câteva responsabilităţi foarte clare. Bineînţeles că nu se aşteptase să i se atribuie răspunderi majore imediat. Nu avea nimic împotrivă ca bătrânul să-l studieze o vreme. De fapt, în locul lui Pearson şi el ar fi procedat la fel cu un nou venit. Dar situaţia se dovedea a fi mult mai complicată. Ei bine, dacă aşa stăteau lucrurile, va trebui să-i schimbe bătrânului unele idei - şi repede.

Coleman îşi cunoştea foarte bine defectele, dar îşi ştia şi calităţile. Poate că cea mai importantă era buna sa pregătire ca medic şi patolog. Kent O'Donrtell nu spusese decât adevărul când afirmase că era un specialist de clasă. Deşi era tânăr, avea pregătirea şi experienţa pe care mulţi medici o căpătau după ani îndelungaţi. Nu avea motive să-i fie teamă de Pearson şi nici nu dorea să stea în umbra lui. Mai era ceva care-l susţinea, un sentiment ce se ridica deasupra tuturor considerentelor, indiferent la caracter, aşteptări, toleranţă, sau orice altceva. Luase hotărârea să practice medicina fără compromisuri, curat, cinstit şi chiar exact, atât cât era posibilă exactitatea în medicină. Faţă de oricine făcea mai puţin, şi văzuse şi cunoscuse astfel de oameni, faţă de cei care făceau compromisuri, faţă de politicieni, leneşi, ambiţioşi, ambiţioşi fără scrupule, simţea dispreţ şi dezgust. Dacă i s-ar fi cerut să explice de unde îi veneau asemenea sentimente, n-ar fi reuşit să spună. În mod sigur nu era sentimental, deşi unul dintre motivele pentru care făcuse medicina fusese de a-i ajuta pe oameni. Era posibil ca şi tatăl său să-l fi influenţat, dar David credea că nu prea mult. Acum realiza că tatăl său fusese un medic bun, dar nu de excepţie, şi existau diferenţe izbitoare între firile lor. Bătrânul Coleman fusese un om cald cu mulţi prieteni. Fiul său era rece, greu de ghicit şi, adesea, respingător. Tatăl glumea cu pacienţii şi făcea tot ce putea

pentru ei. Fiul le-o tăia scurt, nu glumea niciodată cu ei, dar îi trata cu corectitudine şi făcea pentru ei ceva mai mult decât mulţi alţii.

Uneori, în momentele sale de autoanaliză, David Coleman bănuia că s-ar fi comportat la fel chiar dacă profesia sa ar fi fost alta şi nu medicina. Bănuia că una dintre calităţile sale de bază era exactitatea, combinată cu intoleranţa la greşeli sau nereuşite, şi sentimentul că pe oricine te-ai fi hotărât să serveşti, acesta era îndreptăţit să primească de drept maximul din ceea ce trebuia să dai. Poate că cele două sentimente erau într-un fel contradictorii. Sau poate că fuseseră evidenţiate corect de un coleg de şcoală, care-i închinase odată un toast ironic: „Lui David Coleman, omul cu inimă antiseptică”.

Acum, trecând pe coridor, gândurile i se întoarseră în prezent şi instinctul îi spuse că era la un pas de conflict.

Intră în birou şi îl găsi pe Pearson aplecat deasupra microscopului. Bătrânul îl privi.

— Vino să vezi lama asta. Vreau să-ţi cunosc părerea.

— Din punct de vedere clinic, ce caz este? întrebă Coleman, aranjând prima lamă sub microscop.

— Este o pacientă a lui Lucy Grainger. Lucy este chirurg ortoped aici, o s-o cunoşti. E vorba despre o tânără de nouăsprezece ani, Vivian Loburton, elevă asistentă la noi. Are o umflătură la genunchiul stâng. Durere persistentă. Radiografia arată o neregularitate osoasă. Acestea sunt lamele de la biopsie.

Erau opt lame şi Coleman le studie pe rând. Înţelese imediat de ce dorea Pearson să-i cunoască părerea. Era un caz dubios, foarte dificil, ca toate cazurile de acest gen.

— Eu aş spune benign.

— Eu cred că este malign, spuse Pearson liniştit, Sarcom osos.

Fără alte cuvinte, Coleman luă din nou prima lamă. O cercetă cu foarte multă atenţie şi la fel procedă şi cu celelalte şapte. Studie petele roşii-albastre, transparente şi, mental, căută argumente pro şi contra. Toate lamele arătau un proces de generare a unei formaţiuni osoase noi, activitate osteoblastică în cartilagiu... Trebuia să ia în consideraţie traumatismul. Traumatismul cauzase o fractură? Noua formaţie osoasă era rezultatul regenerării, propriului efort al corpului de însănătoşire? Dacă era aşa, concrescenţa era cu siguranţă benignă... Era osteomielită? La microscop putea confunda uşor osteomielita cu necruţătorul sarcom osos. Dar nu, nu era invazie de vase de sânge... Patologul se confrunta cu perena întrebare căreia trebuiau să-i facă faţă toţi patologii: Era oare un proces natural în cadrul sistemului de apărare al organismului? Sau prolifera pentru că era un neoplasm şi, prin urmare, era de natură malignă? Malign, sau benign? Puteai atât de uşor să greşeşti... şi tot ce puteai face era să cântăreşti probele şi să acţionezi în consecinţă.

— Îmi pare rău, dar nu sunt de acord cu dumneavoastră, îi spuse lui Pearson. Cred că este benign.

— Dar eşti de acord că putem avea îndoieli, nu? Amândouă sunt posibile.0

— Da.

În astfel de cazuri existau întotdeauna îndoieli. Patologia nu era o ştiinţă exactă, nu existau formule matematice care să-ţi arate că ai greşit sau ai gândit bine. Înţelegea ezitarea lui Pearson. Bătrânul purta responsabilitatea diagnosticului final. Dar asta făcea parte din munca paologului, trebuia să înfrunţi şi să accepţi acest risc.

— Dacă aveţi dreptate şi este sarcom osos, asta înseamnă amputare.

— Ştiu asta! Răspunsul era vehement, dar tonul nu era iritat.

Coleman simţi că, oricâte nereguli existau în această secţie, Pearson era un medic cu prea multă experienţă ca să obiecteze în faţa unei diferenţe de opinie. Pe lângă aceasta, amândoi ştiau cât de delicate erau punctele de plecare în stabilirea unui diagnostic.

— Să le ia dracu de cazuri limită! exclamă bătrânul supărat. Le urăsc. Trebuie să iei o hotărâre, ştiind că este posibil să greşeşti.

— Este un adevăr valabil pentru întreaga activitate a patologului, spuse Coleman blând. Dar cine ştie asta? Oamenii nu ştiu. Ei îi văd pe patologi doar în filme sau la televizor! El este omul de ştiinţă îmbrăcat în halat alb, şi atât. Se uită la microscop şi spune benign sau malign, uite-aşa! Ei nu ştiu că noi suntem uneori la limita de a nu fi siguri de nimic.

David Coleman gândise de multe ori la fel, fără s-o spună atât de expresiv. Avea convingerea că pe bătrân ideea aceasta îl obseda de mult timp. În fond, era un punct de vedere pe care numai un alt patolog îl putea înţelege.

— Nu credeţi însă, că de cele mai multe ori avem dreptate?

— Ei, da, avem dreptate! Pearson se învârtea agitat prin cameră. Dar ce facem atunci când nu avem dreptate? Ce facem în cazul acesta? Dacă eu spun malign, Lucy Grainger va trebui să-i amputeze piciorul, nu va avea de ales. Iar dacă eu greşesc, o tânără de nouăsprezece ani îşi va pierde un picior degeaba. Şi dacă este malign şi nu se va face amputarea, probabil că în doi ani fata va muri. Poate că oricum va muri, spuse bătrânul cu tristeţe. Nu întotdeauna amputarea salvează viaţa.

Era o faţă pe care Coleman nu o bănuise la Pearson, implicarea raţională profundă, într-un caz anume. Desigur, nu era nimic greşit în asta. Ca patolog era bine să te gândeşti că mai tot timpul nu aveai a face cu bucăţi de ţesut, ci cu vieţile oamenilor, şi decizia ta putea fi crucială pentru ei. Acest lucru îţi ţinea treaz în conştiinţă faptul că nu trebuie să permiţi sentimentelor să afecteze

raţionamentul ştiinţific. Coleman, deşi mult mai tânăr, cunoştea îndoielile cu care se confrunta Pearson. Încercă să susţină raţionamentul bătrânului.

— Dacă este malignă, nu avem timp de pierdut.

— Ştiu! Pearson gândea profund.

— Aş sugera să studiem câteva cazuri asemănătoare, cazuri cu aceleaşi simptome.

Bătrânul clătină din cap.

— Nu putem. Ar dura prea mult.

— Dar dacă am căuta la arhivă... insistă Coleman.

— Nu avem arhivă.

Cuvintele fuseseră rostite atât de încet, încât Coleman se întrebă la început dacă auzise bine. Parcă pentru a-i spori starea de uluire, Pearson continuă:

— De multă vreme am vrut să fac ordine în arhivă. Niciodată nu am avut timp.

Nevenindu-i să creadă, Coleman întrebă:

— Vreţi să spuneţi... că nu putem studia cazurile anterioare?

— Ar dura o săptămână să găsim dosarele. Nu sunt prea multe cazuri asemănătoare, iar noi nu avem atât de mult timp.

Nimic nu-l putea şoca pe Coleman atât de mult ca această mărturisire. Arhiva şi studiul comparativ erau componente esenţiale pentru munca patologului. Era o sursă de referinţe, un mijloc de a învăţa, o unealtă ce completa cunoştinţele şi experienţa patologului. Mai mult decât atât, era semnul că secţia patologie îşi făcea munca în mod eficient. Era o garanţie că viitorii pacienţi ai spitalului vor beneficia de ceea ce se învăţase de-a lungul timpului. Pentru David Coleman absenţa arhivei pentru studii comparate nu putea fi calificată decât cu un singur cuvânt: criminală.

Până în acest moment încercase să nu-l înfrunte direct pe Joseph Pearson. Bătrânul lucra de mulţi ani în spital singur, investise muncă multă aici. După părerea lui Coleman, buna administrare şi buna pregătire profesională erau complementare. Dar, din cele două, în cazul patologiei partea medicală era mai importantă. Ştia destule cazuri nefericite datorate faptului că hârtiile o luaseră înaintea ştiinţei. Crezuse că aici situaţia se putea prezenta invers. O administrare slabă, dar o bună pregătire medicală. Acesta era motivul ce-i atenuase tendinţa firească de a-l judeca pe bătrânul patolog pe baza evidenţelor. Dar acum, îi era imposibil să se mai abţină. Doctorul Pearson era un incompetent şi un delăsător. Încercă, să atenueze dispreţul din glas:

— Ce credeţi că am putea face?

— Nu pot să fac decât un singur lucru.

Pearson se întoarse la birou, apăsă butonul interfonului şi spuse:

— Să vină Bannister. Se întoarse apoi spre Coleman. Există doi oameni experţi în acest domeniu, Chollingham, la Boston şi Earnhart la New York.

— Da, am auzit de ei.

— M-aţi chemat? întrebă Bannister intrând.

— Ia lamele. Faci două seturi şi le trimiţi cu un curier special, de urgenţă. Un set pentru Chollingham la Boston şi celălalt pentru Earnhart la New York. Pui şi câte o copie a dosarului. Amândoi să ne trimită concluziile lor, telegrafic, cât mai curând posibil.

„Măcar, gândi Coleman, a găsit o rezolvare eficientă”.. Opinia celor doi experţi, da, era o idee bună.

— Ar trebui să primim răspunsul în două sau trei; zile. Până atunci ar fi bine să discut cu Lucy Grainger. N-o să-i spun prea multe, o să-i spun doar că am avut unele îndoieli şi aşteptăm o confirmare de la un expert. În timp ce vorbea, îl privea tăios pe Coleman.

TREISPREZECE

Vivian stătea nemişcată. Era uluită. Nu înţelegea. Nu i se puteau întâmpla ei toate aceste lucruri; nu, doctoriţa Grainger vorbea despre altcineva. Gândurile îi alergau haotic. Asta era! Dintr-o greşeală, se inversaseră radiografiile a doi pacienţi. Se mai întâmplase în spital. Doctoriţa Grainger era foarte ocupată. Putea face uşor această greşeală. Poate că, chiar în acest moment, celuilalt pacient i se spunea...

Îşi opri brusc gândurile şi se concentră să-şi limpezească mintea. Nu era o greşeală. Ştia limpede după expresiile de pe chipul doctoriţei Grainger şi al lui Mike. Amândoi erau acum în faţa ei şi o priveau.

— Când veţi...? Când veţi şti exact? o întrebă pe doctoriţă.

— Peste două zile. Ne va spune sigur doctorul Pearson.

— Şi el nu ştie...

— În acest moment, nu, Vivian. Nu ştie nimic sigur.

— Oh, Mike! Îi întinse mâna, disperată. Îmi pare rău... dar... cred că o să plâng.

Lucy se ridică să plece.

— Mai stai puţin? îl întrebă ea pe Seddons.

— Da.

— Ai grijă să o convingi că pentru moment nimic nu este sigur. Aş vrea să fie pregătită... În cazul în care...

— Înţeleg.

Traversând coridorul, Lucy gândi: Sunt sigură că înţelegi.

Ieri după-amiază, vorbise cu Pearson şi nu era hotărâtă încă dacă să o anunţe pe Vivian. Dacă aştepta, şi raportul de la patologie al biopsiei spunea „benign”, Vivian nu va şti niciodată despre această umbră de îndoială care planase asupra ei. Dar, pe de altă parte, dacă peste două zile, raportul spunea „malign”, amputarea devenea o problemă vitală. În cazul acesta Vivian trebuia pregătită, altfel, impactul psihologic ar fi fost prea mare. Şocul produs brusc tinerei ce nu bănuise că ceva e în neregulă putea fi traumatizant. Puteau trece zile întregi până când Vivian putea fi pregătită psihologic să accepte amputarea, zile pe care nu-şi putea permite să le piardă.

Mai era ceva ce cântărise în luarea deciziei, faptul că Joe Pearson aştepta o opinie din afara spitalului. Lucrul acesta era semnificativ pentru Lucy. Dacă ar fi fost un caz clar, el i-ar fi dat rezultatul imediat. Faptul că nu dorea să se pronunţe acum, înclina substanţial în favoarea unei tumori maligne.

Gândindu-se la toate aceste posibilităţi, Lucy hotărâse că Vivian trebuia să ştie situaţia. Dacă mai târziu verdictul era „benign”, e adevărat că ar fi fost înfricoşată degeaba, dar era preferabil unui şoc puternic, pentru care era complet nepregătită. Problema fusese oarecum simplificată de apariţia lui Seddons. Cu o seară în urmă, tânărul stagiar venise la Lucy şi-i spusese intenţia sa de a se căsători cu Vivian. Recunoscuse că la început avusese intenţia să stea deoparte, dar acum se răzgândise. Lucy se bucurase. Măcar Vivian nu era singură, avea unde găsi sprijin moral şi încurajare.

Fără îndoială, avea nevoie de amândouă. Lucy îi spusese că este suspectă de sarcom osos, cât putuse de blând, dar indiferent cât de blând vorbeai, nu puteai atenua lovitura. Acum, Lucy îşi aminti că următorul lucru ce trebuia făcut era să-i anunţe pe părinţii fetei. Avea deja aprobarea ei ca părinţii să-i fie anunţaţi. Acum, ea trebuia să le dea vestea cea rea prin telefon. Bănuia ce urma. Vivian era minoră. Conform legii, trebuia obţinut consimţământul părinţilor pentru amputare. Dacă părinţii veneau cu avionul, puteau să-şi dea consimţământul imediat. Dacă nu, trebuia să-şi folosească toată puterea de convingere pentru ca ei să trimită consimţământul printr-o telegramă.

Îşi privi ceasul. Avea o zi aglomerată. Mai bine dădea telefonul acum. Intră în cabinetul pe care-l împărţea cu Gil Bartlett, la etajul doi. Era atât de mic, încât arareori îl foloseau împreună. Colegul său stătea de vorbă cu Kent O'Donnell, aşa că în birou era mare îngrămădeală.

— Scuză-mă, Lucy, începu O'Donnell. Plec imediat. Camera asta nu a fost proiectată pentru trei persoane.

— Nu-i nevoie să pleci. Am de rezolvat câteva probleme, apoi trebuie să plec eu.

— Ar fi bine să rămâi, interveni Bartlett. Eu şi Kent suntem foarte serioşi în dimineaţa asta. Discutăm viitorul chirurgiei.

— Unii or să vă spună că nu are nici un viitor, intră Lucy în jocul colegului său. Se spune că chirurgii sunt pe cale de dispariţie. Peste câţiva ani vom fi demodaţi precum vracii.

Nimic nu-i făcea mai multă plăcere lui Bartlett decât acest schimb de cuvinte.

— Şi cine, te întreb eu, va mai tăia şi coase trupurile oamenilor?

— Nu vor mai trebui tăiate. Totul se va reduce la diagnostic. Medicina va folosi forţele naturii pentru a lupta cu relele. Vei preveni cancerul cu metode psihiatrice, iar guta prin psihologie aplicată. Citez, bineînţeles.

— Abia aştept ziua aceea.

Ca întotdeauna când se afla alături de Lucy se simţea bine. Ce prost fusese, ba chiar ridicol, pentru că nu permisese relaţiei dintre ei să devină mai intimă. La urma urmei, de ce îi era frică? Poate că ar trebui să mai petreacă o seară cu Lucy şi apoi să lase lucrurile să-şi urmeze cursul. Dar nu era acum momentul să-i spună.

— Mă îndoiesc profund că vom trăi atât de mult. În timp ce Lucy vorbea, sună telefonul. Răspunse ea, apoi îi întinse receptorul lui Bartlett. Este pentru tine.

— Da?

— Doctor Bartlett? se auzi o voce de femeie.

— La telefon.

— Sunt domnişoara Rawson de la urgenţe. Am un mesaj de la doctorul Clifford.

— Spune.

— Vă roagă să coborâţi. Şi repede, dacă puteţi. A fost un accident de circulaţie la o barieră şi sunt mulţi răniţi. Este şi un caz grav, la care doctorul Clifford vă roagă să-l asistaţi.

— Spune-i că vin imediat. Îmi pare rău, Lucy. Terminăm altădată. Totuşi, vreau să ştii că eu nu-mi fac griji că voi rămâne şomer. Atâta timp cât se vor fabrica motoare de maşini mai mari şi mai rapide, va fi mereu nevoie de chirurgi.

Bartlett ieşi salutându-i prietenos. O'Donnell îl urmă. Rămasă singură, Lucy ridică receptorul.

— Vreau o convorbire interurbană, te rog. Salem, Oregon.

* * *

Kent O'Donnell se strecură cu abilitate prin coridorul aglomerat, spre propriul său birou. Şi el avea o zi plină. În mai puţin de o jumătate de oră trebuia să se ducă la sala de operaţii. Mai târziu, avea o şedinţă cu consiliul de conducere, apoi mai avea de consultat şi câţiva pacienţi. Precis termina seara, târziu.

Din nou îi veni în minte Lucy. Privind-o şi stând atât de aproape de ea, aşa cum stătuse cu câteva clipe mai înainte, se gândise din nou la relaţia dintre ei. Dar acum, îi revenise o mai veche convingere, şi anume că aveau suficiente puncte comune pentru a crea o relaţie permanentă. Se întrebă de ce se gândise atât de mult la Lucy în ultima vreme. Poate pentru că patruzeci de ani era o vârstă critică pentru bărbaţi. Apoi zâmbi, amintindu-şi că avusese nişte perioade scurte, cu câteva întâlniri amoroase, dar acestea nu i se păruseră fireşti. Acum aceste perioade erau mult mai rare. Oricum, era obligat să fie mult mai discret decât în tinereţe.

De la Lucy, gândurile îi alunecară la Denise Quantz. De când îl invitase să o viziteze, în seara când se întâlniseră în casa lui Eustace Swayne, O'Donnell confirmase participarea sa la un congres al chirurgilor la New York, ce urma să se ţină săptămâna următoare. Dacă dorea s-o întâlnească pe doamna Quantz, trebuia s-o anunţe cât mai repede.

Când intră în birou, ceasul de pe masă îi arătă că mai avea douăzeci de minute până la operaţie. Ridică receptorul, spunându-şi în gând că lucrurile trebuiesc rezolvate atunci când te gândeşti la ele. Ceru numărul din New York. Auzi un clic şi apoi o voce:

— Casa doamnei Quantz.

— Am o convorbire pentru doamna Quantz, spuse vocea centralistei.

— Doamna Quantz nu este acum acasă.

— Ştiţi unde poate fi găsită?

— Doamna Quantz este la Burlington, Pennsylvania. Doriţi numărul de acolo?

— Vă rog.

— Numărul este: Hunter, 6-5735.

— Mulţumesc. Din nou se auzi un clic. Aţi notat numărul? întrebă centralista.

— Da, mulţumesc, răspunse O'Donnell şi închise.

Cu cealaltă mână apucase cartea de telefon a Burlingtonului. Căută în ea până când ajunse la „Swayne, Eustace R.” După cum se aşteptase, numărul care i se dăduse era acelaşi cu cel din carte. Ridică din nou receptorul şi formă numărul lui Swayne.

— Casa Swayne, îi răspunse vocea unui bărbat.

— Aş dori să vorbesc cu doamna Quantz.

— Un moment, vă rog.

— Alo? Denise Quantz la telefon.

Uitase cât de atrăgătoare i se păruse vocea ei. Era puţin răguşită şi rostea graţios chiar cele mai simple cuvinte.

— Mă întreb dacă mă mai ţii minte. Sunt Kent O'Donnell:

— Sigur că da! Doctore O'Donnell, îmi face plăcere să te aud!

Şi-o imagină lângă telefon, cu părul negru revărsat peste umeri.

— Am sunat la New York. Mi-au dat numărul de aici.

— Am venit aseară. Tata are bronşită şi m-am gândit să stau cu el o zi sau două.

— Sper că nu este nimic serios, nu?

— Nu tocmai. Tata are o constituţie de asin. Şi încăpăţânare la fel.

Ştiu asta, gândi el, după care spuse cu voce tare.

— Doream să te invit să cinăm împreună la New York. Voi merge acolo săptămâna viitoare.

— Invită-mă. Răspunsul veni prompt şi fără echivoc. Până atunci mă întorc acasă.

— Poate că aş putea anticipa. Ai o seară liberă cât timp stai la Burlington?

— Seara asta ar fi singura, spuse ea după un moment de gândire.

O'Donnell calculă repede. Avea treabă până în jur de ora şapte, dacă nu intervenea altceva...

— Oh, stai puţin! îi întrerupse gândurile Denise Quantz. Am uitat. În seara asta doctorul Pearson serveşte cina cu tata. Cred că trebuie să stau şi eu. Poate vrei să vii aici?

Joe Pearson ar fi fost surprins să-l vadă acolo. Ştia din instinct că nu era o idee bună.

— Mulţumesc, cred că este mai bine să amânăm.

— Of, Doamne! Părea dezamăgită. Apoi se însenină: Dar ne putem întâlni după cină. Doctorul Pearson şi tata sigur vor începe o partidă de şah.

— Ar fi minunat! La ce oră vei fi liberă?

— În jur de nouă şi jumătate.

— Să trec să te iau?

— Poate economisim timp dacă vin eu în oraş. Spune-mi unde.

— La Regency Room?

— Bine. La nouă şi jumătate. La revedere.

O'Donnell lăsă receptorul în furcă, simţind deodată că are emoţii. Apoi privi spre ceas. Trebuia să se grăbească dacă vroia să ajungă la timp în sala de operaţie.

* * *

Partida de şah de după cină dintre doctorul Pearson şi Eustace Swayne începuse de patruzeci de minute. Cei doi bătrâni se aflau faţă în faţă, având între ei o masă de şah din lemn de trandafir. Se găseau în aceeaşi sufragerie în care cu trei săptămâni mai devreme O'Donnell şi Swayne avuseseră înfruntarea verbală. Numai două becuri erau aprinse în cameră.

Feţele amândurora erau în umbră. Lumina dintre ei cădea chiar pe centrul mesei de şah. Numai atunci când făceau câte o mutare le erau luminate feţele.

Amândoi erau tăcuţi şi liniştea ce-i învăluia ca o mantie groasă era întreruptă doar de scârţâitul scaunelor stil Ludovic al XV-lea pe care stăteau. Eustace Swayne se lăsă pe spate, ţinând în mână un pahar de cristal cu coniac şi se uită la piesele de pe tabla de şah. Urma să mute Pearson.

— Aud că s-au făcut schimbări la spital.

Joe Pearson studia tabla de şah. Apoi se întinse şi mută un pion pe partea stângă. După ce termină, mormăi un singur cuvânt:

— Câteva.

Din nou tăcere, nemişcare, încât curgerea timpului părea că se oprise.

— Eşti de acord cu ele? Se apleca şi mută nebunul în diagonală, două pătrate spre dreapta. Privi peste tabla de şah pe jumătate amuzat. Atitudinea sa spunea: străpunge linia asta, dacă poţi.

De data aceasta Joe răspunse înainte de a muta.

— Nu cu toate. Rămase în umbră, studiind poziţia pieselor şi cântărind variantele pe care le avea. Apoi, încet, mută o tură spre dreapta.

Eustace Swayne aştepta. Trecu un minut. Două. Trei. Într-un târziu întinse mâna după tura sa şi o mută, ca să contracareze mutarea partenerului său.

— Ai putea să-mi ceri un veto, pe viitor, dacă doreşti.

— Oh? Ce fel de veto? Întrebarea fusese rostită încet, dar mişcarea care o însoţise fusese rapidă.

— Le-am spus lui Orden Brown şi şefului consiliului de conducere că sunt dispus să dau un sfert de milion de dolari pentru clădirea noului spital.

De data aceasta tăcerea dură mai mult. Într-un târziu, bătrânul patolog mută nebunul şi captură un pion.

— Şah! Sunt o groază de bani.

— Am pus o condiţie. Swayne mută să-şi apere regele. Dau banii cu condiţia ca tu să ai libertatea de a-ţi conduce secţia aşa cum doreşti şi atâta timp cât doreşti.

De data aceasta Joe Pearson nu mai mută. Părea să mediteze, privind în întuneric pe deasupra capului celuilalt.

— Sunt impresionat. Privi din nou tabla de şah. După puţin, mută calul, atacând din nou regele.

Eustace Swayne privi cu atenţie mutarea patologului. Înainte de a muta el, se ridică, luă de la bar sticla cu coniac şi umplu paharele.

— Trăim într-o lume a tinerilor. Cred că întotdeauna a fost aşa. Doar că, uneori, cei bătrâni sunt cei care au puterea... şi capacitatea de a o folosi. Apoi, se aşeză şi mută pionul din faţa regelui, capturând calul ce-i punea probleme.

Pearson îşi mângâia gânditor bărbia. Hotărî să mute regina şi captură pionul din faţa regelui.

— Spui că... Orden Brown, O'Donnell... ştiu acest lucru?

— Am fost foarte explicit. Swayne luă la rândul său nebunul cu calul.

Deodată, Pearson începu să râdă. Nu se putea spune de unde îi venea amuzamentul, de la joc, sau de la ceea ce discutau. Mută regina în faţa regelui adversarului.

— Şah mat!

Deşi înfrânt, Eustace Swayne îl privea admirativ.

— Joe, nu am nici o îndoială, eşti la fel de bun ca în tinereţe!

* * *

Muzica se opri şi perechile de pe ringul de dans ale micului, dar foarte frecventatului club, începură să se împrăştie pe la mese.

— Spune-mi la ce te gândeşti? îl întrebă Denise zâmbindu-i peste masa micuţă ce îi despărţea.

— Să fiu sincer, mă gândeam ce plăcut ar fi dacă am putea repeta întâlnirea.

Denise ridică paharul.

— Pentru gânduri asemănătoare, toasta ea.

— Beau pentru asta. Îşi termină băutura din pahar şi îi făcu semn unui chelner să repete comanda. Mai dansăm?

Muzica începuse din nou.

— Mi-ar face mare plăcere!

Se ridică, întorcându-se pe jumătate spre el şi porniră spre micul ring de dans, luminat discret. El întinse braţele, iar ea se cuibări între ele. Dansară lipiţi unul de altul. O'Donnell nu era un dansator bun. Medicina nu-i lăsase prea mult timp să se perfecţioneze. Dar Denise îşi potrivea fiecare mişcare cu a lui. Îi simţea trupul înalt, unduitor, mişcându-se cu plăcere, anticipând muzica şi propriile lui mişcări. Simţea parfumul discret pe care-l remarcase de la prima

întâlnire. Cei cinci membri ai orchestrei cântau în surdină, creând o atmosferă intimă, un cântec ce fusese la modă cu câţiva ani mai înainte:

Priveşte piramidele de pe malul Nilului,
Admiră răsăritul soarelui pe o insulă, la tropice,
Dar aminteşte-ţi, iubito, că tot timpul
Îmi este dor de tine.

Pe moment i se păru că era în alt timp, că trăia într-un vid, izolat de problemele medicale, de spital şi de toate întâmplările zilnice. Apoi, melodia se schimbă într-una cu ritm mai rapid şi zâmbi din cauza sentimentalismului ce-l cuprinsese.

— Vii des aici? Adică la Burlington?

— Nu chiar. Din când în când îl vizitez pe tata. Să-ţi spun drept, nu-mi place deloc oraşul. Sper să nu-ţi ofensez mândria civică.

— Nu, uneori şi eu gândesc la fel. Dar nu te-ai născut aici? Îmi dai voie să-ţi spun Denise?

— Bineînţeles. Să nu fim convenţionali. Îl privi drept în faţă şi schiţă un zâmbet. Da, m-am născut aici. Am fost la şcoală aici şi locuiam acasă. Atunci trăia mama.

— Şi acum, de ce stai la New York?

— Cred că sunt new-yorkeză din instinct. Şi apoi, soţul meu locuieşte acolo. Era prima dată când menţiona ceva despre căsnicia ei. După ce ne-am despărţit, am simţit că nu pot pleca. Nu-mi place alt oraş.

— Da, cred că aşa este.

Se gândea din nou cât era de frumoasă această femeie. Nu era deloc artificială, era extrem de feminină. Kent O'Donnell, ţinând-o acum în braţe, simţindu-i căldura corpului, ştia că o doreşte. Bănuia că era şi extrem de senzuală. Deliberat, alungă aceste gânduri. Erau premature. Remarcă din nou rochia de mătase, foarte elegantă, cu care era îmbrăcată. Îi amintea un alt gând ce-i trecuse prin minte în seara aceea: Denise era o femeie bogată. Ajunseseră la locul întâlnirii aproape simultan. El îşi parcase maşina şi se îndreptase pe jos spre intrarea clubului, când un Cadillac strălucitor se oprise şi un şofer în uniformă se repezise să-i deschidă portiera Denisei. Se salutaseră, apoi ea se întorsese spre şoferul ce rămăsese discret în spate.

— Mulţumesc, Tom, îi spusese ea. Cred că nu trebuie să te mai întorci. Bănuiesc că domnul O'Donnell mă va conduce acasă.

— Mulţumesc, doamnă. Bună seara, domnule.

Dacă s-ar fi gândit mai bine, şi-ar fi dat seama că fiica lui Eustace Swayne nu putea fi decât o femeie foarte bogată. Ea era moştenitoarea. Nu că l-ar fi

preocupat prea mult; veniturile sale de acum îi permiteau să ducă o viaţă confortabilă şi să-şi satisfacă toate nevoile. Totuşi, o femeie extrem de bogată în existenţa lui, era un lucru nou, total neaşteptat. Se trezi iar la realitate, făcând comparaţie între Denise şi Lucy Grainger. Cu un uşor crescendo, orchestra termină melodia.

O'Donnell şi Denise aplaudară puţin şi, apoi, părăsiră ringul de dans. Luând-o uşor de braţ, o conduse spre masa lor. Un chelner se repezi să le ţină scaunele şi le servi băuturile pe care le comandase O'Donnell. Acum, stând faţă-n faţă şi savurând băutura, Denise îi spuse tandru:

— Am vorbit despre mine. Acum, spune-mi ceva despre tine. Mai puse sifon în whiskyul său. Îi plăcea ca băutura să fie diluată, un fapt pe care majoritatea chelnerilor îl ignorau. E o chestie de obişnuinţă. Ştiu să ascult, Kent.

Jumătate din gândurile ei şopteau: acesta este un bărbat, un bărbat în toată fiinţa lui. Lat în umeri, cu chip hotărât, personalitate puternică. Se întrebă dacă o va săruta în seara aceasta şi ce se va întâmpla după aceea. Credea că se deschideau posibilităţi interesante cu Kent O'Donnell.

Kent îi povesti despre spital, despre munca lui, despre speranţele pe care le avea. Ea îl întrebase despre trecutul lui, despre oamenii pe care-i cunoscuse, admirându-i profunzimea gândirii şi sensibilitatea cu care vorbea despre orice lucru.

Apoi dansară din nou. Chelnerul le umplu paharele. Povestiră, dansară, chelnerul se întoarse şi secvenţa se repetă.

Denise îi povesti despre căsnicia ei. Avusese loc cu optsprezece ani în urmă şi durase zece. Soţul ei era jurist la o firmă din New York. Aveau doi copii gemeni, Alex şi Philippa, care rămăseseră în grija ei. Peste câteva săptămâni împlineau şaptesprezece ani.

— Soţul meu este un om perfect raţional. Ne-am dat seama că suntem incompatibili şi că am pierdut destul timpul ca să ajungem la această concluzie.

— Vă mai vedeţi?

— Da, des. La dineurile din oraş. Din când în când luăm masa împreună. Într-un anume fel, Geoffrey este un bărbat încântător. Sunt sigură că ţi-ar plăcea.

Amândoi erau foarte relaxaţi. Fără să aştepte să fie chemat, chelnerul le umplu din nou paharele. O'Donnell o întrebă despre divorţ.

— Ai probleme cu obţinerea divorţului?

— Nu tocmai. Geoffrey doreşte să divorţeze, dar insistă ca eu să-i furnizez probele. În statul New York trebuie neapărat să fie adulter. Până acum nu am mers atât de departe.

— Soţul tău nu a vrut niciodată să se recăsătorească?

— Geoffrey? Păru surprinsă. Nu-mi pot imagina aşa ceva. El este însurat cu legea.

— Înţeleg.

— Geoffrey a considerat întotdeauna că patul era un loc foarte nimerit ca să-şi citească dosarele.

O spusese blând, aproape cu intimitate. O'Donnell înţelegea de ce eşuase căsnicia lor. Gândul acesta îl excita.

— Scuzaţi-mă, domnule, doriţi să mai comandaţi ceva? Barul se închide.

Surprins, O'Donnell îşi privi ceasul. Era aproape unu dimineaţa. Nu-i venea să creadă că petrecuseră împreună trei ore şi jumătate. O privi pe Denise. Aceasta scutură din cap.

— Nu, mulţumesc, îi spuse chelnerului, şi-i plăti nota pe care acesta i-o prezentase.

Terminară ce aveau în pahare şi plecară. În timp ce aşteptau să le fie adusă maşina Denise îl luă de braţ şi-i spuse:

— Ce păcat că plecăm! Nu trebuia să refuzăm ultimul pahar.

Kent ezită puţin, apoi încercă:

— Putem merge la mine, dacă vrei. Am un bar foarte bine asortat şi este în drum. Se întrebă dacă procedase bine. I se păru că observă în atitudinea ei o răceală, o urmă de surprindere neplăcută. Apoi, aceasta trecu.

— Da, de ce nu?

Buickul îi aştepta afară, cu portierele deschise şi motorul pornit. Traversând oraşul, Kent conducea mai încet ca de obicei, întrucât băuse cam mult. Era o noapte călduroasă şi ferestrele maşinii erau coborâte. Dinspre scaunul celălalt, simţi încă o dată o undă discretă de parfum. Când ajunseră la blocul în care locuia, parcă maşina în stradă şi urcară în lift. Ajunşi sus, în apartament, el începu să prepare băuturile.

Denise stătea în faţa unei ferestre deschise din sufragerie, privind luminile Burlingtonului. Râul ce traversa oraşul tăia o brazdă adâncă de întuneric între malurile sale. Stând în spatele ei, îi spuse încet:

— De mult timp n-am mai pregătit un cocktail. Sper să nu fie prea dulce.

Denise sorbi din pahar, apoi şopti:

— Ca tot ce faci tu, Kent, este perfect!

Privirile li se întâlniră şi el îi luă paharul din mână. După ce-l puse jos, ea se lipi de el cu naturaleţe. O strânse în braţe şi o sărută. În acel moment, începu să sune, strident, telefonul în camera alăturată. Nu puteau să nu-l ia în seamă.

Denise se desprinse blând din îmbrăţişare.

— Dragul meu, cred că trebuie să răspunzi.

Traversând camera spre telefon, Kent o văzu luându-şi poşeta şi mănuşile. Evident, seara era compromisă. Ridică aproape furios receptorul, apoi furia i se dizolvă.

Era spitalul, medicul de gardă. Unul din pacienţii lui făcuse febră şi avea simptome foarte serioase. Îi puse câteva întrebări scurte, apoi spuse:

— Bine, vin imediat. Între timp anunţă blocul de transfuzii, să fie pregătiţi.

Întrerupse legătura şi apoi îl sună pe portar să cheme un taxi pentru Denise.

PAISPREZECE

De cele mai multe ori, doctorul Joseph Pearson obişnuia să se culce devreme. În mod deosebit, însă, în serile în care juca şah cu bătrânul Swayne, se culca foarte târziu, ceea ce făcea ca în dimineaţa următoare să fie obosit şi iritat. După partida de noaptea trecută, acum se afla într-o asemenea stare de indispoziţie.

Citind necesarul de materiale pentru uzul laboratorului, lucru pe care îl detesta de obicei, cu atât mai mult acum, pufni nemulţumit. Mâzgăli câteva semnături, apoi citi o altă foaie. De data asta pufni şi mârâi extrem de nemulţumit. Un avizat ar fi ştiut ce urmează: doctorul Pearson era gata să explodeze.

Momentul exploziei se ivi odată cu a treia foaie de hârtie. Bătrânul aruncă stiloul din mână, luă hârtiile grămadă şi porni spre uşă. Intră furtunos în laboratorul de serologie, căutându-l pe Bannister. Tehnicianul pregătea o cultură într-un colţ al laboratorului.

— Lasă totul şi vino aici! tună Pearson, aruncând hârtiile în mijlocul mesei. Câteva foi se împrăştiară pe jos şi John Alexander se grăbi să le adune. Instinctiv, se simţi uşurat că Bannister, şi nu el, era ţinta acestei furii.

— Ce s-a întâmplat? întrebă tehnicianul apropiindu-se. Era obişnuit cu accesele de furie ale doctorului şi nu era deloc impresionat.

— Îţi spun eu ce s-a întâmplat! Este vorba de lista asta de materiale. Uneori cred că ai impresia că ne aflăm în Clinica Mayo.

— Tot ne trebuie substanţe de laborator, nu?

Pearson îl ignoră.

— Uneori am impresia că le mănânci pe pâine! Nu ţi-am spus să explici de fiecare dată când ceri o substanţă neobişnuită?

— Cred că am uitat. Bannister părea resemnat.

— Ei bine, este cazul să începi să-ţi aminteşti. Pentru ce ne trebuie oxid de calciu? Nu am folosit niciodată aici aşa ceva.

Faţa lui Bannister se încreţi într-un zâmbet maliţios.

— Dumneavoastră mi-aţi spus să-l cumpăr. Nu este pentru grădina dumneavoastră?

Tehnicianul se referea la un fapt cunoscut de amândoi, dar despre care vorbeau foarte rar. Joe Pearson în calitatea de lider al Societăţii horticole pentru cultura trandafirilor, folosea o mare cantitate din substanţele spitalului pentru a îmbunătăţi calitatea solului grădinii personale.

Avu bunul simţ să pară stânjenit.

— Ah, da,... aşa este... bine, hai s-o lăsăm pe asta. Dar asta? De ce avem dintr-o dată nevoie de ser Coombs? Aşa, din senin? Cine l-a comandat?

— Doctorul Coleman. Răspunsul veni prompt. Spera de mult să se ivească ocazia să se discute acest subiect.

Lângă el, John Alexander fu cuprins de un sentiment de teamă.

— Când?

— Ieri. Doctorul Coleman a semnat, oricum, nota de comandă. Acolo unde de obicei semnaţi dumneavoastră, adăugă Bannister răutăcios.

Pearson privi din nou hârtia. Până acum nu observase că era semnată.

— Pentru ce îi trebuie serul? Ştii?

Bătrânul laborant se relaxă. Rotiţele răzbunării fuseseră puse în mişcare, iar acum se putea bucura, ca simplu spectator. Se întoarse spre John Alexander.

— Dă-i drumul! Spune!

— Pentru un test de sensibilitate a sângelui, domnule doctor Pearson, explică neliniştit Alexander. Pentru soţia mea. L-a cerut doctorul Dornberger.

— Cu ser Coombs?

— Este pentru un test indirect, domnule doctor.

— Spune-mi, are ceva deosebit soţia dumitale? Vocea lui Pearson avea o urmă de sarcasm. De ce nu sunt suficiente testele în mediu salin şi de proteine? Aşa cum facem pentru toată lumea?

Alexander înghiţi în sec. Urmă o perioadă de tăcere.

— Ei bine, aştept un răspuns!

— Ştiţi, domnule doctor, eu i-am sugerat doctorului Coleman, iar dânsul a fost de acord că ar fi mai complet dacă...

— *Tu* ai sugerat doctorului Coleman?

Tonul întrebării nu lăsa nici o urmă de îndoială asupra a ceea ce urma să se întâmple.

— Da, domnule, se bâlbâi Alexander, simţind pericolul. Din moment ce unii anticorpi nu pot fi detectaţi prin testele în mediu salin şi de proteine, am crezut că un test suplimentar de...

— Gata! ţişni cuvântul brutal, sălbatic.

În acelaşi timp, Pearson izbi cu pumnul în teancul de formulare aflate pe masă. În laborator se lăsă liniştea. Respirând agitat, bătrânul nu-şi lua ochii de la tânărul tehnician.

— Cu tine este o mare problemă, spuse într-un târziu. Eşti cam prea libertin din cauza ideilor care ţi s-au băgat în cap la şcoala tehnică.

În timp ce vorbea, în tonul vocii se strecura amărăciunea, amărăciunea împotriva tuturor celor care erau mai tineri, care se amestecau în treburile lui, încercând să-i submineze autoritatea, care, în mod indiscutabil şi absolut, până acum fusese a lui şi numai a lui.

Cu o altă stare de spirit, şi altădată, ar fi tratat problema mai tolerant. Dar acum se hotărî să-l pună imediat la punct pe acest mucos de laborant.

— Ascultă-mă şi înţelege bine ce-ţi spun! Ţi-am mai spus o dată şi nu vreau să-ţi mai repet.

Era vocea autorităţii, vorbea şeful de secţie, îi explica limpede unui subordonat mărunt că nu vor mai fi alte avertismente, că se va trece direct la fapte. Bătrânul îşi apropie mult faţa de a lui Alexander şi-i spuse:

— *Eu* conduc această secţie şi dacă tu sau altcineva aveţi vreo nelămurire, să veniţi la mine. Ai înţeles?

— Da, domnule.

În acel moment Alexander nu dorea decât ca totul să se termine. Ştia că făcuse ultima propunere din viaţa lui. Dacă aşa erai răsplătit pentru că îţi foloseai mintea, de acum înainte el îşi va face treaba şi îşi va păstra ideile pentru sine. Las' pe alţii să-şi facă griji, şi tot ei să poarte şi responsabilitatea actelor lor.

Dar Pearson nu terminase.

— Nu acţiona pe la spatele meu şi nu profita de doctorul Coleman pentru că este nou aici.

Mândria lui Alexander îl făcu să izbucnească.

— Nu am profitat...

— Ba, eu spun că da! Şi îţi spun să termini, se răsti bătrânul, nervos, iar ochii îi aruncau flăcări.

Alexander se făcuse mic, era strivit şi nu mai zicea nimic. Pearson urmări câteva clipe reacţia tânărului, apoi, părând satisfăcut că-l îngenunchease, continuă să vorbească.

— Acum, am să-ţi mai spun ceva. De data asta tonul, dacă nu era cordial, era ceva mai blând. În privinţa testelor, cele două teste ne vor da toate

informaţiile de care avem nevoie. Îţi reamintesc că eu sunt patolog şi ştiu ce vorbesc. Ai înţeles?

— Da, domnule doctor.

— Bine. Îţi voi spune ce voi face. Vocea lui Pearson devenise mai calmă, suna de parcă dorea un armistiţiu. Pentru că eşti atât de neliniştit şi doreşti ca testele să fie bine făcute, le voi face chiar eu. Aici şi acum. Unde este proba de sânge?

— În frigider, se grăbi să răspundă Bannister.

— Adu-o.

Traversând camera, Bannister se gândi că scena nu ieşise tocmai pe placul lui. Puştiul trebuia pus la punct, totuşi bătrânul fusese prea dur. Lui i-ar fi plăcut ca furtuna să se îndrepte spre doctorul cel tânăr. Dar poate că bătrânul o avea în cap şi pe asta, pentru mai târziu. Alese proba de sânge etichetată „D-na Alexander” şi închise uşa frigiderului.

Pearson luă flaconul cu sânge. Între timp, Bannister îşi aminti de comanda de materiale ce fusese cauza scandalului. Căzuse pe jos şi el se aplecă şi o ridică.

— Cu asta ce fac? îl întrebă pe doctor.

Acesta luase o eprubetă curată şi pregătea serul. Fără să-şi ridice ochii, întrebă iritat:

— Cu ce anume?

— Cu comanda de ser Coombs.

— Nu vom avea nevoie de ser. Rupe-o.

Bannister ezită. Oricât de nesuferit îi era Coleman, ştia că este o problemă de protocol medical.

— Ar trebui anunţat doctorul Coleman. Doriţi să-i spun eu?

Pearson, care se chinuia să scoată capacul unei sticle, spuse nerăbdător:

— Nu, îi spun eu.

Bannister ridică din umeri. Oricum, îi avertizase. Dacă ieşea scandal, nu era el vinovat. Luă comanda pentru ser şi o rupse, aruncând fluturaşii de hârtie în coşul de gunoi.

* * *

Roger McNeil, medic patolog, gândea că oricât de mulţi ani de practică medicală ar avea, tot nu s-ar imuniza şi nu s-ar putea obişnui să facă autopsii la copii. Tocmai terminase una, şi acum, în sala de autopsie, trupul unui băieţel de patru ani zăcea deschis pe masă, oferind un spectacol sfâşietor. Vederea acestuia îl tulbura mai mult ca oricând. McNeil ştia deja că în noaptea aceea nu va putea dormi. Scena aceasta urma să i se întipărească în minte mai ales

datorită faptului că moartea acestui copil fusese absurdă. Ridică privirea şi văzu că Seddons îl studia.

— Bietul de el. Ce proşti pot fi oamenii uneori!

— Mai aşteaptă poliţistul?

— Da. Şi ceilalţi.

— Mai bine cheamă-l pe Pearson.

— Bine.

McNeil se întrebă dacă nu cumva era laş şi această cauză nu dorea să-şi asume responsabilitatea. Dar acesta era un caz pe care bătrânul trebuia să-l afle neapărat. Apoi, putea hotărî cine-i va informa pe cei de afară.

Seddons se întoarse de la telefon.

— Pearson era la serologie. Vine imediat.

Aşteptară în tăcere. Într-un târziu, auziră paşii târşiţi ai lui Pearsn, intrând în sală. În timp ce McNeil îi dădea detalii, bătrânul studia cadavrul. Cu o oră în urmă, copilul fusese lovit de o maşină în faţa casei sale. Fusese adus la spital de o ambulanţă, dar murise pe drum. Anunţat, procurorul ceruse autopsia. McNeil îi spuse lui Person ce descoperiseră.

— Vrei să spui că asta e cauza? Bătrânului nu-i venea să creadă.

— Asta l-a ucis, nu altceva, răspunse McNeil.

Îl cunoştea pe McNeil destul de bine ca să ştie că acesta nu greşeşte.

— Înseamnă că... În timp ce ei stăteau şi se uitau...

— Cred că nimeni nu şi-a dat seama ce se întâmplă, interveni Seddons.

— Câţi ani avea copilul?

— Patru. Şi era un copil tare drăgălaş.

Priviră cu toţii spre masa de autopsie, la trupul mărunt.

— Bine. Merg eu să le spun, hotărî Pearson.

Cei trei bărbaţi din sala de aşteptare îl priviră neliniştiţi când îl văzură ieşind din sala de autopsie. Unul era îmbrăcat în uniformă de poliţist Lângă el stătea un bărbat înalt, cu ochii înroşiţi.

Al treilea bărbat, stând singur într-un colţ, era un om mărunţel, cu mustaţă.

Pearson se prezentă.

— Eu sunt Stevens, domnule, se prezentă şi poliţistul. Secţia numărul cinci.

Scoase imediat din buzunar un carneţel şi un creion.

— Aţi văzut când s-a întâmplat accidentul? îl întrebă Pearson.

— Eu am sosit la scurt timp după ce s-a produs. Arătă spre bărbatul înalt. Dânsul este tatăl copilului, iar domul acela este conducătorul maşinii.

— Mi-a ieşit direct în faţă, dintr-o parte laterală a casei, spuse bărbatul cel mărunt, cu o voce rugătoare. Eu nu sunt un şofer neglijent. Şi eu am copii acasă. Nu mergeam repede, eram aproape oprit când s-a întâmplat.

— Iar eu spun că eşti un mare mincinos. Vorbea tatăl. Vocea îi era sugrumată de emoţie şi amărăciune. L-ai omorât şi sper că vei ajunge la închisoare pentru asta.

— Un moment, vă rog, interveni Pearson. Tăcură toţi şi se uitară la el. Vom trimite un raport complet procurorului, dar vă pot spune datele preliminare. Cei trei îl priveau în tăcere. Autopsia ne-a arătat că nu maşina l-a omorât pe băiat.

Poliţistul privi uluit.

— Dar eu am fost acolo! exclamă tatăl. Vă spun eu că...

— Aş dori să existe o altă modalitate de a vă spune acest lucru, dar nu există. Se adresă tatălui. Lovitura pe care a primit-o copilul l-a doborât şi i-a provocat o uşoară contuzie. A leşinat. A avut de asemenea şi o mică fractură la nas, foarte neînsemnată, care din nefericire a sângerat abundent. Pearson se întoarse spre poliţist. Cred că băiatul a fost întins pe spate, exact pe locul pe care a căzut.

— Da, domnule, aşa este. Nu am vrut să-l mişcăm până când a venit ambulanţa.

— Şi cât timp aţi aşteptat?

— Cam zece minute.

Pearson clătină uşor din cap. Era mai mult decât suficient. Cinci minute erau de ajuns.

— Mă tem că asta a fost cauza morţii copilului. Sângele de la rana de la nas s-a scurs pe căile respiratorii. Nu a mai putut respira şi a aspirat sânge în plămâni A murit asfixiat.

Pe chipul tatălui se citea groaza şi uluirea.

— Vreţi să spuneţi... dacă l-am fi întors...

— Vreau să spun exact ceea ce am spus. Aş fi vrut să vă pot spune altfel. Dar nu pot spune decât adevărul. Leziunea iniţială a fost minoră.

— Şi atunci, impactul cu maşina...? întrebă poliţistul.

— Nu poţi fi niciodată sigur, dar eu cred că a fost uşor.

Pearson arătă spre omul cel mărunţel, care acum se apropiase de ei.

— Cred că omul acesta spune adevărul. Maşina se deplasa încet.

— Sfântă Fecioară! Tatăl îşi prinse faţa în mâini şi începu să plângă de disperare. Bărbatul cel mărunt se apropie, îi puse o mână pe umăr şi-l conduse spre un scaun.

Poliţistul era alb ca varul.

— Doctore, eu am fost acolo. Aş fi putut întoarce copilul... Dar nu am ştiut.

— Nu cred că trebuie să te învinovăţeşti.

Bărbatul păru că nu auzise. Continuă ca un somnambul.

— Am făcut un curs de prim ajutor. Tot timpul ne-au spus să nu mişcăm pe nimeni. Faceţi orice, dar nu mişcaţi pe nimeni! Aşa ne spuneau tot timpul.

— Ştiu. Din nefericire, sunt câteva excepţii. Una dintre ele este atunci când un om sângerează pe gură.

* * *

La jumătatea culoarului de la etajul întâi, în drum spre sala de mese, doctorul Coleman îl văzu pe Pearson ieşind dintr-un cabinet. La început se gândi că acesta ar putea fi bolnav. Părea preocupat, distrat, nu vedea nimic în jurul său. În ultima clipă îl văzu pe Coleman şi se îndreptă spre el.

— Ah, da... doctore Coleman... aş fi vrut să-ţi spun ceva.

Coleman simţi că bătrânul nu-şi putea aduna gândurile. Văzu că îi tremurau mâinile.

— Ce este domnule doctor Pearson?

— Era... ceva în legătură cu laboratorul... Pearson îşi scutură capul. Nu mai ştiu... O să-mi amintesc mai târziu. Dădu să se întoarcă, dar îi veni un gând în minte. Da, cred că ar trebui să preiei sala de autopsie începând de mâine.. Fii cu ochii pe ei, ai grijă să facă treabă bună.

— Foarte bine. Voi fi bucuros s-o fac.

David Coleman avea idei foarte clare despre cum trebuie să se facă autopsiile, şi acum avea ocazia să le pună în practică. Se gândi că ar putea aborda acum subiectul care-i stătea în minte.

— Aş putea să vă spun ceva, în legătură cu laboratoarele?

— Laboratoarele? Bătrânului nu-i stătea mintea la aşa ceva.

— Vă amintiţi că în scrisoarea mea v-am sugerat să vă gândiţi la posibilitatea de a-mi încredinţa conducerea unor laboratoare?

Părea ciudat să abordeze această problemă atunci şi acolo. Dar Coleman simţea că acum avea o ocazie pe care s-ar fi putut să n-o mai aibă curând.

— Da, da, îmi amintesc.

Pearson părea preocupat să privească un grup de trei persoane ce mergeau în faţa lor: un poliţist şi un om micuţ ce-l sprijineau pe unul mai înalt.

— Mă gândeam că aş putea începe cu serologia. Aş dori să fac nişte verificări ale modului de lucru. Verificări obişnuite.

— Hm? Ce aţi spus?

Era enervant că trebuie să repete, dar repetă.

— Am spus că aş dori să fac unele schimbări la serologie.

— Ah, da. da... e în regulă. Pearson era totuşi absent. Continuă să privească pe coridor în clipa în care Coleman se despărţi de el.

* * *

Elizabeth Alexander se simţea bine. Acum, când era pe cale să servească masa la bufetul spitalului realiza că se simţea bine de câteva zile bune, dar astăzi se simţea mai bine decât oricând. Copilul trăia şi mişca, chiar şi acum îi simţea mişcările. Abia venise de la un magazin de unde cumpărase câteva lucruri pentru casă, inclusiv o bucată de material pentru camera copilului. Acum se întâlnise cu John pentru a servi masa.

Era prima dată când mâncau împreună la spital. Folosirea bufetului era un privilegiu acordat membrilor familiilor angajaţilor spitalului, iar John aflase acest lucru doar de câteva zile. Elizabeth alesese o salată, supă, friptură de miel cu cartofi şi varză şi budincă cu brânză şi lapte. John o întrebase amuzat:

— Sigur ai luat suficientă mâncare?

Elizabeth răspunse muşcând dintr-un baton de pâine.

— Am un copil flămând.

John zâmbi. Cu câteva minute în urmă se simţea deprimat, din cauza confruntării cu doctorul Pearson. Dar buna dispoziţie contagioasă a lui Elizabeth îl făcuse să uite pentru moment de ea. Oricum, el era hotărât să fie foarte atent, ca să nu mai aibă necazuri. Doctorul Pearson reuşise să facă testele de sensibilitate şi-i spusese că rezultatul era negativ la amândouă.

— Nu trebuie să vă faceţi nici o problemă, îi spusese el, cu foarte multă blândeţe, încercând parcă să atenueze izbucnirea de dimineaţă.

Mai era un lucru de care trebuia să ţină seamă: Pearson era medic, iar el, nu. Poate că Pearson avea dreptate, poate că el a dat prea multă importanţă unor lucruri învăţâte la şcoală. Doar era un lucru bine cunoscut că şcoala te învăţa o grămadă de teorie ce nu-ţi folosea în practică. Numai bunul Dumnezeu ştie câte teorii trebuie să înveţi la colegiu şi la facultate, cu care, după examene, nu te mai întâlneşti niciodată. Aşa putea fi şi în cazul ăsta. Poate că John luase prea în serios teoria învăţată la şcoală despre necesitatea efectuării unui îl treilea test de sensibilitate, în vreme ce Pearson, cu bogata sa experienţă ştia că nu este necesar. Ce spusese el azi-dimineaţă?

— Dacă am schimba metodele de lucru în laborator de fiecare dată când apare ceva nou, nu am mai termina niciodată. În medicină, idei noi apar în fiecare zii. Dar într-un spital, trebuie să ne asigurăm de corectitudinea şi valabilitatea lor înainte de a fi aplicate. Aici avem de-a face cu vieţile oamenilor, şi nu putem risca.

John nu prea îşi dădea seama cum ar fi putut pune în pericol viaţa cuiva un test suplimentar, dar observase că Pearson era refractar la ideile noi. Sigur, doctorul Coleman arătase limpede necesitatea unui al treilea test. Dar el era mult mai tânăr decât Pearson şi nu avea atât de multă experienţă...

— Ţi se răceşte supa, îi întrerupse Elizabeth gândurile. La ce te gândeşti?

— La nimic, scumpo. Hotărî să alunge totul din minte. Am vrut să te întreb săptămâna trecută, cum stai cu greutatea?

— Aproape normală, răspunse Elizabeth veselă. Dar doctorul Dornberger mi-a spus că trebuie să mănânc foarte bine. Terminase supa şi se pregătea să atace friptura de miel.

Ridicând privirea, John îl văzu pe doctorul Coleman apropiindu-se. Noul patolog se îndrepta spre locul unde luau masa, de obicei, medicii.

— Domnule doctor Coleman!

— Da?

— Domnule doctor, aş dori să v-o prezint pe soţia mea. Scumpo, dânsul este domnul doctor Coleman, despre care ţi-am povestit.

— Îmi pare bine, doamnă Alexander. Cum vă simţiţi? Coleman făcu o pauză, ţinând în mâini tava cu mâncare.

— Îţi aminteşti, scumpo? întrebă John, puţin stânjenit de situaţie. Ţi-am spus că şi domnul doctor este din New Richmond.

— Da, desigur. Bună ziua, domnule doctor. Eu vă ţin foarte bine minte. Nu veneaţi uneori la magazinul tatălui meu?

— Aşa este.

Da, acum şi-o amintea foarte bine. O fată veselă, cu picioare lungi, care te servea politicos în magazinul învechit, găsind lucruri care se pierduseră în înghesuiala aceea. Nu părea să se fi schimbat prea mult.

— Cred că am cumpărat o dată nişte umeraşe de la dumneata.

— Da, îmi amintesc, spuse fata veselă. V-au folosit?

— Acum, dacă mă gândesc bine, cred că s-au rupt.

Elizabeth începu să râdă.

— Dacă le duceţi înapoi, sunt sigură că mama vi le schimbă. Acum ea conduce magazinul. Este mai dezordonat ca niciodată.

Buna ei dispoziţie era contagioasă. Coleman zâmbea. John trase un scaun liber.

— Nu staţi cu noi, domnule doctor?

Un moment, Coleman ezită. Apoi, realizând că ar fi nepotrivit să refuze, spuse:

— De acord. Puse jos tava ce conţinea un dejun spartan, o salată de fructe şi un pahar cu lapte şi se aşeză. O privi din nou pe Elizabeth. Dacă-mi amintesc bine, nu cumva aveai coadă de cal pe vremea aceea?

— Ba da. Şi proteză la dinţi.

Îi plăcea fata asta. Întâlnirea de astăzi părea să-i reamintească o pagină din trecut, îi amintea de anii adolescenţei. Se simţise bine în Indiana. Îşi aminti vacanţele de vară petrecute acolo, conducând împreună cu tatăl său bătrânul şi hodorogitul Chevrolet al acestuia.

— De multă vreme nu am mai fost în New Richmond. Ştiţi, tatăl meu a murit, iar mama s-a mutat pe coasta de vest. Nu mă mai atrage nimic acolo. Spune-mi, cum ţi se pare căsnicia cu un om ce face parte din corpul medical?

— Nu din corpul medical, nu sunt decât tehnician laborant, interveni repede John Alexander.

Imediat se întrebă de ce făcuse această precizare. Poate dintr-un gest reflex, cauzat de scena de dimineaţă. Cu câteva minute în urmă, John se gândise să-i spună lui Coleman despre incident, dar imediat se hotărâse să tacă. Avusese deja destule necazuri pentru că vorbise deschis cu Coleman.

— Nu te subaprecia, spuse Coleman. Tehnologia medicală este un domeniu important.

— Nu se subapreciază, spuse Elizabeth. Uneori îi pare rău că nu a continuat studiile ca să devină doctor.

— Adevărat?

Alexander ar fi vrut ca Elizabeth să nu fi adus vorba despre asta. Răspunse fără tragere de inimă:

— La un moment dat am avut asemenea idei.

— De ce nu ai continuat?

— Din motive banale. În special din cauza banilor. Nu aveam bani şi trebuia să încep să muncesc.

— Mai poţi încă să o faci. Câţi ani ai?

Răspunse Elizabeth pentru el:

— Împlineşte douăzeci şi trei de ani, peste două luni.

— Mmm! Ce bătrân eşti! Începură toţi să râdă. Să ştii că mai ai timp, continuă Coleman.

— Oh, ştiu, spuse Alexander încet şi gânditor, dar ştiind că argumentul nu este convingător. Necazul este că asta ar implica un mare efort financiar, tocmai acum, când am început să ne aranjăm. Şi pe urmă... vine copilul... Lăsă propoziţia neterminată.

Coleman luă paharul cu lapte şi bău cu sete.

— Mulţi oameni au făcut facultatea de medicină, având copii. Şi mulţi au avut probleme financiare.

— Asta i-am spus şi eu, interveni Elizabeth agitată. Îmi pare bine că mai sunt şi alţii care gândesc ca mine.

Coleman se şterse la gură cu şerveţelul şi îl privi fix pe Alexander. Avea impresia că avusese dreptate în privinţa tânărului. Părea inteligent şi conştiincios; se vedea că îl interesează munca lui.

— Ştii ce cred eu, John? Cred că dacă gândeşti aşa şi nu mergi să-ţi continui studiile cât mai ai timp, poate vei regreta tot restul vieţii.

Alexander privea în jos absent, mutând cuţitul şi furculiţa.

— Încă este mare nevoie de medici patologi, nu-i aşa? întrebă Elizabeth.

— Ah, da. Poate în patologie mai mult decât în alte domenii.

— De ce?

— Din nevoia de a face cercetare - de a face ca medicina să progreseze; să umple golurile.

— Cum adică, să umple golurile?

Lui Coleman îi trecu prin minte că vorbeşte mai deschis decât ar fi vrut. Tocmai era pe punctul de a exprima idei care de obicei stăteau ferecate în mintea lui. Dar compania celor doi tineri era stimulativă, poate pentru că simţea nevoia de a fi în compania cuiva mai tânăr după discuţia cu Pearson.

— Într-un fel, medicina este ca un război. Şi la fel ca într-un război, se întâmplă înaintări spectaculoase. Atunci, oamenii, medicii,se reped pe noua linie a frontului şi lasă în urmă o grămadă de goluri ce trebuiesc completate.

— Şi asta este sarcina patologului, să umple golurile?

— Este sarcina tuturor ramurilor medicinii. Dar în patologie, uneori posibilităţile sunt mai mari. Şi mai este ceva - cercetarea medicală seamănă cu ridicarea unui zid. Cine adaugă o informaţie, pune o cărămidă peste alta, altcineva mai adaugă una şi astfel zidul creşte. În cele din urmă, vine cineva şi pune cărămida din vârf. Nu le este dat multora să facă lucruri spectaculoase. Patologii de obicei îşi aduc o modestă contribuţie la cunoaşterea medicală, ceva din propria lor experienţă, din timpul lor propriu. Dar fiecare patolog trebuie să facă asta.

John Alexander asculta foarte atent.

— Dumneavoastră veţi face cercetare aici?

— Sper.

— În ce domeniu?

Coleman ezită. Era un subiect despre care nu mai vorbise până acum. Dar deja spusese prea multe, aşa că ce mai conta un mic amănunt?

— Am să încep pe lipomaze, tumori benigne ale ţesutului gras. Ştim foarte puţine lucruri despre ele. Ştiţi... doamnă Alexander, s-a întâmplat ceva? Nu vă simţiţi bine?

Elizabeth gemuse uşor. Acum stătea cu faţa în palme şi dădea din cap.

— Elizabeth, ce se întâmplă? Alarmat, John Alexander sărise de pe scaun şi acum se învârtea în jurul mesei.

— Este... este bine acum. Gata. O secundă... O durere mare... ameţeală. Gata, mi-a trecut.

Bău o gură de apă. Trecuse, dar fusese ca o înţepătură cu un vârf de ac, apoi ameţise şi totul se învârtea în jurul ei.

— S-a mai întâmplat şi altă dată? întrebă Coleman.

— Nu.

— Eşti sigură, draga mea?

— Ei, nu te îngrijora. Este prea devreme pentru copil. Mai am cel puţin două luni.

— Totuşi, spuse Coleman serios, vă sfătuiesc să mergeţi la obstetrician să-i spuneţi ce s-a întâmplat. S-ar putea să vă consulte din nou.

— Am să-i spun. Promit.

În momentul acela Elizabeth era convinsă că va merge. Dar mai târziu, departe de spital, i se păruse caraghios să facă o problemă dintr-o durere trecătoare, care venise şi dispăruse atât de repede. Dacă urma să se mai întâmple, atunci avea să se ducă, dar nu acum. Hotărî să mai aştepte.

CINCISPREZECE

— Vreo veste?

Din scaunul cu rotile, Vivian o privea pe doctoriţa Lucy Grainger, care intrase în camera ei. Trecuseră patru zile de la biopsie, trei zile de când doctorul Pearson trimisese lamele la New York şi Boston.

Lucy dădu din cap.

— Ţi-am spus, Vivian, tu vei fi prima care vei şti, imediat ce vom avea rezultatul.

— Când... când veţi şti... sigur?

— Probabil astăzi.

Lucy vorbea detaşat. Nu dorea să arate că şi pe ea o tulbura aşteptarea. Vorbise din nou cu Joe Pearson, aseară; el îi spusese că dacă cele două rezultate nu veneau până la amiază, va suna la clinici pe cei doi consultanţi, să-i grăbească puţin. Aşteptarea era grea pentru toţi. Inclusiv pentru părinţii lui Vivian, care veniseră din Oregon cu o zi în urmă.

Lucy scoase bandajul de la genunchiul lui Vivian; rana de la biopsie părea să se vindece bine. Punând la loc bandajul, spuse:

— Ştiu că este greu, dar încearcă să te gândeşti la altceva.

Fata zâmbi trist.

— Nu-i uşor.

— Poate că te va ajuta un vizitator. Ai unul foarte matinal.

Lucy deschise uşa şi-i făcu semn lui Mike Seddons să intre, apoi plecă.

Mike era îmbrăcat în halatul de spital.

— Am furat zece minute. Sunt ale tale.

Se aplecă şi o sărută. Ea închise ochii şi se strânse tare lângă el. Mike îi vorbea cu blândeţe şi-i mângâia părul.

— Este greu, nu? Aşteptarea este grea.

— Oh, Mike, dacă aş şti măcar ce se va întâmpla cu mine! Nu cred că m-ar supăra... dar să nu ştii...

— Vivian, draga mea, aş vrea să pot face ceva pentru tine.

— Ai făcut deja foarte multe, doar prin prezenţa ta aici. Nu ştiu cum ar fi fost fără tine...

— Nu vorbi aşa. Trebuia să fiu aici. Mi-a fost predestinat, totul este dirijat de ordinea cosmică. Îi zâmbi dar ştia că sub acest zâmbet se ascunde goliciunea. Ca şi Lucy, Mike era conştient de implicaţiile întârzierii rapoartelor. Reuşise totuşi să o facă pe Vivian să râdă.

— Prostii! Dacă eu nu mergeam la autopsia aceea, altă elevă ar fi ajuns prima la tine...

— Poate să pară aşa, dar nu poţi scăpa de destin. De pe vremea când strămoşii noştri săreau prin copaci şi se scărpinau sub braţ, genele noastre s-au apropiat pe nisipurile mişcătoare ale Timpului, Vieţii şi Norocului.

Vorbea ca să se afle în treabă, spunând primele cuvinte ce-i veniseră în minte, dar asupra lui Vivian aceasta avea efectul dorit.

— Oh, Mike, spui atât de frumos prostioarele astea. Şi te iubesc atât de mult.

— Aşa mai merge. O sărută din nou. Cred că şi mama ta mă place.

— Vezi ce-mi faci? Vivian îi duse o mână la gură. Trebuia să întreb mai întâi dacă totul a fost bine după ce aţi plecat de aici aseară.

— Sigur că a fost bine. I-am condus la hotel. Am mai stat puţin de vorbă. Mama ta nu a spus prea multe, dar am observat că tatăl tău m-a studiat bine, spunând în sinea lui: Ce fel de bărbat este acesta care crede că se va însura cu frumoasa mea fetiţă?

— Astăzi am să-i spun.

— Ce ai să-i spui?

— Nu ştiu. Îl trase de ureche. Aş putea să-i spun: Are cel mai frumos păr roşu, cel mai dezordonat, dar şi cel mai mătăsos.

— Ei, ne va fi de mare ajutor. Nici o căsnicie nu este completă fără o claie de păr roşu. Şi altceva?

— Am să-i spun: „Nu prea ai ce vedea la el. Dar are o inimă de aur şi va fi un chirurg strălucit”.

— N-ai putea să spui, „excepţional de strălucit”?

— Aş putea, dacă...

— Dacă ce?

— Dacă mă mai săruţi o dată acum.

* * *

La etajul al doilea al spitalului Lucy Grainger bătu uşor la uşa şefului corpului medical şi intră. Kent O'Donnell ridică ochii din hârtii.

— Bună, Lucy, ia loc, te rog. Odihneşte-ţi puţin oasele obosite.

— Acum că veni vorba, chiar cred că sunt obosite.

Se afundă în fotoliul de piele din faţa biroului lui O'Donnell.

— Am stat de vorbă cu domnul Loburton, azi-dimineaţă.

O'Donnell ocoli masa şi se cocoţă pe colţul care era mai apropiat de scaunul lui Lucy.

— O ţigară?

— Mulţumesc. Luă ţigara. Da, cu tatăl lui Vivian. Îşi aprinse ţigara de la bricheta pe care i-o întinse O'Donnell şi inhală adânc. Amândoi părinţii au ajuns aici ieri. Bineînţeles că sunt foarte îngrijoraţi şi nu ştiu nimic despre mine. I-am sugerat domnului Loburton să stea de vorbă cu tine.

— A vorbit. I-am spus, că după părerea mea, fiica lui nu putea fi pe mâini mai bune. Nu există om în spital în care să am mai multă încredere decât în tine. Pot să-ţi spun că a părut foarte uşurat.

— Mulţumesc.

Lucy simţea o imensă recunoştinţă pentru ceea ce spusese O'Donnell.

— Nu-mi mulţumi mie, spuse el zâmbind. Este o opinie foarte bine susţinută de argumente. Ce-i cu fata, Lucy? Cum evoluează?

În câteva cuvinte, Lucy îi povesti cazul, tentativa ei de diagnosticare şi biopsia.

— Ai vreo problemă cu patologia? Nu a lucrat prompt Joe Pearson?

Lucy îi povesti despre motivele întârzierii.

— Cred că este plauzibil, spune Kent gânditor. Nu cred că putem face un caz din asta, dar ţine-te de Joe. Cred că n-ar trebui să-l slăbeşti astăzi.

— Nici nu intenţionez. Lucy îşi privi ceasul. Vreau să-l văd din nou pe Joe, după masa de prânz. Şi el crede că până atunci va avea un răspuns sigur.

— Cât de sigur poate fi un răspuns într-un asemenea caz? Biata fată! Câţi ani spuneai că are?

— Nouăsprezece.

Lucy privea faţa lui O'Donnell. Pe ea se oglindea inteligenţă, caracter şi înţelegere. Avea un aer de măreţie, pe care-l purta cu naturaleţe. Ceea ce-i

spusese mai înainte despre capacitatea sa profesională îi făcuse plăcere. Apoi, deodată, exploziv, Lucy avu revelaţia faptului pe care-l negase în lunile din urmă. Îl iubea pe omul acesta, profund şi cu pasiune, realiza cu claritate că se minţise singură, că nu dorise să recunoască acest adevăr, poate instinctiv, din teama de a nu suferi. Dar acum nu se mai putea ascunde. Pentru o secundă simţi o stare de slăbiciune; se întrebă dacă nu cumva o trădează chipul.

— Trebuie să te părăsesc, Lucy, spuse el scuzându-se. Iar am o zi plină. De fapt, nu sunt toate la fel? comentă zâmbind.

Inima îi bătea repede şi emoţiile o invadau. Se ridică şi porni spre uşă. Când o deschise, O'Donnell îi puse o mână pe umăr. Era un gest nevinovat, prietenesc, dar în acel moment efectul a fost electrizant şi a simţit că i se opreşte respiraţia.

— Lucy, dacă ai probleme, anunţă-mă. Şi, dacă nu te supără, aş vrea să trec şi eu să-ţi văd pacienta.

Încercând să se stăpânească, ea îi răspunse stângaci:

— Şi ei şi mie o să ne facă plăcere.

Închise uşa în urma ei şi pentru câteva secunde închise ochii, încercând să-şi stăpânească gândurile tumultuoase.

* * *

Chinul aşteptării diagnosticului lui Vivian avusese un efect îngrozitor asupra lui Mike Seddons. Avea de la natură o personalitate foarte puternică şi, în mod obişnuit, era considerat ca unul dintre cei mai de viaţă şi mai spirituali medici de la Trei Comitate. Nu era ceva neobişnuit ca el să fie inima grupurilor vesele şi gălăgioase din aripa de locuinţe. Totuşi, în ultimele câteva zile evitase sistematic compania colegilor, profund preocupat de efectul pe care l-ar fi putut avea diagnosticul asupra lui Vivian şi al lui însuşi.

Sentimentele lui faţă de Vivian nu se schimbaseră, dimpotrivă, deveniseră mai intense. Spera că reuşise să-i convingă şi pe părinţii ei, seara trecută. La început, după cum era şi de aşteptat, domnul şi doamna Loburton, Vivian şi chiar el fuseseră stingheri, vorbiseră despre fleacuri şi uneori formal. Într-un fel, Mike Seddons simţea că fusese acceptat de către ei pentru că nu se putuse altfel.

Când îi condusese la hotel vorbiseră puţin despre el şi Vivian. Henry Loburton îl întrebase despre perspectivele sale, dar Seddons bănuia că mai mult din politeţe decât pentru că l-ar fi interesat cu adevărat. Îi mărturisise intenţia lui de a practica chirurgia la Philadelphia, după ce va termina stagiul la Trei Comitate. Loburton încuviinţase politicos şi discuţia se oprise aici.

În privinţa căsătoriei, se părea că nu va fi nici o obiecţie.

— Vivian a ştiut întotdeauna foarte bine ce doreşte, spuse Henry Loburton. A fost foarte hotărâtă şi când a spus că vrea să devină asistentă medicală. Noi am avut ezitări, dar ea a fost foarte categorică şi n-am mai avut ce să facem.

Mike Seddons îşi exprimase atunci speranţa că nu o vor considera prea tânără pentru a se căsători. Atunci intervenise Angela Loburton, zâmbind:

— Cred că va fi foarte greu să ne opunem. Eu m-am căsătorit la şaptesprezece ani şi am fugit de acasă ca s-o fac. Nu aveam bani, dar am reuşit să ne descurcăm.

— Ei bine, măcar atâta lucru avem şi noi în comun. Cel puţin până când încep să muncesc, spuse Seddons zâmbind.

Toate acestea se petrecuseră noaptea trecută. Astăzi de dimineaţă, după ce o vizitase pe Vivian, avusese un sentiment de uşurare. Poate din cauză că fusese deprimat o perioadă anormal de lungă, şi spiritul său strălucitor căutase o supapă de descărcare. Dar, oricare ar fi fost cauza, avea convingerea fermă că lucrurile se vor termina cu bine. Se afla acum în sala de autopsie, împreună cu Roger McNeil, pe care-l asista la autopsia unei femei în vârstă, care murise peste noapte la spital. Îl întreţinea pe McNeil cu tot felul de glume; avea reputaţia că ştie o mulţime. Se opri în mijlocul uneia şi-l întrebă:

— Ai o ţigară?

Patologul stagiar încuviinţă, dând din cap. Tocmai secţiona inima pe care o scosese din corp. Seddons traversă camera, găsi ţigările în haina de la costumul lui McNeil şi aprinse una. Se întoarse la masă şi continuă gluma:

— Şi atunci i-a spus antreprenorului de pompe funebre, „Îţi mulţumesc, domnule, că ai făcut aşa, deşi cred că ai avut o grămadă de necazuri”. Şi antreprenorul a răspuns, „Oh, nu a fost nici o problemă, nu am făcut decât să schimb capetele între ele”.

Deşi gluma era macabră, McNeil începu să râdă tare. Încă mai râdea când uşa se deschise şi în sala de autopsie intră David Coleman.

— Doctore Seddons, te rog să stingi ţigara. Vocea lui Coleman era calmă, dar hotărâtă.

Seddons se întoarse şi îl privi bine dispus.

— O, bună dimineaţa, domnule doctor. Nu v-am văzut.

— Ţigara, doctore Seddons! Vocea-i era îngheţată, iar ochii îi luceau metalic.

Seddons părea că nu înţelege prea bine.

— Ah... da. Privi în jurul său, după un loc unde să-şi stingă ţigara şi negăsind, întinse mâna cu mucul spre masa de autopsie.

— Nu acolo! spuse Coleman sever, oprindu-i mişcarea.

După o clipă, Seddons traversă sala, găsi o scrumieră şi stinse ţigara.

— Doctore McNeil.

— Da, domnule doctor Coleman, răspunse acesta liniştit.

— Vrei... să acoperi faţa, te rog?

Stânjenit, ştiind ce se petrece în mintea lui Coleman, McNeil întinse mâna după un prosop. Era unul deja folosit, pătat cu sânge.

— Un prosop *curat,* te rog. Şi fă la fel şi cu organele genitale.

McNeil îi făcu semn lui Seddons, care aduse două prosoape curate. Folosi unul acoperind cu grijă faţa moartei, iar pe celălalt îl întinse peste organele genitale. Stăteau acum unul lângă altul, stânjeniţi, în faţa lui Coleman. Amândoi ştiau ce urmează.

— Domnilor, cred că trebuie să vă reamintesc ceva. De când intrase în cameră Coleman nu ridicase vocea, dar tonul autoritar era evident. Domnilor, când facem o autopsie, o facem cu permisiunea familiei celui care a murit. Fără această permisiune nu se va face nici o autopsie. *Este* clar, presupun.

— Foarte clar, spuse Seddons, iar McNeil încuviinţă din cap.

— Bine. Continuăm. Scopul nostru este de a avansa în cunoaşterea medicală. Familia decedatului ne încredinţează trupul lui, aşteptând ca noi să îl tratăm cu grijă şi respect, dar mai ales cu demnitate. Se opri o clipă şi în sală se lasă liniştea. McNeil şi Seddons erau foarte potoliţi. Şi aşa *vom proceda,* domnilor. Cu grijă, respect şi demnitate. La toate autopsiile, de acum înainte veţi acoperi faţa şi organele genitale, şi nu veţi fuma în sală. Cât despre simţul umorului, i se adresă lui Seddons, te las pe dumneata să hotărăşti. Mulţumesc, domnilor. Acum, vă rog să continuaţi.

Timp de câteva secunde după ce uşa se închise, nici unul din ei nu vorbi.

— Se pare că am cam fost puşi la colţ, observă Seddons.

— Pe bună dreptate, spuse McNeil mâhnit. Tu ce zici?

* * *

Imediat ce îşi vor putea permite, hotărî în sinea ei Elizabeth Alexander, vor cumpăra un aspirator. Mătura nu reuşea decât să strângă superficial praful de deasupra. Privi critic covorul. Nu-i prea curat, dar o să fie. În seara asta trebuia să discute cu John. Aspiratoarele nu erau prea scumpe şi îşi puteau permite unul. Necazul însă era că aveau nevoie de foarte multe lucruri şi trebuiau să se hotărască ce să cumpere mai întâi.

Într-un fel, bănuia că John avea dreptate. Era foarte comod să vorbeşti despre sacrificii şi chiar să le faci, când n-ai nimic, pentru ca John să meargă la facultate. Dar când te izbeşti de ele, îţi venea foarte greu să renunţi la cel mai mic lucru care ar fi diminuat standardul cu care te obişnuiseşi. Uite, de exemplu, salariul lui John de la spital. Era clar că nu le umpluse mâinile de

bijuterii, dar le făcuse totuşi viaţa plăcută şi îşi puteau permite mici plăceri care până nu de mult le erau interzise. Erau acum în stare să facă acest sacrificiu? Elizabeth bănuia că da, dar le va fi foarte greu. Facultatea însemna încă patru ani de muncă, şi chiar mai mult dacă după aceea urma stagiatura şi internatul, dacă John se hotăra să se specializeze. Oare merita? Oare nu era mai bine să-şi accepte fericirea pe care o găsiseră în acest moment, aici?

Într-un fel, ar fi trebuit. Şi totuşi, Elizabeth nu era sigură. Ar fi trebuit să-l îmboldească pe John să se ridice mai sus, să intre la facultate cu orice preţ? Doctorul Coleman credea că ar fi trebuit să urmeze facultatea. Cum îi spusese el lui John? *Dacă ai asemenea intenţii şi nu continui şcoala cât timp ai ocazia, ai putea regreta toată viaţa.* Atunci cuvintele o impresionaseră profund pe Elizabeth, şi bănuia că şi pe John. Acum i se păreau şi mai semnificative. Poate că ar fi trebuit să discute din nou în seara asta. Dacă ea se convingea, dacă afla cu adevărat ce dorea John, poate că l-ar fi obligat să ia o hotărâre. N-ar fi fost prima dată când ar fi procedat astfel pentru rezolvarea unei probleme ce-i privea pe amândoi.

Lăsă mătura din mână şi începu să şteargă praful. Alungă din minte gândurile serioase şi începu să fredoneze un cântec. Era o dimineaţă frumoasă, soarele de august strălucea prin draperiile salonaşului micuţ, dar cochet. Elizabeth se opri lângă masă şi aranjă florile din vază. Tocmai scosese două flori ce se ofiliseră şi se îndrepta spre bucătărie, când durerea o cuprinse din nou. Veni deodată, fără nici un avertisment, ca o limbă de foc, ca o lamă de cuţit, mai puternică, mult mai profundă decât în ziua aceea, când luaseră masa la spital. Îşi ţinu respiraţia, îşi muşcă buza, încercând să nu ţipe şi se prăbuşi pe un scaun. Pentru o clipă durerea dispăru, dar reveni mult mai intensă. Părea că revine ciclic. Înţelegând deodată cauza, Elizabeth exclamă:

— Oh, nu, Dumnezeule, nu!

Buimăcită de durere, ştia totuşi că trebuie să acţioneze repede. Numărul spitalului era notat într-o agendă, lângă telefon. Dintr-o dată, aparatul din celălalt capăt al camerei deveni singurul său obiectiv. Se târî spre el, aşteptând scurtele perioade când durerea o mai lăsa şi se agăţă de piciorul măsuţei pe care era telefonul. După ce formă şi-i răspunse cineva, spuse gâfâind:

— Cu doctorul Dornberger... Este urgent.

Urmă o pauză, după care îl auzi pe doctor.

— Sunt Elizabeth Alexander. Am început... eu... nasc acum.

* * *

David Coleman mai bătu odată la uşa doctorului Pearson şi intră. Îl găsi pe bătrânul patolog aşezat la birou. Carl Bannister stătea lângă el, cu o

expresie chinuită pe faţă. După ce-i aruncă o privire, începu să-l privească curios.

— Aţi dorit să-mi vorbiţi? Coleman vizita nişte saloane de la chirurgie şi-şi auzise numele strigat în interfon.

— Da. Pearson era distant şi formal. Doctore Coleman, am primit o plângere împotriva dumitale de la un membru al personalului, aici de faţă, Carl Bannister.

— Da? Coleman ridică o sprânceană. Bannister îi evită privirea.

— Am auzit că aţi avut o neînţelegere azi-dimineaţă.

— Eu nu i-aş spune chiar aşa, spuse Coleman calm.

— Dar cum i-ai spune dumneata? Nu exista dubiu, vocea bătrânului era acidă.

— La drept vorbind mi-am pus în gând să nu discut problema cu dumneavoastră, dar pentru că domnul Bannister a ales această cale este bine să auziţi totul.

— Dacă nu te deranjează.

Ignorând sarcasmul, Coleman continuă:

— Ieri după-amiază am spus celor doi tehnicieni de la serologie că doresc să fac unele verificări ale muncii de laborator. Astăzi de dimineaţă am făcut o astfel de verificare. Coleman îl privi direct pe Bannister. Am luat probele unui pacient înainte ca acestea să ajungă la serologie. Am împărţit cantitatea în două şi am trimis flacoanele în laborator. Mai târziu, când am verificat, am descoperit că domnul Bannister înregistrase două rezultate diferite, deşi rezultatele trebuiau să fie identice. Dacă doriţi, putem obţine detaliile din registrul laboratorului.

Pearson clătină din cap. Se ridică din scaun şi se întoarse cu spatele la ei - gândea. Coleman se întrebă curios ce va urma. Ştia că el este pe un teren perfect solid. Folosise o procedură standard acceptată în toate spitalele care aveau laboratoare bune. Proteja pacienţii şi era o armă împotriva neglijenţei. Tehnicienii conştiincioşi acceptau verificarea fără resentimente considerând-o ca făcând parte din munca lor. Mai mult chiar, el îi anunţase pe amândoi tehnicienii că va face această verificare. Pearson se întoarse brusc spre Bannister:

— Tu ce ai de spus?

— Nu-mi place să fiu spionat. Răspunsul era agresiv. Nu am lucrat niciodată aşa şi nu vreau să încep acum să lucrez astfel.

— Iar eu îţi spun că eşti un tâmpit! urlă Pearson. Eşti un idiot că ai făcut o greşeală atât de prostească; de două ori idiot pentru că ai venit la mine când ştiai că ai greşit. Bătrânul se opri respirând greu. Coleman simţi că o parte din această mânie izvora din propria-i frustrare, că nu avea de ales şi trebuia să-l

susţină pe tânărul medic chiar dacă acest lucru nu-i plăcea. Ce credeai că o să fac eu? se răsti el la Bannister. Să te mângâi pe spate şi să-ţi dau o medalie?

Chipul lui Bannister era răvăşit. Nu avea răspuns. Cercetându-l cu atenţie, Pearson păru să continue, dar se opri brusc.

Întorcându-se într-o parte, începu să dea din mâini.

— Ieşi afară! Ieşi afară!

Fără să scoată o vorbă, privind fix înainte, Bannister ieşi din cameră şi închise uşa. Pearson se întoarse spre spre Coleman.

— Ce naiba vrei să arăţi cu asta?

Coleman observă furia din privirea bătrânului. Înţelegea că întâmplarea cu Bannister era începutul furtunii. Hotărât să nu se piardă cu firea, întrebă pe un ton normal:

— Cu ce anume, doctore Pearson?

— Ştii al dracu de bine ce vreau să-ţi spun! Mă refer la controalele făcute fără aprobarea mea.

— Chiar am nevoie de aprobarea dumitale? întrebă Coleman cu răceală. Pentru un lucru de rutină ca ăsta?

Pearson bătu cu pumnul în masă.

— Dacă vreau verificări la laborator, eu le ordon!

— Dacă asta interesează pe cineva, spuse Coleman calm încă, vă reamintesc că am primit aprobarea dumneavoastră. Din politeţe v-am adus la cunoştinţă ieri intenţia mea de a face verificări uzuale în laboratoare şi aţi fost de acord.

Bătrinul era descumpănit.

— Nu-mi amintesc.

— Vă asigur că această discuţie a avut loc. Oricum, nu-mi stă în fire să mint. Coleman simţea că se înfurie. Îi venea greu să-şi ascundă dispreţui faţă de acest bătrân incompetent. Aş putea spune că ieri păreaţi totuşi preocupat de o problemă.

Se părea că începuse să-l domine pe Pearson, chiar dacă într-o mică măsură.

— Dacă spui dumneata, te cred, mormăi bătrânul. Dar va fi ultima dată când faci ceva din proprie iniţiativă. Mă înţelegi?

— Dacă nu vă deranjează, îl întrerupse Coleman cu răceală, ştiind că se află într-un moment critic atât el cât şi Pearson, îmi spuneţi şi mie care-mi sunt atribuţiile în cadrul secţiei?

— Ai să faci ceea ce vreau eu să faci!

— Mă tem că nu este satisfăcător pentru mine.

— Nu este? Pearson era răutăcios. Din întâmplare, sunt câteva lucruri care nici pe mine nu mă satisfac.

— De exemplu? Coleman nu avea intenţia să se lase intimidat, şi dacă bătrânul avea de gând să discute cu cărţile pe faţă şi el avea de gând să facă acelaşi lucru, chiar acum.

— De exemplu, am auzit că îţi faci legi proprii în sala de autopsie.

— Mi-aţi cerut să mă ocup de ea.

— Ţi-am cerut să supervizezi autopsiile, nu să faci dumneata nişte reguli caraghioase. Fără fumat, ha? Sunt şi eu inclus?

— Depinde numai de dumneavoastră, domnule doctor.

Calmul celuilalt părea să-l înfurie pe Pearson.

— Cred şi eu. Ascultă-mă bine. Poţi să ai dumneata cine ştie ce calificări, domnule, dar ai încă foarte multe lucruri de învăţat, iar eu sunt şeful acestei secţii, încă. Ba mai mult, am de gând să mai stau mulţi ani aici. Aşa că, hotărăşte-te. Dacă nu-ţi place cum conduc eu secţia, ştii ce ai de făcut.

Înainte ca doctorul Coleman să poată răspunde, se auzi o bătaie în uşă.

— Da, strigă Pearson, impacientat.

Secretara intră şi îi privi nedumerită. Probabil că, gândi Coleman, îl auzise pe Pearson strigând.

— Vă rog să mă scuzaţi, domnule doctor Pearson. Au sosit două telegrame pentru dumneavoastră.

Pearson luă plicurile. Coleman tocmai intenţiona să răspundă, dar bătrânul îl opri cu un gest autoritar şi începu să desfacă primul plic.

— Trebuie să fie rezultatele fetei, pacienta lui Lucy Grainger. Tonul vocii i se schimbase complet. Le-a luat cam mult timp.

Imediat, David Coleman simţi că devine interesat. Tacit, acceptă să încheie cearta cu Pearson, pentru că problema aceasta era mai importantă. Tocmai când deschisese primul plic, telefonul începu să sune ascuţit. Cu o exclamaţie de nemulţumire, Pearson puse plicurile jos şi răspunse.

— Da?

— Doctore Pearson, suntem obstetrica. Doctorul Dornberger doreşte să vă vorbească. Aşteptaţi un moment, vă rog. Urmă o pauză, după care se auzi vocea lui Dornberger. Joe, ce naiba se întâmplă cu oamenii tăi la patologie? Continuă fără să aştepte răspunsul. Soţia tehnicianului tău, doamna Alexander, este în ambulanţă, în drum spre noi. Copilul se va naşte prematur, trebuie să rezolv problema şi încă n-am primit testul de sensibilitate. Trimite-mi-l imediat!

— Bine, Charlie. Pearson trânti telefonul şi luă de pe o tăviţă de pe masă, pe care scria „Semnătura”, un teanc de formulare. Ochii îi căzură pe cele două telegrame. I le întinse lui Coleman. Ia-le. Vezi ce spun.

Pearson începu să răsfoiască formularele. Prima dată, din cauza grabei, nu găsi ceea ce căuta, aşa că, trebui să mai caute o dată. De data asta găsi. Ridică din nou receptorul, ascultă, apoi spuse brusc:

— Trimite-l pe Bannister la mine.

Puse receptorul la loc şi semnă formularul pe care-l scosese.

Bannister intră imediat.

— Aveţi treabă cu mine? Tonul şi figura tehnicianului arătau limpede că încă mai era afectat de felul în care fusese tratat mai devreme.

— Bineînţeles că am treabă cu tine! Pearson îi întinse formularul pe care-l semnase. Du asta doctorului Dornberger, repede. Soţia lui John Alexander are necazuri, naşte prematur.

Expresia lui Bannister se schimbă imediat.

— Puştiul ştie? Este jos, la...

Pearson îl întrerupse nervos.

— Dă-i drumul, n-ai plecat?

Bannister se repezi afară cu formularul.

Vag, Coleman era conştient de ceea ce se întâmpla în jurul lui. Mintea lui nu înregistra însă toate detaliile. Era preocupat de ciudata semnificaţie a celor două telegrame pe care le ţinea deschise în mână.

Pearson se întoarse spre el.

— Ei? Îşi pierde fata piciorul, sau nu? Răspunsurile sunt categorice?

Coleman gândi: „Aici este graniţa unde începe şi se termină patologia, aici este graniţa unde trebuie să înfruntăm adevărul că ceea ce ştim este foarte puţin. Aceasta este limita cunoaşterii, de aici începe întunericul şi apa învolburată a necunoaşterii."

Vorbi liniştit.

— Da, răspunsurile sunt categorice. Doctorul Chollingtam din Boston spune, „Probă categoric malignă". Doctorul Earnhart din New York spune, "Ţesut benign. Nici urmă de celulă canceroasă."

Urmă o tăcere semnificativă. Într-un târziu, Pearson spuse şoptit:

— Cei mai buni specialişti din ţară, şi unul spune pentru, iar celălalt spune împotrivă. Îl privi pe Coleman, şi când vorbi spuse ironic, dar nu duşmănos: Ei bine, tânărul meu prieten patolog, Lucy Grainger aşteaptă un răspuns astăzi. Va trebui să i-l dăm şi va trebui să fie cel corect. Te simţi în stare să fii Dumnezeu? întrebă cu o urmă de zâmbet.

ŞAISPREZECE

Poliţistul de la intersecţia străzii Main cu Liberty auzi sirena ambulanţei de departe. Intră în trafic şi, cu îndemânarea căpătată de-a lungul timpului, începu să dirijeze circulaţia, ca să lase intersecţia liberă. Întrucât sirena se

auzea mai tare, iar girofarul începuse deja să se vadă croindu-şi drum spre el, poliţistul îşi umflă obrajii şi suflă de două ori în fluier. Apoi făcu semn ca toate maşinile să se oprească şi permise conducătorului ambulanţei să treacă pe lumina roşie a semaforului. Pietonii îşi întoarseră curioşi capetele şi prin geamul maşinii zăriră faţa albă a unei tinere.

În ambulanţă, Elizabeth era vag conştientă că se află pe străzile aglomerate ale oraşului. Simţea că maşina merge cu viteză, dar oamnii şi clădirile se derulau prin fereastra de lângă capul său ca la o cursă de automobile. Pe moment, între fiecare acces de durere putea să-l vadă pe şofer mânuind volanul când spre dreapta, când spre stânga, profitând de fiecare culoar ce i se deschidea. Durerea-i reveni şi nu mai dori decât să plângă şi ca totul să se termine.

— Ţine-mă de încheietura mâinilor şi strânge cât poţi! Era asistentul de pe salvare, un bărbat solid cu barbă şi, pe moment, Elizabeth avu impresia că se află lângă tatăl ei, care venise s-o susţină. Dar tatăl ei murise. Nu murise în accidentul de cale ferată? Sau poate că nu murise, poate că era aici, lângă ea, în ambulanţa care-i ducea pe amândoi într-un loc unde să fie îngrijiţi. Apoi gândurile i se limpeziră şi văzu că nu era tatăl său ci un străin ce avea încheieturile mâinilor roşii din cauza zgârieturilor pe care i le făcuse cu unghiile. Avu vreme, înainte ca durerea s-o apuce din nou, să mângâie zgârieturile. Gestul acesta era singurul lucru pe care-l putea face. Omul scutură din cap şi spuse:

— Nu-ţi face probleme. Ajungem imediat. Bătrânul nostru şofer este cel mai bun din oraş.

Izbucni din nou durerea, mai ascuţită ca înainte, intervalele când o lasă fiind tot mai scurte. În plus, faţă de chinul ce-i cuprinsese spatele, i se părea că toate oasele i se scutură şi tortura pe care-o îndura o făcu să-i apară în faţa ochilor flăcări roşii, galbene, purpurii. Îşi împlântă unghiile în mâinile bărbatului şi gemu.

— Simţi că vine copilul?

— Cred... cred că da.

— Bine.

Îi dădu cu delicateţe mâinile la o parte. Mai aşteptă un minut. Îî dădu un prosop pe care-l rulase strâns şi apoi începu să-i descheie rochia. Îi vorbea cu blândeţe.

— Dacă trebuie, o să facem tot ce este nevoie. Nu e prima dată când s-au născut copii aici, în maşină. Ştii, eu sunt bunic deja şi ştiu cum trebuie să se facă totul.

Ultimele cuvinte fură acoperite de strigătele ei. Încă o dată durerea îi cuprinse mijlocul, radiind de acolo mai departe, orbind-o, secătuind-o, paralizând-o.

— Te rog! Te rog! Îl strânse din nou cu putere de încheietura mâinii.

— Cât mai avem până la spital, Joe?

— Am trecut de Main. Era un poliţist acolo şi ne-a scos din încurcătură. Am economisit câteva minute bune. Ce, eşti naş?

— Încă nu, Joe. Dar se apropie.

— Am ajuns, băiete. Încearcă să mai ţii dopul un minut.

În valurile succesive de durere Elizabeth nu reuşea decât să îşi spună: „Copilul meu se va naşte prea repede! Va muri! Dumnezeule, ajută-l să nu moară! Nu şi de data asta! Nu din nou!

* * *

La obstetrică, doctorul Dornberger se pregătea de intervenţie. Ieşind din sala de sterilizare privi în jurul său. Prin geamul de sticlă o văzu pe doamna Yeo, sora şefă, arătându-i o hârtie.

— Este rezultatul analizei de sensibilitate a pacientei dumneavoastră, domnule doctor. Am venit de la patologie. Ţinu hârtia ridicată pentru ca doctorul să o poată citi fără să pună mâna pe ea.

— Era şi timpul! Nu-i stătea în fire, dar acum era supărat. Sensibilitate negativă? Înseamnă că nu vom avea probleme. Este pregătit totul?

— Da, domnule doctor. Doamna Yeo zâmbi. Era o femeie tolerantă, care gândea că fiecare bărbat putea să aibă toane din când în când.

— Şi incubatorul?

— L-am adus.

În sală intră o asistentă împingând masa pe care sa afla incubatorul. Privi întrebătoare spre doamna Yeo.

— La numărul doi, te rog.

Asistenta împinse masa cu rotile spre uşa din faţă. Imediat ce uşa se închise, în sală intră o tânără.

— Doamna Yeo.

— Da?

— A sunat urgenţa. Fata se întoarse spre Dornberger. Pacienta dumneavoastră a sosit şi va fi adusă aici. Travaliul este în stadiu avansat.

* * *

De pe targa pe care era transportată, Elizabeth aruncă o privire spre tânărul intern care o luase în primire. Acesta înainta hotărât, dar fără să se grăbească şi făcea loc calm, printre grupurile de oameni ce se îngrămădeau pe coridor.

— Urgenţă... urgenţă, vă rog.

Cuvintele erau simple şi pronunţate pe un ton liniştit, dar efectul lor era imediat. Toată lumea se oprea şi făcea loc, deplasându-se spre pereţi, pentru a permite micii procesiuni să treacă: medic, targă, asistentă. La capătul coridorului se afla un liftier, care-i văzuse deja şi golea cabina;

— La următoarea cursă, vă rog. Aceasta este pentru o urgenţă.

Ascultători, pasagerii ieşiră afară şi targa fu introdusă în lift.

Internarea unui pacient în spital, datorită practicii îndelungate, mergea de la sine, cu calm, fără nici un fel de efort. Ceva din acest calm i se transmise şi lui Elizabeth. Deşi durerea era acum continuă şi simţea o apăsare crescândă în uter, i se păru că o poate suporta mai bine decât mai înainte.

Acum erau în lift, iar asistenta ce stătea lângă ea o luă de mână şi-i spuse:

— Un minut sau două, atât mai durează.

Când uşile liftului se deschiseră, Elizabeth văzu că doctorul Dornberger o aştepta pregătit.

* * *

Sperând parcă să se fi înşelat, doctorul Pearson citi din nou telegramele, după care le puse jos, pe rând.

— Malign! Benign! Nici o urmă de îndoială, pentru nici unul. Suntem înapoi de unde-am plecat.

— Nu tocmai, spuse Coleman liniştit. Am pierdut aproape trei zile.

— Ştiu! Ştiu! Dacă este malign, piciorul trebuie amputat imediat, altfel va fi prea târziu. Ridică privirea spre Coleman. Dar fata asta nu are decât nouăsprezece ani. Dacă ar avea cincizeci, aş spune, malign fără nici o ezitare. Dar nouăsprezece! Şi cu posibilitatea de a-şi pierde piciorul fără ca de fapt să fie necesar.

În ciuda sentimentelor sale faţă de Pearson, în ciuda convingerii personale că tumoarea era benignă, Coleman simţi un val de simpatie pentru bătrân. A lui era responsabilitatea finală în acest caz, aşa că tulburarea lui era de înţeles. Hotărârea era dură.

— Îţi trebuie mult curaj să pui un asemenea diagnostic, spuse el împăciuitor.

De parcă ar fi aprins butoiul cu pulbere, Pearson izbucni:

— Nu-mi servi mie clişee de la facultate! Fac munca asta de treizeci de ani! Îl privi furios pe Coleman, cu aceeaşi duşmănie ca mai înainte.

În acel moment, sună telefonul.

— Alo? Pearson ascultă încordat, apoi expresia de pe chipul său se îmblânzi. Bine, Lucy. Cred că ar fi mai bine să cobori. Te aştept aici. După ce lăsă telefonul rămase nemişcat, privind fix într-un punct din centrul biroului, apoi, fără să întoarcă capul, i se adresă lui Coleman. Vine Lucy Grainger. Poţi să rămâi, dacă doreşti.

Coleman abia îl auzi. Spuse gânditor, cu jumătate de glas:

— Ştiţi, am mai avea o soluţie. Poate ne-ar putea da o informaţie mai exactă.

— Ce anume?

— Radiografia. Coleman vorbea rar, ordonându-şi cuvintele după gânduri. A fost făcută acum două săptămâni. Dacă există o tumoare şi este în dezvoltare, o altă radiografie ne-o poate arăta clar.

Fără alte cuvinte, Pearson ridică din nou telefonul.

— Dă-mi-l pe doctorul Bell de la radiologie. Aşteptând legătura, bătrânul îi aruncă o privire ciudată. Apoi acoperi receptorul cu mâna şi spuse admirativ: Îţi spun doar pentru urechile tale, gândeşti tot timpul.

În camera numită de personalul spitalului, „sala în care transpiră taţii”, John Alexander stinse într-o scrumieră ţigara pe jumătate fumată. Se ridică de pe scaunul de piele unde stătuse ţintuit mai bine de o oră şi jumătate, privind de fiecare dată când se deschidea uşa şi cineva ieşea afară. De fiecare dată veştile erau pentru altcineva şi acum, din cei cinci bărbaţi care intraseră în cameră cu nouăzeci de minute mai devreme, numai el şi încă unul mai rămăseseră.

Se apropie de fereastra care dădea spre curtea interioară a spitalului. În depărtare se vedea zona industrială. Străzile şi acoperişurile erau ude. Probabil că de când intrase aici, plouase, fără ca el să bage de seamă. Acum, zona dimprejurul spitalului, mizeră şi deprimantă, îşi arăta din plin urâţenia. Acoperişurile caselor se întindeau în faţa fabricilor, şi dâre cenuşii de fum se ridicau de pe ambele maluri ale râului. Privind în jos, la strada din faţa spitalului, văzu un grup de copii ce ieşeau în fugă de pe o alee, ocolind cu agilitate băltoacele rămase după ploaie. Uitându-se la ei, îl văzu pe unul dintre băieţii mai mari din grup că se opri şi-i puse piedică unui copil din spatele său. Era o fetiţă de patru sau cinci ani, care căzu în una dintre cele mai mari băltoace, împroşcând apa murdară în jurul ei. Începu să plângă, ştergându-şi stropii de noroi de pe faţă. Se opriră şi ceilalţi şi făcură cerc în jurul ei, dansând, iar după feţele lor se vedea că se distrau copios.

— Copii. Vocea dezgustată venea de undeva dintr-o parte şi, la început John crezu că celălalt individ din cameră venise lângă el să privească pe fereastră. Era un bărbat înalt, cu sprâncene stufoase. Obrajii scofâlciţi îl făceau să pară slab şi nu i-ar fi stricat să se bărbierească. Era probabil cu douăzeci de ani mai în vârstă decât John. Împrăştia în jurul său un miros de prăjeală şi de bere stătută.

— Copii. Sunt toţi la fel.

Începu să se caute prin buzunare, de unde scoase foiţă şi tutun şi începu să-şi facă o ţigară. Îl întrebă pe John, privindu-l tăios:

— Este primul?

— Nu, este al doilea, dar primul copil a murit.

— Şi noi am pierdut un copil, între al patrulea şi al cincilea. Şi ăsta-i un lucru bun. Ai un chibrit?

John scoase bricheta şi îi aprinse ţigara.

— Vreţi să spuneţi că îl aşteptaţi pe al şaselea?

— Nu, al optulea. Uneori mă gândesc că sunt de opt ori prea mulţi. Cred că dumneata ţi-l doreşti.

— Copilul?

— Mda.

— Bineînţeles. John era surprins.

— Noi nu i-am dorit niciodată. După primul nu am mai vrut nici unul.

— Şi atunci, de ce aţi făcut opt?

— Nevastă-mea îţi poate explica mai bine, ea este cea mai înfierbântată. Dă-i două beri, du-o la un dans şi vrea s-o faci atunci şi acolo, nu mai are răbdare până acasă. Copiii noştri au fost concepuţi în locurile cele mai ciudate. O dată făceam cumpărături la Macy şi am făcut-o în closetul de la subsol. Cred că acolo l-am făcut pe al patrulea.

Lui John îi veni să râdă, dar îşi aminti pentru ce se afla acolo şi râsul i se opri în gât.

— Sper să vă meargă bine; adică naşterea asta.

— Întotdeauna ne merge bine, ăsta e necazul cu noi, spuse bărbatul, mohorât. Apoi se aşeză şi începu să citească un ziar.

Rămas singur, John îşi privi din nou ceasul. Constată că se afla acolo de o oră şi trei sferturi. Cu siguranţă trebuia să primească în curând o veste. Şi-ar fi dorit să o vadă pe Elizabeth înainte de a intra în sala de naşteri, dar totul se petrecuse atât de rapid, încât nu mai fusese timp. Era la bucătăria spitalului, unde-l trimisese Pearson, când venise Carl Bannister să-i aducă vestea. Pearson îi ceruse să ia probe de pe farfuriile ce fuseseră spălate cu maşina. John bănuia că maşinile de spălat vase nu erau igienice, dar lăsase totul baltă şi fugise la urgenţă, sperând s-o vadă pe Elizabeth. Ea sosise însă cu

ambulanţa cam în acelaşi timp şi fusese dusă direct la obstetrică, aşa că el venise aici să aştepte.

Uşa se deschise din nou şi îl văzu pe doctorul Dornberger. John încercă să afle noutăţile de pe faţa lui, dar fără succes.

— Eşti John Alexander?

— Da, domnule doctor. Deşi îl văzuse pe obstetrician de mai multe ori prin spital, era prima dată când vorbea cu el.

— Soţia dumitate va fi bine. Dornberger prefera să renunţe la introduceri.

John simţi o imensă uşurare.

— Şi copilul?

— Ai un băiat. Este prematur şi trebuie să-ţi spun, John, este foarte firav.

— Va trăi? Abia după ce a pus întrebarea şi-a dat seama cât de multe lucruri depindeau de acest, răspuns.

— Să spunem doar că şansele lui nu sunt la fel de mari ca atunci când s-ar fi născut la termen.

Nu mai era nimic de spus, nimic nu mai avea importanţă. Bătrânul medic făcu o pauză şi-şi puse la loc punga cu tutun din care-şi umpluse pipa, apoi continuă pe acelaşi ton liniştit.

— Aş putea să îţi spun cu exactitate că ai un copil de treizeci şi două de săptămâni şi asta înseamnă că s-a născut cu opt săptămâni mai devreme. Nu a fost pregătit pentru această lume, John, spuse medicul cu blândeţe. Nimeni nu ar fi, atât de repede.

— Cred că nu. John nu era conştient că vorbeşte. Se gândea la Elizabeth şi la ce însemna acest copil pentru ei doi.

Dornberger îşi aprinse pipa.

— Greutatea copilului la naştere a fost de două kilograme şi şapte sute de grame. Poate că ţi-ar fi de ajutor să îţi spunem că noi considerăm prematur orice copil care are sub trei kilograme. Bineînţeles că îl vom menţine în incubator şi vom face tot ce este posibil pentru el.

— Înseamnă că *există* o speranţă.

— Întotdeauna există speranţă, tinere. Când nu mai avem altceva, întotdeauna ne rămâne speranţa.

— Pot s-o văd pe soţia mea?

— Da, vin şi eu cu tine.

În timp ce ieşeau, John îl văzu pe bărbatul celălalt privindu-l curios.

* * *

Vivian nu era prea sigură de ceea ce se întâmpla cu ea. Ştia numai că sora şefă vensie în salon şi-i spusese că trebuie să plece imediat la radiologie.

Ajutată de o elevă asistentă o aşezase pe o targă cu rotile şi acum era purtată pe coridorul pe care nu demult îl străbătuse pe picioarele ei.. Avea impresia că trăieşte un vis; totul era ireal. Pe moment nu mai simţi teama, ca şi cum orice ar fi urmat n-ar mai fi putut s-o afecteze, căci ceea ce-i era scris nu putea fi schimbat. Se întrebă dacă senzaţia a-ceasta îi era dată de starea depresivă, de faptul că speranţele o părăsiseră. Ştia deja că aceasta era ziua care îi va aduce verdictul de care se temea, verdict ce putea face din ea o infirmă, lipsind-o de libertatea de a se mişca, îndepărtând-o cu o singură lovitură de atât de multe lucruri pe care şi le dorise. Îşi dorea cu disperare ca Mike să fie cu ea, acum.

La secţia de radiologie o întâmpină Lucy Grainger.

— Vivian, am hotărât să facem o altă radiografie. Nu va dura mult.. Ţi-l prezint pe doctorul Bell.

— Buna, Vivian. Bărbatul îi zâmbi şi apoi îi spuse unei asistente: Pot să văd dosarul?

În timp ce doctorul îl studia, întorcând repede paginile, Vivian privi în jurul său. Erau într-o cameră de primire, mică. Lângă un perete aşteptau alţi pacienţi: doi bărbaţi în scaune pe rotile, ce purtau pijamale şi halate de spital, şi o femeie şi un bărbat, îmbrăcaţi în haine de stradă, bărbatul având mâna în ghips. Bănuia că aceştia din urmă erau fie pacienţi externi, fie primiţi de la urgenţă. Bărbatul cu mâna în ghips nu se simţea în largul său şi nu-şi găsea locul. În mâna validă ţinea strâns un formular, de parcă ar fi fost un paşaport care să-i permită să iasă din situaţia aceasta neplăcută.

Bell termină de citit dosarul şi-l înapoie.

— M-a sunat Joe Pearson. Am înţeles că doriţi o nouă radiografie ca să vă puteţi da seama de schimbările intervenite în structura oaselor.

— Da. Joe crede că între timp ar fi putut apărea ceva vizibil.

— Este posibil. Bell întrebă o asistentă: Ce tehnicieni sunt liberi?

— Jane, sau domnul Firban.

— Vom lucra cu Firban de data asta. Vrei, te rog, să-l cauţi? Apoi se întoarse spre Lucy. Firban este unul dintre cei mai buni tehnicieni ai noştri, şi dorim filme bune, nu? Îi zâmbi lui Vivian: Doctorul Pearson m-a rugat să-mi dau tot interesul în acest caz, aşa că, asta încerc să fac. Să intrăm în camera de acolo.

Ajutată de Bell, asistenta împinse targa într-o cameră mai mare, de lângă camera de primire. Cea mai mare parte din cameră era ocupată de masa de la aparatul cu raxe X şi de ecranul acestuia. Lângă el, în spatele unui geam gros, se zărea pupitrul de comandă.

Aproape în acelaşi timp au fost urmaţi în încăpere de un bărbat scund, tânăr, cu părul scurt, ce purta un halat alb. Mişcările sale erau rapide şi sigure,

de parcă-ar fi vrut ca orice făcea să se termine cât mai repede, dar cu un cât mai mic consum de energie. Se uită la Vivian, apoi se întoarse spre Bell.

— Da, domnule doctor Bell?

— Ei, Karl, aş dori să rezolvi cazul acesta pentru mine. Apropo, o cunoşti pe doamna doctor Grainger? El este Firban, îi spuse lui Lucy.

— Nu cred că ne-am întâlnit, spuse Lucy şi îi întinse mâna.

— Îmi pare bine, doamnă doctor.

— Iar pacienta noastră este Vivian Loburton, spuse Bell zâmbind spre fată. Este elevă asistentă la noi. De asta ne agităm cu toţii pe lângă ea.

— Bună, Vivian. Salutul lui Firban fu tot atât de scurt ca şi mişcările lui. Acum, întorcând masa aparatului din poziţia verticală pe orizontală, spuse pe un ton glumeţ:

— Pentru spectatorii de vază, oferim posibilitatea de a alege între ecran panoramic şi ecran lat, cu toate imaginile în glorioasele culori alb-negru. Genunchiul stâng, da? Doriţi ceva în mod deosebit, domnule doctor?

— Dorim nişte imagini din lateral, oblic şi apoi o imagine frontală a zonei genunchiului. Cam cinci sau şase poziţii...

— Doriţi cumva o imagine care să includă tibia şi peroneul?

— Ar fi o idee bună. Dacă este ostiomelită, ar putea fi o reacţie periostеală mai departe, în josul osului.

— Bine, domnule doctor. Veţi avea clişeele într-o jumătate de oră. Era o invitaţie politicoasă de a fi lăsat singur, căci aşa îi plăcea să lucreze. Radiologul o acceptă.

— Noi mergem să bem o cafea şi ne întoarcem mai târziu. Îi zâmbi lui Vivian. Eşti în mâini bune. Îi făcu semn lui Lucy şi ieşiră.

— Gata, să trecem la treabă. Tehnicianul chemă o asistentă şi, împreună, o aşezară pe Vivian pe masa de radiografie. În comparaţie cu moliciunea tărgii, era tare şi neprietenoasă.

— Nu-i prea confortabil, nu?

Firban o aşeză cu grijă pe Vivian în poziţia pe care o dorea, ca să lase genunchiul stâng expus la aparat. Ea încuviinţă din cap şi el continuă: O să te obişnuieşti. Eu am dormit de multe ori pe masa asta când eram de serviciu noaptea şi nu aveam urgenţe. Îi făcu semn asistentei şi aceasta se duse să aştepte în spatele ecranului de sticlă.

Vivian îl privi pe tehnician cum execută manevrele de rutină pentru radiografie. Cu aceleaşi mişcări rapide, acesta luă o casetă cu filme dintr-un container zidit în perete şi o introduse într-o tavă de sub masa aparatului. Apoi fixă tava sub zona în care era genunchiul Vivianei. După aceea, cu ajutorul butoanelor de comandă deplasă emiţătorul de raze X pe laterală şi în sus şi în jos, până când ajunse chiar deasupra genunchiului.

În contrast cu restul spitalului, gândi Vivian, camera aceasta părea nepământeană. Aparatul care strălucea era ca un monstru care se mişca încet, bâzâind grav. Locul acesta avea un iz de ştiinţă şi neutralitate. Aici, cu toate aceste instrumente, se făcea o adevărată muncă de detectiv medical. Pe moment, gândul o înspăimântă. Totul era atât de impersonal, era atât de puţină viaţă pe lângă aceste maşini. Tot ceea ce descoperea era raportat fără suflet, fără plăcere, fără tristeţe sau regret. Bine sau rău, era tot una. Pentru o clipă, văzu în ecranul aparatului, suspendat deasupra ei, ochiul judecăţii, inflexibil, imparţial. Oare cum judecă acum? Există speranţă, sau chiar o amânare... sau o sentinţă definitivă urma să fie dată, fără drept de apel? Din nou îşi dori ca Mike să fie lângă ea.

Tehnicianul terminase pregătirile.

— Gata. Am să-ţi spun când să stai perfect nemişcată. Ştii ceva? Acesta este singurul loc din spital unde poţi să spui că nu simţi nimic fără să minţi.

La panoul de comandă, în spatele ecranului gros de sticlă ce-l proteja de radiaţii, Firban gândea: „Ce fată drăguţă. Oare ce are? Trebuie să fie ceva serios dacă îl interesează aşa de mult pe Bell. De obicei, şeful nu-i bagă în seamă pe pacienţi până când vede filmul final”. Mai controlă o dată comenzile. În munca lui nu avea dreptul să fie neglijent. Reglajul era corect: 84 kilovolţi, 200 miliamperi, timpul de expunere cincisprezece sutimi de secundă. Apoi, strigă formula familiară:

— Nu mişca! Stai cuminte! şi, apăsând pe buton ştiu că tot ceea ce trebuia văzut de ochiul ca raze X fusese înregistrat deja, pentru ca alţii să facă aprecierile.

* * *

Întorşi în cabinetul radiologie, unde perdelele groase nu lăsau să pătrundă nici o geană da lumină din afară, doctorii Bell şi Grainger aşteptau. În câteva minute clişeele făcute de Firban urmau să fie gata pentru a fi comparate cu cele de acum două săptămâni. Tehnicianul băgase deja negativele în maşina automată de developat, iar acum, filmele începuseră să cadă unul câte unul pe un suport fixat în faţa maşinii.

De fiecare dată când ieşea un clişeu, Bell îl prindea cu o clemă pe un ecran luminat din spate de tuburi fluorescente. Pe un alt ecran, alăturat, fixase deja filmele mai vechi.

— Nu-i aşa că sunt bune? întrebă tehnicianul cu mândrie.

— Foarte bune, într-adevăr. Era un răspuns reflex. Bell studia deja negativele şi compara zonele corespondente din cele două seturi de clişee.

Folosea un creion ascuţit ca să urmărească detaliile şi pentru ca Lucy să poată observa mai uşor.

— Vezi vreo diferenţă? întrebă Lucy. Mă tem că eu nu văd.

Radiologul clătină din cap.

— Este o reacţie periostealǎ mică aici, şi arătă cu vârful creionului locul. Dar, probabil că este rezultatul operaţiei tale de biopsie. Altfel, nu sunt schimbări concludente. Bell îşi scoase ochelarii şi se frecă la ochiul drept. Îmi pare rău. Lucy. Cred că trebuie să arunc mingea înapoi la patologie. Îi spui tu lui Joe Pearson, sau îi spun eu?

— Îi spun eu, spuse Lucy gânditoare. Merg chiar acum la el să-i spun.

ŞAPTESPREZECE

Sora Wilding îşi împinse sub bonetă o şuviţă de păr cărunt, în timp ce îl conducea pe John Alexander. La cea de-a cincea uşă se opriră şi priviră înăuntru, apoi anunţă veselă:

— Aveţi un vizitator, doamnă Alexander.

— Johnny, dragul meu! Elizabeth întinse amândouă mâinile şi se crispă uşor, întrucât mişcarea o făcuse să-şi schimbe poziţia în pat. John o îmbrăţişă strâns şi o sărută tandru. Îi simţi căldura corpului, iar sub mână simţi cămaşa de noapte primită de la spital, curată şi apretată. Părul îi degaja un miros amestecat, o combinaţie de transpiraţie cu eter. Părea să-i amintească de un lucru la care el nu fusese în stare să participe, ca şi cum ea ar fi fost într-un loc foarte îndepărtat, iar acum se întorsese, aducând o undă de înstrăinare cu ea. Pentru o clipă simţi că între ei apăruse un moment de stinghereală, ca şi cum după despărţire ar fi fost nevoie să se regăsească şi să se cunoască din nou. Apoi, Elizabeth se lăsă încet, înapoi, pe spate.

— Probabil că arăt îngrozitor.

— Eşti foarte frumoasă.

— Ştii, nu am avut timp să-mi aduc nimic. Nici măcar o cămaşă de noapte sau un ruj.

— Ştiu.

— Am să fac o listă. Mi le aduci tu.

În spatele lor, doamna Wilding trase perdelele care-i separau de celălalt pat din mica încăpere.

— Gata, acum sunteţi singuri. Am să vin puţin mai târziu, domnule Alexander, şi după aceea, vă veţi putea vedea copilul.

— Mulţumesc. Amândoi zâmbiră recunoscători.

După ce se închise uşa, Elizabeth se întoarse spre John cu ochi cercetători.

— Dragul meu, vreau să ştiu. Care sunt şansele copilului?

— Ştii, scumpo... Ezita.

— Johnny, vreau adevărul. Asistentele nu vor să-mi spună. Trebuie să aud de la tine.

Vocea îi tremura. John simţi că lacrimile erau pe aproape. Răspunse cu blândeţe.

— Şansele sunt egale. Continuă, alegându-şi cu grijă cuvintele. Aşa mi-a spus doctorul Dornberger. Copilul poate trăi sau... John lăsă propoziţia neterminată.

Elizabeth se prăbuşi pe pernă. Privind în tavan, spuse abia auzit:

— Nu avem prea multe speranţe, nu-i aşa?

John cântărea cu grijă urmarea cuvintelor pe care trebuia să le rostească. Poate că în cazul în care copilul avea să moară, era mai bine pentru amândoi să înfrunte adevărul acum, decât ca Elizabeth să-şi facă speranţe şi apoi, într-o zi sau două, acestea să-i fie spulberate.

— Ştii... este tare mic. S-a născut cu două luni mai devreme. Orice mică infecţie... nu prea are forţă.

— Mulţumesc, John. Elizabeth stătea acum liniştită, nu îl privea, dar îl ţinea strâns de mână. Avea lacrimi pe obraji şi John îşi simţi şi el ochii umezi. Încercă să vorbească normal.

— Draga mea... Orice s-ar întâmpla... suntem tineri. Avem mult timp în faţa noastră.

— Ştiu. Cuvintele abia se auzeau şi el o luă din nou în braţe. Ea îşi lipi capul de pieptul lui şi spuse printre suspine: Dar... Doi copii... Aşa... Începu să plângă cu disperare. Nu este cinstit.

Simţi că şi lui îi dau lacrimile.

— Şi mie îmi este greu... dar ne avem unul pe altul.

Elizabeth plângea în tăcere.

— Dă-mi, te rog, batista. Gata, acum e în regulă. Uneori...

— Dacă te ajută cu ceva, draga mea, plângi. Oricât doreşti.

— Am stricat totul. Johnny... Stând aici... m-am gândit.

— La ce?

— Vreau să mergi la facultate.

— Scumpo, nu este cazul să discutăm asta acum...

— Nu. Elizabeth îl opri. Vocea îi era slabă, dar hotărâtă. Eu am vrut întotdeauna să-ţi termini şcoala. Şi doctorul Coleman a spus că ar trebui.

— Nu-ţi dai seama cât costă?

— Ba da. Dar eu îmi pot lua o slujbă.

— Şi copilul? întrebă el cu blândeţe.

Urmă un moment de linişte.

— S-ar putea să nu mai avem alt copil.

Uşa se deschise fără zgomot şi sora Wilding intră discret.

Se uită la Elizabeth, apoi îi spuse lui John:

— Domnule Alexander, dacă doriţi, puteţi vedea copilul.

* * *

Secţia de nou-născuţi începea la capătul unui coridor puternic iluminat, pictat în culori vesele, pastelate. Se găsea într-o aripă a clădirii ce fusese renovată cu doi ani înainte şi purta amprenta noului, fiind spaţioasă şi bine luminată.

După ce-l lăsase pe John Alexander la etajul cinci, doctorul Dornberger plecase la secţia nou-născuţi. Apropiindu-se, auzi ţipetele copiilor, pe toate tonurile posibile. Mai mult din obişnuinţă se opri şi privi prin peretele gros de sticlă ce împrejmuia pe trei laturi secţia.

„Bună treabă, îşi spuse, observând mulţimea pătuţurilor ocupate, mai numeroase ca oricând. Acestea sunt animalele normale şi sănătoase care au învins în lupta lor pentru existenţă şi, după câeva zile, vor intra în lumea care îi aşteaptă. Destinul lor era casă, şcoală, lupta pentru existenţă, competiţia pentru faimă şi avere. Dintre aceştia, unii vor gusta succesul, alţii vor simţi eşecul. Aceştia erau cei pentru care urmau să fie proiectate automobile mai puternice şi mai sofisticate, cei pentru care avioanele vor zbura mai repede şi mai departe, cei ale căror gusturi şi pofte vor fi satisfăcute de alţii, la fel ca ei, ce vor avea înclinaţii pentru afaceri. Dintre ei, unii vor înfrunta un viitor necunoscut, alţii vor avea totul la picioare. Poate că unii dintre aceştia vor rupe barierele spaţiului cosmic. Alţii, cu darul vorbirii, îşi vor impresiona sau enerva semenii. Cei mai mulţi dintre ei vor ajunge la maturitate fizică peste douăzeci de ani şi vor implanta sămânţa altor copii. Acum însă, ei erau victorioşi. Trecuseră prima şi cea mai mare barieră. Celelalte urmau să vină.”

Pe partea cealaltă a holului se găsea o sală mai mică. În ea, liniştiţi, separaţi fiecare în incubatorul său, se găseau copiii născuţi prematur. Aceştia erau cei care avuseseră un start nesigur, care nu învinseseră încă la prima lor ieşire în lume. Dornberger intră aici.

După ce-şi văzu cel mai nou pacient, o fărâmă minusculă de fiinţă umană nesigură, îşi strânse buzele şi scutură cu îndoială din cap. Începu să scrie, metodic ca întodeauna, instrucţiunile pentru tratamentul ce trebuia urmat.

Doctorul Dornberger ieşi pe uşă, în timp ce pe o alta intrară sora Wilding şi John Alexander.

Ca toţi cei care intrau în secţia de prematuri, şi ei îşi puseră măşti şi mănuşi sterile, deşi erau despărţiţi de incubatoare printr-un perete gros de sticlă. Sora Wilding bătu uşor în geam. Asistenta din interior se apropie de ei.

— Copilul Alexander.

Fata dădu din cap şi le făcu semn să se deplaseze de-a lungul peretelui de sticlă. Le arătă un incubator pe care îl întoarse ca să se poată vedea mai bine înăuntru.

— Dumnezeule! Asta este *tot?* Cuvintele îi scăpaseră fără să vrea. Asistenta îl privi cu simpatie.

— Este tare mititel.

John privea, parcă nevenindu-i să creadă.

— Nu am văzut niciodată un copil atât de... incredibil de mic.

Copilul stătea nemişcat, cu ochii închişi şi numai o uşoară mişcare regulată a pieptului arăta că respira. Chiar şi în incubatorul proiectat pentru copii mai mici, trupuşorul acesta neajutorat părea pierdut. Părea incredibil că un fir de viaţă atât de fragil rezista.

Asistenta mai tânără ieşi afară şi veni lângă ei.

— Ce greutate a avut?

— Două kilograme şapte sute. Înţelegeţi ce se întâmplă aici, domnule Alexander? Cum este îngrijit copilul dumneavoastră?

John dădu din cap. Nu-şi putea dezlipi nici o clipă ochii de la copilaşul acela mic.

— Unii părinţi doresc să ştie detalii. Cred că asta îi ajută.

— Da, te rog.

— Temperatura înăuntru este de treizeci şi şapte de grade. Se adaugă aerului cu patruzeci la sută mai mult oxigen. Ajută copilului la respiraţie. Plămânii lui sunt atât de mici! Erau foarte nedezvoltaţi când s-a născut.

— Da, înţeleg. Privi din nou mişcarea regulată a pieptului copilului. Atâta timp cât continua, însemna că trăieşte, că inima micuţă bate şi că mai existau şanse de supravieţuire.

— Copilul dumneavoastră nu are putere nici să sugă, aşa că îl hrănim artificial. Vedeţi tubul acela mic? Îi arătă un tub de plastic ce pornea din partea superioară a incubatorului şi intra în gura copilului. Intră direct în stomac. Primeşte dextroză şi apă prin tub o dată la o oră şi jumătate.

— Aţi văzut multe cazuri ca acesta? întrebă John nesigur.

— Da. Asistenta vorbea mai grav, parcă presimţind următoarea întrebare.

Remarcă faptul că era micuţă şi drăguţă. Părul roşcat îi ieşea de sub bonetă. Era surprinzător de tânără, probabil că avea cam douăzeci de ani, în mod sigur nu mai mult. Dar dădea dovadă de multă experienţă.

— Credeţi că va trăi? Privi din nou prin peretele de sticlă.

— Nu se ştie niciodată. Femeia îi urmări privirea spre incubator. Încerca să fie onestă, să nu-i distrugă speranţele, dar nici să nu-l încurajeze inutil. Unii trăiesc, alţii nu. Uneori, ai impresia că aceşti copii au o dorinţă de viaţă imensă. Luptă pentru viaţă.

— Şi acesta luptă?

— E prea devreme să ne dăm seama. Cele opt săptămâni ar fi însemnat foarte mult. Va avea o luptă grea.

Pentru prima dată, John gândi: „Acesta este fiul meu. Al meu, o parte din viaţa mea." Se simţi copleşit de o dragoste imensă pentru această fărâmă de om ce lupta singur înăuntrul cutiei călduţe din faţa sa. Avu un impuls absurd de a-i striga prin peretele de sticlă: *Nu eşti singur, fiule. Eu am venit să te ajut. Acestea sunt mâinile mele; ia din ele puterea de care ai nevoie. Aceştia sunt plămânii mei; foloseşte-i şi lasă-mă să respir pentru tine. Numai nu renunţa, fiule. Nu renunţa! Avem atât de multe lucruri de făcut împreună, numai să trăieşti! Ascultă-mă şi luptă! Eu sunt tatăl tău şi te iubesc.*

Simţi mâna asistentei pe braţul său.

— Trebuie să plecăm.

Încuviinţă, incapabil să vorbească. Aruncă o ultimă privire prin peretele de sticlă şi plecară.

* * *

Lucy Grainger bătu la uşa cabinetului de patologie şi intră. Joe Pearson stătea la masă. David Coleman era într-un colţ al camerei şi studia un dosar. Se întoarse când intră Lucy.

— Am noile radiografii ale lui Vivian Loburton.

— Ce arată? Pearson împinse imediat hârtiile din faţă sa şi se ridică.

— Mă tem că foarte puţin.

Lucy se apropie de ecranul fluorescent ce spânzura pe un zid al cabinetului şi cei doi bărbaţi o urmară. Coleman apăsă un comutator şi după o secundă sau două, lămpile fluorescente din spatele ecranului se aprinseră. Studiară împreună clişeele, comparativ. Lucy le arătă, aşa cum făcuse şi doctorul Bell la radiologie, zona reacţiei periosteale cauzată de biopsie. Alte schimbări nu erau.

Privindu-l pe Coleman, Pearson spuse:

— Se pare că ideea dumitale nu a dat rezultate.

— Aparent, nu, spuse Coleman pe un ton neutru. În ciuda a tot ce se întâmpla, mai rămânea o problemă între ei: divergenţa de opinii. Coleman se întrebă ce va face bătrânul.

— Oricum, trebuia să încercăm. Pearson avea un fel de a vorbi, încât şi cea mai banală afirmaţie suna duşmănos, dar Coleman bănuia că vorbeşte ca să câştige timp şi să-şi mascheze nehotărârea. Se întoarse spre Lucy şi spuse sarcastic: Se pare că radiologia a plecat steagul.

— Cred că poţi spune şi aşa.

— Şi lasă totul pe mine, adică pe patologie.

— Da, Joe, spuse ea liniştită, aşteptând.

Urmară zece secunde de linişte, apoi Pearson spuse limpede şi hotărât:

— Diagnosticul meu este: Pacientul suferă de sarcom osos, tumoare malignă.

— Sigur? întrebă Lucy, privindu-l în ochi.

— Sigur. În vocea patologului nu era nici urmă de îndoială sau de ezitare. Oricum, eu am fost sigur de la bun început. Am crezut că astea, arătă spre clişee, ne vor da o confirmare în plus.

— Bine, confirmă Lucy că acceptase diagnosticul. Acum se gândea la ce avea de făcut.

Pearson întrebă neutru:

— Când faci amputarea?

— Cred că mâine dimineaţă. Strânse clişeele şi se îndreptă spre uşă. Va trebui să îi anunţ, şi ăsta va fi lucrul cel mai greu.

După ce se închise uşa, Pearson îl privi pe Coleman şi-i spuse cu o politeţe surprinzătoare:

— Cineva trebuie să hotărască. Nu ţi-am cerut părerea pentru că nu doream să se afle că există dubii. Dacă Lucy Grainger ar fi ştiut, oricum n-ar fi avut de ales, dar ar fi trebuit să le comunice fetei şi părinţilor ei. Aceştia, când ar fi auzit, ar fi dorit să amâne. Aşa fac întotdeauna oamenii. Nu poţi să-i condamni. Nu trebuie să-ţi spun eu ce înseamnă amânarea în cazul sarcomului osos.

Coleman aprobă. Nu avea de gând să se certe cu Pearson din cauza hotărârii pe care o luase. Aşa cum spusese bătrânul, cineva trebuia să o facă. Totuşi, se întreba dacă amputarea era necesară sau nu. Sigur, în timp vor afla. Şi apoi, membrul amputat va veni la laborator, iar disecţia va arăta dacă diagnosticul a fost corect, sau nu. Din nefericire, dacă exista o eroare, pentru pacient era prea târziu. Chirurgia îşi însuşise multe tehnici eficiente de amputare a membrelor, dar nu ştia nici un procedeu de a le pune înapoi.

* * *

Avionul de după amiază de la Burlington ateriza pe aeroportul La Guardia cu puţin după ora patru, iar de la aeroport, Kent luă un taxi ca să ajungă în Manhattan.

Pe drum, pentru prima dată după atât de multe zile, îşi permise să se relaxeze. Întotdeauna încerca să se relaxaze în taxiurile newyorkeze, în special din cauza faptului că orice încercare de a privi traficul precum şi înaintarea lentă, de regulă îi provoca o stare de tensiune nervoasă. Hotărâse cu mult timp în urmă că trebuia să se resemneze în faţa acestei fatalităţi şi să aştepte răbdător să se termine.

Un alt motiv al acestei relaxări era faptul că în ultima săptămână lucrase sub tensiune şi la spital, şi în afara lui. Împărţise sarcini celor din secţia sa precum şi altora, din alte secţii, pentru ca activitatea să poată continua normal în timpul celor patru zile cât urma să lipsească din spital. Astfel, cu două zile în urmă prezidase o întrunire a personalului medical, pe baza datelor furnizate de Harry Tomaselli, în care arătase sumele ce trebuiau donate de către medici pentru noua clădire a spitalului. După cum se aşteptase, fuseseră o mulţime de proteste, dar nu avea nici o îndoială ca până la urmă toţi vor da banii.

În ciuda relaxării mentale, O'Donnell simţea febrilitatea oraşului. De fiecare dată când vedea New Yorkul, părea că este mai urât, dezordinea şi mohorala păreau mai apăsătoare. Dar, după puţin timp, chiar şi pentru cei din afara oraşului, aceste lucruri deveneau obişnuite şi confortabile, părând să spună bun venit călătorului.

Intrară pe strada şaizeci, virară spre Central Park şi după ce mai traversară câteva străzi se opriră în faţa hotelului Park Sheraton.

După câteva minute era în camera sa, făcu un duş şi se schimbă. Scoase din geantă programul congresului de chirurgie, pretextul prezenţei sale la New York. Erau trei teme pe care ar fi dorit să le audieze: două despre operaţii pe cord deschis, a treia - grefa de artere. Dar prima începea abia a doua zi dimineaţa, la unsprezece, ceea ce-i lăsa o grămadă de timp liber. Se uită la ceas. Era cu puţin înainte de şapte. Avea mai mult de o oră până când trebuia să se întâlnească cu Denise. Luă liftul şi coborî, apoi traversă holul spre bar.

Era ora cocktailului şi holul era plin de oameni ce veniseră înainte de cină, bănuia, ca şi el, din afara oraşului. Un chelner îl conduse la o masă. În drum remarcă o femeie atrăgătoare, singură la masă, care îl privea intens. N-ar fi fost o experienţă nouă. Şi în trecut, incidente asemănătoare duseseră la rezultate interesante. „Dar în seara aceasta, îmi pare rău, am alte planuri.” Un chelner îi luă comanda de whiski cu sifon şi când îi fu adusă băutura, sorbi încet şi se lăsă în voia gândurilor. Astfel de momente erau foarte rare la Burlington. De aceea îi făcea bine să plece din când în când, îi ascuţea simţul perspectivei şi îl făcea să realizeze că anumite lucruri care i se păreau extrem de

importante când era acasă, păleau când le privea de la distanţă. În ultima vreme se suspecta că se implicase prea mult în problemele spitalului şi-şi pierduse echilibrul personal. Privi în jurul său. Câţi dintre oamenii aceştia auziseră de spitalul Trei Comitate şi, dacă ar fi auzit, câţi ar fi fost interesaţi să ştie ce se petrece acolo? Şi totuşi, pentru el problemele spitalului deveniseră ca aerul pe care îl respira. Era oare un simptom sănătos? Din punct de vedere profesional era un lucru bun? O'Donnell nu avea încredere în oamenii ce-şi închinau viaţa unei idei. Aceştia aveau tendinţa să devină obsedaţi şi felul lor de a gândi să fie subminat de entuziasmul cauzei pentru care luptau. Acesta era pericolul care-l păştea?

De exemplu, problema lui Joe Pearson. Faptul că el, O'Donnell, fusese în miezul lucrurilor îl făcuse să-l judece greşit? Era convins că spitalul avea nevoie de un al doilea patolog. Dar el fusese tentat să critice slăbiciunile bătrânului, ca să amplifice necesitatea schimbărilor. Oare nu exagerase? Un timp fusese tentat să-i ceară lui Pearson să se pensioneze. Oare acesta nu fusese simptomul unei judecăţi dezechilibrate, o condamnare pripită a unui om în vârstă, de către unul mai tânăr? Sigur, asta se întâmplase înainte ca Eustace Swayne să spună clar că dă un sfert de milion de dolari, cu condiţia ca Pearson să rămână şeful patologiei. Încă nu confirmase donaţia. Dar O'Donnell simţea că judecata sa este deasupra unor astfel de fapte, oricât de important ar fi putut părea. Oricum, Joe Pearson mai putea să facă multe pentru spital. Trebuia să se ţină cont de experienţa lui. „Da, este adevărat, hotărî el, modul de gândire ţi se îmbunătăţeşte când eşti departe, chiar dacă pentru a gândi în linişte trebuie să cauţi un bar.”

— Încă un pahar, domnule?

— Nu, nu, mulţumesc.

Era şapte şi jumătate când plecă de la hotel. Încă mai avea timp, şi o luă pe jos, pe strada cincizeci şi cinci. Apoi, opri un taxi şi-şi continuă drumul cu maşina spre adresa pe care i-o dăduse Denise. Şoferul opri în faţa unei clădiri din piatră, de pe strada optzeci şi şase. O'Donnell plăti şi intră.

Fu întâmpinat cu mult respect de un portar îmbrăcat în uniformă. Acesta îi ceru numele, apoi consultă o listă.

— Doamna Quantz vă aşteaptă, domnule. Îi arătă un lift, unde aştepta un liftier ce purta o uniformă identică. O anunţ că urcaţi.

La etajul douăzeci liftul se opri şi uşile se deschiseră silenţios, spre un hol mochetat. Aproape pe un perete întreg se întindea o tapiserie reprezentând o scenă de vânătoare. În faţa acestui perete erau două uşi curbate de stejar care se deschiseră şi un servitor ieşi afară şi spuse:

— Bună seara, domnule. Doamna Quantz mi-a ceru să vă conduc în salon. Va veni şi dânsa imediat.

Îl urmă într-un salon, aproape cât apartamentul lui din Burlington. Era decorat în nuanţe de bej şi maro, cu măsuţe din lemn de nuc şi fotolii grupate în jurul lor. Salonul se deschidea spre o terasă luminată acum de ultimele raze ale soarelui.

— Doriţi să beţi ceva, domnule? întrebă servitorul

— Nu, mulţumesc. O aştept pe doamna Quantz.

— Nu ai prea mult de aşteptat, se auzi vocea Denisei. Se apropie de el cu mâinile întinse. Kent, dragul meu, îmi pare atât de bine că te văd.

O privi o clipă şi apoi spuse încet.

— Şi mie. Până în acest moment, nu mi-am dat seama cât de mult.

Denise îi zâmbi şi îl sărută uşor pe obraz. Kent avu un impuls de moment să o ia în braţe şi să o strângă la piept, dar se abţinu. Era şi mai frumoasă decât o ştia şi zâmbetul ei parcă îi tăie respiraţia. Era îmbrăcată cu o rochie scurtă de seară din dantelă neagră, care contrasta puternic cu albul umerilor. Denise îl luă de mână şi îl conduse pe terasă. Servitorul îi precedase cu o tavă de argint pe care erau aşezate paharele şi băutura. După aceea se retrase discret.

— Martini-ul este deja pregătit, spuse Denise, dar, dacă vrei, pot să-ţi ofer altceva.

— Martini este foarte bun.

Denise turnă în pahare, îi întinse unul şi-i zâmbi afectuos.

— Bine ai venit la New York.

Kent savură băutura rece. Ochii lor se întâlniră pentru o clipă, apoi ea se apropie de balustrada terasei.

— Ce face tatăl tău, Denise?

— Bine, mulţumesc. Încăpăţânat ca un adevărat asin, dar sănătos. Uneori am impresia că o să trăiască mai mult decât noi. Ţin foarte mult la el.

Se lăsase seara, o seară caldă şi plăcută de vară târzie, iar luminile oraşului începuseră să se aprindă. Priveau amândoi oraşul. Dedesubt circulaţia era intensă, puncte de lumină se mişcau agitate. Peste drum cu contururile cuprinse de întuneric, se vedea Central Park, luminat doar de câteva lămpi. Spre vest se zăreau, întunecate, apele râului Hudson. Mărgele de lumină alunecau în şuvoaie multicolore pe podul George Washington. Oamenii merg acasă, gândi O'Donnell.

Îl învăluia o briză uşoară iar el era conştient de prezenţa Denisei. Ea îi spusese încet:

— Este frumos, nu-i aşa? Chiar dacă ştii că undeva, dincolo de aceste lumini, se petrec lucruri îngrozitoare şi urâte, tot este frumos. Îl iubesc, mai ales la vremea asta de seară.

— Te-ai gândit vreodată să te întorci la Burlington?

— Să trăiesc acolo?

— Da.

— Niciodată nu te poţi întoarce, spuse Denise liniştită. Măcar atâta lucru m-a învăţat viaţa! Şi nu mă refer numai la Burlington ci la oameni, locuri, timp. Poţi vizita, îţi poţi face noi prieteni dar niciodată nu este la fel; eşti detaşat; nu te atinge nimic; nu este locul tău acolo, pentru că ai plecat. De exemplu, locul meu este aici, acum. Nu cred că voi putea părăsi vreodată New York-ul. Îţi par cumva lipsită de realism?

— Nu. Îmi pari extraordinar de înţeleaptă.

Îi simţi mâna pe braţul său.

— Hai să mai bem un cocktail, spuse ea, şi apoi poţi să mă duci la masă.

Au servit masa la Maisonette, un club de noapte discret şi plăcut pe Fifth Avenue.

Dansaseră şi acum se întorceau la masă.

— Cât timp stai? întrebă Denise.

— Peste trei zile plec.

— De ce atât de repede?

— Eu sunt un om care munceşte. Mă aşteaptă pacienţii şi spitalul.

— Cred că o să-mi fie dor de tine.

Kent rămase pe gânduri, apoi se întoarse brusc spre ea şi spuse pe neaşteptate:

— Ştii că nu am fost căsătorit niciodată?

— Da.

— Am patruzeci şi doi de ani. Când trăieşti atât de mult timp singur îţi formezi tabieturi care cu greu se pot schimba sau pot fi acceptate de altcineva. Încerc să îţi spun, de fapt, că aş putea fi un om dificil.

Denise îi cuprinse cu tandreţe mâinile.

— Kent, dragul meu, îmi dai voie să întreb ceva? Din întâmplare, este aceasta o cerere în căsătorie?

Kent zâmbi copilăreşte.

— Acum, că ai spus-o tu, aş zice că este.

Urmă un minut de tăcere, înainte ca Denise să răspundă, şi Kent simţi că ea trage de timp.

— Sunt flatată, dar nu cumva te grăbeşti puţin? La urma urmei abia ne cunoaştem.

— Te iubesc, Denise, spuse el cu simplitate.

Îi simţi privirea cercetătoare.

— Şi eu te-aş putea iubi. În acest moment totul în mine îmi spune să-ţi răspund da şi să te apuc cu amândouă mâinile, flămânde de tine. Dar ceva îmi

şopteşte să fiu prudentă. Când ai făcut o greşeală simţi nevoia să fii foarte atent şi să nu o repeţi.

— Da, eu pot înţelege asta.

— Niciodată nu m-am obişnuit cu ideea prostimii că poţi schimba partenerii repede, aşa cum ai lua o pastilă, fără să simţi diferenţa. Poate din cauza aceasta nu am cerut divorţul până acum.

— Crezi că divorţul va fi dificil?

— Nu chiar. Aş putea merge în Nevada, sau în alt stat. Dar mai există o problemă. Tu eşti la Burlington, eu la New York.

— Aşadar, ai vorbit serios când ai spus că nu te întorci la Burlington?

Se gândi puţin înainte să răspundă.

— Cred că da. Nu aş mai putea trăi acolo. Ce rost are să mă prefac, Kent? Mă cunosc foarte bine.

Apăru un chelner şi le umplu ceştile cu cafea.

— Simt nevoia să fim singuri.

— Atunci, de ce nu plecăm?

Chemă chelnerul şi plăti. Afară opri un taxi şi îi dădu adresa ei. După ce se instalară, Denise spuse:

— Asta este o întrebare foarte egoistă, Kent, dar te-ai gândit vreodată să practici medicina la New York?

— Da, mă gândesc acum.

Încă se mai gândea când intrară în lift. De când Denise îi pusese întrebarea, se tot gândise: „De ce nu aş veni la New York? Aici sunt spitale mari, acesta este un oraş cu tradiţie medicală”. Cu experienţa şi prietenii pe care-i avea aici nu-i era greu să-şi găsească un spital în care să lucreze. „Ce naiba mă ţine legat de Burlington? Acolo trebuie să trăiesc toată viaţa? Oare nu a venit timpul să schimb mediul? Doar nu sunt însurat cu Trei Comitate, şi nici nu sunt de neînlocuit. Este adevărat că aş simţi lipsa anumitor lucruri; sentimentul de a crea ceva şi oamenii cu care lucrez. Dar până acum am realizat foarte multe lucruri acolo, nimeni nu poate nega asta. Iar New Yorkul înseamnă Denise. Oare nu merită?” La etajul douăzeci Denise deschise uşa apartamentului. Nu era nici un semn că servitorul ar fi fost acolo. Au ieşit împreună pe terasă.

— Kent, vrei să bei ceva?

— Poate mai târziu.

O îmbrăţişă şi buzele lor se întâlniră într-un sărut langouros.

Simţea cum îi răspunde cu fiecare fibră a trupului ei. Apoi, cu blândeţe, se desprinse din îmbrăţişare.

Întoarsă pe jumătate, îi spuse cu vocea tremurândă:

— Sunt atât de multe lucruri la care trebuie să ne gândim.

— Chiar sunt? Tonul său era neîncrezător.

— Tu nu ştii foarte multe lucruri despre mine. Uite, de exemplu, eu sunt îngrozitor de posesivă. Ai ştiut asta?

— Nu mi se pare chiar îngrozitor.

— Dacă am fi căsătoriţi, ar trebui să te am în întregime, nu doar o parte din tine. Şi nu te-aş putea împărţi, nici chiar cu un spital.

— Am putea ajunge la un compromis. Alţi oameni reuşesc, răspunse Kent râzând.

— Ascultându-te, aproape te cred. Mai vii, curând, la New York?

— Da.

— Cât de repede?

— Oricând ai să mă chemi.

Instinctiv se îndreptă spre el şi se sărutară din nou, cu şi mai multă pasiune. Apoi se auzi ceva în spatele lor şi în salon pătrunse o dâră de lumină de la o uşă ce se deschise. Denise se desprinse din îmbrăţişare şi, o clipă mai târziu, pe terasă apăru o siluetă îmbrăcată în pijama.

— Parcă am auzit voci.

— Credeam că dormi, spuse Denise. Ţi-l prezint pe doctorul O'Donnell. Kent, aceasta este fiica mea, Philippa. O jumătate din gemenii mei imposibili, adăugă ea cu afecţiune.

Fata îl studie pe O'Donnell cu o curiozitate nedisimulată.

— Bună! Am auzit despre dumneata.

O'Donnell îşi aminti că Denise îi spusese că are doi copii de şaptesprezece ani. Fata părea mai mică decât vârsta, cu un trup ce abia începea să se împlinească, dar avea mişcările şi graţia mamei sale.

— Bună, Philippa. Scuză-ne dacă te-am deranjat.

— Nu puteam dormi şi citeam. Le arătă cartea din mână. Este Herrick. L-aţi citit?

— Nu cred. De fapt, la facultate nu ai prea mult timp pentru poezie, iar după aceea nu m-a prea interesat.

— Am ceva aici pentru tine, mamă.

Citea plăcut, simţind cuvintele şi sensul lor, cu o undă de duioşie în glas.

„Cea mai bună vârstă este prima,
Dar după ce a trecut şi timpul te grăbeşte,
Când ştii că trebuie să te căsătoreşti
Deşi ai trecut de prima tinereţe,
Nu strică niciodată să încerci.”
Când eşti tânăr şi ai sângele fierbinte.

— Am înţeles, spuse Denise. Kent, vreau să-ţi spun că cei doi copii ai mei mă presează să mă recăsătoresc.

— Pur şi simplu, credem că este mai bine pentru tine, interveni Philippa.

— Sunt nişte copii foarte practici şi revoltător de sentimentali. Ce-ai spune tu, Philippa, dacă m-aş căsători cu doctorul O'Donnell?

— Te-a cerut? întrebă fata prompt. Fără să aştepte un răspuns, exclamă plină de entuziasm: Păi ce să faci, accepţi.

— Depinde, draga mea. Mai există şi acea problemă măruntă a divorţului, care trebuie rezolvată.

— Of! Tata a fost atât de puţin înţelegător. Nu ştiu de ce ai aşteptat. Se întoarse spre O'Donnell. De ce nu trăiţi voi doi împreună? Aşa o să aveţi probe şi mama poate obţine divorţul fără să caute locuri de alea ca Reno.

— Sunt momente când mă îndoiesc profund de valoarea educaţiei moderne. Cred că ajunge, Philippa. Noapte bună, draga mea.

— Of, mamă! Uneori eşti antidiluviană.

— Noapte bună, dragă, repetă Denise ferm.

Philippa se întoarse spre O'Donnell.

— Cred că trebuie să plec.

— Mi-a făcut plăcere, Philippa.

Fata se apropie de el şi-i spuse fără prefăcătorie:

— Dacă tot o să fii tatăl meu vitreg, cred că pot să te sărut.

— Putem încerca, nu?

El se aplecă şi fata îl sărută pe buze, apoi se trase înapoi şi îi zâmbi.

— Ştii că eşti drăguţ? Mamă, orice s-ar întâmpla, pe el să nu-l scapi.

— Philippa! De data aceasta, nota de autoritate era foarte fermă.

Tânăra râse, îşi sărută mama, apoi îşi luă cartea de poezii şi plecă.

O'Donnell râdea în hohote, sprijinit de zidul terasei. În acel moment, burlăcia lui din Burlington i se părea incredibil de plictisitoare şi goală, iar perspectiva de a trăi împreună cu Denise la New York, mult mai strălucitoare şi atrăgătoare.

OPTSPREZECE

Amputarea piciorului lui Vivian a început la ora 8: 30 fix. Punctualitatea la sala de operaţie era o problemă de principiu, asupra căreia doctorul O'Donnell insistase de la început, de când ajunsese şeful secţiei de chirurgie, şi majoritatea chirurgilor erau de acord cu această regulă.

Procedura nu era foarte complicată şi Lucy Grainger ştia că nu va avea decât probleme de rutină. Hotărâse să amputeze piciorul cât mai de sus, mult deasupra genunchiului, în partea superioară a femurului. La un moment dat se gândise să-l taie din coapsă, în speranţa că şansele ca tumoarea să nu se poată răspândi în corp erau mai mari. Însă dezavantajul era că, mai târziu, fixarea unei proteze ar fi fost extrem de dificilă. De aceea făcuse un compromis şi se hotărâse să lase intactă o porţiune din femur. Noaptea trecută revăzuse în minte toate etapele pe care trebuia să le parcurgă. O consultase pe Vivian, lăsându-i impresia că era doar un examen de rutină. Asta se întâmplase după ce-i spusese vestea; întâlnire tristă şi încordată, în care fata fusese reţinută la început, apoi, cedând nervos, se aruncase de gâtul ei şi plânsese cu disperare, realizând faptul că ultima ei speranţă dispăruse. Lucy, deşi obişnuită din practică cu astfel de momente, de data asta se simţise deosebit de emoţionată.

Întâlnirea cu părinţii fetei şi, mai târziu, cu tânărul doctor Seddons fusese mai impersonală, dar la fel de tulburătoare. Lucy ştia că nu-şi va putea stăpâni niciodată în întregime sentimentele faţă de pacienţi, aşa cum reuşeau alţi medici, şi trebuia să recunoască faţă de sine însăşi că aparenta sa detaşare era numai o poză, totuşi necesară.

În sala de operaţii însă, nu se mai punea problema de a poza sau de a fi detaşată. Era locul unde era esenţial, şi era convinsă de acest lucru, să acţioneze la rece, fără sentimente personale, pentru rezolvarea imediată a necesităţilor chirurgicale.

Anestezistul, aflat la capătul mesei de operaţie raportă că el şi-a terminat treaba. Internul care o asista pe Lucy ţinea piciorul ce trebuia amputat ridicat de câteva minute, pentru a nu permite sângelui să circule din abundenţă prin el. Lucy începu să pună un garou pneumatic cât mai sus, pe coapsă. Fără să i se ceară, asistenta îi întinse o foarfecă şi Lucy începu să taie bandajele care acopereau piciorul. Bandajele căzură, iar asistenta le adună de pe jos. Privi ceasul. Piciorul era în poziţie verticală de cinci minute şi carnea se albise. Internul schimbă mâinile şi Lucy îl întrebă:

— Ţi-au obosit mâinile?

— Ce m-aş fi făcut dacă trebuia să stau aşa o oră?

Anestezistul se apropie de garou şi o privi pe Lucy întrebător. Ea încuviinţă.

— Da, te rog.

Anestezistul începu să pompeze aer în garoul de cauciuc pentru a bloca circulaţia sângelui din picior. Când termină, întinse piciorul până când îl aşeză în poziţie orizontală pe masa de operaţie. Internul şi asistenta acoperiră

pacienta cu un cearşaf verde, steril, lăsând descoperită doar porţiunea pe care urma să se facă intervenţia.

Astăzi aveau asistenţă doi studenţi la medicină de la universitate. Lucy le făcu semn să se apropie. Asistenta îi întinse bisturiul şi Lucy începu să zgârie cu vârful carnea piciorului, vorbind în timp ce lucra.

— Observaţi că mai întâi marchez lungimea bucăţii ce va acoperi osul. Asta o facem ca să ştim până unde ne întindem.

Apoi, începu să taie mai adânc, dezvelind stratul de sub piele, ce conţinea un ţesut gras, galben.

— Este foarte important ca fâşia din faţă să fie mai lungă decât cea din spate, astfel ca linia de sutură să fie puţin în spate. În felul acesta pacientul nu va avea cicatricea chiar în dreptul osului. Dacă nu am proceda aşa, orice apăsare i-ar putea provoca dureri mari.

Tăietura începuse să se adâncească acum, marginile celor două fâşii fiind marcate de sângele ce începuse să se prelingă. Acestea arătau acum, şi cea din faţă şi cea din spate, ca două cozi scurte - una mai lungă, alta mai scurtă - ce puteau fi împreunate şi cusute.

Folosind bisturiul şi lucrând cu mişcări scurte şi precise, Lucy începu să răsfrângă carnea, descoperind ţesutul însângerat de dedesubt.

— Tampon, te rog!

Asistenta i-l dădu şi Lucy curăţi ţesutul de dedesubt. Îi făcu semn internului să ţină tamponul şi începu să taie mai adânc, pătrunzând în primul strat, al muşchiului cvadriceps.

— Imediat o să dăm de arterele principale. Da, iat-o pe prima: artera femurală.

Lucy o localiză, iar cei doi studenţi se aplecară mult înainte ca să o vadă. Continuă să vorbească în timp ce lucra:

— Vom încerca să descoperim vasele de sânge, cât mai sus posibil, apoi le vom trage în jos şi le vom lega, astfel încât să se retracteze de pe ciot.

Acul pe care i-l dăduse asistenta sălta în mâna ei în sus şi-n jos. Lucy legă vasele de sânge de două ori, pentru mai multă siguranţă. Orice hemoragie în această zonă putea să însemne o catastrofă pentru pacientă. Apoi, luă foarfecă şi reteză artera principală. Primul pas ireversibil spre amputare fusese făcut. Procedă la fel cu celelalte artere şi vene. Apoi, continuând să taie muşchiul, ajunse la nerv. Îşi trecu mâna înmănuşată peste el, într-o mişcare exploratorie, şi atunci Vivian tresări şi toate privirile se îndreptară spre anestezist.

Acesta îi linişti.

— Totul este în regulă, nu sunt probleme.

Ţinea mâna pe obrazul lui Vivian. Era palidă, dar respira profund şi regulat. Ţinea ochii deschişi fără să vadă, şi erau plini de lacrimi, lacrimi plânse inconştient.

— Vom proceda şi cu nervul la fel cum am făcut cu arterele şi venele. Îl vom întinde în jos, îl vom lega cât mai sus posibil şi apoi îl vom secţiona şi-i vom permite să se contracteze.

Lucy vorbea ca un automat, cuvintele îi însoţeau mişcarea mânilor.

— Întotdeauna au existat discuţii între chirurgi despre cum trebuie procedat cu terminaţiile nervoase în timpul amputării. Obiectivul este, bineînţeles, acela de a evita durerile pacientului. S-au încercat câteva metode: injectarea de alcool, cauterizarea, dar metoda pe care o vom folosi acum este încă cea mai simplă şi cea mai răspândită.

Privi ceasul de pe peretele sălii de operaţie. Arăta nouă şi cincisprezece minute. Trecuseră patruzeci şi cinci de minute de când începuse. Se uită la anestezist.

— E bine?

— Nici că se poate mai bine, Lucy. Este o fată sănătoasă. Încercă să glumească. Eşti sigură că-i amputezi piciorul care trebuie?

Lui Lucy nu-i plăcuseră niciodată glumele făcute în sala de operaţie pe seama pacienţilor care erau pe masă, deşi ştia că unii chirurgi le aceptau. Oricum, prefera să schimbe subiectul.

— Ce-ţi mai face familia! îl întrebă pe anestezist, în timp ce tăia muşchiul de la spatele piciorului.

— Bine. Săptămâna viitoare ne mutăm în casă nouă.

— Da? Unde? Puţin mai sus tamponul, te rog, îi spuse internului.

— În Somerset Heights, într-un cartier nou din partea de nord a oraşului.

Muşchiul era tăiat aproape complet.

— Cred că am auzit de cartierul ăsta. Presupun că soţia ta este foarte mulţumită.

Se vedea osul, acum.

— Este în al nouălea cer. Cumpără covoare, alege perdele, chestii de astea. Există însă o problemă.

Degetele lui Lucy se mişcau uşor în jurul osului, eliberându-l de muşchii din jur. Vorbi pentru studenţi:

— Observaţi că împing muşchii cât se poate de sus, pentru ca după aceea să acopere în întregime osul care mai rămâne.

Internului îi era greu să reţină muşchii cu cele două tampoane. Lucy îl ajută să-i prindă mai bine, după care acesta mormăi:

— Data viitoare o să-mi aduc şi a treia mână.

— Fierăstrăul, vă rog.

Asistenta fu din nou prezentă la datorie şi puse mânerul fierăstrăului în mâna deschisă a lui Lucy.

Îl întebă pe anestezist:

— Care-i problema?

Fixă lama fierăstrăului cât putu de sus şi începu să taie. Pe măsură ce dinţii fierăstrăului muşcau din os, zgomotul pe care-l făcea devenea sumbru şi pătrunzător.

— Să plătesc toate astea, răspunse internul.

Lucy începu să râdă.

— Va trebui să-ţi dăm mai mult de lucru.

Tăiase mai mult de jumătate din os. Era destul de tare, dar aşa erau oasele tinere. Deodată îi trecu prin minte un gând. „Suntem în faţa unei tragedii şi totuşi, noi vorbim, normal, aproape glumind, despre lucruri obişnuite. În câteva secunde piciorul acesta va fi tăiat şi o tânără, aproape un copil, îşi va pierde pentru totdeauna o parte din viaţă. Niciodată nu va mai putea alerga cu naturaleţe ca ceilalţi oameni, nu va mai dansa, nu va mai înota, nu va mai face dragoste fără să aibă complexe. Unele dintre aceste lucruri poate că ar mai fi putut să le facă, iar altele numai ajutată şi cu proteză, dar nimic nu mai avea să fie ca înainte. Niciodată nu mai putea fi atât de veselă, de liberă şi de lipsită de griji ca atunci când se bucurase de tinereţea întregului corp. Acesta era miezul tragediei: se întâmplase prea devreme.”

Lucy se opri. Degetele sale sensibile îi spuneau că tăietura era aproape gata. Apoi, brusc se auzi un scrâşnet, urmat de o plesnitură ascuţită. În ultimul moment, sub greutatea membrului aproape tăiat, ultimul fragment de os plesni. Piciorul căzu pe masă. Pentru prima dată Lucy ridică glasul:

— Prinde-l! Repede!

Dar graba fu în zadar. Internul nu reuşi să-l prindă şi piciorul alunecă de pe masa de operaţie şi căzu pe duşumea cu un zgomot înăbuşit.

— Lasă-l acolo! Vocea lui Lucy era tăioasă, pentru că internul, uitând că era sterilizat se aplecase să ridice piciorul. Realizând în ultimul moment acest lucru, tânărul se ridică stânjenit.

Asistenta care strângea instrumentarul folosit se aplecă, ridică piciorul şi îl împachetă într-o folie de plastic. Mai târziu, urma să fie dus la secţia patologie.

— Curăţă ciotul de pe masă, te rog.

Lucy îi făcu semn internului şi acesta începu să facă ceea ce i se ceruse. Asistenta avea o pilă pregătită şi Lucy o luă şi începu să netezească capătul ciotului, care, din cauza rupturii, avea marginile neregulate.

— Să ţineţi minte tot timpul, capătul osului trebuie să fie curat şi neted. Orice aşchie are tendinţa să crească şi devine extrem de dureroasă. Cum stăm cu timpul?

— Au trecut şaptezeci de minute, răspunse anestezistul.

Lucy înapoie pila.

— Gata, putem începe să coasem.

Văzând că se apropia de sfârşit, se gândi recunoscătoare la cafeaua care o aştepta în cabinet.

* * *

Mike Seddons transpirase abundent tot timpul cât Vivian fusese în operaţie. Împreună cu părinţii lui Vivian se afla într-o sală de aşteptare rezervată rudelor apropiate ale pacienţilor. În dimineaţa aceea, devreme, când personalul medical abia începuse să vină la serviciu, o vizitaseră pe Vivian. Erau foarte puţine de spus şi, întrucât Vivian era sub efectul sedativelor, realiza cu greu că ei erau lângă ea. Apoi, după câteva minute după ce veniseră, fusese dusă la secţia chirurgie.

Acum, neliniştiţi, în salonaşul mobilat modest, cu canapele inconfortabile de piele şi mese lăcuite, cei trei nu mai aveau putere nici să vorbească. Henri Loburton, înalt şi solid, cu părul argintiu şi faţa crestată de timpul petrecut în aer liber, stătea lângă fereastră şi privea în stradă. Mike putea să jure că după câteva minute tatăl lui Vivian se va întoarce de la fereastră şi se va aşeza pe un scaun, apoi se va ridica şi va merge din nou la geam. Bătrânul făcea această mişcare de peste o oră. O nervozitate care îl ardea ca un foc îl făcea pe Seddons să-şi dorească cu disperare ca mişcarea bătrânului să varieze puţin. Măcar s-ar mişca mai repede, sau dac-ar schimba intervalele de timp dintre cele două poziţii.

În schimb, mama lui Vivian stătea nemişcată. Se aşezase pe un scaun cu spătar, preferându-l celorlalte, ce păreau mai confortabile, şi rămăsese într-o poziţie ce sugera obişnuinţa unei discipline autoimpuse. Angela Loburton privea drept în faţă, parcă spre infinit, cu mâinile împreunate în poală. Azi era mai palidă decât de obicei, dar pomeţii înalţi, ce-i accentuau demnitatea naturală şi prestanţa, erau mai proeminenţi ca niciodată. În acelaşi timp părea o femeie fragilă, dar indestructibilă.

După ce se cunoscuseră, Mike Seddons se gândise de mai multe ori la doamna Loburton. Emoţiile şi grijile ei în privinţa lui Vivian fuseseră mult mai vizibile decât ale soţului. Şi totuşi, pe măsură ce treceau zilele, Seddons simţea că ele sunt tot atât de mari, poate chiar mai mari. În ciuda înfăţişării foarte bărbăteşti a tatălui lui Vivian, bănuia că mama era aceea care avea un caracter

mai puternic, ea fusese în această căsnicie stânca pe care, de-a lungul anilor, venea să-şi depună obolul.

Seddons se întrebă cum vor fi relaţiile între el şi Vivian. Care dintre ei se va dovedi mai hotărât şi mai rezistent? Ştia că doi oameni nu sunt niciodată egali, nici ca putere, nici ca tărie de caracter, nici ca intensitate a dragostei. Mai ştia că diferenţa de sex nu prea avea legătură cu aceste lucruri, şi că adeseori femeile se dovedeau mult mai puternice decât bărbaţii, atât ca judecată, cât şi în privinţa caracterului, iar aparenta bărbăţie putea să fie o poză care să camufleze lipsurile.

Oare Vivian era mai puternică decât el, era mai hotărâtă, avea mai mult curaj? Începuse să se gândească la asta noaptea trecută şi încă se mai gândea. O vizitase după ce aflase că fusese luată hotărârea să i se amputeze piciorul şi era îngrijorat că Vivian ştia. O găsise zâmbind, nu plângând.

— Intră, Mike dragă, şi, te rog, nu fi atât de posomorât. Doctoriţa Grainger mi-a spus şi mi-am luat porţia de plâns. Acum, gata, s-a terminat, sau se va termina mâine dimineaţă.

În acel moment simţise că o iubeşte profund, o luase în braţe şi o sărutase pătimaş. După aceea, ea îi răvăşise părul cu afecţiune şi, ţinându-i capul între palme, îl privise drept în ochi.

— Mike, voi rămâne cu un singur picior pentru tot restul vieţii. Nu voi mai fi fata pe care ai întâlnit-o, nu aşa cum m-ai cunoscut şi nici aşa cum sunt acum. Dacă te răzgândeşti, voi înţelege.

— Nu vorbi aşa!

— De ce? Ţi-e teamă să vorbeşti despre asta?

— Nu! Protestase ferm, dar ştia că minte. *Îi era teamă,* aşa cum ştia că lui Vivian nu-i este teamă. Nu-i mai era. Nu acum.

Era o trăsătură a lui Vivian, pe care Mike acum o descoperea la mama ei. Amândouă aveau tărie de caracter. El va fi în stare să se poarte pe măsură? Pentru prima dată îl asalta îndoiala şi avu un sentiment de stânjeneală.

Domnul Loburton îşi schimbă traseul, oprindu-se în faţa lui.

— Michael, a trecut o oră şi jumătate. Mai poate să dureze mult?

Seddons simţi şi privirea mamei aţintită asupra lui.

— Nu cred. Doctoriţa Grainger a spus că va veni aici... imediat după... Vom avea veşti foarte curând.

NOUĂSPREZECE

Doctorul Dornberger băgă mâinile prin cele două orificii cu mănuşi sterile ale incubatorului şi examină cu atenţie copilul Alexander. Trecuseră trei zile şi jumătate de la naştere, fapt care, în mod normal, putea fi considerat încurajator. Dar mai erau şi alte simptome, din ce în ce mai evidente, care îl neliniştea pe doctorul Dornberger.

Termină consultaţia, apoi rămase gânditor lângă incubator, cumpănind în minte faptele, filtrându-le prin prisma anilor îndelungaţi de experienţă, comparându-le cu alte cazuri pe care le mai avusese. Raţionamentul îi confirmă ceea ce ştiuse din instinct: şansele erau extrem de slabe.

— Ştii, i se adresă el asistentei, o vreme am crezut că o să reuşească.

Tânăra asistentă din secţia de prematuri, aceeaşi cu care vorbise John Alexander, îl privi întrebătoare.

— A respirat normal până acum o oră, apoi din ce în ce mai slab, spuse ea, văzând că doctorul tace. Atunci v-am sunat.

O elevă asistentă urmărea cu atenţie conversaţia.

— Da, nu respiră cum trebuie, spuse Dornberger încet şi continuă, gândind cu glas tare, încercând să se asigure că nu greşeşte. Este mai palid decât ar trebui şi picioruşele parcă sunt umflate. Spune-mi încă o dată, ce zice analiza sângelui?

Asistenta consultă fişa.

— Şapte nuclee de celule roşii la o sută albe.

Urmă o pauză în care doctorul judecă informaţia. Anemia era prea mare.

— Ştii ceva? Dacă nu ar fi analiza aceea de sensibilitate, eu aş suspecta copilul de eritroblastoză.

Asistenta îl privi surprinsă.

— Dar, domnule doctor...

— Ştiu... Nu se poate. Arătă spre fişă. Totuşi, vreau să mai văd o dată analiza, rezultatul probei de sânge al mamei.

Răsfoind hârtiile, asistenta găsi analiza şi o scoase. Era raportul semnat de doctorul Pearson, după altercaţia cu David Coleman. Dornberger îl citi cu atenţie şi i-l dădu înapoi.

— Mda, este foarte clar. Sensibilitate negativă.

Trebuia să fie clar, bineînţeles, dar undeva, într-un colţ al minţii, îl sâcâia un gând. Putea fi greşit raportul? Imposibil, îşi spuse singur. Patologia nu ar face niciodată asemenea greşeală. Hotărî totuşi să stea de vorbă cu Joe Pearson.

— Pe moment nu mai putem face nimic, îi spuse asistentei. Cheamă-mă dacă observi vreo schimbare.

— Da, domnule doctor.

După ce Dornberger plecă, eleva asistentă întrebă:

— Ce era aia ce-a spus doctorul, eritro...?

— Eritroblastoză este o boală de sânge care se manifestă la copii. Apare uneori, când sângele mamei are Rh negativ, iar al tatălui Rh pozitiv.

Tânăra asitentă cu părul roşu îşi formulă cu grijă răspunsul, aşa cum făcea întotdeauna. Elevelor le făcea plăcere să stea cu ea, pentru că avea reputaţia de a fi una dintre cele mai capabile asistente, precum şi pentru că numai douăsprezece luni o despărţeau de vremea când ea însăşi fusese elevă. Terminase şcoala ca şefă de promoţie doar cu un an în urmă. Ştiind acestea, elevele profitau, bombardând-o cu întrebări.

— Eu ştiam că în astfel de situaţii se schimbă total sângele copilului, imediat după naştere.

— Vrei să spui că schimbarea i se face prin transfuzie?

— Da.

— Asta se întâmplă numai în unele cazuri. Depinde de analiza de sensibilitate a sângelui mamei. Dacă rezultatul este pozitiv, înseamnă că nou-născutul are eritroblastoză şi i se face imediat transfuzie. În cazul acesta rezultatul este negativ, deci transfuzia nu a fost necesară. Asistenta tăcu gânditoare, apoi murmură pentru sine: Ciudat, totuşi... simptomele astea...

* * *

După cearta de acum câteva zile în legătură cu controalele activităţii de laborator, bătrânul patolog nu-i mai spusese nimic lui David Coleman despre implicarea lui în activitatea laboratorului de serologie. Coleman nu ştia ce însemna această tăcere: ori îşi impusese punctul de vedere şi prelua conducerea laboratorului, ori Pearson intenţiona să reia atacul mai târziu. Între timp, tânărul patolog îşi făcuse obiceiul de a intra regulat în laborator şi de a controla cum se lucrează. Avea deja câteva idei de schimbare a modului de lucru, şi pe unele, de mai mică importanţă, chiar le pusese în aplicare.

Între el şi Carl Bannister, bătrânul tehnician, părea să existe un fel de armistiţiu temporar. Pe de altă parte, John Alexander arătase limpede că era încântat de atenţia pe care o acorda Coleman laboratorului şi făcuse chiar câteva sugestii pe care Coleman le aprobase.

După ce fusese adusă la spital soţia sa, Alexander venise să lucreze în laborator, deşi Pearson îi permisese să stea cu ea oricât ar fi considerat că era necesar. Coleman îl auzise răspunzând:

— Vă mulţumesc, domnule doctor, dar dacă nu lucrez, situaţia o să mă frământe foarte mult şi asta nu va folosi nimănui.

Pearson îi spusese că nu avea nimic împotrivă şi că putea merge să-şi vadă soţia oricând dorea.

David Coleman intră în laboratorul de serologie. Îl găsi pe John Alexander la masa din centrul laboratorului, privind la microscop, iar în faţa lui se găsea o femeie îmbrăcată în halat alb, cu nişte sâni imenşi, pe care Coleman îşi amintea vag că-i mai văzuse de câteva ori prin spital. Când intră, Alexander spunea:

— Poate că ar trebui să vorbiţi cu doctorul Pearson sau cu doctorul Coleman. Oricum, eu o să le trimit rezultatul.

— Ce rezultat? întrebă Coleman, şi capetele celor doi se întoarseră spre el.

— Oh, domnule doctor! *Sunteţi* doctorul Coleman, nu-i aşa?

— Da, eu sunt.

— Eu sunt Hilda Straughan. Îi întinse mâna şi adăugă: şefa secţiei de nutriţie.

Observă fascinat, în timp ce ea îi scutura mâna, că sânii ei magnifici se mişcau în ritmul mâinii, unduindu-se ca o balenă ce se rostogoleşte. Înfrângându-şi gândurile, îi spuse:

— Îmi pare bine. Vă putem ajuta cu ceva?

Ştia din experienţă că patologii şi cei ce se ocupau de hrană colaborau strâns în probleme de igiena nutriţiei.

— În ultimele săptămâni au fost cam multe cazuri de infecţii intestinale, spuse femeia. Mai ales printre angajaţii spitalului.

— Arată-mi şi mie spitalul unde nu se întâmplă asemenea lucruri, râse Coleman.

— Oh, ştiu, dar dacă mâncarea este cauza, şi de regulă este, vreau să aflu motivul. Numai astfel pot preveni ca aşa ceva să nu se mai întâmple.

Femeia aceasta vorbea cu atâta dăruire, încât Coleman simţi că începe să o respecte. Întrebă politicos:

— Aveţi vreo bănuială?

— Foarte precisă. Bănuiesc că totul porneşte de la maşinile de spălat vasele, doctore C.

Pe moment, Coleman rămase uimit de acest fel de adresare. Îşi reveni şi întrebă:

— Da? De ce?

Cu colţul ochiului îl zări intrând pe Bannister. Amândoi tehnicienii ascultau conversaţia.

— Sistemul de încălzire al apei este ineficient.

Felul în care se exprima îi stârnea râsul, dar se stăpâni şi întrebă:

— A anunţat cineva acest lucru?

— Bineînţeles că am anunţat, doctore C. Am discutat cu administratorul, domnul Tomaselli, de mai multe ori. De fapt, ultima mea discuţie cu domnul T.

l-a determinat pe acesta să solicite doctorului Pearson să facă analize noi la maşinile de spălat.

— John, ai făcut vreo analiză?

— Da, domnule doctor.

— Ce ai găsit?

— Temperatura apei nu este suficient de mare. Alexander consultă nişte fişe. Am făcut trei teste, în trei momente diferite ale zilei, şi temperatura era între 45 şi 55 de grade.

— Vedeţi? şi femeia ridică mâinile exasperată.

— Da, mult prea puţin.

— Şi asta nu este tot, domnule doctor. John Alexander puse jos fişele şi luă o lamă. Am descoperit bacterii pe farfurii, *după* ce au trecut prin mâinile de spălat.

— Să văd şi eu. Coleman luă lama şi o aşeză la microscop. După ce reglă lentilele, formele caracteristice ale bacteriilor îi săriră imediat în ochi.

— Ce-i asta? Ce-nseamnă? întrebă doamna Straughan.

Doctorul spuse gânditor:

— Lama arată existenţa bacteriilor. În mod normal, apa fierbinte ar trebui să le distrugă. Se pare însă că reuşesc să reziste la temperatura apei din maşinile de spălat şi aşa ajung pe farfuriile spălate.

— Este grav?

— Da şi nu. Poate fi cauza unor infecţii intestinale de care vorbeai, dar acest lucru n-ar fi foarte periculos. Ar putea deveni periculos însă, dacă din întâmplare apare în spital purtătorul unei boli.

— Un purtător de boală?

— O persoană care poartă germenii unei boli, fără să sufere de acea boală. Un purtător poate să pară perfect normal şi sănătos. Sunt cazuri foarte dese.

— Înţeleg. Doamna Straughn căzu pe gânduri.

Coleman se întoarse spre cei doi tehniceni.

— Presupun că *facem î*n mod regulat analize la tot personalul care vehiculează mâncarea în spital, nu?

Bannister răspunse plin de importanţă.

— Ah, da, bineînţeles. Doctorul Pearson este foarte sever în privinţa asta.

— Suntem la zi?

— Da. După un moment de gândire tehnicianul adaugă: Nu le-am făcut, totuşi, de o bucată de vreme.

— Când a fost făcută ultima verificare?

— O secundă, vă rog, să caut în registru.

Aşteptând, David Coleman cântărea implicaţiile descoperirii. Dacă maşinile de spălat vase nu erau eficiente, şi se pare că nu erau, trebuia să se facă ceva foarte repede, nu încăpea discuţie. Pe de altă parte, atâta timp cât distribuitorii de hrană erau verificaţi cu atenţie nu existau motive de alarmă.

— Ar fi bine să îi dai raportul asupra analizei doctorului Pearson, cât mai repede, John.

— Bine, domnule doctor.

Din celălalt capăt al camerei, Bannister le strigă:

— Douăzeci şi patru februarie.

— Ai spus februarie? întrebă surprins Coleman.

— Da.

— Asta înseamnă acum şase luni. Se adresă femeii: Se pare că nu au existat schimbări în personalul de la bucătărie.

— Ah, ba da, din nefericire. Din februarie am angajat o grămadă de oameni noi, doctore C.

Coleman nu înţelegea şi-l întrebă pe Bannister:

— Eşti sigur în privinţa datei?

— Atunci a fost ultima verificare. Bannister era foarte sigur de el. Era foarte plăcut să-i poţi da o informaţie foarte exactă acestui doctor „ştie-tot”. Veniţi să vedeţi, dacă nu credeţi.

Ignorând invitaţia, Coleman spuse:

— Bine, dar ce s-a întâmplat cu noii angajaţi? Ei nu au făcut analize?

— Aici nu scrie nimic altceva. Dacă biroul pentru sănătate nu ni-i trimite la analiză, noi nu avem de unde să ştim că există noi angajaţi. Atitudinea lui Bannister era de indiferenţă totală.

Coleman simţi cum se înfurie. Controlându-se, îi spuse femeii:

— Cred că este o problemă în care ar trebui să vă implicaţi.

Pentru prima dată începu să realizeze că ceva, undeva, era fundamental greşit.

— O voi face imediat. Mulţumesc, doctore C. Femeia părăsi laboratorul, fiecare pas făcând să i se mişte sânii impunători.

Urmară câteva momente de tăcere. Coleman simţea că Bannister este neliniştit. Când ochii li se întâlniră, îl întrebă cu răceală:

— Te-ai gândit vreodată să te întrebi *de ce* nu se trimit analizele noilor angajaţi?

— Păi... cred că m-aş fi întrebat, mai devreme sau mai târziu, răspunse Bannister, simţind cum siguranţa pe care o avusese mai devreme începe să se evapore.

Coleman îl măsură cu dispreţ şi spuse, nervos:

— Eu aş spune că mai târziu. Mai ales dacă asta implica să mai şi gândeşti. La uşă se întoarse. Mă găseşti în biroul doctorului Pearson.

Bătrânul tehnician era palid. Buzele îi tremurau.

— Ştie tot, nu? Cum scrie la carte.

În acel moment, în jurul lui Bannister plutea atmosfera eşecului. Lumea lui, pe care o credea inviolabilă şi pentru care nu făcuse nimic să o protejeze, se demola bucată cu bucată. O nouă ordine îşi făcea loc, iar el nu-şi găsea locul în ea. Era doar o figură jalnică, pe lângă care timpul trecuse.

* * *

Când intră Colemian, Joe Pearson ridică privirea din hârtii. Fără altă introducere, tânărul patolog anunţă:

— John Alexander a găsit bacterii pe farfuriile spălate, ce trecuseră prin maşinile de spălat.

Pearson nu păru surprins.

— Sistemul de încălzire al apei e de vină.

— Ştiu. Coleman încercă, dar nu reuşi să-şi ascundă sarcasmul. A încercat vreodată cineva să facă ceva ca să rezolve problema asta?

Bătrânul îl privi curios. Vorbi cu un calm surprinzător:

— Cred că ai impresia că lucrurile sunt foarte prost conduse aici.

— Da, dacă tot aţi spus-o. Coleman îşi strânse buzele şi se întrebă cât vor putea continua să lucreze într-o asemenea atmosferă.

Pearson deschise un sertar şi începu să caute printre dosare şi hârtii, vorbind în timp ce căuta. Scoase un dosar şi îl aruncă pe birou. Vorbi cu un amestec ciudat de mânie şi tristeţe.

— Eşti atât de tânăr, puternic şi plin de idealuri înalte. Vii aici şi, din întâmplare, administraţia este nouă iar banii se duc mai repede decât acum câţiva ani. Şi atunci, ce-ţi imaginezi? Că dacă nu merge ceva, înseamnă că nimeni nu s-a gândit să schimbe ceva, că nimeni nu a încercat.

— Nu am spus asta, zise Coleman încet, pe un ton aproape defensiv.

Pearson împinse spre el dosarul.

— Acesta este dosarul de corespondenţă pentru cumpărarea boilerului la bucătărie. Dacă-ţi vei da silinţa să-l citeşti, vei descoperi că cer schimbarea lui de ani de zile. Hai, citeşte!

Coleman deschise dosarul şi începu să întoarcă paginile. Înţelese imediat cât de mult greşise. Hârtiile includeau critici aspre ale lui Pearson la adresa igienei din bucătăria spitalului, în termeni chiar mai tari decât ar fi folosit el. Corespondenţa dura de mai mulţi ani.

— Ei bine? întrebă Pearson, care-l privise în timp ce citea.

Coleman răspunse fără ezitare:

— Îmi pare rău. Vă datorez nişte scuze. Oricum, în această privinţă.

— Vrei să spui că mai sunt şi altele?

— Am descoperit că nu s-au făcut analizele noilor angajaţi de peste şase luni.

— De ce? Întrebarea tună exploziv.

— Se pare că nu au fost trimise de la biroul de sănătate. Şefa secţiei de nutriţie verifică acum.

— Şi vrei să spui că noi nici măcar nu ne-am pus problema, nu? Nimeni de la patologie nu s-a întrebat de ce?

— Se pare că nu.

— Tâmpitul ăsta de Bannister! Este un lucru foarte grav.

— Şi eu m-am gândit că trebuie să ştiţi.

Pearson ridică receptorul telefonului.

— Vreau cu administratorul.

Conversaţia care a urmat a fost scurtă şi la obiect. Când termină, Pearson puse receptorul în furcă, se ridică şi spuse:

— Tomaselli coboară imediat. Îl aşteptăm în laborator.

* * *

Doar câteva minute au fost necesare pentru a reface testele şi a demonstra ceea ce aflase David Coleman. În timp ce John Alexander recitea notiţele şi Pearson cerceta lamele la microscop, şefa secţiei de nutriţie intră în laborator.

— Ce ai aflat? o întrebă administratorul, întorcându-se spre ea.

— Este incredibil, dar adevărat. La începutul acestui an a fost angajată o nouă persoană la biroul de sănătate. Nimeni nu i-a spus că personalul care distribuie mâncarea trebuie să-şi facă analizele. De aceea nu le-a trimis.

— Deci, de câtă vreme nu s-au făcut analizele? întrebă Tomaselli.

— De aproximativ şase luni şi jumătate.

Coleman îl observă pe Bannister stând mai departe de grup, aparent preocupat de ceva, dar simţi că bătrânulul tehnician nu-i scăpa nimic din ce se vorbea.

— Ce propuneţi, doctore Pearson? întrebă Tomaselli.

— O verificare cât mai rapidă a tuturor angajaţilor şi în primul rând a celor noi. De data asta, bătrânul patolog era energic şi hotărât. După aceea, vor trebui şi ceilalţi reexaminaţi. Asta înseamnă analize de laborator, radiografii şi examinări fizice. Trebuie să se înceapă cu angajaţii de la bucătării şi cu toţi cei care au tangenţe cu hrana.

— Vreţi să vă ocupaţi de asta, doamnă Straughan? întrebă Tomaselli. Colaboraţi ca biroul de sănătate. Ei or să stabilească detaliile...

— Da, domnule T., încep imediat.

— Mai aveţi nevoie şi de altceva? întrebă Tomaselli, întorcându-se spre Pearson.

— Ori cumpărăm un boiler nou, ori alte maşini de spălat vase. Pearson ridică tonul. De ani de zile vă spun asta!

— Ştiu. Am moştenit dosarul şi este pe lista de priorităţi. Necazul e că nu prea avem bani. Oare cât costă?

— De unde naiba să ştiu eu cât costă? Pearson era iritat la culme. Ce sunt eu? Instalator?

— Ştiu eu câte ceva despre instalaţiile sanitare. Poate că vă pot ajuta.

Toată lumea întoarse privirea spre uşă. Era doctorul Dornberger, inevitabil ocupat cu umplerea pipei. Intrase în tăcere în laborator, fără să fie observat.

— Vă întrerup?

— Nu. Am terminat.

Dornberger îl văzu pe John Alexander privindu-l cu intensitate.

— Ţi-am văzut copilul acum câteva minute, tinere. Mă tem că nu evoluează prea bine.

— Există vreo speranţă, domnule doctor?

— Mă tem că nu prea mare. Dornberger vorbea încet. În laborator se lăsă tăcerea, apoi, ca şi când şi-ar fi amintit ceva, se întoarse spre Pearson. Ştii, Joe, mă întrebam dacă ar putea exista vreo îndoială în privinţa testului de sensibilitate al doamnei Alexander?

— Îndoială?

— Vreau să spun, ar putea fi greşit?

— Absolut nici o greşeală, Charlie. L-am făcut eu însumi, cu foarte mare atenţie. De ce mă întrebi?

— Verific. Azi-dimineaţă, pe moment, am suspectat că ar putea fi eritroblastoză. A fost doar o bănuială.

— Foarte improbabil, spuse Pearson emfatic.

— Da, aşa m-am gândit şi eu.

Tăcerea se lăsă din nou şi toţi ochii se întoarseră spre Alexander. Coleman simţi că ar fi trebuit să spună ceva, orice, ca să-i distragă atenţia şi, astfel, tânărului laborant să-i fie mai uşor. Îi spuse lui Dornberger aproape fără să se gândească:

— Au existat unele dubii în privinţa testelor de sensibilitate, când laboratoarele foloseau doar testele în mediu salin şi de proteine. Pe vremea aceea, se mai întâmpla ca unele cazuri, puţine, ce erau pozitive, să fie

catalogate drept negative. Astăzi însă, cu testul Coombs, aproape că nu mai există îndoieli.

Când termină de vorbit îşi dădu seama că laboratorul acesta începuse să se schimbe numai de la venirea sa. Nu avusese intenţia să facă vreo aluzie la Pearson, ba chiar spera ca acum acesta să nu dea importanţă vorbelor sale. Fuseseră destule certuri între ei, ca să mai fie nevoie de încă una.

— Dar, domnule doctor Coleman... Alexander îl privea alarmat.

— Da, ce s-a întâmplat? Coleman era uimit. Nu spusese nimic care să producă o asemenea reacţie.

— Noi nu am făcut testul Coombs.

Deşi îl îngrijora Alexander, Coleman simţea că se enervează. Din cauza lui Pearson ar fi vrut să evite subiectul. Iată cum nu mai avea de ales.

— Ba da, l-aţi făcut. Îmi amintesc că am semnat chiar eu formularul pentru cumpărarea serului.

— Dar domnul doctor Pearson a spus că nu este necesar. Testul acesta nu s-a făcut.

Lui Coleman îi trebuiră câteva secunde să înţeleagă ceea ce se spusese. Harry Tomaselli, care nu înţelegea despre ce-i vorba, privea scena cu curiozitate. Dornberger deveni deodată foarte atent. Pearson părea stânjenit.

— Am vrut să-ţi spun atunci, se scuză bătrânul. Dar am uitat.

Mintea lui Coleman era acum în alertă. Înainte de a continua discuţia dorea să-şi clarifice foarte bine ceva.

— Am înţeles eu bine că nu s-a făcut testul Coombs? îl întrebă pe Alexander.

Alexander încuviinţă, iar Dornberger interveni brusc:

— Ia staţi puţin! Vreau să mă lămuresc. Vreţi să spuneţi că mama ar putea să aibă sângele sensibilizat?

— Bineînţeles, spuse Coleman, nemaipăsându-i, pe un ton ridicat. Testele în medii saline şi de proteine sunt bune în unele cazuri, dar nu în toate. Oricine este cât de cât la curent cu noutăţile în hematologie ştie acest lucru. Îl privi pe Pearson, ce părea că nu este afectat şi continuă. De aceea am comandat testul Coombs.

Administratorul îi privea pe rând, încercând să înţeleagă despre ce este vorba.

— Şi testul acesta, dacă l-aţi comandat, de ce nu a fost făcut?

Coleman se întoarse încet spre Bannister.

— Ce s-a întâmplat cu formularul de cumpărare a serului? Ei? adăugă, întrucât tehnicianul ezita să răspundă.

Bannister tremura. Abia auzit, murmură:

— L-am rupt.

Dornberger era uluit.

— Ai rupt o hârtie semnată de un medic, fără să îl anunţi?

— Din ordinul cui l-ai rupt? întrebă Coleman necruţător.

Bannister privea în pământ.

— Din ordinul doctorului Pearson, răspunse acesta în silă.

Dornberger începu să gândeascsă febril. Îi spuse lui Coleman:

— Înseamnă că acest copil ar putea avea totuşi eritroblastoză. De fapt, toate simptomele o arată.

— Şi, în cazul acesta veţi face transfuzie?

— Dacă era necesară transfuzia, trebuia să o facem imediat după naştere. Dornberger vorbea cu amărăciune. Ar putea totuşi exista o şansă, chiar dacă este cam târziu. Dar aş vrea să fiu foarte sigur. Copilul nu are forţă să lupte.

— Avem nevoie de un test Coombs pe sângele copilului. Reacţia lui Coleman fu rapidă şi competentă. Totul se desfăşura acum între el şi Dornberger. Pearson stătea nemişcat, ameţit de repeziciunea cu care se petreceau lucrurile. Există ser Coombs în spital? îl întrebă pe Bannister.

— Nu.

Acum, totul era de competenţa administratorului, şi el reacţionă prompt:

— De unde îl putem obţine?

— Nu mai avem timp. Va trebui să facem testul în altă parte. Unde s-ar putea face?

— La Universitate. Au un laborator mai mare decât al nostru. Tomaselli era deja la telefon. Dă-mi, te rog, Spitalul universitar. Cine este şeful patologiei acolo?

— Doctorul Franz, răspunse Dornberger.

— Cu doctorul Franz, vă rog, ceru Tomaselli. Cine vrea să vorbească cu el?

— Eu. Coleman luă telefonul. Doctore Franz? Sunt doctorul Coleman, patolog la Trei Comitate. Aţi putea face urgent un test Coombs? Da, vă trimitem imediat probele. Mulţumesc, domnule doctor. La revedere. Apoi se adresă celor din cameră: Ne trebuie probe de sânge.

— Le fac eu, domnule doctor. Bannister era deja cu instrumentele în mână.

Coleman era pe punctul de a refuza oferta, dar văzu privirea rugătoare din ochii bătrânului. Ezită, apoi spuse:

— Bine, vino cu mine.

În urma lor, administratorul strigă:

— Am să cer un echipaj de poliţie. Ei vor putea duce probele mai repede.

— Vă rog, aş vrea să le duc eu! spuse John Alexander.

— E în regulă. Administratorul era la telefon. Vreau secţia de poliţie. Lui Alexander îi spuse: Mergi cu ceilalţi şi adu proba de sânge în holul de la urgenţă. Echipajul te va aştepta acolo.

— Da, domnule, răspunse Alexander şi ieşi în grabă.

— Aici este administratorul spitalului Trei Comitate. Am vrea să ne ajute un echipaj de poliţie ca să transportăm urgent o probă de sânge. Ascultă şi răspunse. Da, oamenii noştri vor aştepta la intrarea de la urgenţe. Bine. Puse telefonul în furcă şi spuse: Mă duc să mă asigur că totul se desfăşoară bine. Ieşi, lăsându-i singuri pe Pearson şi pe Dornberger.

În ultimele câteva minute, prin mintea obstetricianului alergaseră o grămadă de gânduri. Inevitabil, în lunga sa perioadă de practică medicală, Charles Dornberger văzuse pacienţi murind. Uneori părea că moarte le era predestinată, dar el luptase întotdeauna să le salveze viaţa şi nu renunţase niciodată, până în ultimul moment. În toate situaţiile, fie că reuşise sau nu, putea spune cu mâna pe inimă că făcuse tot ce se putuse, că nu lăsase nimic la voia întâmplării. Ştia că alţi medici, uneori, nu erau atât de insistenţi, dar el, după ştiinţa şi credinţa lui, niciodată nu avusese vreun pacient care să se sfârşească din cauza neglijenţei sale sau a unui tratament necorespunzător. Până în acest moment.

Acum, aproape la sfârşitul carierei, avea să împartă din plin tristeţea şi amărăciunea datorate incompetenţei altui om; mai rău decât atât, un om care-i era prieten.

— Joe, aş vrea să-ţi spun ceva.

Pearson, care se prăbuşise pe un scaun de laborator, livid la faţă şi privind în gol, îşi ridică încet ochii.

— Acesta a fost un copil prematur, Joe, dar era normal şi puteam să-i facem transfuzie imediat după naştere. Joe, noi suntem prieteni de foarte mulţi ani şi uneori ţi-am luat apărarea şi te-am ajutat în disputele tale, dar de data asta, dacă acest copil moare, să mă ierte Dumnezeu, te aduc în faţa consiliului medical şi te sfărâm în două.

DOUĂZECI

— Pentru Dumnezeu, ce naiba fac ăia acolo? De ce nu ne anunţă rezultatul?

Degetele doctorului Joseph Pearson băteau nervoase în masă. Trecuse o oră şi un sfert de când fusese trimis la analiză sângele copilului Alexander. Acum, bătrânul patolog şi Coleman erau singuri în birou.

— L-am sunat a doua oară pe doctorul Franz, spuse Coleman liniştit. Mi-a spus că ne sună imediat ce obţine rezultatul.

Pearson dădu din cap mohorât.

— Unde este puştiul? Alexander?

— L-a adus înapoi echipajul de poliţie. Este la soţia lui. Coleman ezită puţin. Dacă tot aşteptăm, nu crezi că ar trebui să verificăm situaţia de la bucătărie? Să ne asigurăm că analizele personalului au început să fie făcute.

— Mai târziu, după ce se termină asta. Până atunci nu mă pot gândi la nimic altceva.

Pentru prima dată în dimineaţa aceea, după ce evenimentele irupseseră atât de exploziv în laborator, David Coleman se gândi la Pearson şi la ce simţea acesta. Nu exista nici un argument care să contracareze cele spuse de Coleman despre testul de sensibilitate şi tăcerea lui Pearson părea o recunoaştere tacită a faptului că tânărul său coleg era mai bine informat decât el. Era un lucru foarte amar, căruia trebuia să-i facă faţă, gândi Coleman şi, pentru prima dată simţi o undă de simpatie pentru bătrân.

Pearson lovi puternic cu mâna în masă.

— Pentru Dumnezeu, de ce nu sună?

* * *

— E vreo veste de la patologie?

Doctorul Charles Dornberger care se sterilizase şi aştepta într-o mică sală de operaţie, de la secţia de obstetrică, puse întrebarea asistentei care era de serviciu.

— Nu, domnule doctor.

— Mai avem mult până când vom putea începe?

Asistenta umplu două recipiente de cauciuc cu apă fierbinte şi le aşeză sub cearşaful mesei de operaţie.

— Mai durează doar câteva minute.

În sala de operaţii intră un intern, care întrebă:

— Intenţionaţi să faceţi transfuzia chiar dacă nu avem rezultatul testului Coombs?

— Da, răspunse Dornberger. Am pierdut deja prea mult timp şi nu vreau să mai pierdem. Oricum, anemia copilului este destul de avansată pentru a justifica transfuzia chiar şi fără rezultatul testului.

— Apropo, domnule doctor, cordonul ombilical al copilului a fost tăiat foarte scurt. Ştiaţi?

— Da, mulţumesc. Ştiam. Se adresă internului: Când ştim dinainte că este necesară o transfuzie, lăsăm cordonul ombilical mai lung. Aceasta face ca

punctul de legătură să se realizeze mai uşor. Din nefericire, în cazul acesta nu am ştiut şi a fost tăiat prea scurt.

— Cum veţi proceda?

— Voi folosi un anestezic local şi voi face o incizie chiar deasupra cordonului ombilical. S-a încălzit sângele? o întrebă pe asistentă.

— Da, domnule doctor.

— Este important ca temperatura sângelui să se apropie de temperatura corpului. Altfel, creşte pericolul de şoc, îi spuse Dornberger internului.

Undeva, într-un colţ al minţii sale, Dornberger era conştient că vorbeşte atât mai mult pentru a se verifica pe sine decât pentru a-l învăţa pe intern. Cel puţin, faptul că vorbea îl împiedica că se gândească prea mult şi, pe moment, nu dorea s-o facă. După ce-l părăsise pe Pearson, mintea lui fusese antrenată de un vârtej de nelinişte şi de învinuire. Faptul că, din punct de vedere profesional, nu avea nici o vină pentru ceea ce se întâmplase i se părea lipsit de importanţă. Dar pacientul *lui* era în pericol, pacientul lui, care putea să moară din cauza celei mai mici neglijenţe, iar în final, el se simţea singurul responsabil.

Ar fi vrut să vorbească, dar se controlă brusc. Ceva nu era bine, se simţea ameţit, îl durea capul şi camera se învârtea cu el. Închise ochii şi apoi îi deschise. Gata, ameţeala trecuse, dar când îşi privi mâinile văzu că acestea tremurau. Încercă să-şi controleze mişcările, dar nu reuşi.

Incubatorul cu copilul fu adus înăuntru. În aceeaşi clipă îl auzi pe intern întrebând:

— Doctore Dornberger, vă simţiţi bine?

Îi veni pe vârful limbii să spună „da”. Ştia că dacă o făcea va putea continua şi nimeni nu-şi putea da seama de ce se întâmplă, în afară de el. Şi, poate că, datorită experienţei şi cunoştinţelor ce le avea putea salva acest copil şi, în cele din urmă, măcar în parte îşi putea salva conştiinţa şi integritatea.

În acelaşi timp însă, îşi aminti de ceea ce spusese şi crezuse ani de zile, despre bătrânii care se agaţă prea mult de putere. Se lăudase că atunci când îi va veni vremea, el va recunoaşte şi se va retrage, că era convins că niciodată nu va încerca să rezolve un caz când nu va mai fi în stare. La aceste gânduri se gândea acum, privindu-şi mâinile ce tremurau.

— Nu, cred că nu mă simt bine. Pentru prima dată simţi o emoţie profundă, datorită căreia îşi controla cu greu vocea când spuse: Vă rog, să-l cheme cineva pe doctorul O'Donnell. Spuneţi-i că nu mă simt în stare să fac transfuzia şi îl rog să mă înlocuiască.

În acel moment, în sufletul lui, doctorul Charles Dornberger se retrăgea din practica medicală.

* * *

Când sună telefonul, Pearson smuci receptorul.

— Da? Sunt doctorul Pearson. Ascultă câteva momente. Foarte bine, mulţumesc.

Fără să lase receptorul în furcă, ceru centralistei un număr interior.

— Daţi-mi-l pe doctorul Dornberger. Sunt Pearson. Bine, atunci transmiteţi-i un mesaj. Am primit rezultatul testului. Este pozitiv. Copilul are eritroblastoză.

Lăsă receptorul în furcă. Când ridcă privirea, îl văzu pe doctorul Coleman cu ochii fixaţi asupra lui.

* * *

Doctorul Kent O'Donnell era în drum spre neurologie. Aranjase o consultaţie pentru a discuta despre o paralizie parţială a unuia dintre pacienţii săi. Era prima zi de spital după întoarcerea de la New York. Încă mai simţea starea de bună dispoziţie şi prospeţime. O schimbare de atmosferă, îşi spunea singur, de asta are nevoie orice medic din când în când. Uneori, contactul zilnic cu boala te poate deprima, te uzează fără să-ţi dai seama. Într-un sens mai larg, o schimbare împrospăta mintea şi lărgea viziunea asupra lucrurilor. Şi, plecând de la aceasta, de când se întâlnise la New York cu Denise îşi pusese din ce în ce mai mult problema s-o termine cu Trei Comitate şi să plece din Burlington definitiv. Ideea aceasta începuse să-l obsedeze şi, de fiecare dată când se gândea, argumentele în favoarea mutării deveneau tot mai convingătoare. Ştia desigur că era influenţat de sentimentele sale faţă de Denise şi că până la ultima lor întâlnire nu-i trecuse prin minte să părăsească Burlingtonul. Dar era ceva greşit ca cineva să aleagă un loc de muncă ce cântărea mai mult în favoarea fericirii personale? Doar nu era ca şi cum ar fi trădat medicina. Îşi schimba doar locul de muncă şi dădea tot ce era mai bun din el în altă parte. La urma urmei, viaţa unui om era suma componentelor sale. Fără dragoste, dacă ai dat de ea o dată, restul părea lipsit de valoare. Dragostea putea să-l facă un om mai bun, pentru că viaţa sa se împlinea. Gândul la Denise îl umplu din nou de emoţie.

— Doctor O'Donnell! Doctor O'Donnell!

Auzindu-se strigat la interfonul spitalului, reveni brusc la realitate. Căută în jur un telefon şi zări unul într-un birou împrejmuit cu sticlă. I se transmisese mesajul lui Dornberger. Reacţionă prompt, schimbă direcţia şi porni spre liftul care ducea la obstetrică, la etajul patru.

În timp ce Kent O'Donnell se steriliza, Dornberger, stând lângă el, îi povestea cazul şi motivele personale pentru care-l chemase. Nu dramatiza şi nu ascundea nimic. Povesti scena din laboratorul de patologie şi evenimentele ce o provocaseră, clar şi fără patimă. O'Donnell îl întrerupse numai de două ori ca să-i pună nişte întrebări scurte, restul timpului îl ascultă cu atenţie, posomorându-se pe măsură ce faptele erau enunţate.

Starea de bună dispoziţie îi dispăruse, fiind zguduit de ceea ce aflase: neglijenţă şi incompetenţă, pentru care, la drept vorbind, şi el era responsabil, pentru că era vorba de viaţa unui pacient. O'Donnell gândi cu amărăciune: „L-aş fi putut da afară pe Joe Pearson, aveam suficiente motive. Dar nu! Am amânat, am făcut politica spitalului, convingându-mă că reacţionez rezonabil, în timp ce, de fapt, trădam medicina”.

— Bine, îi spuse lui Dornberger. Să mergem înăuntru.

Intrând în mica sală de operaţii, O'Donnell studie echipamentul ce fusese pregătit. Era familiarizat cu tehnica transfuziilor totale, motiv pentru care-l chemase Dornberger, întrucât colaborase cu medicii de la pediatrie şi obstetrică pentru stabilirea metodelor de lucru la Trei Comitate, pe baza experienţei acumulate de alte spitale.

Micuţul şi plăpândul copil Alexander fusese luat din incubator şi aşezat pe masa încălzită de operaţii. Asistenta, ajutată de intern, legase copilul de masă, folosind fâşii de pânză, câte una în jurul fiecărui braţ şi picior, pe care le prinsese cu ace de siguranţă de pânza cu care era acoperită masa. O'Donnell observă că băieţelul era foarte liniştit, reacţionând foarte slab la ceea ce se întâmpla. La un copil atât de mic nu era nici un semn de speranţă.

Asistenta despături un cearceaf cu care acoperi copilul, lăsând să se vadă doar capul şi pântecul, şi anume partea asupra căreia urma să se intervină datorită faptului că cordonul ombilical fusese tăiat prea scurt la naştere. Îi fusese administrat un anestezic local. O'Donnell era pregătit să înceapă. Internul luase un carnet şi un creion, pregătit să scrie.

— Dumneata notezi cantitatea de sânge?

— Da, domnule doctor.

O'Donnell remarcă tonul foarte respectuos şi, în alte circumstanţe ar fi zâmbit. Internii şi stagiarii erau un soi aparte de medici, prompţi în a observa greşelile celorlalţi medici şi dornici ca oricine nu era de-al lor să li se adreseze cu „domnule”.

Cu câteva minute mai înainte, două eleve asistente intraseră în sală şi acum urmând un obicei, O'Donnell începu să comenteze ceea ce făcea.

— O transfuzie totală după cum ştiţi, este de fapt un proces de schimbare a sângelui. Mai întâi scoatem o cantitate de sânge, apoi o înlocuim cu o cantitate echivalentă. Continuăm procedeul până când sângele nesănătos este

schimbat în întregime. Este foarte importantă verificarea sângelui din banca de sânge, pentru ca acesta să fie compatibil cu sângele pacientului. Trebuie să ne asigurăm de asemenea şi că înlocuim exact aceeaşi cantitate de sânge, Acesta-i motivul pentru care notăm cantităţile. Arătă spre carnetul internului. Bisturiul vă rog!

Folosi cu delicateţe bisturiul şi înlătură porţiunea uscată din cordonul ombilical. Puse jos bisturiul şi spuse încet:

— Hemostat. Am dat la o parte cordonul ombilical. Acum o să secţionez în interior şi o să scot cheagul de sânge.

Întinse mâna şi asistenta-i dădu foarfeca. Cheagul era minuscul, abia vizibil şi îl scoase afară cu foarte multă băgare de seamă. Să operezi un copil atât de mic era extraordinar de greu. Oare care erau şansele copilului de supravieţuire? În mod obişnuit ar fi trebuit să fie destul de mari. Dar acum, cu întârzierea aceasta de mai multe zile, speranţa de reuşită scăzuse catastrofal. Se uită la faţa copilului. Ciudat, dar nu era urâtă, aşa cum erau de obicei feţele copiilor născuţi prematur. Ba chiar era frumuşică. Pe moment se minună, lucru ce nu-i stătea în fire: „Ce ruşinos este să se poată întâmpla aşa ceva! Să te naşti şi atât de multe să fie împotriva ta!”

Asistenta ţinea în mână un cateter de plastic, prevăzut cu un ac. Prin intermediul acestuia, sângele urma să fie înlocuit. O'Donnell luă cateterul şi cu aceeaşi grijă deosebită introduse acul în vena ombilicală.

— Verificaţi, Vă rog, presiunea venoasă.

Întrucât ţinea cateterul vertical, asistenta folosi o riglă pentru a măsura înălţimea coloanei de sânge, după care anunţă:

— Şaizeci de milimetri.

Internul notă pe carnet.

Un al doilea tub de plastic era legat de o sticluţă de sânge ce era fixată deasupra lor. Al treilea ducea la unul din cele două bazine de metal de la piciorul mesei. Adunând toate cele trei tuburi, O'Donnell le conectă la o seringă de douăzeci de mililitri, prevăzută cu un robinet cu trei căi. Învârti robinetul pe o poziţie.

— Acum, spuse el, o să începem să extragem sângele.

Trase cu degetele pistonul seringii uşor, spre el. Acesta era un moment critic într-o transfuzie totală. Dacă sângele începea să curgă liber, era necesar să se schimbe poziţia cateterului şi, toate pregătirile trebuiau reluate. O'Donnell era convins că în spatele său, Dornberger îl urmărea cu cea mai mare atenţie.

Apoi, încet, sângele începu să curgă, umplu tubul cateterului şi intră în seringă.

— Observaţi că trag cu foarte multă atenţie. Vom scoate foarte puţin odată, pentru că acest copil este extrem de mic. În mod normal, cu un copil născut la termen, putem extrage douăzeci de mililitri odată, dar acum voi lua numai zece, pentru a preveni o variaţie prea mare a presiunii venoase.

Pe foaia sa, internul scrise: „Scos zece mililitri''.

O'Donnell mai întoarse o dată robinetul de la seringă, apoi apăsă tare pe piston. Astfel, sângele extras din corpul copilului fu expulzat într-unul din bazinele de metal.

Întoarse încă o dată robinetul şi trase în seringă sângele ce trebuia introdus, apoi îl injecta încet în corpul copilului.

Pe foaia sa, internul notă: „Introdus zece mililitri”.

O'Donnell continuă cu multă atenţie. Fiecare extragere şi fiecare introducere dura mai bine de cinci minute. Era tentat să se grăbească, mai ales în cazuri critice ca acesta, dar ştia că graba nu este bună. Corpul micuţ de pe masă era deja foarte puţin rezistent; orice şoc putea fi fatal.

La douăzeci şi cinci de minute după ce începuseră, copilul se mişcă şi începu să plângă. Un scâncet slab, un protest abia auzit, care se termină imediat ce începu. Dar era un semn de viaţă şi ochii celor din sala de operaţie zâmbeau în spatele măştilor şi o mică speranţă apăru.

O'Donnell ştia însă că nu trebuie să tragă concluzii pripite. Peste umăr, îi spuse lui Dornberger:

— Se pare că e supărat pe noi. Ar putea fi un semn bun.

Dornberger reacţiona şi el. Se întinse să vadă cantităţile de sânge notate de intern, apoi, conştient de faptul că el nu era implicat în acţiune, spuse cu timiditate:

— Nu crezi că ar trebui să-i dai puţin gluconat de calciu?

— Ba da.

O'Donnell deşurubă seringa de la robinet şi o înlocui cu una de zece c.c. cu gluconat de calciu, pe care i-o dăduse asistenta. Injectă un centimetru cub, apoi i-o dădu înapoi.

Începuse să creadă că, la urma urmei, copilul ar putea să scape. Văzuse întâmplându-se lucruri ciudate, cu mult timp în urmă învăţase că nimic nu era imposibil şi că în medicină neprevăzutul este tot atât de des de partea la ca şi împotrivă.

— Bine, spuse el, să continuăm.

Scoase zece mililitri de sânge şi-i înlocui. Apoi, repetă iar şi iar, operaţia.

După cincizeci de minute de când începuseră, asistenta anunţă pe un ton liniştit:

— Temperatura scade, domnule doctor. Treizeci şi patru virgulă şase grade.

— Verificaţi presiunea venoasă, spuse el repede.

Era treizeci şi cinci, mult prea scăzută.

— Nu respiră bine, anunţă internul. Nici culoarea nu e bună.

— Verifică pulsul, îi ceru O'Donnell. Oxigen, îi spuse asistentei.

Aceasta luă o mască de cauciuc şi o aplică pe faţa copilului. O clipă mai târziu se auzi şuieratul oxigenului.

— Pulsul este foarte slab, spuse internul.

— Temperatura a scăzut sub treizeci şi patru de grade, adăugă asistenta.

Internul asculta cu stetoscopul. Îşi ridică privirea.

— Respiraţia slăbeşte. Acum nu mai respiră.

O'Donnell luă stetoscopul şi ascultă. Auzi bătaia inimii, dar era foarte slabă. Spuse grăbit:

— Coramină, un centimetru cub.

Internul plecă de lângă masă, iar O'Donnell dădu la o parte cearşaful şi începu să facă respiraţie artificială. Internul se întoarse într-o clipă. Nu-şi pierduse timpul, căci în mână avea o seringă.

— Direct în inimă, spuse O'Donnell. Este singura noastră şansă.

* * *

În biroul de la patologie, doctorul David Coleman era tot mai neliniştit. Rămăsese cu Pearson, chiar şi după ce telefonul îi anunţase rezultatul analizei sângelui. Discutaseră între ei câteva rapoarte chirurgicale restante, dar treaba mergea încet, fiecare gândindu-se la altceva. Trecuse aproape o oră şi nu primiseră nici o veste. Cu un sfert de oră în urmă, Coleman făcuse o tentativă:

— Poate că ar trebui să merg în laborator, să văd dacă...

Bătrânul îl privise rugător.

— Te superi dacă te rog să rămâi?

— Nu, dacă doriţi, răspunse Coleman surprins.

Şi pentru David Coleman aşteptarea era grea. Era aproape la fel de încordat ca şi Pearson, deşi numai bătrânul se manifesta. Pentru prima dată, Coleman realiza cât era de implicat emoţional în acest caz. Nu simţea nici o satisfacţie pentru că el avusese dreptate şi Pearson greşise în ceea ce privea analiza sângelui. Tot ceea ce îşi dorea acum, cu ardoare, de dragul celor doi Alexander, era ca acest copil să trăiască. Intensitatea acestui sentiment îl uimi. De obicei, nimic nu-l afecta atât de mult.

Îşi aminti că-i plăcuse de John Alexander de prima dată când îl întâlnise în spital. Apoi, după ce-i cunoscuse şi soţia, aflând că toţi trei erau din acelaşi orăşel, avea senzaţia că îi apropia o legătură de rudenie.

Timpul se scurgea încet, fiecare minut de aşteptare părându-i mai lung ca precedentul. Încercă să se gândească la o problemă, ca să-şi facă o ocupaţie. Asta îl ajuta întotdeauna când n-avea nimic de făcut. Hotărî să se concentreze asupra unor aspecte ale cazului Alexander.

Sângele mamei, Elizabeth Alexander, putea deveni sensibil în timpul primei sarcini. Poate că nu acesta a fost motivul care a cauzat moartea primului copil. Acesta murise de... Ce spusese ea? Da, bronşită. Era mult mai normal ca efectul sensibilizării Rh să fi avut loc în timpul celei de-a doua sarcini. Exista şi posibilitatea ca lui Elizabeth să-i fi fost făcută o transfuzie cu sânge cu Rh pozitiv. Îl sâcâia o idee ce nu se putea materializa şi senzaţia că era foarte aproape de ceva, ce nu putea să apuce. Se concentră, încruntat. Apoi, deodată, piesele jocului se aşezară la locul lor: Transfuzie! Accidentul de la New Richmond! Accidentul în care tatăl ei murise şi ea însăşi fusese rănită, dar scăpase cu viaţă.

Coleman se mai concentra o dată. Încerca să-şi amintească ce spusese în ziua aceea John Alexander despre Elizabeth. Reuşi.

Elizabeth aproape murise, dar i-au făcut transfuzie şi au salvat-o. Cred că atunci am fost pentru prima dată într-un spital. Aproape că am trăit acolo timp de o săptămână.

Sigur, acest lucru nu putea fi dovedit acum, după atâta vreme, dar era convins că aşa se întâmplase. Existenţa factorului Rh devenise cunoscută în 1940. Mai trecuseră zece ani pentru ca aceste teste să fie generalizate de către toate spitalele şi toţi medicii. Între timp, în foarte multe spitale, transfuziile se făcuseră fără verificarea Rh-ului; probabil că şi în New Richmond se întâmplase la fel. Accidentul avusese loc în 1949; îşi amintea că-i povestise tatăl său.

Tatăl său! Tatăl său, doctorul Byron Coleman, avusese grijă de familia Alexander şi probabil că el dispusese să i se facă trasfuzie lui Elizabeth. Dacă i se făcuseră mai multe transfuzii, însemna că sângele provenea de la mai mulţi donatori. Şansele de a fi fost folosit sânge cu Rh pozitiv erau aproape inevitabile. Atunci fusese sensibilizat sângele Elizabethei. La vremea aceea, bineînţeles că acest lucru nu avusese nici o urmare. Nici una, doar că sângele ei începuse să fabrice anticorpi, anticorpi care ascunşi şi nebănuiţi de nimeni, nouă ani mai târziu, cuprinşi de furie, virulenţi şi puternici îi distruseseră copilul.

Natural, tatăl său nu putea fi condamnat, chiar dacă această ipoteză era adevărată. El făcuse transfuzia cu bună credinţă, aşa cum se proceda atunci. Este adevărat că la vremea aceea factorul Rh era cunoscut şi erau unele spitale în care se ţinea cont de el. Dar putea un medic generalist de ţară, foarte ocupat, să se ţină la curent cu toate noutăţile? Unii medici erau conştienţi de orizonturile deschise de noile cercetări privind grupele sanguine. Poate că erau

mai tineri, raţionă David Coleman. La vremea aceea, tatăl său era bătrân şi lucra prea mult ca să mai poată şi citi îndeajuns. Dar era asta o scuză? Era asta o scuză pe care el ar fi acceptat-o de la alţii? David Coleman îşi dorea să nu se fi gândit la acest lucru. Îl făcea să se îndoiască şi să nu mai fie sigur de nimic.

Pearson îl privea.

— Cât timp a trecut?

— Mai mult de o oră, răspunse Coleman, după ce îşi consultă ceasul.

— Am să-i sun eu. Pearson întinse mâna hotărât spre telefon, apoi ezită şi o retrase. Nu. Poate e mai bine să nu sun.

* * *

În laboratorul de serologie, şi John Alexander era conştient de trecerea timpului. Cu o oră în urmă o vivizitase pe Elizabeth şi după aceea se străduise să lucreze, dar nu reuşise. Era conştient că nu se putea concentra asupra a ceea ce făcea, şi se gândea că era mai bine să renunţe decât să facă vreo greşeală. Luă o eprubetă, pregătindu-se să mai încerce, dar Bannister i-o luă din mână.

— Fac eu analizele.

Protestă cu jumătate de gură, dar Bannister insistă.

— Hai, puştiule, lasă-mă pe mine. De ce nu mergi sus, la soţia ta?

— Mulţumesc, dar cred că am să rămân. Doctorul Coleman mi-a promis că imediat ce află... vine şi îmi spune. Îşi întoarse privirea spre ceasul de pe perete. Nu mai poate dura mult.

— Nu, spuse Bannister încet, cred că nu.

* * *

Elizabeth Alexander era singură în camera ei de spital. Stătea rezemată de perne, cu ochii fixaţi în tavan, când intră sora Wilding.

— Sunt noutăţi?

Femeia cu părul cărunt dădu din cap.

— Te anunţ imediat ce aflăm. Puse jos paharul cu suc de portocale şi continuă. Pot să stau cu tine, dacă vrei.

— Da, te rog.

Elizabeth zâmbi recunoscătoare, iar asistenta îşi trase un scaun lângă pat şi se aşeză. Se simţi uşurată că îşi poate odihni picioarele. În ultima vreme i se dăduse foarte mult de lucru şi bănuia că vroiau s-o forţeze să iasă la pensie, indiferent dacă ea dorea sau nu. Ei bine, avea senzaţia că era gata să accepte.

Ar fi vrut să poată face ceva pentru tinerii aceştia. Îi fuseseră dragi de la început. Erau ca nişte copii. Într-un fel, îngrijind-o pe fata asta, avusese impresia că o îngrijeşte pe fiica sa, pe care ar fi vrut s-o aibă, dar n-o avusese. „Ce caraghioasă sunt!” se certa ea în gând.

— La ce te gândeai când am intrat?

— Mă gândeam la copii: Copii grăsuţi şi gălăgioşi, jucându-se pe iarbă, în soarele după-amiezii. Ca în Indiana, vara, pe vremea când eram şi eu copil. Atunci mă gândeam că o să am şi eu copii şi o să mă joc cu ei în iarbă.

— Ciudat lucru cu copiii ăştia. Uneori lucrurile iau cu totul altă întorsătură decât ai fi vrut. Ştii, şi eu am un băiat. Este bărbat, acum.

— Nu, nu ştiam.

— Să nu mă înţelegi greşit. Este un băiat bun, ofiţer de marină. Însurat acum o lună sau două. Mi-a scris o scrisoare.

Elizabeth se întrebă ce simţi când creşti un copil şi apoi el te anunţă printr-o scrisoare că s-a însurat.

— Ştii, niciodată nu am reuşit să ne cunoaştem prea bine, continuă bătrâna. Cred că a fost greşeala mea, într-un fel. Am divorţat şi nu i-am oferit niciodată un cămin adevărat.

— Dar ai să mergi să-l vezi uneori, nu? Mai ales când vei avea şi nepoţi.

— M-am gândit foarte mult la asta. Îmi imaginam ce bine o să fie, să ai nepoţi, să stai undeva aproape de ei şi să îi ajuţi.

— Şi nu ai de gând să o faci?

— Am senzaţia că aş merge în vizită la nişte străini. Fiul meu este staţionat acum în Hawaii. Trebuia să vină cu soţia lui să mă vadă, dar a intervenit ceva în ultimul moment şi nu au mai venit. Ei, acum trebuie să plec. Bea sucul ăsta, doamnă Alexander. Am să vin să-ţi spun imediat ce vom afla ceva.

* * *

Kent O'Donnell transpira, şi asistenta îi tampona fruntea. Trecuseră cinci minute de când începuse respiraţia artificială şi nu primea nici un răspuns de la trupuşorul din mâinile sale. Cu degetele mari îi apăsa pieptul, iar celelalte le avea încrucişate pe spatele său. Copilul era atât de mic încât O'Donnell putea să-l cuprindă cu amândouă mâinile. Trebuia să acţioneze cu grijă, să nu apese prea tare, căci altfel, oasele fragile s-ar fi frânt ca nişte rămurele.

Îşi dorea ca acest copil să trăiască. Ştia că dacă murea, spitalul eşua ruşinos într-una din sarcinile sale fundamentale, grija faţă de bolnavi. Copilul acesta nu fusese bine îngrijit, i se dăduse cel mai puţin, când el avusese nevoie

de tot ce era mai bun. Se trezi încercând să-i insufle propriile sale gânduri, cu fiecare mişcare a degetelor făcută pentru a-i pune inima în mişcare.

Tu ai avut nevoie de noi şi noi te-am părăsit: tu ne-ai arătat slăbiciunile noastre, dar, te rog, hai să încercăm împreună. Uneori ne facem datoria mai bine. Nu ne judeca la o singură greşeală. În lumea aceasta există ignoranţă şi nebunie, prejudecăţi şi orbire; noi ţi le-am arătat deja. Dar există şi altfel de lucruri, bunătate şi căldură, pentru care merită să trăieşti. Respiră! Este un lucru atât de simplu, dar atât de important.

Se scurseră alte cinci minute. Internul asculta atent cu stetoscopul. Îl privi pe O'Donnell şi clătină din cap. O'Donnell se opri; ştia că era inutil să mai continue. Se întoarse spre Dornberger şi spuse liniştit:

— Mă tem că l-am pierdut.

Cei doi bărbaţi se priviră şi îşi dădură seama că sunt tulburaţi de aceleaşi sentimente. O'Donnell se simţi cuprins de o furie de nestăpânit, îşi smulse masca şi aruncă mănuşile de cauciuc pe podea.

— Să mergem. Dacă mă caută cineva, sunt la doctorul Pearson.

DOUĂZECI ŞI UNU

În cabinetul de patologie telefonul sună strident. Doctorul Pearson întinse mâna, apoi, emoţionat, îi spuse lui Coleman:

— Răspunde dumneata.

Până când Coleman ajunse la telefon, acesta mai sună o dată.

— Sunt doctorul Coleman. O vreme ascultă cu o figură inexpresivă. Da, mulţumesc, apoi închise. Privi spre Pearson. Copilul a murit.

Bătrânul nu spuse nimic. Ghemuit în fotoliu, era o umbră îmbătrânită şi înfrântă.

— Mă duc în laborator, spuse Coleman. Cineva trebuie să-i spună lui John.

Nu primi nici un răspuns. Când ieşi din cabinet, Pearson era tot nemişcat, privind în gol, gândindu-se la lucruri numai de el ştiute.

Carl Bannister ieşea când doctorul Coleman intră în laborator. John Alexander stătea nemişcat pe scaun. Când îl simţi pe doctor apropiindu-se nu făcu nici o mişcare să se întoarcă.

— S-a... s-a terminat? întrebă tot fără să se întoarcă.

Coleman îi puse o mână pe umăr, fără să-i răspundă.

— A murit, nu-i aşa?

— Da, John, a murit. Îmi pare rău.

Tânărul se întoarse. Avea faţa brăzdată de lacrimi.

— De ce, domnule doctor? De ce?

— Copilul tău era... prematur, John, încercă să răspundă Coleman, abia găsindu-şi cuvintele. Nu avea şanse mari nici dacă... nu s-ar fi întâmplat... cu analiza.

Alexander îl privi pătrunzător.

— *Dar ar fi putut trăi.*

Era momentul adevărului, ce nu mai putea fi evitat.

— Da, ar fi putut trăi.

— Cum s-a putut întâmpla...într-un spital... cu atâţia doctori?

— John, în acest moment nu pot să-ţi dau nici un răspuns. În acest moment nici pentru mine nu am nici un răspuns.

Alexander dădu din cap, buimăcit. Luă un şerveţel de hârtie şi-şi şterse ochii, apoi spuse liniştit:

— Vă mulţumesc că aţi venit să-mi spuneţi. Acum plec la Elizabeth.

* * *

Cât timp au mers prin spital, Kent O'Donnell nu vorbise cu doctorul Dornberger. Marea furie şi sentimentul de neputinţă ce-l învăluiseră în clipa în care văzuse copilaşul mort îl făcuseră să rămână cu gura încleştată, fără să scoată o vorbă. Revedea cu amărăciune propria sa lipsă de fermitate faţă de Pearson şi de secţia patologie. Numai Dumnezeu ştia că avusese suficiente semnale: Rufus şi Reubens îl preveniseră şi văzuse cu ochii lui că o dată cu înaintarea în vârstă, neglijenţa lui Pearson creştea, în vreme ce responsabilităţile sale deveneau mai mari. Dar nu! El, Kent O'Donnell, şeful secţiei chirurgie, preşedintele consiliului de conducere, îşi scosese pălăria în faţa marelui, minunatului om!

Fusese prea ocupat ca să rezolve singur toate problemele, să folosească înţelepciunea pe care o implica funcţia sa ca să facă faţă neplăcerilor ce se iveau în urma unor măsuri neplăcute. Aşa acţionase, şi se prefăcuse că totul mergea bine, când de fapt experienţa şi instinctul îi spuneau că asta nu era decât o speranţă de-a sa. Şi el, unde fusese el în tot acest timp? El, marele doctor? Servise interesele spitalului, luase masa cu Orden Brown, se gudurase pe lângă Eustace Swayne sperând că neintervenind, permiţând un *status quo,* lăsându-l pe Joe Pearson, prietenul lui Swayne să-şi facă de cap, bătrânul magnat ar fi adus binevoitor banii pentru clădirea aia caraghioasă a noului spital, visul imperiului lui O'Donnell, cu el însuşi ca rege. Ei bine, acum spitalul poate că primea banii, dar poate că nu. Oricum, preţul fusese plătit. Gândi cu amărăciune: “Veţi găsi recipisa la etaj, în sala de operaţie; un băieţel mort.”

Ajungând la uşa lui Pearson simţi că tristeţea luase locul mâniei. Bătu la uşă şi intră, urmat de Dornberger.

Pearson stătea exact unde-l lăsase Coleman. Îi privi, dar nu păru să-i vadă.

Dornberger vorbi primul. Vorbi liniştit, fără duşmănie, ca şi cum ar fi vrut ca această discuţie să fie un serviciu adus unui vechi prieten.

— Copilul a murit, Joe. Cred că ai auzit.

— Da, am auzit.

— I-am spus doctorului O'Donnell tot ce s-a întâmplat. Îmi pare rău Joe, nu am putut face altfel.

Pearson făcu un gest de om neajutorat cu mîinile. Nu mai era nici urmă din vechea sa agresivitate.

— E în regulă.

— Vrei să mai spui ceva, Joe? întrebă O'Donnell.

Pearson clătină din cap încet, de două ori.

— Joe, dacă ar fi fost numai atât... O'Donnel se trezi căutându-şi cuvintele, ştiind că de fapt nu avea cum să le găsească. Toţi facem greşeli. Poate că aş fi putut...

Nu asta dorise să spună. Ridică tonul şi continuă cu mai multă fermitate. Dar s-au adunat multe... Joe, dacă va trebui să aduc acest caz în faţa comisiei medicale, cred că ştii ce va urma. Ar fi mai puţin dureros pentru tine şi pentru noi toţi dacă îţi vei prezenta demisia la administraţie până mâine dimineaţă la ora zece.

Pearson îl privi pe O'Donnell.

— Ora zece, spuse el. O vei avea.

Urmă o pauză. O'Donnell dădu să plece, apoi se întoarse.

— Joe, îmi pare rău, dar cred că ştii că nu am de ales.

— Da.

Cuvântul fu doar o şoaptă şi îl întări, încuviinţând din cap.

— Bineînţeles, te poţi pensiona. Este dreptul tău, după treizeci şi doi de ani.

Cuvintele acestea atinseseră o coardă sensibilă. Pentru prima dată de când intraseră în cameră, expresia lui Pearson se schimbă. Îl privi pe O'Donnell cu un zâmbet sarcastic.

— Mulţumesc.

„Treizeci şi doi de ani! gândi O'Donnell. Este o viaţă de om, Dumnezeule! Şi să o termini în felul acesta!” Ar fi vrut să mai spună ceva, să facă lucrurile mai uşoare pentru toţi, să găsească nişte fraze prin care să laude lucrurile bune făcute de Pearson; probabil că erau şi din acestea, destul de multe. Încă se mai gândea ce să spună, când Harry Tomaselli intră grăbit, fără să mai bată la uşă.

Se uită mai întâi la Pearson şi abia după aceea îi privi şi pe ceilalţi doi.

— Kent, spuse el grăbit, mă bucur că eşti aici. Apoi, înainte ca O'Donnell să poată răspunde, se întoarse spre Pearson. Joe, poţi veni la mine în birou chiar acum? Avem o şedinţă urgentă cu personalul peste o oră. Dar mai întâi, vreau să vorbesc cu tine.

— O şedinţă urgentă? întrebă O'Donnell tăios. Pentru ce?

Tomaselli îi privi, expresia sa fiind foarte gravă.

— S-au semnalat cazuri de febră tifoidă în spital. Doctorul Chandler a raportat cazuri şi sunt încă patru suspecţi. Este o epidemie şi trebuie să aflăm sursa.

* * *

Elizabeth privi spre uşă şi îl văzu pe John intrând. Acesta închise uşa şi rămase câteva clipe cu spatele lipit de ea. Nu mai era nimic de spus; doar ochii lor, marcaţi de durere confirmară dragostea ce-i lega.

— Johnny, dragul meu! Atât putu şopti şi începu să plângă încet.

După o vreme, John îi şterse lacrimile cu acelaşi şerveţel cu care şi le ştersese pe ale lui.

— Elizabeth, dacă şi tu mai eşti de acord, aş vrea să încerc ceva.

— Orice ar fi, răspunsul este da.

— Cred că tu ai vrut întotdeauna. Acum vreau şi eu. Mâine voi completa hârtiile. Încerc să merg la facultate.

* * *

Mike Seddons se ridică de pe scaun şi începu să umble în jurul camerei micuţe de spital.

— Dar este ridicol, spuse el înfierbântat. Este absurd şi nu este necesar, şi nu o voi face.

— De dragul meu, te rog!

— Dar nu este de dragul tău, Vivian. Este doar o idee stupidă pe care ai luat-o din vreun roman sentimental.

— Mike, te iubesc atât de mult când te înfurii. Te asortezi cu părul. Îi zâmbi cu afecţiune. Promite-mi ceva.

— Ce? Încă era nervos şi întrebarea sună tăios.

— Promite-mi că dacă ne vom căsători vreodată şi ai să te înfurii, o să ne certăm la cuţite, ca să ne putem împăca.

— O idee la fel de prostească, spuse el indignat. Şi oricum, ce rost are să vorbim despre căsătorie, când tu vrei să nu mai vin pe la tine?

— Numai o săptămână, Mike. Atât, numai o săptămână.

— Nu!

— Ascultă-mă, dragul meu. Vino şi stai lângă mine şi ascultă-mă, te rog.

El ezită, apoi se aşeză pe scaunul de lângă pat. Vivian îşi lăsă capul să cadă pe pernă cu faţa întoarsă spre el. Îi zâmbi şi-i căută mâna. El îi luă mâna cu blândeţe şi mânia îi dispăru. Rămase doar un neliniştitor sentiment de îndoială.

Trecuseră patru zile de la operaţie şi starea sănătăţii lui Vivian evolua bine. Rana se vindeca, dar existau durerile, inevitabile. Ieri, doctoriţa Grainger, cu acceptul lui Vivian, anulase injecţiile de calmare a durerilor. Un singur lucru o întrista pe Vivian, un lucru ciudat, la care nu se gândise. Laba piciorului amputat, adică ceva ce nu mai exista, o mânca, cu o intensitate supărătoare. Era enervant că nu se putea scărpina. Prima dată când avusese senzaţia de mâncărime încercase să se scarpine cu piciorul sănătos în talpa celuilalt. Pentru o clipă avusese impresia că amputarea nu mai fusese făcută. Oricum, era un sentiment ciudat, de care vroia să scape cât mai repede. Numai când doctoriţa Grainger îi spusese că reacţia era normală şi că li se întâmpla şi altor oameni cu membre amputate, Vivian realizase că speranţa sa fusese iluzorie.

Şi din punct de vedete psihologic, Vivian evolua bine. Cu o zi înainte de operaţie, acceptase inevitabilul cu atâta curaj, încât îi influenţase şi lui Mike Seddons moralul şi faptul acesta îl ajutase s-o încurajeze. Mai avea momente de disperare, când era singură, sau când se trezea noaptea şi în jurul ei era pustiu şi linişte. Atunci plângea în tăcere. Dar de cele mai multe ori alunga aceste gânduri, sau le făcea faţă cu multă forţă sufletească.

Lucy Grainger îi era recunoscătoare; fata îi uşurase sarcina. Dar Lucy ştia că Vivian încă nu trecuse adevăratul test. Acesta urma să vină după şocul iniţial, când mintea ei va înţelege semnificaţia reală şi implicaţiile în viitor. Poate că acest moment avea să vină peste şase luni, sau chiar un an. Dar, mai curând sau mai târziu, Lucy ştia că Vivian va trece de la cea mai adâncă disperare la o atitudine de permanentă resemnare. Oricum, până atunci mai era. Pe moment, lucrările păreau să meargă foarte bine.

Lucy ştia, bineînţeles, şi-i era teamă că şi Vivian ştia că nu fusese înlăturată posibilitatea ca sarcomul osos diagnosticat de Pearson să fi produs metastaza înainte de amputare, răspândind răul în tot corpul lui Vivian; în cazul acesta, spitalul şi, în general medicina, nu mai puteau face nimic pentru ea. Dar, asta urma să se vadă în timp. Acum, de dragul pacientei, trebuia să se gândească la felul în care putea s-o ajute ca să se adapteze mai uşor.

Procesul de însănătoşire al lui Vivian se reflecta şi în înfăţişarea ei. Pentru prima dată după operaţie se machiase şi-şi dăduse cu puţină culoare în obraji.

Mama sa o ajutase să-şi aranjeze părul, mai devreme, iar acum, în faţa lui Mike, îşi recăpătase drăgălăşenia. Când Mike o luă de mână, îi spuse:

— Tu nu înţelegi, dragul meu? Eu vreau să fiu sigură, de dragul meu şi de dragul tău.

— Sigură de ce? Pe obrajii lui Mike apăruseră două pete roşii.

— Sigură că mă iubeşti cu adevărat.

— Bineînţeles că te iubesc, spuse el vehement. Nu asta îţi spun de o jumătate de oră? Nu ţi-am spus că vreau să ne căsătorim aşa cum am hotărât înainte... Înainte ca... asta să se întâmple. Chiar şi tatăl şi mama ta sunt de acord. Ei mă acceptă. Tu de ce nu mă accepţi?

— Dar te accept, Mike. Însă, orice va fi între noi, nu cred că va mai fi ca înainte; cel puţin... nu şi pentru mine.

— Păi, de ce...?

— Te rog, Mike, ascultă-mă până la capăt. Orice ai spune tu, eu nu mai sunt fata pe care ai întâlnit-o atunci când ne-am văzut prima dată. Niciodată nu voi mai fi aşa. De aceea trebuie să fiu sigură... sigură că mă iubeşti aşa cum sunt, nu pentru cum am fost. Tu nu înţelegi dragul meu, că dacă va fi să ne petrecem restul zilelor împreună nu aş putea suporta gândul că te-ai căsătorit cu mine... din milă? Nu, nu mă întrerupe, ascultă! Ştiu că tu crezi că nu este adevărat şi poate că nu este; eu sper din inimă să nu fie. Dar, Mike; tu eşti blând, şi bun, şi generos, şi poate că o faci fără să-ţi dai seama.

— Crezi oare că nu mă cunosc?

— Ne cunoaştem oare fiecare, cu adevărat?

— Eu mă cunosc. Ştiu că te iubesc, întreagă sau nu, ieri, astăzi şi mâine, şi ştiu că vreau să mă însor cu tine, fără şovăială, fără milă, fără să mai aştept.

— Atunci, fă asta pentru mine, pentru că mă iubeşti. Pleacă acum, şi chiar dacă vei fi în spital, nu veni să mă vezi o săptămână. Adică, numai şapte zile. În timpul acesta gândeşte-te la orice. La mine, la cum ar fi viaţa noastră împreună, la cum va fi pentru tine să trăieşti cu o infirmă, la copiii noştri, la cum îi va afecta lucrul acesta pe ei şi, prin ei, pe tine, Mike. După ce te vei gândi la toate acestea, vino şi spune-mi dacă mai eşti încă sigur, şi îţi promit că nu-ţi voi mai pune niciodată această întrebare. Doar şapte zile, dragul meu. Şapte zile din viaţa noastră. Nu este prea mult.

— La naiba, ce încăpăţânată eşti!

— Ştiu, zâmbi Vivian. O faci?

— O fac patru zile, nici una în plus.

— Şase, nici una în minus.

— Hai cinci şi am făcut târgul. Vivian ezită şi Mike continuă. E cea mai bună ofertă a mea.

Vivian râse. Era prima dată când o făcea.

— Bine, cinci zile din acest moment.

— Pe naiba, din acest moment! Poate peste zece minute. Mai am câteva chestii de aranjat. Pentru un tip cu sângele fierbinte, cinci zile înseamnă al naibii de mult.

Se aplecă şi o sărută tandru. Vivian făcu o mică grimasă şi se îndepărtă de el.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Mike îngrijorat.

— Nu, nu chiar. Mike, unde mi-au dus piciorul?

— La patologie, cred... Într-un frigider, răspunse el surprins.

Vivian inspiră adânc.

— Mike, te rog eu foarte mult, du-te acolo şi scarpină-i puţin talpa.

* * *

Sala de şedinţe forfotea de lume. Vestea şedinţei urgente făcuse înconjurul spitalului, şi medicii care nu erau prezenţi la spital fuseseră chemaţi de acasă. Şi vestea căderii lui Joe Pearson şi pensionarea sa iminentă circulase cu rapiditate, iar acum era pricina rumorii din sală, care încetă în momentul în care Pearson intră urmat de administrator şi David Coleman.

Kent O'Donnell stătea în capul mesei lungi de nuc. Vedea în jurul lui chipuri familiare. Gil Bartlett, cu bărbuţa tremurândă, vorbea cu Roger Hilton, tânărul chirurg venit de o lună sau două la Trei Comitate. Bill Rufus, cu cravata de un verde ţipător, cu desene galbene, ieşea imediat în evidenţă, în rândul al doilea de scaune. Îl observă şi pe McNeil, patologul stagiar. Lângă administrator era doamna Straughan. Cu gândurile undeva, departe, se vedea figura familiară a lui Charlie Dornberger, care îşi anunţase deja intenţia de a se pensiona.

În acel moment intră pe uşă şi Lucy Grainger. Îi căută privirea şi-i zâmbi uşor. Văzând-o pe Lucy, îşi aminti de hotărârea pe care o luase în privinţa propriului său viitor, de care, când toate acestea urmau să se termine trebuia să se ocupe. Deodată, realiză că în dimineaţa aceea nu se gândise deloc la Denise. Toate gândurile sale fuseseră acaparate de întâmplările din spital şi era convins că şi în zilele următoare urma să se întâmple acelaşi lucru. Se întrebă cum ar fi reacţionat Denise, aflând că-n mintea sa trecuse pe planul doi, după activitatea medicală. Ar fi înţelegătoare? Tot aşa de înţelegătoare ca Lucy? Comparaţia îl făcu să se simtă stânjenit. Hotărî că era vremea să înceapă şedinţa.

Ceru să se facă linişte şi apoi aşteptă până când vorbele încetară şi cei care stăteau în picioare se aşezară pe scaune. Începu calm:

— Doamnelor şi domnilor, cred că ştim cu toţii că epidemiile din spitale nu sunt rare, de fapt sunt mai frecvente decât realizează publicul. Am putea spune că sunt întâmplări ce fac parte din existenţa noastră. Dacă cineva ar şti câte focare de infecţie adăpostesc aceste ziduri, s-ar mira că nu sunt şi mai multe epidemii. Nu doresc să minimalizez ceea ce s-a întâmplat, dar trebuie să ne păstrăm simţul proporţiei. Doctore Chandler, poate e bine să ne informaţi dumneavoastră.

— Pentru început, să rezumăm. Harvey Chandler îşi ţinea agenda în mână şi-şi aruncă teatral privirea peste asistenţă. Îi plăcea să facă asta, dar apoi îi plăcea să fie ascultat cu atenţie. Problema este că până în prezent avem două cazuri clare de febră tifoidă şi patru suspecţi. Toţi sunt angajaţi ai spitalului şi ne putem considera norocoşi că nu este afectat nici un pacient. Încă. Datorită numărului de cazuri mi se pare limpede că avem un purtător de virus în spital. Pot să spun că sunt la fel de şocat ca şi dumneavoastră că analizele angajaţilor ce distribuie hrana nu s-au mai făcut de...

— Vă rog să mă scuzaţi, domnule doctor, îl întrerupse O'Donnell. Ne vom ocupa de asta mai târziu. Pentru moment, să ne rezumăm la aspectele clinice.

Simţi resentimentul colegului său. Harvey Chandler era egal cu O'Donnell în ierarhia spitalului şi nu-i plăcea deloc această întrerupere. Cu atât mai mult cu cât lui Chandler îi plăcea să vorbească pe îndelete. Avea reputaţia că nu folosea niciodată acelaşi cuvânt acolo unde era posibil să se folosească şi altele. Aşa că, mormăi:

— Ei bine, dacă doriţi, dar...

— Mulţumesc.

Chandler îi aruncă o privire furioasă, ce spunea: „Vom discuta despre asta mai târziu, între patru ochi”. Apoi, după o pauză imperceptibilă, continuă:

— Pentru ştiinţa celor care nu sunt familiarizaţi cu febra tifoidă, şi cred că sunt unii, pentru că în zilele noastre nu se mai prea întâlneşte, o să-i descriu principalele simpotome: febră, frisoane, puls slab, circulaţie scăzută a sângelui, pete roz, uneori moleşeală şi o uşoară inflamare a splinei.

— Aveţi întrebări? spuse O'Donnell.

— Presupun că au fost pregătite vaccinurile, zise Lucy Grainger.

— Da, răspunse Chandler. Pentru tot personalul şi pentru pacienţii care ar putea fi afectaţi.

— Ce aţi rezolvat cu bucătăria? întrebă Bill Rufus.

— O să vă explic puţin mai târziu. Mai există probleme medicale? Bine. Să auzim ce spune patologia. Domnule doctor Pearson?

Până în acel moment în sală fusese rumoare. Acum se lăsă o linişte profundă, şi toţi ochii se întoarseră curioşi spre locul unde stătea Pearson, pe la mijlocul mesei. De când intrase în sală, Joe Pearson nu scosese o vorbă şi

privise fix înainte. De data asta nu avea trabucul aprins, lucru nemaivăzut până atunci. Chiar şi acum, când îi fusese rostit numele, stătea nemişcat. O'Donnell aştepta, apoi când se pregătea să repete invitaţia, foarte încet, bătrânul se ridică.

— Această epidemie nu trebuia să se întâmple. În nici un caz nu se întâmpla dacă patologia ar fi controlat igiena. Este responsabilitatea secţiei mele, prin urmare şi a mea, pentru această neglijenţă.

Se lăsă din nou tăcerea. Parcă se scria istoria. În această sală, unde Joe Pearson îi acuzase de atâtea ori pe alţii de greşeli, stătea nemişcat şi se acuza singur. O'Donnell se gândea dacă era bine să-l întrerupă. Se hotărî să n-o facă.

— Acum, că ştim cine este vinovat, trebuie să vedem cum vom preveni epidemia. Administratorul, şefii de secţii şi cu mine am stabilit o procedură de urgenţă. Problema imediată este să localizăm sursa infecţiei. Pentru că nu s-au făcut analizele personalului care distribuie hrana, de peste şase luni, logic este să suspectăm hrana ca mijloc de contaminare şi să începem verificările acolo. Din acest motiv va trebui să controlăm toţi distribuitorii, înaintea primei mese care se va servi astăzi. Scoase un ceas dintr-un buzunar al vestei de lână şi îl puse pe masă. Este 2,15. Avem la dispoziţie două ore şi trei sferturi. Fiecare angajat care participă la pregătirea şi servirea mesei va trebui să accepte un consult fizic. Am înţeles că înainte de începerea acestei întâlniri au fost anunţaţi toţi medicii interni. Imediat ce vom termina şedinţa, doctorul Coleman vă va anunţa cabinetele în care veţi face consultaţiile. Doamna Strughan va anuţa personalul. Asta înseamnă că nouăzeci şi cinci de oameni vor trebui examinaţi în timpul pe care-l avem la dispoziţie. Când veţi face aceste consultaţii, amintiţi-vă că pornim de la premisa că există un purtător de virus, care probabil nu are simptomele bolii. Ceea ce trebuie să urmăriţi în mod deosebit este orice carenţă de igienă a personalului şi, oricine asupra căruia aveţi îndoieli, trebuie oprit imediat de la lucru. Bineînţeles, ştim că examenul fizic nu va rezolva problemele. Putem să ne considerăm norocoşi dacă vom găsi persoana în acest mod, dar nu cred. Munca cea mai importantă va fi a laboratorului. Recoltările de la toţi angajaţii vor trebui aduse la laborator până mâine dimineaţă. Laboratoarele sunt pregătite şi vom începe imediat analizele. Vor dura, desigur, câteva zile, două sau trei cel puţin, până când vor fi examinate toate.

Se auzi o voce şi O'Donnell avu impresia că este a lui Gil Bartlett.

— Nouăzeci şi cinci de oameni! O să aveţi cam mult rahat.

În jurul mesei se ridică un hohot de râs.

— Da, dar o să ne străduim să dăm tot ce avem mai bun.

Lucy făcu semn că vrea să vorbească.

— Dacă sursa de infecţie nu va fi descoperită imediat, vom continua să folosim bucătăria spitalului şi să servim masa aici?

— Pe moment, da, răspunse O'Donnell.

— Căutăm acum o soluţie în exterior, interveni administratorul. Să aducem mâncarea din afară, dar mă îndoiesc ca cineva din oraş să aibă această posibilitate într-un timp atât de scurt.

— Ce facem cu internările? întrebă Bill Rufus.

— Da, trebuia să precizez asta. Din acest moment sistăm internările. Am anunţat deja biroul de internări. Dar, desigur, sperăm ca patologia să descopere cât mai repede, sursa de infecţie, şi atunci vom relua imediat internările. Altceva?

Nu mai erau alte înterbări. O'Donnell privi în jurul său.

— Doctore Coleman, vrei să mai spui ceva?

— Nu.

— Foarte bine. Doamnelor şi domnilor, eu zic să trecem la treabă.

Apoi, când scaunele începură să scârţâie şi lumea începu să vorbească, îl întrebă pe Pearson.

— Joe, putem sta de vorbă?

Se retraseră lângă o fereastră, mai departe de ceilalţi, care părăseau sala.

— Joe, vei continua să conduci patologia până când rezolvăm această situaţie, dar cred că trebuie să-ţi spun limpede că în privinţa celorlalte probleme, nimic nu s-a schimbat.

— Da, mi-am închipuit asta.

DOUĂZECI ŞI DOI

Joseph Pearson supraveghea laboratorul patologic ca un general ce-şi evaluează forţele înaintea bătăliei. Împreună cu el se aflau David Coleman, stagiarul McNeil, Carl Bannister şi John Alexander.

Pearson, Coleman şi McNeil veniseră acolo direct de la şedinţa personalului medical. Ceilalţi doi, acţionând conform instrucţiunilor primite dinainte, pregătiseră laboratorul pentru ceea ce urma să fie făcut. După ce Pearson îl inspectă, se adresă celorlalţi patru.

— Problema noastră este una de depistare. Din cei nouăzeci şi cinci de oameni, noi trebuie să depistăm un singur individ, care răspândeşte germenii de tifoidă în spital. Aici este şi o problemă de rapiditate; cu cât durează mai mult, cu atât se vor îmbolnăvi mai mulţi oameni. Alte mijloace de lucru nu

avem, decât probele recoltate, ce vor începe să sosească de azi şi vor continua mâine. Doctore McNeil, sarcina dumitale va fi să ne eliberezi de celelalte probleme ale laboratorului. Verifică toate analizele ce trebuiesc făcute în mod obişnuit şi hotărăşte care dintre ele sunt prioritare şi care pot fi amânate o zi, două. Problemele care după părerea dumitale sunt urgente, vor fi rezolvate de Carl Bannister. Lucrează cu el cât poţi de mult, dar nu-l aglomera cu treburi inutile. Dumneata te vei ocupa personal de rapoartele chirurgicale. Fă-le pe cele care sunt urgente şi ţine-le pe cele care mai pot să aştepte. Dacă există diagnostice în privinţa cărora nu eşti absolut sigur, vorbeşti cu mine sau cu doctorul Coleman.

— Am înţeles, încep imediat.

— Pentru fiecare probă vom folosi platouri separate. Nu trebuie să ne asumăm riscul de a pune mai multe probe împreună. Asta ar însemna să ne pierdem timpul şi ar trebui s-o luăm de la început. Avem reactivi suficienţi pentru circa o sută de probe?

John Alexander era palid şi avea ochii încercănaţi. Venise de la Elizabeth doar de o jumătate de oră, totuşi răspunse prompt:

— Nu. Cred că avem numai pentru câteva zeci de probe. În mod normal, rezerva pentru câteva zile.

Când răspunse, realiză că o făcuse din obişnuinţă şi se întrebă ce sentimente îl animau acum faţă de Pearson. Nu putea să şi le precizeze, dar credea că ar fi trebuit să-l urască pe bătrânul ăsta, a cărui neglijenţă pricinuise moartea fiului său. Deocamdată simţea numai o adâncă durere sufletească şi o stare de tristeţe melancolică. Poate că era bine că acum aveam multă treabă, căci aşa putea să încerce să nu se mai gândească.

— Am înţeles, spuse Pearson. Asta înseamnă că trebuie să-i obţinem până la sfârşitul zilei. În cazul acesta va trebui să începeţi cu recoltarea probelor de la bucătărie.

— Am plecat.

Alexander ieşi în urma lui McNeil.

Pearson gândea cu voce tare.

— Vom avea nouăzeci şi cinci de probe, să zicem o sută. Dacă presupunem că cincizeci la sută vor avea lactoză pozitivă, mai rămân cincizeci la sută pentru analize. Nu vor fi mai multe. Îl privi pe Coleman, aşteptând ca acesta să-i confirme spusele.

— De acord cu dumneavoastră.

— Bine. Asta înseamnă că pentru o probă avem nevoie de zece eprubete cu zahăr. Cincizeci de probe înseamnă cinci sute de subculturi. Câte eprubete sunt curate şi sterilizate? îl întrebă pe Bannister.

— Vreo două sute, răspunse acesta.

— Eşti sigur? Pearson îl privea cercetător.

Bannister roşi, apoi spuse:

— Oricum, o sută cincizeci sunt.

— Atunci comandă încă trei sute cincizeci. Sună-l pe furnizor şi spune-i să ni le aducă astăzi, fără nici o întârziere. Spune-le că hârtiile le rezolvăm mai târziu. După ce-ai făcut asta, să începi să pregăteşti eprubetele în seturi de câte zece. Foloseşte-le mai întâi pe cele pe care le ai şi, când le vei primi, continui cu celelalte. Verifică şi furnitura de zahăr. Ţine minte că ai nevoie şi de: glucoză, lactoză, sucroză, manitol, maltoză, xiloză, etc.

Pearson enumerase toate substanţele fără să ezite. Termină, zâmbindu-i trist lui Bannister.

— Găseşti lista şi tabelul cu reacţii pentru *Salmonella Typhi* la pagina şaizeci şi şase din lucrările de laborator. Gata, domnilor. Să începem. Crezi că am uitat ceva? îl întrebă pe Coleman.

Coleman îşi scutură capul. Bătrânul stăpânea situaţia cu atâta siguranţă, încât Coleman era surprins şi impresionat.

— Nu, nu cred.

Un moment, Pearson îl studie pe tânărul său coleg.

— În cazul acesta, hai să bem o cafea. Poate că nu vom mai avea ocazia câteva zile de acum înainte.

* * *

Acum, după ce Mike Seddons plecase, Vivian realiza cât de mult îi lipsea acesta şi cât de lungi îi vor părea zilele când nu îl va vedea. Însă era convinsă că avusese dreptate când îi ceruse să nu mai vină la ea o vreme. Aceasta le va permite amândurora să-şi limpezească gândurile despre viitor. Nu pentru că ea ar fi avut nevoie să se mai gândească; era sigură de sentimentele ei, dar era mai cinstit faţă de Mike. Oare chiar era? Îi trecu prin minte pentru prima dată că purtându-se aşa, îi cerea de fapt lui Mike să-şi dovedească dragostea faţă de ea, acceptând-o pe a ei fără obiecţii.

Vivian se întreba îngrijorată dacă Mike aşa-i înţelesese spusele, pentru că dacă era aşa, ar fi părut că n-are încredere în el şi că este incapabilă să răspundă sentimentelor lui. Nu păruse s-o interpreteze astfel, era adevărat, dar poate că după ce avea să se mai gândească, aşa cum făcea şi ea acum, avea să hotărască drumul ce trebuia urmat. Se gândea dacă n-ar fi nimerit să-l cheme, sau să-i trimită un bileţel ca să-i explice ceea ce intenţionase cu adevărat. Dar, chiar şi acum, ştia oare cu certitudine care-i fuseseră intenţiile? Atunci îi fusese foarte greu să gândească limpede. Începuse cu ceea ce i se păruse foarte clar, apoi se întrebase dacă acestea nu se puteau interpreta

greşit, sau să aibă înţelesuri ascunse, la care nu se gândise niciodată. Cum puteai oare să-ţi dai seama cum era cel mai bine să acţionezi, în locul şi la timpul cel mai nimerit?

Se auzi o bătaie uşoară în uşă şi doamna Loburton intră. Văzând-o, Vivian uită că era o tânără de nouăsprezece ani, capabilă să ia hotărâri singură, şi întinse mâinile spre mama ei.

— Ah, mamă, sunt atât de răvăşită!

* * *

Examinarea fizică a personalului spitalului se desfăşura într-un tempo febril, într-o cameră mică de consultaţii, doctorul Harvey Chandler tocmai terminase de examinat un bucătar.

— Gata, poţi să te îmbraci.

La început, şeful secţiei de medicină internă se întrebase dacă era de demnitatea lui să participe la aceste examinări fizice. În cele din urmă hotărâse că da, şi se comportă ca un comandant care se simte obligat moral să stea în fruntea trupelor în timpul asaltului. De fapt, era gelos pe felul în care situaţia fusese stăpânită până acum de doctorii O'Donnell şi Pearson. La urma urmei, O'Donnell era preşedintele consiliului de conducere şi era răspunzător de bunul mers al treburilor în spital. În acelaşi timp însă, era chirurg, iar febra tifoidă era o boală care ţinea strict de medicina internă.

Într-un fel, şeful secţiei de medicină internă se simţea deposedat de rolul principal în criza care se declanşase. Uneori se imagina ca o persoană providenţială, dar ocaziile care ar fi putut susţine acest punct de vedere se dovedeau a fi mult prea rare. Acum, când avusese o astfel de ocazie în mână, se trezise că i se atribuise un rol de mâna a doua, dacă nu chiar unul fără nici o importanţă. Oricum, trebuia să recunoască faptul că măsurile luate de O'Donnell şi Pearson se dovedeau bune şi că, cel puţin, aveau cu toţii dorinţa de a pune capăt acestei situaţii deplorabile.

Se încruntă uşor şi-i spuse bucătarului:

— Să fii extrem de atent în privinţa igienei. Curăţenie absolută la bucătărie.

— Da, domnule doctor.

Kent O'Donnell intră când bucătarul ieşea din cabinet.

— Bună. Cum merge?

Chandler vru să răspundă la început în doi peri, dar se hotărî că nu merită să acorde atâta importanţă faptului. În afara defectului minor că O'Donnell era puţin cam prea democratic pentru gusturile lui, era un om foarte

potrivit în fruntea spitalului, categoric mult mai bun decât predecesorii săi. Aşa că răspunse destul de amabil.

— Nu mai ştiu câţi am consultat. Cred că am reuşit să văd destui, dar încă nu am descoperit nimic.

— Cum se simt bolnavii de tifoidă şi cei patru suspecţi?

— Îi poţi considera deja patru cazuri clare, la care se mai adaugă doi suspecţi.

— Este vreunul în pericol?

— Nu cred. Slavă domnului că s-au descoperit antibioticele. Acum cincisprezece ani am fi avut mare bătaie de cap.

— Da, aşa este.

— Două paciente sunt asistente, spuse Chandler. Una este de la psihiatrie, alta de la urologie. Ceilalţi doi sunt bărbaţi. Unul este muncitor la centrala termică, iar celălalt este funcţionar la registratură.

— Toţi din sectoare cu totul diferite, spuse O'Donnell ca pentru sine.

— Exact. Nu există nici un alt numitor comun, decât mâncarea de la spital. Toţi cei afectaţi au luat masa la bufetul spitalului. Nu este nici o urmă de îndoială că de acolo pleacă totul.

— Bine, nu te mai reţin. Mai aşteaptă doi oameni afară, dar sunt medici care au prea mulţi şi va trebui să-i mai împrăştiem.

— Da, eu am să consult până când o să termin. Nimic nu trebuie să ne oprească, indiferent cât durează.

— Ai dreptate. Te las.

Puţin iritat, Chandler spuse cam înţepat:

— Spune-i, te rog, asistentei să-l trimită pe următorul.

— Sigur.

O'Donnell ieşi şi, câteva clipe mai târziu, o tânără lucrătoare de la bucătărie intră, ţinând în mână o fişă.

— Dă-mi mie asta. Ia loc te rog.

Puse fişa în faţa lui şi luă un formular ce trebuia completat în timpul consultaţiei.

— Da, domnule doctor.

— Mai întâi, să-mi spui de ce boli ai suferit tu şi familia ta, cât poţi să-ţi aminteşti. Să începem cu părinţii.

Fata răspundea la întrebările lui Chandler şi acesta începu să completeze formularul. Ca întotdeauna, după ce termina, rezultatul putea fi dat ca model şi putea fi inclus în orice manual de medicină. Unul din motivele pentru care Chandler era şeful secţiei de medicină internă era faptul că era un specialist meticulos şi conştiincios.

* * *

Îndepărtându-se de cabinetele organizate ad-hoc, O'Donnell îşi propuse să analizeze implicaţiile evenimentelor ce se succedaseră atât de rapid în ziua aceea. Era amiaza şi, începând cu dimineaţa aceea, se întâmplaseră atât de multe lucruri, încât îi fusese imposibil s-o facă.

Într-o succesiune rapidă şi neaşteptată, la început fusese diagnosticarea greşită a bolii copilului şi, la puţin timp după aceea, moartea lui. Apoi urmaseră demiterea lui Pearson, retragerea din activitate a lui Charles Dornberger, descoperirea faptului că o regulă de igienă elementară nu fusese respectată mai mult de şase luni şi, ca urmare, epidemia de febră tifoidă ce, mai grav, ameninţa să se răspândească în afara spitalului, ca o sabie a răzbunării.

Parcă toate ncazurile începuseră să curgă dintr-o dată. De ce? Cum se întâmplase? Era cumva un simptom al unui rău care, nedetectat până acum pusese stăpânire pe întregul spital? Oare mai urmau şi altele? Oare era semnalul unei prăbuşiri rapide care avea să urmeze? Fuseseră vinovaţi cu toţii de comoditate, în frunte cu el, O'Donnell?

„Eram toţi siguri, atât de siguri, că această administraţie este mai bună decât cea precedentă, gândi el. Am muncit să o facem aşa. Aveam de gând să construim un templu al sănătăţii, unde să se înveţe şi să se practice medicină de calitate. Am eşuat oare în cele mai bune intenţii ale noastre? Am fost orbiţi? Am ridicat ochii prea sus, spre idealuri prea înalte, ignorând realitatea de fiecare zi? Ce am reuşit să realizăm aici? Este cu adevărat un loc pentru sănătate? Sau în nebunia noastră, am făcut un mormânt vopsit în alb, dezinfectat şi gol?"

Preocupat de gândurile intense ce-i ardeau mintea, O'Donnell trecea pe culoarele spitalului nevăzând nimic în jurul lui. Ajunse la biroul său. Se duse direct la fereastră şi privi în curtea spitalului. Ca întotdeauna, acolo era un furnicar de oameni care veneau şi plecau. Un bărbat şchiopăta, susţinut de o femeie. Intră o maşină. Din ea sări un bărbat, care ajută apoi o femeie să coboare. Apăru apoi o asistentă, care-i încredinţă femeii un bebeluş. Uşile se trântiră şi maşina plecă. Un băiat cu cârje îi intră în raza vizuală. Se mişca repede; probabil se obişnuise. Un bătrân în haină de ploaie îl opri. Părea nehotărât unde să meargă. Băiatul îi arătă cu degetul într-o direcţie şi, apoi, porniră amândoi spre intrarea spitalului.

„Vin la noi cu credinţa că îi putem ajuta, gândi O'Donnell. Suntem demni de ei? Reuşitele noastre pot compensa eşecurile? Vom fi vreodată iertaţi, datorită dăruirii noastre, pentru greşelile pe care le facem? Vom şti vreodată dacă am fost iertaţi? În secunda următoare gândi mai practic: După ziua de azi, trebuie să aibă loc multe schimbări. Acestea trebuie să acopere golurile, nu

numai cele ştiute deja, dar şi cele pe care încă nu le cunoaştem. Trebuie să existe mai multă autocritică, mai multă autocunoaştere. Fie ca ziua de azi să rămână ca un semn luminos şi strălucitor, o cruce a regretelor, semnul unui nou început.”

Erau foarte multe lucruri de făcut de acum înainte. Trebuia început cu patologia. Slăbiciunile de acolo începuseră să-şi facă simţite efectele. După aceea, reorganizarea trebuia să se extindă şi la alte sectoare, unde bănuia că era necesară. Era hotărât acum că lucrările la noua clădire a spitalului să înceapă în primăvară, iar cele două programe puteau să se desfăşoare în paralel. O'Donnell începu să-şi facă planuri.

Telefonul porni să sune.

— Domnule doctor O'Donnell, aveţi un telefon interurban.

Era Denise. Vocea ei avea aceeaşi tonalitate care-l atrăsese de prima dată.

— Kent, dragul meu, vreau să vii la New York la sfârşitul săptămânii. Am oaspeţi vineri seara şi intenţionez să te prezint.

Kent ezită câteva secunde.

— Îmi pare rău, Denise, nu voi reuşi să vin.

— Dar *trebuie* să vii, Kent. Vocea ei era insistentă. Am trimis deja invitaţiile şi nu le mai pot contramanda.

— Cred că nu înţelegi. Kent reuşea cu greu să-şi găsească cuvintele potrivite. Avem o epidemie în spital. Trebuie să fiu aici până când se rezolvă situaţia, iar după aceea vor mai fi multe lucruri de făcut.

— Dar, dragul meu, mi-ai spus că ai să vii oricând o sa te chem.

Vocea ei ascundea o urmă imperceptibilă de iritare.

Îşi dorea să fie cu Denise. Dacă ar fi fost lângă ea, ar fi reuşit s-o facă să înţeleagă. Ar fi reuşit oare?

— Din păcate, nu ştiam ce se va întâmpla.

— Tu răspunzi de spital, dar cu siguranţă cineva va putea să-ţi ţină locul. Era evident că Denise nu avea nici cea mai mică intenţie să înţeleagă.

— Mă tem că nu se poate...

La celălalt capăt al firului se lăsă liniştea pentru o clipă. Apoi, o auzi pe Denise spunându-i încet:

— Te-am prevenit, Kent, eu sunt o femeie foarte posesivă.

— Denise, dragă, te rog să înţelegi...

— Este ultimul tău răspuns? Vocea ei era încă blândă, aproape mângâietoare.

— Trebuie. Îmi pare rău. Te sun eu, Denise, imediat ce voi avea timp.

— Da, chiar te rog, Kent. La revedere.

— La revedere, spuse el şi lăsă telefonul în furcă, privind gânditor înainte.

* * *

Era dimineaţa celei de-a doua zile de când se declanşase epidemia de febră tifoidă. Aşa cum prezisese doctorul Pearson, câteva probe veniseră la laborator de ieri după-masă, dar majoritatea ajunseseră în primele ore ale dimineţii.

Probele, puse în păhărele de carton, erau aşezate pe masa din centrul laboratorului de patologie. Fiecare era etichetată pentru a-i fi identificată provenienţa. Pearson stătea pe un scaun de lemn în capătul mesei şi le adăuga câte o etichetă cu seria de laborator şi pregătea fişele pe care mai târziu urmau să fie trecute rezultatele. După ce termina pregătirea preliminară, trecea fiecare probă în spatele său, unde David Coleman şi John Alexander lucrau cot la cot pentru pregătirea culturilor.

Bannister, singur pe o latură a mesei, se ocupa de alte probleme, pe care McNeil, instalat acum în biroul lui Pearson, hotărâse că nu sufereau amânare.

Laboratorul puţea îngrozitor.

Cu excepţia lui Coleman, toţi cei din cameră fumau. Pearson scotea nori groşi de fum ca să combată mirosul ce se înălţa din păhărelele cu probe. Mai devreme, îi oferise un trabuc lui Coleman şi tânărul patolog îl aprinsese, dar la scurt timp după aceea îl stinsese. I se păruse aproape la fel de neplăcut ca şi mirosul din laborator.

Tânărul curier al spitalului, duşmanul declarat al lui Bannister, se distra de minune când aducea probele pentru analiză şi, la fiecare deplasare găsea o nouă melodie. Când venise prima dată, îl privise pe Bannister şi spusese obraznic:

— Au găsit cel mai potrivit loc să depoziteze rahatul.

Mai târziu, îi spusese lui Coleman:

— Mai am şase arome pentru dumneavoastră, domnule doctor.

Acum, aşezând o serie de probe în faţa lui Pearson, îl întrebă:

— Doriţi să puneţi frişca şi zahăr în ale dumneavoastră, domnule doctor?

Pearson mormăi şi continuă să scrie.

John Alexander lucra metodic, concentrându-se la ceea ce avea de făcut. Cu aceeaşi uşurinţă a mişcărilor, pe care Coleman o remarcase de la prima lor întâlnire, Alexander luă o probă şi scoase capacul păhărelului de carton, apoi începu să facă analiza. După ce termina, ducea culturile la incubator, unde începeau să se dezvolte subculturile. Era un proces care nu putea fi grăbit.

Când se întoarse de la incubator, îl văzu pe Coleman lângă el. Vorbi încet, conştient de prezenţa lui Pearson în încăpere.

— Domnule doctor, aş vrea să vă spun ceva...

— Ce este? Coleman duse şi el o cultură la incubator.

— Eu... adică noi... am hotărât să vă urmăm sfatul. Voi încerca să fac facultatea de medicină.

— Mă bucur foarte mult, spuse Coleman cu sinceritate. Sunt convins că faci un lucru bun.

— Ce lucru bun face? întrebă Pearson privindu-i.

Coleman se întoarse la masa de lucru, se aşeză, deschise capacul unei probe noi şi răspunse pe un ton neutru.

— John tocmai mi-a spus că s-a hotărât să urmeze facultatea de medicină. L-am sfătuit şi eu să o facă, cu câtva timp în urmă.

— Da? Pearson îl privi tăios pe Alexander. Şi cum ai să te descurci?

— Soţia mea va munci pentru asta, domnule doctor. Apoi, m-am gândit că şi eu aş putea munci câteva ore la laborator, în afara orelor de şcoală. Foarte mulţi studenţi procedează aşa. Nu-mi fac iluzii că va fi uşor, dar noi credem că merită efortul.

— Mda! Pearson aruncă un nor de fum şi-şi puse jos trabucul. Părea că doreşte să spună ceva, dar ezita. Într-un târziu, întrebă: Cum se simte soţia dumitale?

Alexander răspunse liniştit:

— O să se simtă bine, mulţumesc, domnule doctor.

Câteva momente se lăsă o linişte stânjenitoare, apoi Pearson spuse încet:

— Aş fi vrut să-ţi spun ceva, dar nu cred că vorbele ar putea schimba ceva.

— Nu, domnule doctor, spuse Alexander privindu-l fix, nu cred că ar putea.

* * *

Singură în camera de spital, Vivian se străduia să citească un roman pe care i-l adusese mama ei, dar mintea sa nu reuşea să reţină cuvintele. Oftă şi lăsă cartea din mână. În acel moment şi-ar fi dorit cu disperare să nu-i fi cerut lui Mike să stea departe de ea. „Să trimit oare după el?” se întrebă. Privirea i se îndreptă spre telefon; dacă îl suna, probabil că ar fi venit imediat. Oare chiar avea importanţă ideea aceasta caraghioasă a ei, să stea despărţiţi câteva zile, ca să se gândească la ceea ce va urma? Doar se iubeau, asta nu era suficient? Să sune? Mâna îi tremură. Era cât pe ce să ridice receptorul, dar gândindu-se la scopul final, îşi domină impulsul de moment. Nu! Va aştepta. Era deja a doua zi. Celelalte trei vor trece repede, apoi îl va avea pe Mike numai pentru ea, pentru totdeauna.

Într-o cameră destinată personalului medical, liber pentru o jumătate de oră, Mike Seddons stătea întins într-un fotoliu adânc de piele. Făcea exact ceea ce îi rugase Vivian: se gândea cum va fi să stai lângă o soţie care are un singur picior.

DOUĂZECI ŞI TREI

Era puţin după prânz. Trecuseră patru zile de la declanşarea primelor cazuri de febră tifoidă. Spitalul era în carantină.

În biroul administratorului, cu chipurile îngrijorate, şi fără să scoată o vorbă, Orden Brown şi Kent O'Donnell îl ascultau pe Harry Tomaselli vorbind la telefon.

— Da...înţeleg... dacă va fi necesar vom face tot ce trebuie. Ne vedem la ora cinci. La revedere.

— Ei? întrebă Orden Brown nerăbdător.

— Comisia sanitară a oraşului ne dă un ultimatum până diseară, răspunse Tomaselli calm. Dacă nu reuşim să localizăm purtătorul de tifoidă până atunci, va trebui să închidem bucătăriile.

— Dar ei îşi dau seama ce înseamnează asta? O'Donnell se ridicase în picioare şi vorbea agitat. Nu ştiu că acest lucru înseamnă practic închiderea spitalului? Cred că le-ai spus că nu ne putem permite să cumpărăm mâncarea din exterior.

— Le-am spus, dar pentru ei nu contează. Se tem ca epidemia să nu se răspândească în oraş.

— Nu avem veşti de la patologie? întrebă Orden Brown.

— Nu, răspunse O'Donnell. Încă mai lucrează. Am fost la ei acum o jumătate de oră.

— Nu pot înţelege! Preşedintele consiliului de administraţie era foarte tulburat. În patru zile, zece cazuri de febră tifoidă, chiar aici în spital, patru dintre pacienţi, şi noi nu am reuşit încă să localizăm sursa!

— Fără discuţie, pentru laborator munca este enormă şi eu sunt convins că nu au pierdut timpul.

— Dar nu condamn pe nimeni, se răsti Orden Brown. Cel puţin, nu acum. Însă trebuiau să apară nişte rezultate.

— Joe Pearson mi-a spus că se aşteaptă să termine mâine dimineaţă. Dacă purtătorul de tifoidă este printre distribuitorii de hrană, până atunci vor afla cine este. O'Donnell se întoarse spre Tomaselli. Poţi să-i convingi pe cei de la Comisia de sănătate să aştepte măcar până mâine la amiază?

— Am încercat. Ne-au dat deja patru zile şi nu vor să mai aştepte. Reprezentantul lor a fost aici de dimineaţă şi se va întoarce la ora cinci. Dacă nu sunt noutăţi până atunci, va trebui să le acceptăm hotărârile.

— Şi între timp, ce naiba propui? întrebă Orden Brown.

— Şi noi muncim. Acţionăm, presupunând că va trebui să închidem bucătăria. Kent, ai putea veni aici la ora cinci să te întâlnesti cu reprezentantul comisiei?

— Da, spuse O'Donnell morocănos. Cred că ar trebui să fiu aici.

* * *

Tensiunea din laborator era egalată doar de oboseala celor trei bărbaţi care munceau acolo.

Doctorul Joseph Pearson era tras la faţă, avea ochii roşii, încercănaţi, iar oboseala i se citea în încetineala mişcărilor. De patru zile şi trei nopţi de când stătea în spital, furase doar câteva ore de somn pe o canapea pe care o pusese în biroul de la patologie. Nu se bărbierise de două zile, hainele îi erau şifonate şi părul încâlcit. În a doua zi lipsise o perioadă de câteva ore, dar nimeni nu ştiuse unde plecase, iar Coleman nu reuşise să-i dea de urmă, întrucât administratorul şi Kent O'Donnell îl căutaseră de mai multe ori. Pearson apăruse brusc, nu dăduse nici o explicaţie pentru absenţa sa şi se apucase să analizeze culturile şi subculturile.

— Câte am făcut? întrebase el.

— Optzeci şi nouă, răspunse Coleman verificând o listă. Mai avem încă cinci în incubatoare, deci vor fi gata mâine dimineaţă.

David Coleman, deşi părea mai odihnit decât vârstnicul său coleg şi, fără să afişeze vreun semn de neglijenţă a ţinutei, ca Pearson, era conştient de oboseala ce-l marca şi se întrebă dacă putea să reziste cât Pearson. Spre deosebire de acesta, Coleman dormise în toate cele trei nopţi, plecând de la laborator la miezul nopţii şi întorcându-se la şase, a doua zi.

Deşi venea foarte devreme, o singură dată venise înaintea lui John Alexander, şi atunci doar cu câteva minute. În rest îl găsise întotdeauna pe tehnician lucrând, aşa cum făcuse de la început, ca o maşină de precizie, cu mişcări scurte şi sigure, iar rezultatele le trecea în fişe cu un scris foarte citeţ. Alexander era competent şi conştiincios în ceea ce făcea, încât doctorul Pearson, după ce verifică ceea ce făcuse îl lăsă să lucreze singur.

Întorcându-se de Ia Coleman spre Alexander, Pearson întrebă:

— Care e situaţia cu subculturile?

— Din optzeci şi nouă de probe verificate, s-au separat pentru subculturi patruzeci şi două şi s-au plantat două sute optzeci de subculturi.

— Înseamnă că mai avem încă o sută zece subculturi de verificat, spuse Pearson pe jumătate pentru el, după ce calculă în gând.

Privindu-l pe John Alexander, David Coleman se întrebă ce simţea acest tânăr acum şi, dacă nu cumva munca aceasta istovitoare o făcea pentru a scăpa de durerea sa personală. Trecuseră patru zile de când îi murise copilul. În acest timp, starea de şoc şi deprimare ce putuseră fi observate la tânărul laborant dispăruseră, sau nu mai puteau fi remarcate. Coleman bănuia că încă mai suferea, chiar dacă nu se manifesta şi simţise ceva din suferinţa lui chiar în anunţarea intenţiei de a urma facultatea de medicină. Era un subiect pe care Coleman nu-l aprofundase, dar îşi propuse ca imediat după rezolvarea crizei prin care trecea spitalul să aibă o discuţie amănunţită cu el. Putea să-i dea tânărului multe sfaturi folositoare, culese din propria sa experienţă. Bineînţeles, aşa cum spusese şi Alexander, nu-i va fi uşor, în primul rând din punct de vedere financiar, dar Coleman putea să-i traseze nişte jaloane şi să-i dezvăluie unele capcane pe care trebuia să le evite.

Al patrulea membru al echipei iniţiale din laborator, Carl Bannister, era temporar scos din uz. Bătrânul tehnician lucrase timp de trei zile şi o bună parte din nopţi, făcând singur toată munca de rutină a laboratorului şi ajutându-i pe ceilalţi cât putea. În dimineaţa asta, totuşi, epuizarea sa era atât de evidentă, încât David Coleman, fără să-l mai consulte pe Pearson, îi ordonase să plece acasă. Bannister plecase recunoscător, fără să protesteze.

Activitatea de pregătire a probelor ce soseau în laborator continuase fără întrerupere. Din a doua zi, toate probele ce fuseseră băgate la incubator cu o zi înainte erau gata să fie analizate. Doctorul Pearson îşi împărţise forţele astfel ca să dea continuitate activităţii. El şi cu John Alexander făceau analizele, iar Coleman continua pregătirea probelor ce mai rămăseseră.

Acum, în a patra zi, toate probele fuseseră strânse. Colectarea lor se făcuse de la tot personalul din spital implicat în vreun fel în primirea, pregătirea şi distribuirea mâncării, iar pregătirea lor urma să continue până în ziua următoare. În momentul acela, cele 280 de subculturi la care se referise John Alexander se găseau pe rafturile din jurul laboratorului şi în incubatoare. Dar, deşi aproape toate verificările fuseseră făcute, nici una nu-l dezvăluise pe purtătorul febrei tifoide, pe care-l căutaseră cu atâta perseverenţă, zi şi noapte.

Telefonul sună şi, Pearson, care era mai aproape de el, răspunse.

— Da? Nu, nimic încă. Vă repet, am să sun imediat ce descopăr ceva.

John Alexander, doborât deodată de oboseală, se prăbuşi pe un scaun şi închise ochii.

— De ce nu te odihneşti o oră sau două, John? De ce nu mergi sus, la soţia ta, să stai puţin cu ea?

Alexander se ridică în picioare. Ştia că dacă rămânea aşezat prea mult putea să adoarmă foarte uşor.

— Mai fac o serie şi pe urmă plec.

Luă un stativ cu subculturi din incubator, scoase o fişă necompletată şi începu să înşiruie cele zece eprubete pe care se pregătea să le analizeze. Privind ceasul de pe peretele laboratorului, observă surprins că se mai dusese încă o zi. Era ora cinci fără zece minute.

* * *

Kent O'Donnell puse telefonul în furcă. Răspunse la întrebarea nerostită a lui Tomaselli.

— Joe Pearson nu are nici o noutate.

Tăcerea care se lăsă în biroul administratorului arăta că amândoi bărbaţii erau conştienţi de implicaţiile acestei lipse de noutăţi. De asemenea, amândoi ştiau că se apropiau de punctul în care activitatea în spital urma să fie oprită.

Încă de după-amiază, devreme, intrase în acţiune planul lui Harry Tomaselli de a aduce hrană din exterior. Începând cu micul dejun din ziua următoare, o sută de porţii urmau să fie pregătite de două restaurante locale pentru pacienţii cu regim normal. Porţiile acestea urmau să fie distribuite în spital numai pacienţilor grav bolnavi, ce nu puteau fi deplasaţi. Din ceilalţi pacienţi, unii, cât se putuse, fuseseră externaţi şi trimişi la casele lor, alţii, pentru care tratamentul în spital era foarte important, fuseseră transferaţi la alte spitale din Burlington şi din împrejurimi.

Cu o oră în urmă, ştiind că procesul de transferare trebuia să continue neapărat, până noaptea târziu, Harry Tomaselli dăduse ordin să înceapă evacuarea. În faţă la urgenţă începuse să se formeze o coloană de ambulanţe, ce fuseseră adunate prin intervenţii telefonice de peste tot de unde se putuse. În acelaşi timp, în saloane şi în pavilioanele particulare, asistentele şi medicii lucrau intens, mutând pacienţii din paturi pe tărgi şi în cărucioare cu rotile, pregătindu-i pentru această călătorie neaşteptată. Era un moment trist şi sumbru. Pentru prima dată în patruzeci de ani de existenţă, spitalul îi alunga de la uşile lui pe cei bolnavi.

Se auzi o bătaie în uşă şi Orden Brown intră în biroul administratorului. Ascultă cu atenţie raportul lui Tomaselli despre ceea ce mai fusese întreprins de la întâlnirea lor, cu patru ore în urmă.

— Reprezentanţii Comisiei pentru sănătate au venit?

— Încă nu, aşteaptă să vină.

— Atunci, dacă nu deranjez, am să aştept şi eu cu voi.

După o pauză, preşedintele îi spuse lui O'Donnell:

— Kent, lucrul acesta nu este important acum, dar am să ţi-l spun, pentru că acum mi-a venit în minte. Am primit un telefon de la Eustace Swayne. După ce se va termina odată nebunia asta, te roagă să mergi să-l vezi.

Pe moment, insolenţa acestei cereri îl lasă pe O'Donnell fără grai. Era evident de ce dorea Eustace Swayne să vorbească cu el. Nu putea fi decât un motiv; bătrânul intenţiona să-şi folosească banii şi influenţa pentru a-şi sprijini prietenul, pe doctorul Joseph Pearson. După toate câte se întâmplaseră i se părea de necrezut să existe atâta îngâmfare şi lipsă de bun simţ. Izbucni furios:

— Să-l ia dracu pe Eustace Swayne şi manevrele lui de culise.

— Permite-mi să-ţi amintesc, îl întrerupse Orden Brown cu răceală, că întâmplător vorbeşti despre un membru al consiliului de administraţie. Orice nemulţumire ţi-ar produce acest om, tratează-l măcar politicos.

O'Donnell îl privi tăios pe Brown. „Foarte bine, gândi el. Dacă-i vorba de scandal, scandal să fie. Am terminat pentru totdeauna cu manevrele de culise”.

În acel moment, sună interfonul de pe masa administratorului.

— Domnule Tomaselli, reprezentanţii Comisiei pentru sănătate au sosit.

Era cinci fără trei minute.

* * *

Tot aşa cum făcuseră într-o dimineaţă, cu şase săptămâni înainte - ziua în care, acum îşi dădea seama, primise primul avertisment al iminentei deteriorări a situaţiei din spital - clopotele bisericii Redeemer anunţară ora pentru micul grup ce se deplasa pe culoarele spitalului. Condus de O'Donnell, grupul îi includea pe Orden Brown, Harry Tomaselli şi doctorul Norbert Ford, reprezentantul Comisiei pentru sănătate din Burlington. În spatele lor venea doamna Straughan şi un tânăr asistent al reprezentantului Comisiei, al cărui nume O'Donnell nu-l reţinuse.

Acum, când furia i se mai domolise, şeful secţiei de chirurgie îşi dădu seama că întreruperea ce survenise cu câteva minute în urmă prevenise izbucnirea unei certe teribile între el şi Orden Brown. Îşi dădea seama că de câteva zile toţi erau marcaţi de o stare de tensiune anormală, iar în fond, Orden Brown nu făcuse decât să transmită un mesaj. Răfuiala lui era cu Eustace Swayne şi era hotărât să-l întâlnească pe bătrân imediat ce va putea. Indiferent de ce va spune Swayne, O'Donnell era hotărât să îl pună la punct, indiferent de consecinţe.

La sugestia lui O'Donnell, grupul plecă să viziteze secţia de patologie.

— Măcar veţi vedea cu ochii voştri că facem tot posibilul să depistăm sursa de infecţie, îi spuse reprezentantului Comisiei.

La început, doctorul Ford ezitase.

— Nu a spus nimeni că nu faceţi, şi nu cred că eu aş putea să fac ceva în plus faţă de ceea ce fac patologii dumneavoastră.

La insistenţele lui O'Donnell acceptase să meargă şi, acum, se îndreptau spre laboratorul de patologie.

John Alexander ridică privirea de la masa de lucra când grupul intră în laborator, apoi îşi văzu mai departe de treabă. Pearson porni în întâmpinarea lor, ştergându-şi mâinile de halatul murdar. O'Donnell făcu prezentările şi, după ce Norbert Ford şi Pearson îşi strânseră mâinile, reprezentantul Comisiei întrebă:

— Aţi descoperit ceva?

— Încă nu. După cum vedeţi, muncim.

— Joe, cred că ar trebui să afli, spuse O'Donnell. Doctorul Ford a ordonat închiderea bucătăriilor.

— Astăzi? întrebă Pearson uluit.

— Mă tem că da, spuse Ford.

— Dar nu puteţi face asta! Este ridicol! Era din nou agresivul Pearson, cu vocea certăreaţă şi ochii scăpărându-i pe faţa obosită. Omule, noi am muncit toată noaptea şi vom termina totul până mâine la prânz. Dacă există un purtător, avem toate şansele să îl descoperim.

— Îmi pare rău, spuse Ford, nu ne putem asuma acest risc.

— Dar închiderea bucătăriilor înseamnă închiderea spitalului. Pearson spumega. În mod sigur mai puteţi aştepta până dimineaţă. Măcar până atunci.

— Mă tem că nu. Doctorul Ford era politicos, dar ferm. Oricum, hotărârea nu este în întregime a mea. Nu putem risca o epidemie în oraş. Pe moment o aveţi înăuntru, dar oricând se poate răspândi şi în afară. La asta ne gândim.

— Joe, interveni Tomaselli, mai servim masa de seară şi atât. Trimitem acasă toţi pacienţii care pot fi trimişi, iar pe ceilalţi îi transferăm.

Se lăsă tăcerea. Faţa lui Pearson se încreţi. Ochii săi adânc încercănaţi păreau gata să plângă. Mai mult şoptând, spuse:

— Nu mi-am imaginat niciodată că voi trăi ziua...

Grupul se întoarse, să plece şi O'Donnell spuse liniştit:

— Să-ţi spun drept, Joe, nici eu.

Erau la uşă când John Alexander strigă:

— L-am găsit.

Grupul se întoarse ca la comandă.

— Ce-ai găsit? întrebă Pearson agitat.

— Germene tifoid.

— Să văd şi eu! Pearson traversă în fugă laboratorul. Dacă Alexander avea dreptate, însemna că reuşise. Urmăreşte-mă după listă.

John Alexander luă o carte şi o deschise la graficul reacţiilor biochimice ale bacteriilor în zahăr. Punând degetul pe tabelul intitulat *Salmonella tiphi,* se pregăti să citească.

Pearson luă prima din cele zece eprubete şi strigă:

— Glucoză.

— Formaţie de acid, fără gaz, răspunse Alexander, verificând tabelul.

Pearson încuviinţă. Puse eprubeta la loc şi o luă pe a doua.

— Lactoză.

— Nu acid, nu gaz.

— Bine. Sucroză.

— Nu acid, nu gaz.

Tensiunea din cameră creştea.

— Manitol.

— Mediu acid, fără gaz.

— Corect. Maltoză.

— Acid, fără gaz.

Verificarea continuă. Mai aveau una.

— Indol, citi Pearson de pe ultima eprubetă.

— Negativ, răspunse Alexander şi închise cartea.

— Nu există nici o îndoială. Acesta este purtătorul.

— Cine? întrebă administratorul.

— Numărul şaptezeci şi doi.

Coleman era deja cu registrul în mână.

— Charlotte Burges.

— O ştiu! spuse doamna Straughan. Lucrează la ghişeu, serveşte.

Toţi ochii se întoarseră spre ceas. Era cinci şi şapte minute.

— Cina! Au început să servească masa de seară!

— Să mergem! şi Tomaselli fu primul la uşă.

* * *

La etajul al doilea al spitalului, asistenta şefă intră în camera lui Vivian.

— Da, sunteţi domnişoara Loburton. Veţi fi transferată la clinica West Burlington.

— Când? Vivian aflase că transferul era iminent, precum şi motivul.

— Ambulanţele sunt foarte aglomerate acum. Cred că mai durează câteva ore. Veţi pleca în jurul orei nouă. O să vă ajute asistenta de la salonul dumneavoastră.

— Mulţumesc.

Asistenta şefă plecă preocupată de problemele ei.

În acel moment, Vivian se hotărî să-l sune pe Mike. Cele cinci zile de despărţire se terminau mâine, dar nici unul nu se aşteptase la o urgenţă de felul acesteia. Oricum, ea începuse să regrete ideea despărţirii temporare. Acum i se părea prostească şi nefolositoare, şi ar fi dorit să nu-i fi trecut niciodată prin cap. Luă telefonul de pe noptieră şi-l ceru pe doctorul Michael Seddons fără cea mai mică ezitare. Aşteaptă câteva minute.

— Doctorul Seddons este plecat din spital cu o ambulanţă ce face un transfer de pacienţi, îi spuse centralista. Să vă dau pe altcineva?

— Nu, mulţumesc. Aş dori să las un mesaj.

— E o problemă de serviciu?

— Nu, nu tocmai, răspunse Vivian ezitând.

— Nu putem primi decât mesajele de serviciu urgente. Vă rugăm să sunaţi mai târziu.

Se auzi un clic şi legătura se întrerupse.

Pe hol era agitaţie şi se auzeau voci. Cineva dădea ordine, apoi un obiect căzu pe ciment şi cineva începu să râdă. În sufletul ei ar fi vrut să participe la ceea ce se întâmpla acum. Ochii îi căzură pe lenjeria de pat, spre locul unde pătura devenea netedă, marcând punctul unde se termina piciorul ei stâng. Pentru prima dată Vivian se simţi înspăimântată şi îngrozitor de singură.

— Oh, Mike! suspină ea. Dragul meu Mike, oriunde ai fi, te rog vino la mine, repede.

* * *

Sora Penfield tocmai intra în bufet şi remarcă grupul din faţa sa. Îi recunoscu pe administrator şi pe şeful chirurgiei. În spatele lor se clătinau sânii imenşi ai doamnei Straughan, din cauza efortului pe care-l făcea de a ţine pasul cu ei. În faţa intrării, Tomaselli încetini pasul şi îi spuse doamnei Straughan:

— Vreau să se acţioneze repede şi cu discreţie.

Intrară cu toţii pe uşa de serviciu a bucătăriei. O'Donnell îi făcu semn asistentei Penfield.

— Vino cu mine, te rog. Aş vrea să ne ajuţi.

Ceea ce a urmat s-a petrecut cu repeziciune şi precizie. În prima fază, o femeie de vârstă mijlocie servea la ghişeu. În clipa imediat următoare, doamna Straughan a luat-o de mână şi a condus-o spre un birou.

— Aşteaptă un moment, îi spuse O'Donnell femeii uluite şi-i făcu semn asistentei Penfield să rămână cu ea. Toată mâncarea pe care a servit-o ea trebuie incinerată, o instrui pe doamna Straughan. Recuperaţi tot ce se poate din ce a servit până acum. Fierbeţi toate farfuriile pe care a pus mâna.

În câteva minute, instrucţiunile lui O'Donnell au fost îndeplinite şi servirea a continuat în mod normal. Doar câţiva oameni ce erau mai apropiaţi de locul scenei şi-au dat seama de ceea ce s-a întâmplat.

— Doamnă Burgess, începuse O'Donnell să-i spună femeii ce lucra la bucătărie, trebuie să vă anunţ că din acest moment sunteţi pacienta spitalului. Nu vă alarmaţi. O să vă explicăm totul. Doamnă Penfield, du pacienta la izolare. Nu va intra în contact cu nimeni. O să-l sun pe doctorul Chandler să vă spună ce aveţi de făcut.

După ce femeia înspăimântată plecă, însoţită de asistentă, doamna Straughan întrebă curioasă.

— Ce se va întâmpla cu ea acum, doctore?

— Va fi tratată. Va sta la izolare, sub supraveghere medicală. Uneori, purtătorul de tifoidă poate să aibă o infecţie la vezica biliară şi, dacă este aşa, i se va aplica un tratament corespunzător. Vor fi examinaţi toţi cei cu care a intrat în contact. Chandler se va ocupa de asta.

Din acelaşi birou, Tomaselli vorbea la telefon.

— Ai auzit bine. Se anulează totul, transferări, externări, mâncare adusă din exterior, totul. Când vei termina, să mă anunţi. Spune la toată lumea că spitalul Trei Comitate îşi face din nou datoria.

Închise telefonul şi acceptă bucuros cana de cafea pe care i-o întinse doamna Straughan.

— Apropo, doamnă Straughan, nu am avut când să vă anunţ. Veţi primi două maşini noi de spălat. Au fost aprobate de consiliu, au fost comandate şi vor sosi săptămâna viitoare.

Femeia dădu din cap. Era un lucru la care se aşteptase.

— Dacă tot sunteţi aici, domnule T, vreau să vă mai spun ceva. Am nevoie de nişte frigidere. Sper că nu va mai fi nevoie de o epidemie ca să le pot primi.

Administratorul oftă şi se ridică în picioare. Îl întrebă pe O'Donnell:

— Mai aveţi vreo problemă de rezolvat astăzi?

— Nu, astăzi nu. Dar mâine intenţionez să rezolv o problemă foarte importantă.

Se gândea la Eustace Swayne.

DOUĂZECI ŞI PATRU

David Coleman nu dormise bine. Toată noaptea se gândise la spitalul Trei Comitate, la secţia patologie şi la doctorul Pearson.

Nici unul din evenimentele ultimelor zile nu diminuase gradul de culpabilitate al lui Pearson pentru moartea copilului Alexander. Vinovăţia lui era aceeaşi. Coleman nu-şi schimbase nici părerea că secţia de patologie era prost condusă, închistată din cauza unor idei demodate şi handicapată de metode de lucru antice şi de aparatură ce trebuia de mult aruncată la gunoi.

Şi totuşi, în ultimele patru zile, David Coleman descoperise că sentimentele sale faţă de Pearson se mai schimbaseră, se mai îmblânziseră. De ce? Cu o săptămână în urmă îl considerase pe Pearson un bătrân aproape senil, incompetent, care se agaţă de putere. De atunci nu apăruse nici o schimbare concretă, care să-i modifice părerea. Şi atunci, care erau motivele de se simţea acum atât de stânjenit? Era adevărat că bătrânul acţionase cu competenţă în problema febrei tifoide, poate cu mult mai bine decât ar fi făcut-o el însuşi. Dar era acesta un lucru surprinzător? La urma urmei, avea experienţă, iar în situaţia sa era de înţeles ca Pearson să fi dorit ca totul să iasă bine.

Oricum, părerea sa despre Pearson devenise confuză, mai puţin categorică. Cu o săptămână în urmă l-ar fi categorisit, indiferent de rezultatele sale din trecut, ca nefăcând parte dintre intelectuali. Acum, Coleman nu mai era sigur.

Lipsa de somn îl adusese devreme la spital. Era puţin după ora opt când intrase în birou. Roger McNeil lucra la biroul lui Pearson.

— Bună dimineaţa, îl salută McNeil. Sunteţi primul.

— Cum stăm cu celelalte probleme?

— Nu-i rău deloc. Sunt câteva probleme, nu foarte urgente, dar ţinem pasul. Seddons m-a ajutat foarte mult. I-am spus că mai bine ar rămâne la patologie decât să se întoarcă la chirurgie.

Un gând îl tulbură pe Coleman.

— Eleva asistentă... cea cu amputarea... ai făcut disecţia piciorului?

Îşi amintise că el şi Pearson avuseseră puncte de vedere diferite în privinţa diagnosticului.

— Nu. McNeil alese un dosar dintre cele care se aflau pe masă. Vivian Loburton, citi el. Ăsta-i numele fetei. Nu era urgent şi l-am lăsat. Piciorul este încă la frigider. Vreţi să faceţi disecţia dumneavoastră?

— Da, o s-o fac eu.

Coleman luă dosarul şi se duse în sala de autopsie. I se aduse piciorul din frigiderul de la morgă şi începu să îl despacheteze. Pipăi zona cu tumoarea de sub genunchi. Luă cuţitul, tăie adânc şi deveni foarte interesat de ceea ce văzu.

* * *

Servitorul luă pălăria şi pardesiul lui Kent O'Donnell şi le puse într-un dulap încastrat în zidul holului întunecos şi extrem de înalt. Privind în jurul său, O'Donnell se întrebă de ce i-ar fi plăcut cuiva, bogat sau nu, să trăiască într-o astfel de casă. Apoi se gândi că poate cuiva ca Eustace Swayne, pustietatea dată de spaţiul supradimensionat, opulenţa dată de grinzile şi lambriurile de lemn, pereţii reci din piatră şlefuită, îi confereau un simţământ feudal al puterii, îl legau în timp de zile şi locuri mai vechi. Se trezi făcând presupuneri în legătură cu ce se va întâmpla cu această casă după ce va muri bătrânul. Mai mult ca sigur că va deveni muzeu sau galerie de artă. I se părea de neconceput ca cineva să accepte să trăiască aici. Acesta era un loc care, logic vorbind, ar fi trebuit să-şi închidă uşile de la ora cinci după masa până dimineaţa următoare. Apoi îşi aminti că între aceşti pereţi austeri îşi petrecuse Denise copilăria. Se întrebă dacă fusese oare fericită aici.

— Domnul Swayne este puţin obosit astăzi, domnule, spuse servitorul. Vă roagă să nu vă supăraţi dacă vă primeşte în dormitor.

— Nu mă supăr deloc.

Îi trecu prin minte că dormitorul era un loc mai potrivit pentru ce avea el de spus. Dacă Swayne făcea o criză de apoplexie, măcar se găsea în pat. Îl urmă pe servitor pe o scară largă, în spirală, apoi pe un culoar pe care o mochetă groasă înăbuşea zgomotul paşilor. Se opriră în faţa unei uşi masive şi omul îi făcu semn să între, după ce bătu încetişor.

La început nu-l văzu pe Eustace Swayne. Ochii i-au fost atraşi de căminul masiv, în care ardea un foc sănătos. Căldura de la foc era de nesuportat în mijlocul lunii august. Apoi îl zări pe bătrân sprijinit de perne, într-un pat enorm. Observă uimit cât de slăbit arăta de la ultima lor întâlnire.

— Îţi mulţumesc că ai venit. Vocea bătrânului era mai slabă ca înainte.

Îi arătă vizitatorului său un scaun, lângă pat.

— Am înţeles că doriţi să îmi vorbiţi. În mintea sa, O'Donnell îşi revizuia deja câteva păreri pe care intenţiona să i le comunice. Nimic nu-i schimba hotărârea în privinţa lui Joe Pearson, desigur, dar măcar putea să fie amabil. Nu mai simţea nici o dorinţă să se certe cu acest bătrân suferind. Orice dispută între ei ar fi fost inegală.

— M-a vizitat Joe Pearson, spuse Swayne. Cred că acum trei zile.

Aşadar, aici fusese când dispăruse fără urmă.

— Da, mi-am închipuit că a făcut-o.

— Mi-a spus că vrea să plece de la spital. Vocea bătrânului era obosită. Nu suna deloc acuzator la adresa lui, aşa cum se aşteptase.

— Da, este adevărat, răspunse, curios să afle ce avea să urmeze.

— Cred că sunt anumite lucruri pe care nimeni nu le poate controla. Acum, în glasul său era o urmă de amărăciune. Sau, cumva, resemnare? Era greu de stabilit.

— Cred că da, răspunse O'Donnell politicos.

— Când a venit Joe Pearson, m-a rugat două lucruri. Ca donaţia mea pentru clădirea spitalului să nu fie condiţionată, şi eu am fost de acord. A doua rugăminte era de ordin personal. La spital aveţi un angajat, parcă se numeşte Alexander.

— Da. O'Donnell era uimit. John Alexander este tehnician la laborator.

— Au pierdut un copil?

O'Donnell încuviinţă.

— Joe Pearson m-a rugat să-i plătesc băiatului şcolarizarea la facultate. Bineînţeles că pot să o fac, cu mare uşurinţă. În fond, banii sunt făcuţi pentru a fi cheltuiţi. Swayne luă un plic gros de pe pătură. Mi-am anunţat deja avocaţii. Vor primi o bursă suficientă pentru taxe şi pentru a duce o viaţă confortabilă, amândoi. Mai târziu, dacă doreşte să se specializeze, vor fi bani şi pentru asta. Dar eu mă gândesc la ceva permanent. Să mai fie şi alţii, mai târziu. Aş vrea să instituі un fond de şcolarizare care să fie administrat de consiliul de conducere al spitalului. Pun doar o singură condiţie. Fondul să se numească Bursa medicală Joseph Pearson. Ai ceva împotrivă?

— Domnule, departe de a avea ceva împotriva, părerea mea este că veţi face unul dintre cele mai frumoase lucruri din viaţa dumneavoastră, răspunse O'Donnell, impresionat şi ruşinat.

* * *

— Spune-mi adevărul, Mike. Vreau să ştiu!

Vivian şi Mike stăteau faţă în faţă, Vivian în patul din rezerva sa, iar Mike, aşezat lângă ea. Era prima lor întâlnire după perioada de gândire. Noaptea trecută, după anularea dispoziţiei de transfer, Vivian încercase să îl sune din nou, dar fără succes. În dimineaţa aceasta, venise fără să-l fi chemat, aşa cum stabiliseră cu şase zile înainte.

Vivian îi cerceta faţa, simţind cum o cuprinde teama, căci instinctul îi spunea ceea ce mintea refuza să creadă.

— Vivian, începu el, tremurând. Vivian, trebuie să-ţi vorbesc.

Nu primi nici un răspuns, dar ochii ei îl priveau ţintă. Îşi simţea buzele uscate şi le umezi trecându-şi limba peste ele. Ştia că este roşu la faţă şi îşi simţea inima bătând puternic. Ar fi vrut să se întoarcă şi s-o rupă la fugă, dar rămase ţintuit, căutând cuvinte ce refuzau să fie găsite.

— Cred că ştiu ce vrei să spui, Mike. Vocea lui Vivian era ştearsă, goală de emoţie. Nu vrei să te căsătoreşti cu mine. Aş fi o povară pentru tine, acum, că sunt aşa.

— Vivian, draga mea...

— Nu, Mike, te rog!

— Te rog ascultă-mă! Nu este uşor... Iar nu-şi mai găsi cuvintele.

Timp de trei zile îşi căutase cuvintele şi frazele cu care să poată depăşi acest moment, ştiind totuşi că orice formă le-ar fi dat, efectul lor va fi acelaşi. În această perioadă Mike Seddons îşi cercetase fisurile din suflet şi conştiinţă. Ceea ce descoperise acolo îl dezgustase, dar îl făcuse să vadă adevărul. Acum ştia cu siguranţă că o căsătorie între el şi Vivian nu va fi reuşită, nu din cauza ei, ci în întregime din cauza lui.

Lăsându-se purtat de imaginaţie, îşi închipuise tot felul de situaţii în care ar fi fost puşi amândoi. Se văzuse intrând cu ea într-o cameră aglomerată, el întreg, tânăr, viril, dar la braţ cu Vivian, mişcându-se încet, stângaci, poate ajutându-se de un baston. Se văzuse plonjând cu surful, sau bronzându-se aproape în pielea goală pe plajă, dar având-o pe Vivian lângă el, îmbrăcată decent, întrucât nu-şi putea expune proteza şi, oricum, dacă ar fi făcut-o ar fi arătat grotesc, stârnind mila sau făcând lumea să-şi întoarcă ochii.

Ba mai mult decât atât. Uitând de decenţă, se gândise la sex. Îşi imaginase scena dinainte de culcare. Vivian îşi va desface singură proteza, sau o va ajuta el? Putea exista intimitate când ştia ce se află sub rochia ei? Şi cum vor face dragoste, cu, sau fără proteză? Cum ar fi fost cu, simţind plasticul lipit de corpul său? Cum ar fi fost fără, simţind ciotul? Putea să existe împlinire alături de un corp ce nu era întreg?

Mike Seddons transpira. Îşi găsise propria imagine în adâncurile subconştientului.

— Nu trebuie să te explici, Mike! De data aceasta Vivian abia vorbea.

— Dar vreau să mă explic! Trebuie! Sunt atât de multe lucruri la care trebuie să ne gândim amândoi.

Acum cuvintele îi veneau repede, rostogolindu-se afară înverşunate în a face pe Vivian să înţeleagă zbuciumul sufletesc prin care trecuse înainte de a veni la ea. Chiar şi în acest moment avea nevoie să fie înţeles.

— Ştii, Vivian. M-am gândit bine şi cred că îţi va fi mai bine fără...

Privirea ei îl înnebunea.

— Te rog să nu minţi, Mike. Cred că ar fi mai bine să pleci.

El ştia că nu mai avea rost să insiste. Nu-şi dorea decât să fugă de acolo, să fugă de privirea ei. Dar, totuşi mai ezita.

— Ce ai să faci?

— Nu ştiu. Să-ţi spun drept, nu prea m-am gândit la asta. Poate am să continui şcoala, dacă mă mai primesc. Încă nu ştiu dacă sunt sănătoasă, şi dacă nu, cât timp mai am de trăit. Nu-i aşa, Mike?

El avu bunul simţ să-şi plece privirea. La uşă se întoarse pentru ultima dată.

— La revedere, Vivian.

Încercă să-i răspundă, dar îşi solicitase deja prea mult voinţa şi nu reuşi.

* * *

De la etajul al doilea. Mike Seddons coborî la patologie. Intră în sala de autopsie şi îl găsi pe David Coleman făcând disecţia unui picior. Privindu-l cum arăta, alb, lipsit de viaţă, cu sângele picurând sub cuţitul lui Coleman, trecu printr-un moment de groază. Apoi, parcă fascinat, traversă camera şi citi numele de pe dosar. Când văzu al cui era, ieşi pe coridor şi vomită.

* * *

— Oh, doctore Coleman! intră te rog.

Kent O'Donnell îl întâmpină prietenos. După disecţie, Coleman se spăla când fusese anunţat că era căutat de şeful consiliului de conducere.

— Ia loc, te rog. O ţigară?

— Mulţumesc. Luă ţigara şi o aprinse de la bricheta lui O'Donnell. Apoi se sprijini relaxat de un braţ al fotoliului. Instinctul îi şoptea că ceea ce va urma va însemna o cotitură în viaţa lui.

— Cred că aţi auzit că doctorul Pearson şi-a dat demisia.

— Da, am auzit, răspunse Coleman liniştit, apoi, spre propria sa surprindere se pomeni spunând: Cred că ştiţi, în ultimele zile nu s-a cruţat deloc. A fost aici zi şi noapte.

— Da, ştiu. Dar asta nu schimbă nimic. Înţelegeţi, nu?

— Da, nu cred că schimbă nimic.

— Joe şi-a exprimat dorinţa de a pleca imediat. Înseamnă că vom avea un loc vacant, ca şef de secţie la patologie. Acceptaţi?

Coleman ezită o clipă. Asta fusese dorinţa lui, să conducă o secţie, să aibă libertatea de a reorganiza, de a folosi ultimele descoperiri, de a fi un medic bun, de a practica patologia aşa cum ştia el. Ăsta era paharul pe care dorise să-l bea. Kent O'Donnell i-l apropiase de buze. Apoi, îl cuprinse teama. Realiză brusc responsabilitatea apăsătoare pe care urma s-o aibă. Nu va mai exista nici un bătrân care să ia hotărâri decisive în locul său; ultimul cuvânt, ultimul diagnostic trebuia să-l pună singur. Era în stare? Era pregătit? Era încă

tânăr. Dacă dorea, putea să continue să fie mâna a doua la patologie câţiva ani încă. După aceea ar putea avea alte deschideri şi timp suficient ca să avanseze. Îşi dădu însă seama că nu trebuia să scape momentul acesta, care se tot apropiase de el din ziua în care sosise la acest spital.

— Da, dacă mi se oferă postul, voi accepta.

— Vă pot asigura că vi se va oferi. Aş dori să-mi spuneţi ceva.

— Numai să pot.

Şeful consiliului de conducere îşi căuta cuvintele ca să formuleze întrebarea. Ştia că răspunsul pe care urma să-l primească era important pentru amândoi.

— Vreţi să-mi spuneţi cum vedeţi dumneavoastră medicina şi acest spital?

— Este greu de exprimat.

— Vreţi să încercaţi?

Coleman cumpăni. Era adevărat că existau lucruri în care credea, dar chiar faţă de sine însuşi nu şi le precizase întotdeauna. Poate că acum venise timpul să şi le definească.

— Cred că cel mai important lucru este ca noi toţi, medici, spital, tehnică medicală, să existăm pentru un singur scop: pentru pacienţi, pentru vindecarea bolilor. Cred că uneori uităm asta, cred că ne lăsam subjugaţi de teorie, sperăm spitale mai bune şi uităm că aceste lucruri au o singură raţiune de a fi: oamenii. Oamenii care vin la noi şi care au nevoie de noi pentru ajutor. M-am exprimat stângaci.

— Deloc, aţi vorbit foarte frumos

O'Donnell simţi că îi revine speranţa. Instinctul nu-l înşelase. Făcuse o alegere bună. Întrevedea faptul că ei doi, unul ca şef al chirurgiei şi celălalt ca şef al patologiei, vor colabora bine. Prin prisma activităţii lor, spitalul putea să progreseze.

— Şi încă ceva. Ce simţiţi faţă de Joe Pearson şi de felul în care pleacă?

— Nu sunt sigur. Şi eu aş vrea să ştiu.

— Uneori nu este rău să nu fim siguri. Asta ne fereşte să fim rigizi. Sunt câteva lucruri pe care ar trebui să le afli. Am stat de vorbă cu unii medici mai în vârstă. Mi-au relatat unele lucruri pe care nu le ştiam. Pearson a făcut foarte multe pentru acest spital în treizeci şi doi de ani, lucruri care în bună parte au fost uitate, sau de care oameni ca dumneata şi ca mine nu am aflat. Ştiai că el a făcut banca de sânge? Acum pare ciudat, dar la vremea aceea mulţi s-au opus. Tot el a format comisia de studiere a ţesuturilor: mi s-a spus că mulţi medici i s-au opus vehement, dar el a format comisia şi, prin studiile acesteia, a ridicat calitatea activităţii la chirurgie. A făcut şi ceva cercetare, despre apariţia

cancerului tiroidian. Acum teoria este general acceptată, dar puţini oameni îşi amintesc că de la el a pornit.

— Nu ştiam. Îmi pare bine că mi-aţi spus.

— Ei, astfel de lucruri se uită. Joe a făcut o grămadă de lucruri şi pentru laborator: teste noi, aparate noi. Din nefericire a venit o vreme când n-a mai făcut nimic. A stat să vegeteze fără să facă nimic. Se mai întâmplă câteodată.

Deodată, Coleman se gândi la tatăl său, la bănuiala sa că sângele care omorâse copilul lui Alexander provenea dintr-o transfuzie făcută de el.

— Da, din nefericire se uită.

Se ridicară şi porniră împreună spre uşă.

— Uneori este bine să simţi şi puţină compasiune, spuse O'Donnell. Nu ştii niciodată când vei avea nevoie de ea.

* * *

— Kent, pari obosit, spuse Lucy Grainger.

Era după-amiază şi O'Donnell stătea pe gânduri, în mijlocul unui coridor. Neobservată, Lucy se oprise lângă el.

Draga de Lucy, neschimbată, mereu caldă şi tandră. Oare trecuse o săptămână de când se gândise să plece din Burlington şi să se căsătorească cu Denise? I se părea atât de mult timp de atunci, un interludiu nostalgic, care acum nu mai însemna nimic. Locul lui era aici, pentru totdeauna. O luă de mână pe Lucy.

— Ce-ar fi să ne întâlnim? Avem atât de multe de vorbit.

— S-a făcut. Putem lua masa mâine.

Porniră unul lângă altul, de-a lungul coridorului, şi se simţea liniştit ştiind-o lângă el. O privi şi avea acum certitudinea că pe ei doi îi aşteptau numai lucruri bune. Poate că le va trebui timp să se acomodeze, dar viitorul lor era împreună.

Uneori, visele se împlinesc, se gândi Lucy. Poate că şi al meu se va împlini în curând.

* * *

La patologie se întuneca repede. Era preţul pe care-l plăteau pentru că lucrau la subsol. Aprinzând luminile, David Coleman hotărî că prima sa iniţiativă va fi să mute secţia într-un loc mai bun. Venise ziua când patologii trebuiau să iasă la lumină. Aerul şi lumina erau la fel de importante pentru ei ca pentru orice altă secţie a medicinei.

Intră în birou şi îl găsi pe Pearson la masă. Bătrânul golea sertarele.

— Câte prostii poţi aduna în treizeci şi doi de ani.

David Coleman îl privi îndelung.

— Îmi pare rău.

— De ce să-ţi pară rău? Închise ultimul sertar şi puse hârtiile într-o servietă. Am auzit că ai primit o funcţie nouă. Felicitări.

— Aş fi vrut să se petreacă în altfel de condiţii.

— Nu-ţi face probleme. Ei, cred că am terminat. Dacă mai găseşti ceva, îmi trimiţi dumneata.

— Vreau să vă spun ceva.

— Ce anume?

— Eleva aceea, cea cu piciorul amputat. Am studiat piciorul azi dimineaţă. Aţi avut dreptate. Eu am greşit. Era malign. Sarcom osos, fără nici o urmă de îndoială.

— Mă bucur că nu am greşit, măcar în acest caz.

Îşi luă haina şi se îndreptă spre uşă. Se răzgândi şi se întoarse.

— Te superi dacă îţi dau un sfat?

— Vă rog.

— Eşti tânăr. Eşti plin de energie şi asta e bine. Îţi cunoşti meseria, eşti pus la punct cu noutăţile, ştii lucruri pe care eu nu le-am ştiut şi nu le voi şti niciodată. Ascultă-mi sfatul şi încearcă să te menţii aşa. Va fi greu, dar nu trebuie să dai greş. Vei sta pe scaunul acela şi va suna telefonul şi va fi administratorul, care-ţi va spune despre buget. În minutul următor, un laborant va veni să-ţi spună ceva. Vor veni doctori şi vor dori fiecare altceva. Bătrânul îi zâmbi. Apoi, vor fi pacienţi, unul după altul. Până la sfârşitul unei zile vei ajunge să te întrebi ce ai făcut în ziua aceea. Şi aşa, va trece şi ziua următoare, şi următoarea. Va trece un an, şi altul. Şi în timp ce tu te vei afunda în această muncă, vei trimite oameni la cursuri, ca să afle ce mai e nou în medicină, pentru că tu nu vei avea timp. Şi vei renunţa la cercetare şi, pentru că vei munci mult şi te vei simţi obosit, nu vei avea chef nici măcar de o carte. Apoi, va veni o zi când vei descoperi că tot ce ştii tu e depăşit, dar atunci va fi prea târziu să mai schimbi ceva.

Emoţia îl sufoca. Continuă implorator:

— Ascultă un om bătrân care a trecut prin toate astea şi a făcut greşeala de a rămâne în urmă. Nu lăsa să ţi se întâmple şi ţie! Dacă este nevoie, încuie-te într-un dulap. Fugi de telefon şi de dosare şi de hârtii. Citeşte şi învaţă şi menţine-te în pas cu vremea! Atunci, nimic nu te va atinge şi nimeni nu va putea spune: „Este un om terminat, aparţine trecutului”. Pentru că tu vei şti la fel de multe ca şi ei, chiar mai mult. Pentru că vei avea experienţă…

Vocea i se înecă şi Pearson se întoarse să plece.

— Voi încerca să nu uit asta. spuse Coleman cu blândeţe. Vă conduc.

Urcară scările de la patologie şi ajunseră în holul principal, unde începuse agitaţia de seară. Făcură loc să treacă unei asistente care ducea un meniu dietetic, apoi lăsară să treacă un scaun cu rotile în care se afla un bărbat de vârstă mijlocie cu un picior în ghips. Apoi trecură pe lângă un grup de asistente care râdeau, bine dispuse. Un bărbat cu un buchet de flori se grăbea spre lift. Undeva plângea un copil. Era lumea spitalului. Un organism viu, o oglindă a lumii mai mari, din afară.

Pearson privi în jurul său.

Treizeci şi doi de ani, gândi Coleman, şi priveşte acum aceste lucruri poate pentru ultima dată. Cum va fi când îmi va veni şi mie vremea? O să-mi amintesc acest moment peste treizeci de ani? O să-l înţeleg mai bine atunci?

„Doctorul David Coleman, doctorul Coleman, la chirurgie” se auzi în interfonul spitalului.

— A început, spuse Pearson. Vei avea viaţă grea! Mai bine mergi. Îi întinse mâna. Noroc!

Lui Coleman îi era greu să vorbească.

— Mulţumesc!

Bătrânul dădu din cap şi plecă.

— Noapte bună, domnule doctor Pearson, îi ură o asistentă.

— Noapte bună, răspunse Pearson, apoi, în drum spre ieşire, se opri sub un afiş cu „Fumatul interzis” şi aprinse un trabuc.

SFÂRŞIT